

Dnr : SBN2016/114-1

Behovsutredning och tillsynsplan

2016-2018

Samhällsbyggnadsförvaltningen-
bygg- och miljöenheten

1. **Beskrivning av ärendet**

Av miljötillsynsförordning (SFS 2011:13) framgår att det ska finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt *miljöbalken*. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år. Behovsutredningen redovisar vilka behov nämnden har av tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen med mera.

Enligt miljötillsynsförordningen ska den nämnd som beslutar om behovsutredningen och tillsynsplanen även förfoga över användningen av myndighetens resurser.

Enligt *livsmedelslagen* ska kontrollmyndigheten ha den kompetens och de resurser som krävs för att utföra kontroll och tillsyn så att lagstiftningen efterlevs i alla led i livsmedelsproduktionen. Det finns inte motsvarande krav på behovsutredning och tillsynsplan inom livsmedelslagstiftningen. För att säkerställa kraven omfattar behovsutredningen även livsmedelsområdet.

Register ska föras över de verksamheter som behöver återkommande tillsyn. Baserat på utredningen och register skall myndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad *tillsynsplan*. En tillsynsplan ska vara ett redskap som beskriver vilka tillsynsaktiviteter som under året ska genomföras vid de olika typer av objekt som den kommunala nämnden har tillsynsansvar för och vilka resurser som avsätts för arbetet. Tillsynsplanen beskriver hur de resurser som finns tillgängliga kommer att prioriteras.

Tillsynsplanen utformas så att den lätt går att följa upp. Planen bör förutom att visa vilka aktiviteter som ska genomföras även visa vilka som bortprioriteras. Utifrån tillsynsplanen formar medarbetarna sedan sina individuella tillsynsplaner.

Planering av tillsynsinsats har upprättats med utgångspunkt från de resurser som finns tillgängliga. Av denna utredning framgår hur stor grad nämnden/enheten med befintliga resurser klarar att utföra den lagstadgade tillsynen.

Den behovsutredning som togs fram 2010, med hjälp av konsult, påvisade behov av ca fyra inspektörer vilket är en bedömning som stämmer även med tidigare års behovsutredning. Behovet har ökat något under senare år. Idag, med nuvarande organisation, så har enheten tre inspektörer.

Inom samtliga arbetsområden ingår, förutom tillsynstid, även information och rådgivning till verksamhetsutövare, kommuninvånare samt samverkan internt och externt.

För kommuns visionsarbete finns flera styrdokument. Bygg- och miljöenheten har, utifrån de övergripande styrdokumenten med målinriktning, brutit ned dessa till en enhetsplan. I de delar enhetsplanen knyter an till tillsynsaktiviteter så är dessa inarbetade i denna behovsutredning.

Det konstateras en differens mellan tillgängliga resurser och beräknat behov för planerad tillsyn, vilket kommer att kräva ytterligare handläggarresurser i framtiden. På kort sikt får tillsynsuppdraget prioriteras inom de arbetsområden där mesta möjliga miljönytta kan uppnås med våra insatser utan att vare sig tappa kvalitet eller en god service mot företag/allmänhet.

2. Behovsutredning

SKL:s modell för tillsynsplanering

År 2010 togs en behovs- och tillsynsplan fram av konsult enligt modell framtagen av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Enligt SKL:s modell för tillsynsplanering fördelar sig tiden för en heltidstjänst (100 %) som miljöinspektör (handläggare) på cirka 950 timmar/år till tillsynsarbete. Tillsynen kan vara planerad och fakturerbar, oplanerad och fakturerbar, oplanerad och ej fakturerbar eller utgöras av tillsynsrelaterat arbete som ej är fakturerbart.

2.1 Miljöbalken

Tillsynen ska säkerställa syftet med miljöbalken och dess följdlagstiftning.

Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska också vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse men även genom rådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att balkens ändamål tillgodoses.

Ansvarsområdet är mycket brett och omfattar bland annat tillsyn beträffande skydd av områden, miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador/efterbehandling av förorenade områden, skötsel av jordbruksmark, kemiska produkter samt avfall och producentansvar.

Miljöfarliga större verksamheter

C-verksamheterna (anmälningspliktiga enligt miljöbalken) har ett lagstadgat krav på en framtagen egenkontroll enligt förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll. En stor del av tillsynen på dessa företag innebär att kontrollera företagets egenkontroll, så kallad systemtillsyn. Förutom C-verksamheternas egenkontroll, kontrolleras bland annat lagring och användning av kemikalier, hantering av avfall inklusive farligt avfall, avloppssystem med slam- och oljeavskiljare mm.

Miljöfarliga mindre verksamheter

Inom de så kallade U-verksamheterna (ej anmälningspliktiga enligt miljöbalken) ingår verkstäder, åkerier, mekaniska verkstäder, tandläkare med flera verksamheter. I vissa fall kan tillsynsbehovet vara större för de mindre verksamheterna än vid en sk C-anläggning.

Enskilda avlopp

Det finns ca 2000 enskilda avlopp i kommunen. Miljöenheten har sedan hösten 2011 arbetat med en inventering av de enskilda avloppen i kommunen. Arbetet med tillsyn av de enskilda avloppen är ett exempel på arbete som kräver mycket inledande studier och sammanställning av underlag som är svårt att fakturera gentemot de enskilda fastighetsägare, som myndigheten riktar sig mot.

Hälsoskydd

Inom hälsoskyddsområdet ingår tillsyn av förskolor/skolor, hygienlokaler mm.

Naturvård

Naturvårdsprojekt/-ärenden kan ta mycket tid i anspråk och är svåra att tidsätta och planera in. Vid större projekt tas tiden från tillsynstid avsatt för miljöskyddsområdet.

Sambällsbyggnad/ Övergripande

Det bör också framhållas att enhetens samarbete med planenheten, tekniska enheten, fastighetsenheten m.fl. är nödvändigt och värdefullt i ett övergripande kommunalt sammanhang. Däremot gynnar detta arbete inte kostnadstäckningsgraden för verksamheten.

Ett annat exempel som inte kan finansieras med avgifter är miljöövervakning. Kommunen bedriver övervakning av luftkvaliteten. Enheten medverkar även i miljöövervakning genom de vattenråd som bildats för Mölndalsån samt Rolfsåns avrinningsområden.

Vi kan alltså inte värdera enhetens arbete endast genom de intäkter som enheten genererar, utan se miljöarbetet även ur andra perspektiv.

2.1.1 Mål för tillsynen

Övergripande mål

Tillsynen skall säkerställa syftet ”att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö”. Vägledning om vad som är en hållbar utveckling skall hämtas från bland annat de miljömål som Riksdagen fastställt.

Tillsynsmyndigheten ska kontrollera att miljöbalkens regler och myndigheternas och domstolarnas beslut efterlevs samt vidta de åtgärder som behövs för att exempelvis verksamhetsutövare ska följa reglerna.

En annan uppgift är att genom rådgivning, information och liknande, skapa förutsättningar för att miljöbalkens ändamål ska kunna tillgodoses.

Lokala mål

I kommunens styrmodell gäller beslut om övergripande mål, övergripande strategier och strategiskt inriktningsdokument i tre år. Beslut om nämndmål och nyckeltal gäller i ett år. Nämndmål och nyckeltal tas fram årligen i budgetprocessen.

Styrelse och nämnder ska i verksamhetsplan ange hur man tar sig an arbetet med att uppfylla de av fullmäktige angivna nämndmålen, vilken metod/arbetsätt som kommer att användas, hur man avser att mäta måluppfyllelsen samt vad som skall ha uppnåtts för att målet skall betraktas som uppfyllt.

På tjänstemannanivå förs styrningen vidare nedåt i organisationen med hjälp av enhetsplaner samt medarbetarplaner.

2.1.2 Beräkning av resursbehov, Miljöbalken

Enheten behöver ca 5 500 timmar (motsvarar knappt 6 handläggare) i snitt per år för tillsyn (inkl samhällsövergripande frågor och naturvård) enligt miljöbalken (exklusive kompetensutveckling, gemensamma träffar, kvalitetsgranskning och rutinuppbyggnad). Underlaget bygger på SKL:s bedömning av tidsfaktorer, tidigare behovsutredning samt enhetens samlade erfarenhet. Tillsynsbehov och de tillgängliga resurserna fördelar sig enligt tabell nedan.

En mer detaljerad beräkning av det bedömda tillsynsbehovet finns i bilaga 1.

Tillsynsområde	Planerat 2016	Bedömt behov 2016	Differens	Bedömt behov 2017	Bedömt behov 2018
Miljöfarlig verksamhet	602	889	287	822	798
Miljöskador	97	159	62	114	129
Lantbruk	54	234	180	215	219
Enskilda avlopp	902	2974	2072	2749	2749
Hälsoskydd	443	550	107	455	469
Kemiska produkter	66	155	89	95	95
Avfall och producentansvar	96	100	4	96	96

Naturvård	64	199	135	261	261
Miljöövervakning	25	50	25	60	60
Samhälls- övergripande	264	310	46	310	310
Summa timmar	2613	5620	3007	5177	5186
Antal handläggare (950 timmar per år i tillsynstid)	2,7	5,9	3,2	5,4	5,5

2.1.3 Sammanfattning:

Enheten har (inklusive 300 timmar av miljöchefstjänsten för handläggning och stöd i ärenden 2,7 tjänster (ca 2600 timmar) till sitt förfogande inom miljöbalkens område vilket innebär att den verkliga differensen år 2016 är 3,2 handläggare.

För att hantera resursfrågan minskar den egeninitierade tillsynen inom miljöskyddsområdet framför allt vad gäller tillsyn av miljöfarliga verksamheter.

Tillsynsfrekvensen/inventeringstakten av de enskilda avloppen kan inte uppnås utan sänks för att kunna fördela tillsynstiden inom fler arbetsområden.

2.2 Livsmedelslagen

Nämnden, genom enheten, kontrollerar att livsmedelsföretagen lever upp till livsmedelslagen och att de kan garantera säkra livsmedel. Alla skall kunna gå på en restaurang, handla i butiken, äta maten i skolan och på äldreboendet och veta att den är säker. Ingen skall få fel information pga felmärkta varor.

Människor skall känna sig trygga i att smittor inte sprids med maten, att mat och dricksvatten är fritt från skadliga halter av bekämpningsmedel och andra ”farligheter”. Kontrollen skall arbeta för att motverka livsmedelsbrott.

Hur ofta ett företag får besök bestäms av hantering och omfattning. Exempel på branscher som kontrolleras är butiker, restauranger/café, tillverkare, undervisning/vård/omsorg samt dricksvatten (både kommunalt samt enskilt).

Livsmedelskontroll utförs enligt den riskklassning som årligen genomförs i enlighet med livsmedelsverkets regler. I kommunen finns ca 50 livsmedelsföretag. Mindre verksamheter för kontroll med längre intervall än de större. Större verksamheter f r kontrollbesök minst en gång per  r. Livsmedelsföretagen betalar en årlig fast kontrollavgift som baseras på riskklassificeringen.

För verksamheter som har sådana brister att extra kontroller krävs för att uppnå en god hantering, utförs så kallad extra offentlig kontroll. F r extra offentlig kontroll tas en extra timbaserad avgift ut, beroende på hur lång tid handläggningen tagit.

2.2.1 Mål för kontrollen

Följande styrdokument finns:

”Nationell plan för kontrollen i livsmedelskedjan 2016-2019”

”Mål och sättningar f r livsmedelkontrollen 2016”

”Livsmedelskontroll – vårt uppdrag- beskriver riktlinjer och prioriteringar”.

Gemensamma övergripande mål:

- Alla led i livsmedelskedjan och alla relevanta krav i lagstiftningen skall kontrolleras regelbundet avseende både säkerhet och redlighet (ex att märkningen av ett livsmedel skall vara sann och inte får vara vilseledande, dvs en förbudslagstiftning)
- Kontrollen skall vara riskbaserad och alla verksamheter i riskklass 1-4 skall kontrolleras årligen och få kontroll enligt tilldelad kontrolltid.
- Myndigheten skall följa upp kontinuerligt så att kontrollen utförs enligt plan.
- Avvikelse upptäcks
- Myndigheten skall aktivt följa upp avvikelser, för att säkerställa att bristerna åtgärdats och vid behov använda sanktioner.

Kontrollen skall:

- Vara riskbaserad
- Vara regelbunden
- Ske utan förvarning (i huvudsak).
- Vara effektiv

Kompetens och metoder:

Myndigheten skall ha kompetens för att upptäcka avvikelser och bedöma dess risker
 Myndigheten skall utföra kontroll med lämpliga kontrollmetoder för att upptäcka avvikelser
 Myndigheten skall kommunicera avvikelser så att företagen förstår innebörden och kan vidta lämpliga åtgärder.

2.2.2 Beräkning av resursbehov, Livsmedel

Bollebygds kommun behöver mellan 500 och 600 h per år för kontroll (samt kontrollrelaterat arbete) enligt livsmedelslagen. Kontrollbehovet och de tillgängliga resurserna fördelar sig enligt tabell nedan.

Kontrollbehovet är beräknat enligt den modell för riskklassificering som Livsmedelsverket har tagit fram.

En mer detaljerad beräkning av det bedömda tillsynsbehovet finns i bilaga 1.

Tillsynsområde	Planerat 2016	Bedömt behov 2016	Differens	Bedömt behov 2017	Bedömt behov 2018
Livsmedel	530	530	0	584	584
Summa	530	530	0	584	584
Antal handläggare	0,6	0,6	0	0,6	0,6

2.2.3 Sammanfattning :

Inom livsmedelsområdet finns det idag resurser som motsvarar behovet.

2.3 Alkoholagen

Borås Stad utför under 2016 kontroll samt handläggning av ansökningar mm. I nuläget lägger enheten arbetstid inom området utan att kunna få del av någon intäkt.

2.4 Tobakslagen (tillsyn över rökfria miljöer/rökfria skolgårdar)

Borås stad utför under 2016 kontroll samt handläggning av ansökningar mm. Undantaget är dock "rökfria miljöer/rökfria skolgårdar" som inte ingår i avtalet.

2.5 Lagen om vissa receptfria läkemedel

Från och med 2016 har enheten hand om tillsyn enligt Lagen om vissa receptfria läkemedel. Denna tillsyn har tidigare år hanterats av Borås Stad genom avtal.

Tillsynsområde	Planerat 2016	Bedömt behov 2016	Differens	Bedömt behov 2017	Bedömt behov 2018
Receptfria läkemedel	25	25	0	15	15
Summa	25	25	0	15	15
Antal handläggare	0,02	0,02	0	0,02	0,02

Slutsats för samtliga arbetsområden :

Inom livsmedelsområdet finns det idag resurser som motsvarar behovet.

Inom hälsoskyddsområdet finns det idag resurser nästan motsvarar behovet utifrån det underlag som finns i registren (saknas 0,1 tjänst), men miljöenheten behöver lägga tid på inventering av objekt p.g.a. tidigare resursbrist inom området.

Inom lagen om handel med vissa receptfria läkemedel finns resurser som motsvarar behovet. Miljöenheten behöver dock under året införskaffa den kompetens som behövs för att utföra uppdraget.

Inom miljöskyddsområdet (miljöfarlig verksamhet, miljöskador, lantbruk, kemiska produkter, avfall och producentansvar, naturvård, miljöövervakning samt samhällsövergripande arbete) finns en behov motsvarande 2000 timmar (2,2 tjänster). Tillgänglig resurs idag är ca 1,4 tjänster, vilket innebär en resursbrist på 0,8 tjänst.

För enskilda avlopp som faller inom detta område, men som särskilt lyfts ut här, finns ett behov motsvarande drygt 2900 timmar (=3,1 tjänster). Tillgänglig resurs idag är 0,8, dvs att resursbristen uppgår till 2,3 tjänst.

De enskilda avloppen genererar mycket tillsynstid och den tillgängliga tiden som enheten har till sitt förfogande har hittills viktats över till de enskilda avloppen i första hand. De miljöfarliga verksamheterna har därmed inte fått den tillsynstid som de tilldelats.

Totalt saknas ca 3,2 tjänster för att enheten skall kunna klara av att utföra sitt uppdrag.

3. Tillsynsplan 2016

Vid tillsynsplaneringen planeras den tid som beräknas för tillsyn d.v.s. 950 timmar per år och heltidstjänst som handläggare enligt SKL:s modell.

Nedan följer en kort översikt över tillsynsbehov och prioriteringar för 2016, 2017 samt 2018 för de olika arbetsområdena. Enligt SKL:s riskbedömningsmodell rekommenderas det längsta intervallet mellan tillsynsaktiviteterna till en gång vart tredje år. En tillsynsaktivitet beräknas i behovsutredningen uppgå till c:a en dags arbete vilket innebär att en verksamhet som har tilldelats t.ex. 16 timmar fast årlig tillsynstid bör ha minst två tillsynsaktiviteter per år.

Bygg- och miljöenhetens tillsyn och kontroll styrs av regler i miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagen samt lagen om foder och animaliska biprodukter m.m. Kommunens del i tillsynen är en länk i det nationella tillsynsarbetet.

För den centrala tillsynsvägledningen står ett antal statliga myndigheter, bl.a. naturvårdsverket, havs- och vattenmyndigheten, livsmedelsverket, socialstyrelsen, folkhälsomyndigheten och jordbruksverket. Länsstyrelsen är regional tillsynsmyndighet och har ansvar för tillsynsvägledning åt kommunerna såväl som ett ansvar för att följa upp och utvärdera kommunernas tillsyn och kontroll. En total revision av Byggnads- och miljönämndens tillsynsverksamhet genomfördes under hösten 2013. Vid revisionen konstaterade länsstyrelsen att det finns en resursbrist, främst inom miljöskyddsområdet.

Utöver tillsynen utförs mycket så kallad oplanerad eller händelsestyrd tillsyn. Det handlar om anmälningar av värmepumpar, spridning av bekämpningsmedel eller anmälan av C-verksamheter, skollokaler m fl. Vidare hanteras klagomål, remisser, information och upplysningar till allmänheten och verksamheter mm. Utbildning, administration, planering, uppföljning, samordning intern och externt mm redovisas också i tillsynsplanen..

3.1 Personal och resurser

Det finns 4 tjänster (varav 3,3 handläggare) på enheten (inom de arbetsområden som denna behovsutredning omfattar) fördelade inom följande ansvarsområden per tjänst:

Typ av tjänst	SSG	Ansvarsområden
Miljöinspektör	1	Livsmedel (0,5), hälsoskydd (0,5) Kan variera lite från år till år i fördelning.
Miljöinspektör	1	Livsmedel (0,05), Miljöskydd (0,75) (inkl handläggning av enskilda avlopp), Naturvård (0,2)
Miljöinspektör	1	Enskilda avlopp (0,8) (inventering samt handläggning), Miljöskydd (0,20)
Miljöenhetschef	1	"back-up" på ärenden , handläggning ärenden inom miljöbalken, samhällsövergripande ärenden(0,3) personal-, ekonomi- och verksamhetsansvar.
Administrativ assistent		Administration, arkiv, fakturering mm. Stöd för verksamheten

Av behovsutredningen framgår att det finns ett underskott på handläggaresurser inom miljöbalksområdet. För att täcka det behovet skulle det behövas ytterligare ca 3,2 tjänster.

Intäkter för tillsynen beräknas ge 928 000 kr enligt budgeten. Enheten har ingen särskild investeringsbudget.

För de verksamheter som tilldelats en årlig avgift krävs en motprestation, varvid dessa objekt prioriteras i tillsynsarbetet. Övriga objekt har timavgift motsvarande den handläggningstid som läggs ned. Det är främst inom miljöskyddsområdet som tillsyn har fått nedprioriteras.

3.2 Prioriteringar 2016

Enheten föreslår prioriteringar enligt bilaga "Underlag för behovsutredning" för egeninitierad tillsyn och kontroll 2016. Prioriteringarna utgår från enhetens samlade erfarenhet om vilka verksamheter som behöver tillsyn och med vilket intervall tillsynen bör bedrivas. Enheten har i tillsynsplanen prioriterat utifrån miljömålen, i synnerhet målen *"Ingen övergödning"*, *"Levande sjöar och vattendrag"*, *"Grundvatten av god kvalitet"*, *"God bebyggd miljö"* samt *"Giftpri miljö"*.

Nedan anges i korta drag de prioriteringar som görs inom respektive arbetsområde:

Livsmedel:

Enheten prioriterar att bedriva tillsyn i enlighet med anläggningarnas riskklassning. Detta innebär att objekt med högre riskklassning får mer och tätare kontroll än objekt med lägre riskklassning. Dessutom riktas kontrollen in mot de mål som återfinns i den nationella kontrollplanen.

Den riskbaserade kontrollen omfattar prioritering inom och mellan kontrollområden när kontrollen på en anläggning planeras. Samtliga krav i lagstiftningen måste dock kontrolleras inom en femårsperiod. För att tydligare se helheten över denna 5-årsperiod har enheten under 2014 upprättat en dokumenterad plan för de olika kontrollområdena.

Projekt (ett projekt utförs i mån av tid)

Om det genomförs något nationellt projekt som är relevant för Bollebygds kommun som genomförs under året sker deltagande i mån av tid. Ett projekt som eventuellt kan vara intressant under året är ett kontrollprojekt inom dricksvattenområdet.

Miljösamverkans projekt:

Se bifogad projektplan för 2016, där rött visar tillsynskampanjer.

För livsmedelstillsyn finns inte några nationella miljö kvalitetsmål formulerade.

Miljöskydd:

För att arbeta för att uppnå miljö kvalitetsmålen är en regelbunden tillsyn av miljöfarliga verksamheter viktig, både de större och mindre företagen bör få tillsyn med ett risk- och resursbaserat tillsynsintervall. Under året prioriteras C-verksamheter inom miljöskyddsområden.

Vid prioritering av arbetsuppgifter inom området enskilda avlopp har miljömålen *"Ingen övergödning"*, *"Levande sjöar och vattendrag"* och *"Grundvatten av god kvalitet"* vägt tungt. För att sträva efter att uppnå dessa miljömål är en regelbunden tillsyn av de enskilda avloppen det viktigaste inom detta arbetsområde. Statusen för vattenförekomsterna i kommunen är idag god avseende övergödning (enligt den bedömning som ligger till grund för denna 6-års cykel,

nya bedömningsunderlag finns dock inför ny 6-årscykel). Det finns ett ”icke-försämringskrav” i vattendirektivet. De enskilda avloppens status har erfarenhetsmässigt visat sig vara undermåliga i mycket hög grad i de områden som hittills inventerats i Bollebygds kommun.

Hälsoskydd:

Vid prioritering av arbetsuppgifter inom området hälsoskydd har miljömålen ”God bebyggd miljö”, ”Säker strålmiljö” och ”Giftfri miljö” vägt tungt. För att stäva efter att uppnå dessa miljömål är en regelbunden tillsyn av skolor, förskolor och hyresbostäder viktigt inom detta arbetsområde.

Under 2016 prioriterar enheten ett projekt kring ”städning och ventilation i skolor och förskolor”, tillsyn av lokaler för vård eller annat omhändertagande samt lokal för hygienisk behandling (blod).

Miljöenheten har tidigare nedprioriterat tillsyn av ”samlingslokaler”, ”tillfälligt boende” samt ”gym och idrottsanläggningar” för att de generellt har minst påverkan på aktuella miljömål. Dock har dessa anläggningar/lokaler hittills inte fått någon systematisk tillsyn enligt miljöbalken varvid det är viktigt att prioritera dem och därefter göra en riskklassning.

Miljöenheten försöker att medverka i de projekt (nationella eller miljösamverkans) som sammanfaller med den planerade tillsynen för året.

Naturvård:

Inom naturvårdsområdet prioriteras färdigställandet av naturvårdsplanen i mån av tid. Myndighetsutövning behöver dock prioriteras i första hand, varvid naturvårdsplanens arbete blivit eftersatt och under flera år nedprioriterats.

3.3 Sammanställning av prioriteringar samt nedprioriteringar

Nedan återges endast i korthet prioriteringar för år 2016

Se även ”Bilaga 1 Bedömt tillsynsbehov”, där de prioriterade tillsynsområdena för 2016-2018 framgår.

Verksamhet	Kommentar
Livsmedel	Enligt kontrollplan (de objekt som tilldelats kontrolltid i år skall kontrolleras) samt ev ett mindre projekt.
Hälsoskydd	
Skolor och förskolor	Städning och ventilation i skolor och förskolor (utifrån förra årets nationella projekt)
Vård eller annat omhändertagande	Lokaler för vård eller annat omhändertagande
Radon	Slutföring av radonprojekt- flerbostadshus
Miljöskydd	
Miljöskyddsobjekt C	Prioritera inspektioner på C-anläggningar
Tillsyn enskilda avlopp	Tillsyn områdesvis i tidigare utpekat inventeringsområde. Mål är att inventera 50 avlopp i inventeringsområdet under året. Ev. nya områden efter samråd med nämnd.
Naturvård	Färdigställande av naturvårdsplanen i samband med Samhällsbyggnadsförvaltningens arbete med översiktsplan (i mån av tid)

Nedprioriteringar Hälsoskydd 2016:

- Tidigare års nedprioriteringar finns kvar
- Förebyggande arbete
- Inventering av objekt

Nedprioriteringar Miljöskydd 2016:

- U-verksamheter, nedprioriterade sedan tidigare
- Lantbrukstillsyn (miljöskydd), nedprioriterade sedan tidigare
- Förorenad mark (inventeringsarbete)
- Köldmedier
- Förebyggande arbete
- Inventeringar av objekt

Nedprioriteringar Naturvård 2016:

- Egeninitierade projekt
- Naturvårdsplan

4. Tillsynsrelaterade frågor

4.1 Samverkan

Enheten deltar i olika former av samverkan med andra kommuner samt med länsstyrelsen.

Miljösamverkan Västra Götaland är ett projektsamarbete mellan kommuner och länsstyrelsen som ska leda till ett effektivare miljö- och hälsoskyddsarbete i länet. Målet är att nå en långsiktigt hållbar utveckling i Västra Götaland.

Arbetet bedrivs i projektform med fokus på tillsyn, planerings- och metodstöd samt tillsynskampanjer. Enheten deltar i mån av tid samt, då de sammanfaller med tillsynsplanen, i dessa projekt då de ger mycket stöd i arbetet.

Inom 7-häradskommunerna drivs samarbetsprojekt samt samsynsarbete inom både livsmedels- och miljö- och hälsoskyddsområdet (inkl. naturvård).

Planerade projekt från miljösamverkan år 2016-2017 (Se bilaga, Miljösamverkans verksamhetsplan). Rött markerar tillsynskampanjer.

4.2 Kompetens och fortbildning

Enhetens personal skall aktivt delta i utbildningar, seminarier mm anordnade av Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Länsstyrelsen, Miljösamverkan m.fl.

Det är viktigt att medarbetarna håller sig ajour med det omfattande regelverket samt för enheten att upprätthålla en fortsatt hög kompetens inom olika tillsynsområden. Varje medarbetare ansvarar i samråd med enhetschef för att delta i relevanta utbildningar för att hålla sig uppdaterad.

Under 2014 genomfördes en kartläggning av bedömt kunskapsläge (den enskilde medarbetarens egen bedömning) hos medarbetarna inom de olika arbetsområdena. Resultatet redovisas genom sk kompetensrosor per medarbetare men även för enheten som helhet. Kompetensrosorna uppdateras årligen i samband med medarbetarsamtal eller i samband med nyanställning av personal.

Personalen på enheten har tillgång till aktuell lagstiftning via webbaserade tjänster. Enheten är ansluten till JP Infonet som är en webbaserad tjänst som förutom lagstiftning även innehåller förarbeten och kommentarer till lagstiftning samt kommenterade rättsfall. De centrala tillsynsmyndigheterna har också information och länkar på sina respektive webbplatser.

Varje handläggare har sin specialkompetens, det finns inte tillräckligt med resurser för att ha samma specialkompetens på flera handläggare. För att lösa denna problematik så har varje handläggare en backup-kollega som kan gå in och ta vissa ärenden inom arbetsområdet vid t.ex. semester. Enheten har ett avtal med jurist inom Göteborgs Stads miljöförvaltning.

4.3 Tillgänglighet

Personalen på enheten är i princip tillgänglig under kontorstid. Vid inspektioner, möten etc. kan telefonsamtal naturligtvis inte tas emot. Då kan den som ringer lämna meddelande för att senare bli kontaktad. Handläggare kan också kontaktas per e-post. Enheten arbetar med frågeställningar såsom kommunikation och bemötande i sin roll som myndighet.

Personalen på enheten har ingen beredskap, det är alltså inte säkert att någon handläggare går att nå vid eventuellt utbrott, utsläpp av miljöskadligt ämne eller liknande utanför normal arbetstid.

4.4 Avgiftsfinansiering

Tillsyn och kontroll skall vara avgiftsfinansierad i så hög utsträckning som möjligt. Vid livsmedelskontroll tas avgift ut som fasta årsavgifter, medan enheten vid miljöbalkstillsynen tar ut fasta årliga avgifter (de större miljöfarliga verksamheterna) och timtaxa för de mindre miljöfarliga verksamheterna.

Inom hälsoskydd finns det möjlighet, genom nuvarande taxa, att antingen fakturera årlig avgift alternativt timtaxa. Under år 2016 tas timtaxa ut för dessa objekt.

Kostnadstäckningsgraden är låg inom miljöbalkens område. Inför år 2014 höjdes därför timtaxan med 7,5 % till 860 kr/h. Indexering av denna taxa hade inte genomförts på flera år. Inom livsmedelsområdet däremot är det hög kostnadstäckning. Höjning av denna taxa, har inte genomförts p.g.a. negativt utfall vid indexering (KPI). Timtaxan ligger idag på 1200 kr/h.

Inventeringen av de enskilda avloppen kräver inledande studier och sammanställning av material som vi inte kan fakturera gentemot de enskilda fastighetsägarna som myndigheten riktar sin tillsyn mot.

Det bör också framhållas att enhetens samarbete med planenheten, fastighetsenheten samt tekniska enheten är värdefullt i ett övergripande kommunalt sammanhang. Detta är arbetsinsatser som inte genererar intäkter.

4.5 Slutsats

Behovsutredningen visar att det behövs ytterligare ca 3,2 inspektör utöver de som finns enligt budget. Borås Stads underlag inom alkoholtillstånd är inte medräknat, dessa objekt har vi inte i våra register. I nuläget lägger enheten arbetstid inom området utan att kunna få del av någon intäkt.

Tillsynen av de enskilda avloppen är viktig och ett prioriterat tillsynsområde men idag har inte enheten resurser att upprätthålla investeringstakten då efterarbetet med att handlägga ärenden efter inventering påverkar övriga handläggares tillgängliga tillsynstid inom miljöskyddsområdet.

De årliga tillsynsavgifterna på miljöskyddsobjekten, där miljöenheten har ett motprestationskrav, motsvarar ca 100 000 kr. De årliga avgifterna inom livsmedelstillsynen är cirka 175 000 kr.

4.6 Uppföljning

Två ggr per år följs tillsynsplanen upp och efter utgången av varje år görs en ny bedömning av behovsutredningen. Med behovsutredningen som grund tas en ny tillsynsplan fram för beslut.

Handläggare

Behovsutredning och tillsynsplan 2017-2019 Samhällsbyggnadsförvaltningen Bygg- och miljöheter

1 Inledning

Myndigheter med ansvar för tillsyn enligt miljöbalken ska enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ha en aktuell behovsutredning för tre år för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång per år. Behovsutredningen ska redovisa vilka behov nämnden har av tillsyn och kontroll. Register ska föras över de verksamheter som kräver återkommande tillsyn. Baserat på utredningen och register ska myndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan.

Enligt livsmedelslagen ska kontrollmyndigheten ha den kompetens och de resurser som krävs för att utföra kontroll och tillsyn så att lagstiftningen efterlevs i alla led i livsmedelsproduktionen. För att säkerställa kraven omfattar behovsutredningen och tillsynsplanen även livsmedelsområdet.

2017 ingår även byggenhetens verksamhet i bygg- och miljöenhetens behovsutredning och tillsynsplan.

Tillsynsplanen ska:

- vara lätt att följa upp,
- visa vilka tillsynsaktiviteter som ska genomföras och bortprioriteras,
- visa hur tillgängliga resurser ska prioriteras,
- ligga till grund för medarbetarnas individuella tillsynsplaner.

Inom samtliga arbetsområden ingår, förutom tillsynstid, även information och rådgivning till verksamhetsutövare, kommuninvånare samt samverkan internt och externt.

Det konstateras, liksom tidigare år (sen 2010), en differens mellan tillgängliga resurser och beräknat behov för planerad tillsyn, vilket kommer att kräva ytterligare handläggarresurser i framtiden. På kort sikt får tillsynsuppdraget prioriteras inom de arbetsområden där mesta möjliga miljönytta kan uppnås med våra insatser utan att vare sig tappa kvalitet eller en god service mot företag/allmänhet.

Utöver tillsynsplanen finns flera styrdokument som styr bygg- och miljöenheten utifrån kommunens visionsarbete. Dessa bryts årligen ned till en enhetsplan för bygg- och miljöenheten. Tillsynsplanen och enhetsplanen kopplas till varandra i enhetens interna planering.

2 Behovsutredning

Tillsynsplanen är upplagd på att varje heltidstjänst har cirka 1000 timmar per år för tillsyn och tillsynsrelaterat arbete. Tillsynen kan till stora delar vara fakturerbar men innehåller också flera områden där avgifter inte kan tas ut.

2.1 Miljöbalken

Målet med tillsynen enligt miljöbalken är att säkerställa syftet med miljöbalken och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att balkens ändamål tillgodoses.

Miljöbalkens ansvarsområde är brett och omfattar bland annat:

- miljöfarliga större verksamheter (c-verksamheter)
- miljöfarliga mindre verksamheter (u-verksamheter)
- enskilda avlopp (ca 2000 i kommunen)
- hälsoskydd (skolor/förskolor, hygienlokaler, samlingslokaler m.fl.)
- naturvård (naturvårdsplan och naturvårdsprojekt)
- samhällsbyggnad/övergripande (VA-plan, översiktsplan m.m.)
- miljöövervakning (vattenråd, bäckprovtagning, m.m.)

Enheten behöver ca 5 800 timmar (motsvarar knappt 6 handläggare) i snitt per år för tillsyn (inklusive samhällsövergripande frågor och naturvård) enligt miljöbalken. Underlaget bygger på SKL:s bedömning av tidsfaktorer, tidigare behovsutredningar samt enhetens samlade erfarenhet. Tillsynsbehov och de tillgängliga resurserna fördelar sig enligt tabellen nedan (översiktliga och avrundade siffror). En mer detaljerad beräkning av det bedömda tillsynsbehovet finns i bilaga 1. Det ökade behovet under 2017 jämfört med 2018 beror på att arbete med översiktsplan och inventering av hälsoskyddsobjekt tillkommer 2017.

Enheten har (inklusive 300 timmar av miljöchefstjänsten för handläggning och stöd 2,8 tjänster (ca 2800 timmar) till sitt förfogande inom miljöbalkens område vilket innebär att differensen för år 2017 är cirka 3 handläggare.

Tillsynsområde	Planerat 2017	Bedömt behov 2017	Differens	Bedömt behov 2018	Bedömt behov 2019
Miljöfarlig verksamhet mm*	1250	4100	2850	4100	4100
Hälsoskydd	530	530	0	500	500
Övrigt**	625	675	50	600	600
Kvalitetsarbete***	440	600	160	600	600
Summa	2845	5905	3060	5800	5800
Antal handläggare	2,8	5,9	3,1	5,8	5,8

* I miljöfarlig verksamhet har i årets rapport en sammanslagning gjorts av miljöfarliga verksamheter, miljöskador, lantbrukstillsyn, kemiska produkter samt avfall- och producentansvar samt avlopp

** I övrigt ingår miljöövervakning, samhällsplanering, naturvård mm

*** Kvalitetsarbetsposten är sådant som direkt kan kopplas till tillsynsrelaterad kontroll.

2.2 Livsmedelslagen

Målet med tillsynen enligt livsmedelslagstiftningen är att kontrollera att livsmedelsföretagen lever upp till livsmedelslagen med tillhörande förordningar och att de kan garantera säkra livsmedel.

Livsmedelskontroll utförs enligt den riskklassning som årligen genomförs i enlighet med livsmedelsverkets regler. Livsmedelsföretagen betalar en årlig fast kontrollavgift som baseras på riskklassificeringen. För verksamheter som har sådana brister att extra kontroller krävs för att uppnå en god hantering utförs så kallad offentlig kontroll. I kommunen finns cirka 50 livsmedelsföretag.

Kontrollen ska vara riskbaserad, regelbunden, effektiv och i huvudsak ske utan förvarning. Myndigheten ska ha kompetens för att upptäcka avvikelser och bedöma dess risker och kommunicera avvikelser så att företagen förstår innebörden och kan vidta lämpliga åtgärder. En ny livsmedelslagstiftning beräknas träda ikraft 2018 vilket kan leda till förändrat tillsynsbehov i kommunen.

Bollebygds kommun behöver mellan 500 till 600 timmar per år för kontroll samt kontrollrelaterat arbete (rapportering till livsmedelsverket, kalibrering av instrument osv). Idag finns resurser och kompetens som motsvarar behovet.

Tillsynsområde	Planerat 2017	Bedömt behov 2017	Differens	Bedömt behov 2018	Bedömt behov 2019
Livsmedel	500	580	80	580	580
Summa	500	580	80	580	580
Antal handläggare	0,5	0,6	0,1	0,6	0,6

2.3 Alkohollagen

Borås Stad utför under 2017 kontroll samt handläggning av ansökningar mm. I nuläget lägger enheten arbetstid inom området, t ex att handlägga nämndbeslut, utan att kunna få del av någon intäkt. Borås Stad kommuner under april månad 2017 att anta tillsynsplan för 2017. Då Bollebygds kommun anpassar sin tillsynsplan utefter Borås Stads tillsynsplan kan en tillsynsplan för alkohollagen tas upp till beslut i maj 2017.

2.4 Tobakslagen (tillsyn över rökfria miljöer/rökfria skolgårdar)

Borås Stad utför under 2017 kontroll samt handläggning av ansökningar mm. Undantaget är dock ”rökfria miljöer/rökfria skolgårdar” som inte ingår i avtalet. Under 2017 kommer rökfria skolgårdar att kontrolleras i samband med hälsoskyddsprojekt riktat mot skolor/förskolor. Tiden för denna kontroll är inberäknat i kolumnen hälsoskydd i tabellen under avsnitt 2.1.

2.5 Lagen om receptfria läkemedel

Från och med 2016 har enheten hand om tillsyn enligt Lagen om vissa receptfria läkemedel. Bedömt behov för Lagen om receptfria läkemedel är 25 timmar år 2017.

Tillsynsområde	Planerat 2017	Bedömt behov 2017	Differens	Bedömt behov 2018	Bedömt behov 2019
Receptfria läkemedel	25	25	0	15	15
Summa	25	25	0	15	15
Antal handläggare	0,02	0,02	0	0,02	0,02

2.6 Plan- och bygglagen samt bostadsanpassning.

Tillsynen ska säkerställa syftet med plan- och bygglagen och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att plan- och bygglagens ändamål tillgodoses.

Inom plan- och bygglagens verksamhetsområde har byggenheten tillgång till två heltidstjänster som bygglovshandläggare. Dessutom bedöms att bygg- och miljöchef kommer att använda cirka 20 procent av sin tjänst på bygglovsrelaterade ärende samt stöd från administrativa enheten. Detta motsvarar sammanlagt 2200 timmar. Bygglovshandläggarna handlägger utöver ärenden enligt plan- och bygglagen även bostadsanpassningsbidragsärenden samt strandskyddsärenden.

Tillsynsområde	Bedömt behov 2017
Obligatorisk tid	2485
Styrd tillsyn	*
Projekt (ÖP, avsluta äldre ärenden)	240
Telefonkontakt ej kopplade till tillsynsärenden	700
Övrigt	400
Summa	3825
Antal handläggare	3,8**

* Då det är första gången tillsynsplanen innehåller även byggenhetens arbete finns ingen uppskattning av behovet för den styrda tillsynen, utan detta arbetas fram under 2017.

** Inklusive bygg- och miljöchef, administrativ personal och bygglovshandläggare

2.7 Slutsats för samtliga arbetsområden för bygg- och miljöenheten

Det finns en resursbrist motsvarande drygt tre tjänster inom miljöbalksområdet om tillsynstakten för de enskilda avloppen ska uppfyllas i enlighet med de allmänna råden.. Det finns en resursbrist motsvarande drygt en tjänst inom plan- och bygglagen. När resurserna inte räcker till sker en prioritering av arbetsuppgifter och tillsyn.

3 Tillsynsplan 2017

3.1 Personal och resurser

Det finns sex tjänster inom enheten (varav 5,5 handläggare under förutsättning att bygg- och miljöchefen lägger 0,5 procent av sin tjänst på handläggning av ärenden). Dessa fördelas inom följande ansvarsområden per tjänst:

Typ av tjänst	SSG	Ansvarsområden
Miljöinspektör	1	Tyngdpunkt på livsmedel och hälsoskydd
Miljöinspektör	1	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avloppsanläggningar och vattenvårdsärenden
Miljöinspektör	1	Tyngdpunkt på handläggning av miljöskyddsärenden
Bygglovshandläggare	1	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på bygglovsgranskning
Bygglovshandläggare	1	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på tekniskt samråd, arbetsplatsbesök och slutsamråd. Handläggning av strandskyddsärenden. Handläggning av bostadsanpassning.
Bygg- och miljöchef	1	30 procent av tjänsten på handläggning samt "backup" av ärenden inom miljöbalken/livsmedelslagstiftning/alkohollagen, 20 procent av tjänsten på handläggning samt "backup" av ärenden inom plan- och bygglagen samt bostadsanpassning. Övriga 50 %, personal-, ekonomi- och verksamhetsansvar.

Utöver detta har enheten ett visst administrativt stöd från administrativa enheten avseende registrering av ärenden, viss expediering och kommunikering i ärenden samt fakturering. Vid tillsynsplanering planeras den tid som beräknas för tillsyn d vs cirka 1000 timmar per år och heltidstjänst.

3.2 Prioriteringar 2017

Bygg- och miljöenheten kommer under 2017 prioritera enligt följande prioriteringsordning:

Förstahandsprioritet:

- Handlägga inkommande ansökningar, anmälningar och klagomål inom miljötillsyn, hälsotillsyn, alkohol och tobak, receptfria läkemedel, bygglov/bygganmälningar.
- Tillsyn av de objekt som har fasta årsavgifter
- Svar på inkommande frågor via telefon och mail inom enhetens arbetsområde.
- Svar på motioner
- Införa digitalt system för bygglovsenhetens verksamhet
- Rökfria skolgårdar

Andrahandsprioritet:

- Tillsyn och klassning av hälsoskyddslokaler inklusive projekt kring städning, kemikalier och ventilation i förskolor och skolor.
- Tillsyn av fastigheter med gödselhantering
- Tillsyn av större avloppsanläggningar
- Arbete med koppling till den översiktsplan (inklusive naturvårdsplanens färdigställande) och VA-plan som andra enheter inom Samhällsbyggnad driver under 2017.
- Ta fram riktlinjer för enskilda avlopp
- Svar på remisser och enkäter från statliga verk.
- Avslut av äldre ärenden
- Informationsmöte för avloppsentreprenörer
- Miljöövervakning

Nedprioriterade områden:

- U-verksamheter
- Förorenad mark
- Köldmedier
- Förebyggande arbete
- Egeninitierade tillsynsprojekt
- Avloppsinventeringar enskilda hushåll
- Inventering av objekt miljöskydd
- Egeninitierade naturvårdsprojekt

4 Tillsynsrelaterade frågor

4.1 Samverkan

Enheten deltar i flera olika former av samverkan med andra kommuner samt med länsstyrelsen:

- Miljösamverkan Västra Götaland
- Byggsamverkan Västra Götaland (Startar våren 2017)
- Sjuhäradskommunernas samverkansprojekt och samsynsarbete

4.2 Kompetens och fortbildning

Medarbetarna på bygg- och miljöenheten behöver upprätthålla en fortsatt hög kompetens inom olika tillsynsområden och hålla sig ajour med de omfattande regelverk som styr enhetens arbete. Varje medarbetare ansvarar, i samråd med enhetschef, för att delta i relevanta utbildningar och seminarier som anordnas av t ex Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Boverket m.fl.

Under våren 2017 sker en kartläggning av bedömt kunskapsläge hos medarbetarna inom de olika arbetsområdena. Kartläggning av liknande typ genomfördes 2014 men är i dagsläget inaktuell för enheten. Kompetenskartläggningen bör framledes uppdateras i samband med de årliga medarbetarsamtalen.

Personalen på enheten har tillgång till JP Infonet som är en webbaserad tjänst som förutom lagstiftning även innehåller förarbeten och kommentarer till lagstiftning samt kommenterade rättsfall. De centrala tillsynsmyndigheterna har också information och länkar på sina respektive webbplatser.

4.1 Tillgänglighet

Besöks- och telefontiderna har under 2016 begränsats för bygg- och miljöenheten till vardagar mellan kl 08.00 – 12.00. Besök under andra tider sker endast efter enskilda bokningar. Vid inspektioner, möten etc. kan telefonsamtal inte tas emot, utan då kan den som ringer lämna meddelanden för att senare bli kontaktad av handläggare. Handläggare kan också kontaktas per e-post. Enheten arbetar också med frågeställningar som kommunikation och bemötande i sin roll som myndighet.

Personalen på enheten har ingen beredskap, det är alltså inte säkert att någon handläggare går att nå vid eventuellt utbrott, utsläpp av miljöskadligt ämne eller liknande utanför normal arbetstid.

4.1 Avgiftsfinansiering

Bygg- och miljöenheten strävar efter att tillsyn och kontroll inom myndighetens verksamhet ska vara avgiftsfinansierad i så stor utsträckning som möjligt. Avgifter tas ut enligt av Kommunfullmäktige fastställd taxa.

Det finns dock arbetsuppgifter inom enhetens arbetsområde som inte kan avgiftsfinansieras. Exempel på sådana uppgifter är:

- Medverkan i översiktsplan, va-plan, detaljplan
- Telefonrådgivning till medborgare, företag och organisationer som inte kan knytas till något specifikt tillsynsärende.
- Bostadsanpassning
- Miljöövervakning
- Naturvårdsprojekt/planer
- Motioner
- Remisser och enkäter

5 Slutsatser

Behovsutredningen visar att det finns behov av ytterligare drygt 3 miljöinspektörer och drygt 1 bygglovshandläggare utöver det som finns i bygg- och miljöenhetens budget för 2017.

Delar av bygg- och miljöenhetens verksamhet kan avgiftsfinansieras, men en del är skattefinansierad.

6 Uppföljning

Uppföljning av tillsynsplanen redovisas vid Samhällsbyggnadsnämndens sammanträde i augusti (delårsuppföljning) samt vid Samhällsbyggnadsnämndens första sammanträde 2018. Efter utgången av varje år görs en ny bedömning av behovsutredningen.

§134

SBN2019/162

Komplettering av tillsynsplan 2019 – planerad strandskyddstillsyn**Beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att göra följande tillägg till tillsynsplan för bygg- och miljöhänsyn 2019:

Planerad strandskyddstillsyn enligt genomförandebeskrivning

Planerad tillsynstid 100 timmar

Planerat antal tillsynade fastigheter 20-25 st

Prioriterat geografiskt tillsynsområde sjösidan av Tubbaredsvägen vid Östra Nedsjön

Jäv

Kenneth Andersson (FR) anmäler jäv och medverkar inte i handläggning eller beslut i ärendet.

Ärendet

I tillsynsplanen för 2019 för bygg- och miljöhänsyn finns inte planerad strandskyddstillsyn med. Länsstyrelsen i Västra Götaland genomför under 2019 en tillsynskampanj där flera kommuner i Västra Götaland kommer att delta. Bollebygds kommun har möjlighet att delta i projektet.

Det pågående regionala projektet ger en god möjlighet till samsyn inom strandskyddsbedömningar mellan kommuner. Det ger också kommunen en god möjlighet till stöd inom tillsynen. Det är därför en stor fördel för en mindre kommun att delta i dessa regionala projektinsatser.

För att inventera och genomföra efterarbete för cirka 20-25 fastigheter beräknas cirka 100 timmars handläggningstid att åtgå. Handläggningstiden ökar med antalet fastigheter, d v s om 50 fastigheter ska inventeras beräknas handläggningstiden öka till 200 timmar. Bygg- och miljöhänsynen gör bedömningen att det idag finns utrymme för cirka 100 timmar för strandskyddstillsyn då arbetet med enskilda avlopp hitintills förlöpt över förväntan bra.

Under de senaste åren har flera ansökningar om strandskyddsdispens behandlats inom området kring Östra Nedsjön. För att alla ska behandlas lika är det viktigt att kommunen utför tillsyn inom strandskyddsområdet så att inte några söker dispens och nekats och andra utför åtgärd utan dispens. Förslaget från förvaltningen är därför att starta med tillsynen på sjösidan av Tubbaredsvägen med utgångspunkt från den kommunala badplatsen vid Östra Nedsjön. Totalt

finns 32 fastigheter längs sjösidan av Tubbaredevägen mellan den kommunala badplatsen fram till Hindåsvägen. Ytterligare cirka 6 fastigheter finns norr om badplatsen precis intill sjön.

Genomförandebeskrivning:

Informationsinsats under juni/juli månad: Information på webb, ev. i lokal tidning samt brev till berörda fastighetsägare. Under en förmiddag finns inspektörer plats för information/frågor på den kommunala badplatsen vid Östra Nedsjön.

Inventering under juli/augusti: Två dagars fältundersökning längs Tubbaredevägen 20-25 fastigheter inventeras.

Efterarbete under juli – oktober: Cirka två veckors arbete med granskning av ortofoton, inspektionsrapporter samt eventuella förelägganden om åtgärder samt återrapportering till nämnd.

Ekonomiska förutsättningar

Strandskyddstillsynen kan delvis finansieras med tillsynsavgift enligt gällande taxa. Avgift tas ut vid handläggning av ärenden där vidare åtgärder behövs i ärendet, t ex förelägganden eller dispensansökningar. För ärenden utan åtgärd uttas ingen avgift.

Bedömning

Under de senaste åren har flera ansökningar om strandskyddsdispens behandlats av kommunen. För att alla ska behandlas lika är det viktigt att kommunen utför tillsyn inom strandskyddsområdet så att inte några söker dispens och nekats och andra utför åtgärd utan dispens.

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att göra följande tillägg till tillsynsplan för bygg- och miljöenheten 2019:

Planerad strandskyddstillsyn enligt genomförandebeskrivning

Planerad tillsynstid 100 timmar

Planerat antal tillsynade fastigheter 20-25 st

Prioriterat geografiskt tillsynsområde sjösidan av Tubbaredevägen vid Östra Nedsjön

Jäv

Kenneth Andersson (FR) anmäler jäv och medverkar inte i handläggning eller beslut i ärendet.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Bygg- och miljöenhetens tillsynsplan 2019

Skickas till

Kopia till akten

**Tillsynsplan och kontrollplan 2018
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Bygg- och miljöenheten**

Innehåll

1 Inledning	3
2 Behovsutredning.....	3
3 Miljötillsyn	4
4 Hälsoskydd	7
5 Livsmedel.....	9
6 Animaliska biprodukter och foder	12
7 Alkohol, folköl, tobak och e-cigarettor	13
7 Receptfria läkemedel	16
8 Bygglov, byggnadsplaneringar och tillsyn enligt plan- och bygglagen	17
9 Bostadsanpassning.....	19
10 Personal och resurser	20
11 Prioriteringar 2018.....	21
12 Tillsynsrelaterade frågor.....	22
12 Avgiftsfinansiering	23
13 Slutsatser & konsekvenser av tillsynsplanen.....	23
14 Uppföljning	23

1 Inledning

Myndigheter med ansvar för tillsyn enligt miljöbalken ska enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ha en aktuell behovsutredning på tre år för myndighetens hela ansvarsområde, enligt miljöbalken. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång per år. Behovsutredningen ska redovisa vilka behov nämnden har av tillsyn och kontroll. Register ska föras över de verksamheter som kräver återkommande tillsyn. Baserat på utredning och register ska myndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan.

Enligt livsmedelslagen ska kontrollmyndigheten ha den kompetens och de resurser som krävs för att utföra kontroll och tillsyn, så att lagstiftningen efterlevs i alla led i livsmedelsproduktionen. För att säkerställa kraven omfattar behovsutredningen och tillsynsplanen även livsmedelsområdet.

Även byggenhetens verksamhet ingår i bygg- och miljöenhetens behovsutredning och tillsynsplan.

Tillsynsplanen ska:

- vara lätt att följa upp,
- visa vilka tillsynsaktiviteter som ska genomföras och bortprioriteras,
- visa hur tillgängliga resurser ska prioriteras,
- ligga till grund för medarbetarnas individuella tillsynsplaner.

Inom samtliga arbetsområden ingår, förutom tillsynstid, även information och rådgivning till verksamhetsutövare, kommuninvånare samt samverkan internt och externt.

Det konstateras, liksom tidigare år (sedan 2010), en differens mellan tillgängliga resurser och beräknat behov för planerad tillsyn, vilket kommer att kräva ytterligare handläggaresurser i framtiden. Med nya budgettillskott, på såväl bygg- och miljöenheten som den administrativa enheten, har dock differensen minskat. På kort sikt får tillsynsuppdraget prioriteras inom de arbetsområden där mesta möjliga miljönytta kan uppnås med våra insatser utan att vare sig tappa kvalitet eller god service mot företag/allmänhet.

Utöver tillsynsplanen finns flera styrdokument som styr bygg- och miljöenheten utifrån kommunens visionsarbete. Dessa bryts årligen ned till en enhetsplan för bygg- och miljöenheten. Tillsynsplanen och enhetsplanen kopplas till varandra i enhetens interna planering.

2 Behovsutredning

Tillsynsplanen är upplagd på att varje heltidstjänst har cirka 1 000 timmar per år för tillsyn och tillsynsrelaterat arbete. Tillsynen kan till stora delar vara fakturerbar men innehåller också flera områden där avgifter inte kan tas ut.

Då Bollebygds kommun är en liten kommun kan Sveriges kommuners och landstings schablontid på 1 000 timmar per handläggare och år för tillsyn, vara något i överkant. Som exempel kan nämnas att förberedelse- och inläsningstid i princip är lika inför att besöka 6 förskolor eller 50 förskolor. Dock finns ingen tillförlitlig statistik i form av tidsföring

tillgänglig på enheten. Därför används tillsvidare Sveriges kommuners och landstings schablon.

3 Miljötillsyn

Miljöbalkens ansvarsområde är brett och omfattar bland annat:

- miljöfarliga större verksamheter (c-verksamheter)
- miljöfarliga mindre verksamheter (u-verksamheter)
- enskilda avlopp
- hälsoskydd (skolor/förskolor, hygienlokaler, samlingslokaler m.fl.)
- naturvård (naturvårdsplan och naturvårdsprojekt)
- samhällsbyggnad/övergripande (VA-plan, översiktsplan m.m.)
- miljöövervakning (vattenråd, bäckprovtagning, m.m.)
- informationsansvar kring miljöbalken

I kommunen finns inga A-objekt och det är Länsstyrelsen som har ansvar för B-objekten, inklusive täkter. Miljöenheten försöker delta vid periodiska besiktningar och länsstyrelsens tillsynsbesök (2 B-objekt samt 3 täkter).

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen enligt miljöbalken är att säkerställa syftet med miljöbalken och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att balkens ändamål tillgodoses.

Målsättningen är att C-objekten i kommunen ska erhålla tillsynsbesök efter hur de är klassade samt enligt SKL:s rekommendationer. Vissa verksamheter kan dock behöva fler och andra färre antal besök årligen. Tyngdpunkten vid inspektionerna ligger på att säkerställa att verksamhetsutövaren har en väl fungerande egenkontroll. Det är även viktigt att uppdatera fakta i våra register så att verksamheterna får aktuell klassning, och därmed debiteras rätt tillsynsavgifter.

Under 2018 planeras ett särskilt fokus på kemikaliehanteringen vid inspektioner av miljöfarliga verksamheter (C- respektive U-objekt).

Finansiering av kontrollen

Flertalet av kommunens C-objekt har årliga tillsynsavgifter som fastställts i samband med riskklassning. Dessa tillsynsavgifter motsvarar tillsynsbehovet per år. Vid tillsyn av U-objekt debiteras en timavgift motsvarande nedlagd arbetstid.

Vid de tillfällen då kommunen följer med på länsstyrelsens tillsynsbesök samt periodiska besiktningar på B-objekt bekostas detta av skattemedel.

Kommunen kan ta ut avgift för såväl inventering, tillsyn och beslut om tillstånd för enskilda avlopp. Vid tidigare inventeringar av avlopp har en avgift motsvarande 1,5 timme handläggning tagits ut av fastighetsägaren. Det motsvarar inte den nedlagda tiden i ärendena. För tillstånd för enskilda anläggningar, med vattentoalett med avloppsutsläpp till mark eller vatten, uttas en avgift motsvarande 7,5 timmars nedlagd handläggningstid. Handläggningstiden för den typen av avloppsärenden kan i vissa fall överstiga avgiften.

Rådgivningsärenden, remisser, enkäter, obefogade klagomål, olyckor relaterade till miljöskydd, hantering av överklagade ärenden, miljöövervakning, naturvård, granskning av detaljplaner och miljöenhetens deltagande i t ex översiktsplan bekostas av skattemedel.

Kompetens

De miljöfarliga verksamheterna i kommunen står under ständig förändring och det är därmed av vikt att handläggare följer med i förändringar av branschspecifika frågor och lagstiftning för att tillsynen ska fungera bra. Några av de ämnesområden där enheten behöver stärka kompetensen är miljöjuridik, strandskydd, förorenade områden och avfall för anläggningsändamål.

Prioriteringar

Enheten behöver enligt behovsutredningen 2018-2020 ca 4220 timmar för arbete med tillsyn enligt miljöbalken (inklusive samhällsövergripande frågor och naturvård, exklusive hälsoskydd). Enligt tillsynsplanen avsätts 3090 timmar, eller ungefär motsvarande 3 tjänster.

Under 2018 planeras följande aktiviteter:

- Handläggning av inkommande anmälningar och ansökningar (prioritet 1)
- Tillsyn av C-objekt enligt klassning enligt SKL:s rekommendationer (prioritet 1)
- Olyckor (prioritet 1)
- Miljöövervakning (provtagning luft samt provtagning bäck) (prioritet 1)
- Inventering av större enskilda avloppsanläggningar (prioritet 1)
- Uppföljning av tidigare års avloppsinventeringar (prioritet 1)
- Preliminär bedömning av 200 enskilda avloppsanläggningar inklusive utskick inför kommande tillsyn (prioritet 1)
- Deltagande vid framtagande av detaljplaner och översiktsplaner (prioritet 1)
- Handläggning av inkommande klagomål (prioritet 2)
- Tillsyn av lantbruk (prioritet 2)
- Naturvård (prioritet 2)
- Inventering och registrering av u-objekt i Bollebygds tätort (prioritet 2)

Objekt	Antal	Resursbehov 2018 enligt behovsutredningen	Prioritering i timmar 2018	Planerade aktiviteter
B-objekt (inklusive täkter)	5	20	10	Remisser och ev besök
C-anläggningar med årsavgift	15	125	125	Inspektioner och hantering av årsrapporter
C-anläggningar utan årsavgift	2	30	30	2 objekt samt inventeringsbehov
Mindre industrier (u-objekt) inklusive tillfälliga entreprenader	*	100	50	Hantering av anmälan om avfall för anläggningsändamål samt inventering av u-objekt
Jordbruk/Växtodling/Hästgårdar (u-objekt)		170	100	Gödselhantering hästgårdar samt inventering
Värmepumpar, kemiska produkter, cisterner och köldmedier		80	50	Anmälningar av värmepumpar samt cisterner

Hushållsavfall, verksamhetsavfall		75	20	Dispensansökningar
Klagomål och nedskräpning		150	75	
Producentansvar		10	*	
Plastflaskor och metallburkar		*	*	
Enskilda avlopp, tillstånd	45	350	350	Vid inkommande ansökningar/anmälningar
Enskilda avlopp, tillsyn och inventering, rådgivning och uppföljning		1750	1200	Brevutskick till ca 200 hushåll samt uppföljning av tidigare inventeringar
Förorenade områden		*	*	
Vattenskyddsområden, tillsyn och prövning		50	25	
Sanktionsärenden miljöskydd		100	20	
Olyckor		*	100	Svår att uppskatta, beror på händelser
Planering/samordning/ uppföljning av miljötillsynsprojekt		200	100	
Register och administration (rutiner mm)		150	100	
Allmän information/rådgivning/remisser/enkäter från statliga verk		300	200	
Deltagande i bygglov och planarbete		50	50	
Deltagande i översiktsplanarbete		100	100	
Va-plan		125	125	
Naturvårdsplan		100	100	
Strandskydd prövningar och dispenser	15	75	75	
Strandskydd tillsyn		*	100	Startprojekt
Bakgrundsstrålning		5	5	
Provtagning vatten		20	20	
Mätning, Luft i Väst		5	5	
Kalkning och uppföljning kalkning		5	5	
Luftvårdsförbund och vattenråd		100	25	
Summa		4245	3165	

4 Hälsoskydd

Hälsoskydd innefattar många olika verksamhetsområden som omfattas av miljöbalkens bestämmelser; t ex lokaler och anläggningar som kan utgöra risker för människors hälsa, smittskydd och klagomål på olägenheter för människors hälsa såsom buller och lukt.

Mål med kontrollen

Målet med hälsoskyddstillsyn är att säkerställa att människor inte utsätts för olägenheter som kan påverka människans hälsa negativt.

Finansiering av kontrollen

Avgiftsfinansieringen av hälsoskydd är i de flesta kommuner låg. Oftast ligger avgiftsfinansieringen runt 40%. Arbetsuppgifter som är skattefinansierade är till exempel; obefogade klagomålsärenden, rådgivning kring radon, mätning av bakgrundsstrålningen och smittskyddsärenden.

Kompetens

Bollebygds kommun deltar i Miljösamverkan samt vid nätverksträffar för Sjuhärad. En av arbetsgrupperna i Sjuhärad har inriktning mot hälsoskydd.

Prioriteringar

Enligt behovsutredningen för 2018-2020 behövs drygt 500 timmar för hälsoskyddet. I tillsynsplanen avsätts nästan 400 timmar.

Under 2018 planeras följande aktiviteter:

- anmälan enligt 38§ förordningen om miljö- och hälsoskydd (prioritet 1)
- klagomålsärenden (prioritet 1)
- mätning av bakgrundsstrålning (prioritet 1)
- smittskydd (prioritet 1)
- provtagning av strandbad (prioritet 1)
- kemikalier och städning i skolor (prioritet 2)
- inventering och riskklassning av hälsoskyddsobjekt (prioritet 2)

Objekt	Resursbehov 2018 enligt behovsutredningen	Prioritering i timmar 2018	Planerade aktiviteter
Förskola/grundskola/ /gymnasium	80	50	Kemikalier och städning på skolor
Bassängbad	0	0	
Strandbad	50	50	5 provtagningstillfällen
Hyresvärdar	*	*	Uppdatering registret
Solarier	*	*	Uppdatering registret
Stickande och skärande verksamheter	*	*	Uppdatering registret
Campinganläggningar, hotell och gym	*	*	Uppdatering registret
Lokaler för vård och annat omhändertagande	30	*	Uppdatering registret
HVB och tillfälligt boende	25	20	Uppdatering registret samt tillsyn HVB-hem
Idrottslokaler	25	*	Uppdatering registret
Hygienisk behandling	*	*	
Uppföljande tillsyn	10	10	
Radon	20	20	Rådgivning
Bostadsklagomål	100	100	Inkommande klagomålsärenden
Anmälan enligt 28§ FMH	20	20	Inkommande ärenden
Smittskydd	**	**	Vid behov
Rådgivning, projektupplägg, kvalitetssäkring, samordning 7-härad, registerföring och inventering	150	120	
Rapportering till statliga verk	5	5	
Summa	515	395	

*Ingen tillförlitlig statistik finns inom arbetsområdet

** Vid smittskyddsärenden nedläggs den tid som krävs för ärendet

5 Livsmedel

Syftet med livsmedelskontrollen är att säkerställa att konsumenterna får säker mat och inte blir vilseledda. För att uppnå detta utförs riskbaserad kontroll av livsmedelsverksamheterna i kommunerna i enlighet med de regler och riktlinjer som tagits fram nationellt och av EU. Enligt dessa regler och riktlinjer ska livsmedelskontrollen vara effektiv, riskbaserad, ändamålsenlig och rättssäker. Det innebär att kontrollen ska inriktas på ett sådant sätt att kontrollmyndigheten kan avgöra om kraven på säkra livsmedel och redlighet, uppfylls av livsmedelsföretagarna inom kommunerna.

Den här kontrollplanen är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bl.a. i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2005 om offentlig kontroll för att säkerställa efterlevnaden av livsmedelslagstiftningen.

Mål med kontrollen

Mål för den offentliga kontrollen inom livsmedelskedjan inom EU är att:

- Konsumenterna har trygga livsmedel, förtroende för kontrollverksamheten och har en god grund för val av produkt. Med trygga livsmedel menas säkra livsmedel och att konsumenterna inte blir lurade.
- Intressenterna har tilltro till kontrollen och upplever den som meningsfull.
- De samverkande kontrollmyndigheterna har en optimal samverkan och förtroende för varandras sätt att ta ansvar för sin respektive del i livsmedelskedjan.
- Kontrollverksamheten är riskbaserad, rättssäker, effektiv och ändamålsenlig.

Målet för den offentliga livsmedelskontrollen i Sverige är att:

- Maten och dricksvattnet är säkra
- Livsmedelshanteringen är redlig
- Livsmedelskontrollen är riskbaserad, ändamålsenlig, effektiv och professionell
- Livsmedelsföretagen är kompetenta och tar ansvar för att maten är säker och rätt märkt.
- Den offentliga kontrollen och kontrollmyndigheterna uppfattas av konsumenterna, media och företag som trovärdiga.

Samhällsbyggnadsnämndens mål för livsmedelskontrollen är:

- Effektiv kontroll
- Ändamålsenlig kontroll
- Rättssäker kontroll

Finansiering av kontrollen

Enligt förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel (SFS 2006:1166) ska finansieringen bestå till 100% av avgifter. Övrig verksamhet inom livsmedelsområdet (såsom rådgivning, information, utredning av obefogade klagomål etc.) ska finansieras till 100% av skattemedel, i enlighet med samma lag.

Årlig kontrollavgift tas ut från kontrollobjekten för att finansiera kontrollen. Avgiftens storlek baseras på klassificering av anläggningarna i riskklass och erfarenhetsklass. Avgift för extra offentlig kontroll tas ut, per timme enligt artikel 28 i förordningen (EG) 882/2004. Timtaxa för livsmedelskontrollen framgår av taxa för offentlig kontroll inom livsmedels- och foderområdena, fastställd av kommunfullmäktige 2012-02-20.

Kompetens

I (EG) 882/204 finns krav på att all personal som arbetar inom livsmedelskontrollen får lämplig utbildning, erforderlig kompetens och håller sig uppdaterad så att kontrollen kan utföras med kvalitet och enhetlighet på alla nivåer. I den årliga planeringen ingår kompetensförsörjning som en central del. Detta görs genom att jämföra befintlig kompetens med behovet. Varje anställds personliga kompetensutveckling upprättas mellan ansvarig chef och den anställda och noteras i medarbetarplanen.

Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser anordnade av Livsmedelsverket och andra aktörer. Kunskapsutbyte sker bland annat genom deltagande i länsmöten och livsmedelsmöten inom Sjuhärads. Studiebesök och självstudier inom olika områden kan också förekomma.

Prioriteringar

I Bollebygds kommun finns cirka 55 registrerade livsmedelsanläggningar. Bollebygds kommun behöver enligt behovsutredningen cirka 600 timmar per år för kontroll samt kontrollrelaterat arbete (rådgivning, rapportering till livsmedelsverket, kalibrering av instrument osv.). Idag finns resurser och kompetens som motsvarar behovet på cirka 600 timmar eller motsvarande 0,6 tjänster.

Nytt för 2018 är att det införts nya kontrollpunkter för livsmedelstillsynen. Nya checklistor behöver tas fram och införlivas i registret.

Under 2018 kommer miljöenheten också att kontrollera rökfria miljöer på restauranger samt fettavskiljare i samband med livsmedelskontrollen.

Utbildning och rutiner för RAFSS, EU:s system för snabb varning om livsmedel som utgör eller kan antas utgöra en risk för människors hälsa, ska också införlivas i miljöenhetens kvalitetshöjande arbete inom livsmedel.

Länsstyrelsen kommer under våren 2018 genomföra revision av livsmedelstillsynen i Bollebygds kommun.

Objekt	Antal	Tillsynsintervall	Resursbehov 2018 enligt behovs- utredningen	Prioritering i timmar 2018
Kontroll livsmedelsobjekt (t.ex. centralkök) Högrisk	6	2-3 ggr per år	39	39
Kontroll livsmedelsobjekt (t.ex. restauranger) Högrisk	12	1-2 ggr per år	51	51
Kontroll livsmedelsobjekt (t.ex. stormarknad) Högrisk	3	Årligen	23	23
Kontroll livsmedelsobjekt (t.ex. förskolekök) Mellanrisk	13	Vartannat år	29	29
Kontroll livsmedelsobjekt (t.ex säsongscafé) Låg risk/mycket låg risk	3 11	Vart tredje år	17	17
Kontroll vattenverk (stor)	-	Årligen	0	0
Kontroll vattenverk (mellan)	5	Vart annat år	12	12
Kontroll vattenverk (små)	3	Vart tredje år	11	11
Extra offentlig kontroll		Vid behov	30	30
Klagomål/matförgiftningar/RAFSS		Vid inkomna klagomål/misstanke om förgiftning Utbildning i RASFF för två personer	70	70
Beslut		Riskklassning, registrering av nya anläggningar och vid misstanke om brott	25	25
Resor			60	60
Inventering/planering/uppföljning av tillsynsobjekt/instrumentkalibrering/nya checklistor		Julbord provtagning	150	150
Projekt			5	5
Övrigt t.ex. smittskydd med anknytning till livsmedel			*	*
Remisser/rapportering/rådgivning			80	80
Totalt (avrundat)			602	602

6 Animaliska biprodukter och foder

Miljöenheten ska bedriva tillsyn över animaliska biprodukter och foder. Exempel på tillsynsuppgifter är hantering av animaliskt matavfall från livsmedelslokaler och nedgrävning av döda hästar.

Miljöenheten ansvarar för tillsyn och kontroll inom följande områden:

- Nedgrävning av animaliska biprodukter
- Utlämnande och transport av matavfall
- Kontroll av livsmedelsanläggningar
- Kompostering av matavfall när detta inte görs i en av Jordbruksverket godkänd komposteringsanläggning
- Förvaring av animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Förbränningsanläggningar som förbränner animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Användning av organiska gödningsmedel, naturgödsel i primärproduktionen

Ansvaret för kontrollen av animaliska biprodukter och foder, exempelvis döda djur eller köttavfall från slakterier eller butiker, delas mellan kommunen, länsstyrelsen, Livsmedelsverket och Jordbruksverket.

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen är att förhindra smittspridning och ha en god fodersäkerhet.

Finansiering av kontrollen

Tillsynen finansieras via avgifter enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige.

Kompetens

Kompetensutveckling inom området sker genom utbyte av erfarenheter med andra kommuner samt via egen inläsning.

Prioriteringar

Under 2018 prioriteras inkommande ärenden (exempelvis nedgrävning av häst) samt att inventera

Objekt	Antal	Resursbehov 2018 enligt behovsutredningen	Prioritering i timmar 2018	Planerade aktiviteter
Nedgrävning av häst	2	10	10	Vid inkommande ärenden
Övrig tillsyn	*	*	*	*

**Då ingen tillsyn genomförts under de senaste två åren har vi ingen aktuell statistik inom området*

7 Alkohol, folköl, tobak och e-cigarett

Lagstiftningen inom alkohol och tobaksområdet är sociala skyddslagar och deras huvudsakliga syfte och mål är att begränsa preparatens skadeverkningar. När man arbetar effektivt med att minska tillgången på tobak och alkohol, såväl legal som illegal, ger det också andra positiva effekter i samhället. Upprättandet av en tillsynsplan bidrar till en tydlig struktur på tillsynsarbetet samt möjliggör mätbara och uppföljningsbara mål.

Tillståndsenheten, Miljöförvaltningen Borås Stad, ansvarar enligt avtal för handläggning av serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen (undantaget rökfria miljöer som ingår i bygg- och miljöenhetens tillsynsplan).

Bollebygds kommun ansvarar för rökfria miljöer och kontroll enligt lagen om lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Lagen om e-cigarett trädde i kraft första juli 2017 och inga anmälningar om försäljning e-cigarett har än så länge lämnats in till Bollebygds kommun.

Mål med kontrollen

Samhällsbyggnadsnämndens mål med tillsyn enligt tobakslagen och alkohollagen är att få bort missförhållanden, förhindra att nya uppstår och få till stånd ett gott samarbete mellan kommun och näringsidkare. Vårt mål är att med dessa medel bidra till en ansvarsfull handel med tobak och folköl och förebygga och korrigerar brister som kan uppstå vid servering av alkoholhaltiga drycker.

Folkhälsomyndigheten utövar central tillsyn över efterlevnaden av gällande lag och meddelar allmänna råd till vägledning för tillämpning av lagen. Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet. Länsstyrelsen ska också biträda kommunerna med råd i deras verksamhet. Kommunen och polismyndigheten utövar den omedelbara tillsynen över servering av, och detaljhandel med, folköl och detaljhandel med tobak.

Målet med tillsynen är att:

Matrestauranger med servering av alkohol ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Konferenslokaler, äldreboenden o.dyl. med servering av alkohol ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Nattklubbar och dryckesinriktade serveringsställen – finns inga i Bollebygds kommun.

Försäljningsställen för tobak och folköl ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Försäljning av e-cigarett – finns ännu inga anmälda i Bollebygds kommun.

Uppföljande tillsyn vid konstaterande brister ska ske.

Finansiering av kontrollen

Bollebygds kommun köper, genom avtal med Borås Stad, tillsyn av serveringsställen och försäljningsställen av tobak och folköl. Inkomna avgifter enligt fastställd taxa tillfaller Borås Stad.

Ingen taxa är fastställd för tillsyn av rökfria miljöer och hantering av försäljningsställen för e-cigarett.

Kompetensutveckling (kompetens inom enheten och kompetensbehov)

Under 2017 tillkom en ny lagstiftning kring e-cigarett. Under 2017 deltog miljöenheten vid två tillfällen vid länsstyrelsens länsträffar, en med fokus på alkoholtillsyn samt en med fokus på e-cigarett.

Prioriteringar

Målet är att samtliga verksamheter som serverar alkohol och samtliga försäljningsställen för tobak, folköl och e-cigarett ska ha ett tillsynsbesök per år.

Under 2018 kommer rökfria förskolegårdar att kontrolleras. Rökfria restauranger kommer också att inspekteras i samband med livsmedelstillsynen.

Totalt planeras 65 timmar att planeras in inom arbetsområdet.

Objekt	Antal	Resursbehov 2018 enligt behovsutredningen för miljöenheten Bollebygd	Prioritering i timmar 2018 miljöenheten Bollebygd	Planerade aktiviteter
Försäljningsställen tobak	6	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Ett tillsynsbesök per objekt genomförs av Borås Stad
Försäljningsställen folköl	4	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Ett tillsynsbesök per objekt -genomförs av Borås Stad
Försäljningsställen e-cigarett	0	10	5	Uppdatering av material på webben, hantering av ev. inkommande ansökningar
Rökfria miljöer		20	20	Tillsyn rökfria restauranger samt rökfria förskolegårdar
Matställen med serveringstillstånd	5	10 Köps av Borås Stad (10 timmar = samordnade tillsynen)	10 Köps av Borås Stad (10 timmar = samordnade tillsynen)	Ett tillsynsbesök per objekt genomförs av Borås Stad, Miljöenheten i Bollebygd deltar på samordnade tillsynen
Äldreboende med serveringstillstånd	1	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Ett tillsynsbesök per objekt – genomförs av Borås Stad
Samordning med Borås Stad		40	30	Uppföljning, dialog, förberedelser av ev. nämndärenden,
Totalt		80	65	

Beskrivning av tillsynsmetodik försäljning av tobak och folköl

Tillsynen av försäljning av tobak och folköl bedrivs i huvudsak med förebyggande och yttre tillsyn. Tillsynen bedrivs genom avtal av Borås Stad. Förebyggande tillsyn är ett arbete som

ska leda till att problem inte uppstår, bland annat genom information, rådgivning och dialog med handlarna. Yttre tillsyn är besök på försäljningsstället i syfte att kontrollera att verksamheten bedrivs enligt tobakslagens och alkohollagens bestämmelser.

Tillsyn sker löpande under hela året. Kommunens målsättning är att samtliga försäljningsställen för tobak och folköl ska besökas av kommunens handläggare minst en gång per år. Tillsyn sker på dagtid. Tillsynspersonalen ska ha tjänstelegitimationer som styrker att de företräder kommunen och äger rätt att få tillträde till aktuell lokal och övriga utrymmen. Tyngdpunkten i tillsynsarbetet bör ligga på rådgivande och förebyggande verksamhet. Tillsynsbesöken är ett lämpligt tillfälle för tillsynsmyndigheten att ge råd och stöd till ansvariga.

Vad som iakttagits vid tillsynen återkopplas på plats innan tillsynen avslutas. Om allvarliga brister har observerats vid tillsynen ska särskild vikt läggas vid att förklara varför detta är allvarligt och vilka konsekvenser det kan få. Tillsyn ska dokumenteras noggrant även om det, vid tillsynen, inte uppmärksammades några brister. Efter tillsynsbesöket skickas en tillsynsrapport till bolaget som anmält försäljning av tobak och folköl. Genom detta får ansvarig verksamhet möjlighet att ge sin bild av vad som har hänt och vad denne tänker göra för att det inte ska upprepas. Uppföljande tillsynsbesök ska planeras in om tillsynen påvisat allvarligare brister/förseelser i verksamheten. Uppföljningsbesöken är viktiga för att ta reda på om det är fråga om en engångsföreteelse eller brister/förseelser som är återkommande.

Vid allvarliga eller upprepade brister kan kommunen komma att vidta åtgärder mot handlarnas möjligheter att sälja tobak eller folköl.

Den förebyggande tillsynen behöver inte genomföras som ett regelrätt tillsynstillfälle utan kan ske spontant utifrån att något väcker tillsynshandläggarnas uppmärksamhet exempel via inkommande synpunkter från medborgare, marknadsföring som kommit till handläggarnas kännedom eller liknande.

Beskrivning av tillsynsmetodik avseende verksamheter med serveringstillstånd

Tillsyn, avseende verksamheter med serveringstillstånd, bedrivs av Borås Stad. Tillsynshandläggare har den samordnande funktionen kring tillsynen. För att kunna hålla en god kvalitet på tillsynen ges restauranginspektörerna utbildning och kompetensutveckling.

Det antal tillsynsbesök som en verksamhet med serveringsverksamhet kan få under ett år är beroende av tillsynsobjektets verksamhetsinriktning. Tillsynen riktas i första hand mot verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd. I Bollebygd finns för närvarande 5 verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd.

Yttre tillsyn kan genomföras antingen genomföras genom samordnad tillsyn eller med reguljär tillsyn utförd av restauranginspektörer, det vill säga tillsyn som genomförs utan medverkan av övriga samverkansmyndigheter.

Tillsynen genomförs företrädesvis under kvällar och nätter då det befaras vara störst risk att alkohollagens bestämmelser inte följs av tillståndshavaren, undantag äldreboende och restauranger som inte har öppet kvällstid. De områden som främst granskas vid tillsynen är ordning och nykterhet, ålder på gäster, störningar utanför restaurang, kökets öppettider och matutbud. Därutöver sker kontroll av priser på alkohol, marknadsföring, kassarutiner, brandskydd, automatspel och rökrum/rökning på uteserveringar.

Restauranginspektörerna utgår från en tillsynsapplikation genom vilken eventuella brister noteras. Resultatet av tillsynen meddelas serveringsansvarig på plats. Efter tillsynen skickas en skriftlig återkoppling till tillståndshavaren. Har det framkommit några brister bereds tillståndshavaren möjlighet att åtgärda dessa inom rimlig tid. När allvarigare brister noterats informeras tillståndshavaren och bereds tillfälle att inkomma med yttrande inför en eventuell utredning om åtgärd mot serveringstillståndet.

Under år 2018 kommer fokus på tillsynen att vara kontroll av ordning och nykterhet, övriga störningar, ålderskontroll, kökets öppettider och matutbud samt sådan prissättning eller marknadsföring som utgör ett tydligt avsteg från kraven i alkohollagen.

Syftet med förebyggande tillsyn är att informera och göra tillståndshavaren uppmärksam på de krav som alkohollagen ställer, så att brister i verksamheten inte uppstår. Genom information och samarbete kan problem undvikas, både för den enskilde restaurangägaren och för kommunen.

En gång per år genomförs en utbildning i ansvarsfull alkoholservice för personal på restauranger. Utbildningen är kostnadsfri för tillståndshavarna. En kortutbildning i alkohollagens krav hålls på våren för att tillståndshavares säsongspersonal ska kunna få relevanta kunskaper. Även denna utbildning genomförs på kommunens bekostnad.

Den yttre tillsynen för året planeras i början av året. Varje tillsynsomgång planeras av tillståndshandläggare, som även sammanställer aktuellt tillsynsunderlag avseende de tillståndshavare som ska besökas, och förmedlar underlaget till restauranginspektörerna.

Samordnad tillsyn genomförs tillsammans med Polismyndigheten, Skatteverket, Räddningstjänsten samt eventuellt även miljöenheten. Under år 2018 kommer det genomföras ett tillfälle för samordnad tillsyn i Bollebygd. Datum för dessa tillfällen planeras tillsammans med ovan nämnda myndigheter.

Vid behov kommer tillsyn även att ske av verksamheter med tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten eller till slutet sällskap.

7 Receptfria läkemedel

Vissa receptfria läkemedel får från den 1 november 2009 säljas på andra försäljningsställen än öppenvårdsapotek. Kommunerna har i lagstiftningen fått ansvaret för kontrollen av att regelverket efterlevs och Läkemedelsverket har fått rollen som övergripande tillsynsmyndighet. För att få sälja receptfria läkemedel krävs en anmälan till Läkemedelsverket.

Mål med kontrollen

Landets kommuner ska, enligt lagen, kontrollera efterlevnaden av regelverket och Läkemedelsverket har fått det övergripande tillsynsansvaret och sanktionsmöjligheterna. Kommunen ska därför rapportera funna brister till Läkemedelsverket som kan vidta åtgärder i form av förelägganden och förbud förenade med vite.

Finansiering av kontrollen

Enligt taxa för kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel antagen av kommunfullmäktige uttas timavgift för nedlagd tid per kontroll.

Kompetens

Kompetensutveckling inom området sker via utbyte inom nätverk i Miljösamverkan Västra Götaland, samt i nätverk inom sjuhäradskommunerna och genom egen inläsning.

Prioriteringar

Bedömt behov för Lagen om receptfria läkemedel är 25 timmar per år enligt behovsutredningen. Under 2018 beräknar vi besöka samtliga försäljningsställen av receptfria läkemedel.

Objekt	Antal	Resursbehov 2018 enligt behovsutredningen	Prioritering i timmar 2018	Planerade aktiviteter
Försäljningsställen receptfria läkemedel	5	30	25	Tillsynsbesök på samtliga försäljningsställen för receptfria läkemedel

8 Bygglöv, byggnämningar och tillsyn enligt plan- och bygglagen

Mål med kontrollen

Tillsynen ska säkerställa syftet med plan- och bygglagen och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att plan- och bygglagens ändamål tillgodoses.

Finansiering

Förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked, ingripandebesked, beslut om lov, tekniska samråd, slutsamråd, arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på arbetsplatser och framställande av arkivbeständiga handlingar får enligt plan- och bygglagen finansieras med hjälp av bygglovsavgifter. Avgiften får inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. Taxa för plan- och bygglovsärenden är fastställda av kommunfullmäktige 2011.

Bygglovsrådgivning, hantering av överklagade ärenden, och uppsökande tillsynsverksamhet av olovlig byggnation, enkelt avhjälpna hinder, obligatorisk ventilationskontroll och hissar finansieras av skattemedel samt eventuella byggsanktionsavgifter.

Kompetens

Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser anordnade av t.ex. Byggsamverkan Västra Götaland. Kunskapsutbyte sker bland annat genom deltagande i Byggsamverkan Västra Götaland och genom gemensamma möten för bygglovshandläggare i Sjuhärad. Självstudier genom inläsning av domar i högre instans samt inläsning av Boverkets material förekommer också.

Prioriteringar

Behovsutredningen redovisar ett behov på ca 3300 timmar. I tillsynsplanen är 2900 timmar avsatta.

Under 2018 planeras följande aktiviteter:

- ansökningar och anmälningar enligt plan-och bygglagen (prioritet 1)

- arbetsplatsbesök, tekniska samråd, startbesked och slutbesked (prioritet 1)
- bygglovsrådgivning (prioritet 1)
- bistå planenheten i detaljplaner och vid översiktsplanearbetet (prioritet 1)
- avslut av äldre ärenden (prioritet 2)
- start av strandskyddstillsyn (prioritet 2)
- klagomålsärenden (prioritet 2)
- deltagande på regelbundna plan- och projekteringsmöten (prioritet 2)
- tillsyn av skyltar i centrala Bollebygd (prioritet 2)
- tillsyn obligatorisk ventilationskontroll samt hissar (prioritet 2)

Objekt	Antal	Resursbehov 2018 enligt behovsutredningen	Prioritering i timmar 2018	Planerade aktiviteter
Bygglov, marklov och rivningslov	150	1200	1200	Inkommande ärenden
Förhandsbesked	30	350	300	Inkommande ärenden
Bygganmälningar	60	200	200	Inkommande ärenden
Tekniskt samråd och startbesked	100	200	175	Inkommande ärenden
Arbetsplatsbesök	50	100	100	Inkommande ärenden
Slutsamråd och slutbesked	115	200	200	Inkommande ärenden
Enkelt avhjälpna hinder	1	10	10	
Tillsynsärenden efter inkomna klagomål/ärenden	25	200	50	Inkommande ärenden
Remisser/yttrande detaljplaner	*	*	*	*
Egeninitierad tillsyn, enkelt avhjälpna hinder	*	*	*	*
Tillsyn hissar personbruk	*	*	*	Uppdatering, register och rutiner
Egeninitierad tillsyn eftersatt underhåll och/eller ovårdade tomter	*	*	*	*
Egeninitierad tillsyn olovligt byggande	*	*	*	*
Tillsyn OVK	*	*	*	Uppdatering register och rutiner

Avslut av äldre ärenden		100	100	Fokus på 2013 års bygglov
Bygglövsrådgivning (telefon, epost, besök)		600	500	
Översiktsplan, detaljplaner och plan- och projekteringsmöte		150	100	
Totalt		3310	2935	

* Ingen aktuell statistik finns att tillgå

9 Bostadsanpassning

Bostadsanpassningsbidraget är ett kommunalt bidrag som kan sökas av personer med funktionshinder. Ansökan ska vara skriftlig och innehålla en ansökningsblankett och intyg från arbetsterapeut. Vid större åtgärder krävs även åtgärdsprogram från arbetsterapeut och en kostnadsberäkning/offert för åtgärderna.

Handläggaren ska bedöma om de sökta åtgärderna är bidragsberättigade. Det innebär bland annat att granska om åtgärderna är nödvändiga, att bostaden ska användas permanent, att bidraget endast ges för anpassning av bostadens fasta funktioner samt att bidrag inte ges för åtgärder som behöver utföras av väsentligen andra orsaker än funktionsnedsättning.

I de fall sökande inte själv, via anhörig eller annan kontaktperson, har möjlighet att ombesörja kontakt med hantverkare för bostadsanpassningsåtgärd, har kommunen möjlighet att genom fullmakt från sökande ombesörja kontakterna med hantverkare. Detta görs via kommunens upphandlade entreprenörer.

Mål med kontrollen

Syftet med lagen om bostadsanpassningsbidrag är att ge människor med funktionsnedsättning en möjlighet till ett självständigt liv i eget boende.

Finansiering

Bostadsanpassning finansieras enbart med skattemedel. Även bidragen som lämnas är skattemedel.

Kompetens

Kompetensutveckling sker genom deltagande i kurser som erbjuds samt genom deltagande i sjuhäradskommunernas kommunala nätverk för bostadsanpassning samt genom egen inläsning och rådgivning med Boverket.

Prioriteringar

Bostadsanpassningsbidrag ska alltid handläggas skyndsamt och prioriteras före andra ärenden på enheten. Runt 40 ansökningar har årligen lämnats in till Samhällsbyggnadsnämnden under de senaste åren. Handläggningstiden per ärende varierar kraftigt beroende på typ av åtgärd som ska genomföras.

Objekt	Antal	Resursbehov 2018 enligt behovsutredningen	Prioritering i timmar 2018	Planerade aktiviteter
Ansökningar om bostadsanpassningsbidrag	Ca 40	330	330	Handläggning av inkommande ärenden

10 Personal och resurser

Det finns 8 tjänster inom enheten (varav 7,5 handläggare under förutsättning att bygg- och miljöchefen lägger 50 procent av sin tjänst på handläggning av ärenden och 50 procent på personal-, ekonomi och verksamhetsansvar). Dessa fördelas inom följande ansvarsområden per tjänst:

Typ av tjänst	Ansvarsområden
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på livsmedel och hälsoskydd
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avloppsanläggningar och vattenvårdsärenden
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av miljöskyddsärenden och översiktsplan/detaljplaner/bygglov/förhandsbesked
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avloppsärenden och miljöskydd
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på granskning av förhandsbesked, strandskydd och bygglovsärenden utanför planlagt område
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på granskning av bygglov, tekniskt samråd, arbetsplatsbesök, slutsamråd, OVK och hisskontroll.
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på tekniskt samråd, arbetsplatsbesök och slutsamråd. Handläggning av bostadsanpassning.
Bygg- och miljöchef	30 procent av tjänsten på handläggning samt "backup" av ärenden inom miljöbalken/livsmedelslagstiftning/alkohollagen, 20 procent av tjänsten på handläggning samt "backup" av ärenden inom plan- och bygglagen samt bostadsanpassning. Övriga 50 %, personal-, ekonomi- och verksamhetsansvar.

Utöver detta har enheten ett administrativt stöd från administrativa enheten, avseende registrering av ärenden, expediering samt fakturering.

Vid tillsynsplanering planeras den tid som beräknas för tillsyn dvs cirka 1000 timmar per år och heltidstjänst. Tiden fördelas enligt följande under 2018:

Område	Antal tjänster
Hälsoskydd	0,4
Miljötillsyn	3,2
Livsmedel	0,6
Animaliska biprodukter	<0,1
Alkohol, tobak, folköl, e-cigarett	<0,1
Receptfria läkemedel	<0,1
Plan- och bygglagen	2,9
Bostadsanpassning	0,3
Totalt b	7,5

11 Prioriteringar 2018

Bygg- och miljöenheten kommer under 2018 prioritera enligt följande prioriteringsordning:

Inkommande ärenden

Ansökningar och anmälningar enligt miljöbalken, plan- och bygglagen, livsmedelslagen, alkohollagen samt lagen om e-cigarett.

Tillsynsobjekt med årlig tillsyn eller vartannat års tillsyn

Inspektion av c-anläggningar

Inspektion av livsmedelsanläggningar

Inspektion av anmälningspliktiga verksamheter enligt 38§

Inspektion av verksamheter som serverar alkohol

Inspektion av försäljningsställen för folköl, tobak och e-cigarett

Provtagning av strandbad

Tillsyn över övriga objekt

Rökfria miljöer förskolor och restauranger

Köldmedier

Cisterner

OVK och hissar

Inventering, tillsyn och riskklassning av hälsoskyddsobjekt och miljöskyddsobjekt

Inventering enskilda avlopp (delvis avgiftsfinansierad)

Lantbrukstillsyn

Skattefinansierad verksamhet

Förstahandsprioritet skattefinansierad verksamhet

Bostadsanpassning

Rådgivning till medborgare och verksamheter som tar egen kontakt

Hantering av överklagade ärenden

Miljöövervakning

Riktlinjer för bedömning av enskilda avlopp samt rutiner för inventering och tillsyn

Remisser och enkäter från statliga myndigheter

Motioner

Klimatklivet ansökan

Miljöolyckor, smittskydd, matförgiftning

Deltagande i framtagande av VA-översikt VA-plan och dagvattenpolicy

Deltagande i framtagande av översiktsplan

Införande av systemstöd för bygglov och ny bygglovstaxa

Andrahandsprioritet skattefinansierad verksamhet

Deltagande i framtagande av samt granskning av detaljplaner

Deltagande i plan och proj

Inkommande klagomål hälsoskydd, livsmedel, bygg och miljöskydd som inte kan avgiftsfinansieras

Inventering miljöskydds- och hälsoskyddsobjekt

Naturvårdsplan

Avslutande av äldre objekt

I årets tillsynsplan nedprioriteras följande tillsynsområden

Tillsyn av u-objekt
 Tillsyn av hälsoskyddslokaler som inte är anmälningspliktiga
 Egeninitierade naturvårdsprojekt
 Förorenad mark
 Köldmedier (undantaget anmälan om värmepump)
 Förebyggande arbete
 Egeninitierade naturvårdsprojekt
 Tillsyn av PET-flaskor

12 Tillsynsrelaterade frågor

Samverkan

Enheten deltar i flera olika former av samverkan med andra kommuner samt med länsstyrelsen:

- Miljösamverkan Västra Götaland
- Byggsamverkan Västra Götaland
- Sjuhäradskommunernas samverkansprojekt och samsynsarbete

Kompetens och fortbildning

Medarbetarna på bygg- och miljöenheten behöver upprätthålla en fortsatt hög kompetens inom olika tillsynsområden och hålla sig ajour med de omfattande regelverk som styr enhetens arbete. Varje medarbetare ansvarar, i samråd med enhetschef, för att delta i relevanta utbildningar och seminarier som anordnas av t ex Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Boverket m.fl.

Kartläggning av kompetensbehov sker varje år i samband med de årliga medarbetarsamtalen och vid enhetens planeringsdagar.

Personalen på enheten har tillgång till JP Infonet, som är en webbaserad tjänst, som förutom lagstiftning även innehåller förarbeten och kommentarer till lagstiftning samt kommenterade rättsfall. De centrala tillsynsmyndigheterna har också information och länkar på sina respektive webbplatser.

Tillgänglighet

Telefontiderna har sedan hösten 2017 varit begränsade till följande tider (vilket kommer vara målsättningen att bibehålla under 2018): bygglovsrådgivning; måndag, onsdag och torsdag 8-12, miljöenheten måndag – fredag 10-12. Endast bokade besök tas emot av enheten. Vid inspektioner, möten etc. kan telefonsamtal inte tas emot, utan då kan den som ringer lämna meddelanden för att senare bli kontaktad av handläggare. Handläggare kan också kontaktas via Samhällsbyggnadsförvaltningens funktionsadress: samhallsbygg@bollebygd.se. Enheten arbetar också med frågeställningar som kommunikation och bemötande i sin roll som myndighet.

Personalen på enheten har ingen beredskap, det är alltså inte säkert att någon handläggare går att nå vid eventuellt utbrott, utsläpp av miljöskadligt ämne eller liknande utanför normal arbetstid.

12 Avgiftsfinansiering

Bygg- och miljöenheten strävar efter att tillsyn och kontroll inom myndighetens verksamhet ska vara avgiftsfinansierad i så stor utsträckning som möjligt. Avgifter tas ut enligt av Kommunfullmäktige fastställd taxa. Det finns dock arbetsuppgifter inom enhetens arbetsområde som inte kan avgiftsfinansieras. Under varje arbetsområde finns en kort beskrivning av hur kontrollen inom arbetsområdet finansieras.

13 Slutsatser & konsekvenser av tillsynsplanen

De övergripande konsekvenserna då bygg- och miljöenheten tvingas prioritera mellan arbetsuppgifter, eller har begränsad tid för att säkerställa kvaliteten i arbetet, är att det kan bli svårt att uppfylla kraven på likabehandling och rättssäkerhet vid handläggning och övrig ärendehantering. Tillsynsarbete kan behöva prioriteras bort, även sådant som är lagstadgat. Service gentemot kund blir sämre då handläggningstiderna och svarstiderna blir längre. Detta kan även leda till att nya verksamhetsutövare väljer att förlägga sin verksamhet i andra kommuner. En del verksamhetsutövare betalar för periodisk tillsyn som i vissa fall inte kan genomföras i enlighet med fastställt behov, vilket leder till tillsynsskuld. Förutom de direkta verksamhetsrelaterade konsekvenserna tillkommer personalens välmående och risk för ökade sjukskrivningstal.

14 Uppföljning

Uppföljning av tillsynsplanen med redovisning av tillsynsfrekvens och resultat av tillsynen redovisas vid samhällsbyggnadsnämndens sammanträde i augusti (delårsuppföljning) samt vid samhällsbyggnadsnämndens första sammanträde 2018. En ny behovsbedömning är planerad till augusti 2018 och en ny tillsynsplan till januari 2019 om inga behov om revideringar uppstår innan dess.

**Tillsynsplan och kontrollplan 2019
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Bygg- och miljöenheten**

Innehåll

1 Inledning	3
2 Behovsutredning.....	3
3 Miljötillsyn	6
4 Hälsoskydd	10
5 Livsmedel.....	12
6 Animaliska biprodukter och foder	15
7 Alkohol, folköl, tobak och e-cigarettor	16
7 Receptfria läkemedel	19
8 Bygglov, bygganmälningar och tillsyn enligt plan- och bygglagen	20
9 Bostadsanpassning.....	22
10 Personal och resurser	24
11 Prioriteringar 2019.....	25
12 Tillsynsrelaterade frågor.....	25
12 Avgiftsfinansiering	26
13 Slutsatser & konsekvenser av tillsynsplanen.....	26
14 Uppföljning	26

1 Inledning

Myndigheter med ansvar för tillsyn enligt miljöbalken ska enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ha en aktuell behovsutredning på tre år för myndighetens hela ansvarsområde, enligt miljöbalken. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång per år. Behovsutredningen ska redovisa vilka behov nämnden har av tillsyn och kontroll. Register ska föras över de verksamheter som kräver återkommande tillsyn. Baserat på utredning och register ska myndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan.

Enligt livsmedelslagen ska kontrollmyndigheten ha den kompetens och de resurser som krävs för att utföra kontroll och tillsyn, så att lagstiftningen efterlevs i alla led i livsmedelsproduktionen. För att säkerställa kraven omfattar behovsutredningen och tillsynsplanen även livsmedelsområdet.

Även byggenhetens verksamhet ingår i bygg- och miljöenhetens behovsutredning och tillsynsplan.

Tillsynsplanen ska:

- vara lätt att följa upp,
- visa vilka tillsynsaktiviteter som ska genomföras och bortprioriteras,
- visa hur tillgängliga resurser ska prioriteras,
- ligga till grund för medarbetarnas individuella tillsynsplaner.

Inom samtliga arbetsområden ingår, förutom tillsynstid, även information och rådgivning till verksamhetsutövare, kommuninvånare samt samverkan internt och externt.

Det konstateras, liksom tidigare år (sedan 2010), en differens mellan tillgängliga resurser och beräknat behov för planerad tillsyn, vilket kommer att kräva ytterligare handläggarresurser i framtiden men differensen är mindre än tidigare år då tillskott till enheten fås under 2018. Tillsynsuppdraget prioriteras inom de arbetsområden där mesta möjliga miljönytta och samhällsnytta kan uppnås med våra insatser utan att vare sig tappa kvalitet eller god service mot företag/allmänhet.

Utöver tillsynsplanen finns flera styrdokument som styr bygg- och miljöenheten utifrån kommunens visionsarbete. Dessa bryts årligen ned till en enhetsplan för bygg- och miljöenheten. Tillsynsplanen och enhetsplanen kopplas till varandra i enhetens interna planering.

2 Behovsutredning

Tillsynsplanen är upplagd på att varje heltidstjänst har cirka 1 000 timmar per år för tillsyn och tillsynsrelaterat arbete. Tillsynen kan till stora delar vara fakturerbar men innehåller också flera områden där avgifter inte kan tas ut.

Då Bollebygds kommun är en liten kommun kan Sveriges kommuners och landstings schablontid på 1 000 timmar per handläggare och år för tillsyn, vara något i överkant. Som exempel kan nämnas att förberedelse- och inläsningstid i princip är lika inför att besöka 6 förskolor eller 50 förskolor. Dock finns ingen tillförlitlig statistik i form av tidsföring tillgänglig på enheten.

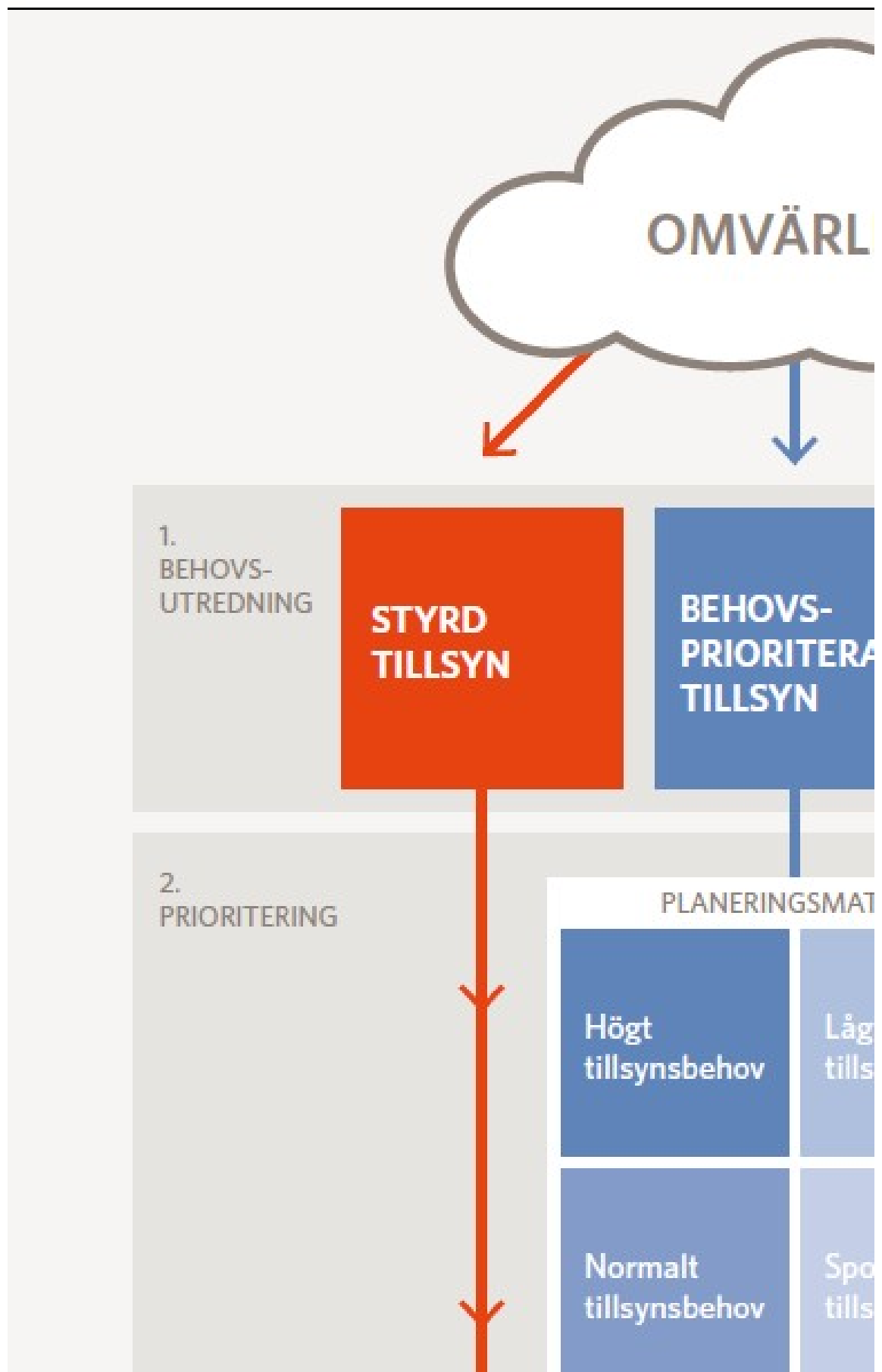
På bygglovssidan kan 1000 timmar per år vara något i underkant då det är mer likartade ärenden på bygglovssidan än på miljösidan.

Nedanstående bild är hämtad från SKLs skrift om kommunala behovsutredningar och beskriver sambandet mellan behovsutredning och tillsynsplan. Här sorteras tillsynsbehovet sorteras in i fyra kategorier:

- Styrd tillsyn (röd)
- Behovsprioriterad tillsyn (blå)
- Händelsestyrd tillsyn (orange)
- Skattefinansierad tillsyn (grön)

Färgmarkeringarna i tabellerna med uppskattning av behov av timmar under respektive område i det här dokumentet motsvarar de fyra kategorierna. I tillsynsplanen har tillsynsnämnden möjlighet att prioritera inom den behovsprioriterade tillsynen utifrån lokala förutsättningar.

FIGUR 1. Schematisk bild av sambandet mellan beh

3 Miljötillsyn

Miljöbalkens ansvarsområde är brett och omfattar bland annat:

- miljöfarliga större verksamheter (c-verksamheter)
- miljöfarliga mindre verksamheter (u-verksamheter)
- enskilda avlopp
- hälsoskydd (skolor/förskolor, hygienlokaler, samlingslokaler m.fl.)
- naturvård (naturvårdsplan och naturvårdsprojekt)
- samhällsbyggnad/övergripande (VA-plan, översiktsplan m.m.)
- miljöövervakning (vattenråd, bäckprovtagning, m.m.)
- informationsansvar kring miljöbalken

I kommunen finns inga A-objekt och det är Länsstyrelsen som har ansvar för B-objekten, inklusive täkter. Miljöenheten försöker delta vid periodiska besiktningar och länsstyrelsens tillsynsbesök (2 B-objekt samt 3 täkter).

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen enligt miljöbalken är att säkerställa syftet med miljöbalken och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att balkens ändamål tillgodoses.

Målsättningen är att C-objekten i kommunen ska erhålla tillsynsbesök efter hur de är klassade samt enligt SKL:s rekommendationer. Vissa verksamheter kan dock behöva fler och andra färre antal besök årligen. Tyngdpunkten vid inspektionerna ligger på att säkerställa att verksamhetsutövaren har en väl fungerande egenkontroll. Det är även viktigt att uppdatera fakta i våra register så att verksamheterna får aktuell klassning, och därmed debiteras rätt tillsynsavgifter.

Finansiering av kontrollen

Flertalet av kommunens C-objekt har årliga tillsynsavgifter som fastställts i samband med riskklassning. Dessa tillsynsavgifter motsvarar tillsynsbehovet per år. Vid tillsyn av U-objekt debiteras en timavgift motsvarande nedlagd arbetstid.

Vid de tillfällen då kommunen följer med på länsstyrelsens tillsynsbesök samt periodiska besiktningar på B-objekt bekostas detta av skattemedel.

Kommunen kan ta ut avgift för såväl inventering, tillsyn och beslut om tillstånd för enskilda avlopp.

Rådgivningsärenden, remisser, enkäter, obefogade klagomål, olyckor relaterade till miljöskydd, hantering av överklagade ärenden, miljöövervakning, naturvård, granskning av detaljplaner och miljöenhetens deltagande i t ex översiktsplan bekostas av skattemedel.

Kompetens

De miljöfarliga verksamheterna i kommunen står under ständig förändring och det är därmed av vikt att handläggare följer med i förändringar av branschspecifika frågor och lagstiftning för att tillsynen ska fungera bra. Några av de ämnesområden där enheten behöver stärka kompetensen är miljöjuridik, tillsyn av strandskydd, förorenade områden och avfall för anläggningsändamål.

Prioriteringar

Enheten behöver enligt behovsutredningen 2019 ca 2660 timmar för arbete med tillsyn enligt miljöbalken (inklusive samhällsövergripande frågor och naturvård, exklusive hälsoskydd) samt 1480 timmar för avloppstillsynen. Enligt tillsynsplanen avsätts 1760 timmar för miljötillsynen och 1480 timmar för avloppstillsynen sammanlagt 3,2 tjänster. Under 2019 planeras ett särskilt fokus på kemikalier vid miljötillsynen.

Objekt	Antal	Resursbehov 2019 enligt behovsutredningen	Prioritering 2019	Kommentarer
B-objekt	5	20	20	
C-objekt med årsavgift	17	140	140	
C-objekt utan årsavgift	2 reg men finns troligen fler	30	30	
Köldmedier	17	35	35	
Cisterner	1	5	5	
Värmepumpar	40	80	80	
Hushållsavfall, verksamhetsavfall	*	75	75	
Klagomål och nedskräpning	25	150	150	
Vattenskyddsområden, tillsyn och prövning av dispenser		50	50	
Strandskydd dispensansökningar		75	75	
Förorenade områden	10	300	60	
Sanktionsärenden miljöskydd		150	100	
Olyckor		20	20	
Allmän information/rådgivning/remisser/enkäter statliga verk		300	250	
Deltagande i bygglov- och detaljplanarbete		50	50	
Deltagande i översiktsplanarbete		200	100	
Vattenskyddsområde (nya vattenskyddsområdesföreskrifter)		50	50	
VA-plan		125	125	

Naturvårdsplan		0	0	
Renhållningsordningen		100	75	
Bevarandeplan Nolåns Dalgång		50	50	
Bakgrundsstrålning		5	5	
Provtagning vatten		20	20	
Mätning Luft i Väst		0	0	
Kalkning och uppföljning av kalkning		5	5	
Luftvårdsförbund och vattenråd		80	20	
Mindre industrier (U-objekt) inklusive tillfälliga entreprenader		100	0	
Jordbruk/Växtodling/Hästgårdar (U-objekt)		170	170	
Kemiska produkter (projekt)		40	0	
Producentansvar		30	0	
Plastflaskor och metallburkar		Ingen uppskattning gjord	0	
Totalt		2660	1760	

	Resursbehov 2019 enligt behovsutredningen	Prioritering 2019	Kommentarer
Prövning av nya enskilda avlopp	550	550	
Uppföljning av tidigare avloppsinventeringar	100	100	
Information och rådgivning	200	200	

Överklagade ärenden och klagomål	100	100	
Tillsyn av avlopp	250	250	
Förelägganden och förbud	180	180	
Totalt	1480	1480	

4 Hälsoskydd

Hälsoskydd innefattar många olika verksamhetsområden som omfattas av miljöbalkens bestämmelser; t ex lokaler och anläggningar som kan utgöra risker för människors hälsa, smittskydd och klagomål på olägenheter för människors hälsa såsom buller och lukt.

Mål med kontrollen

Målet med hälsoskyddstillsyn är att säkerställa att människor inte utsätts för olägenheter som kan påverka människans hälsa negativt.

Finansiering av kontrollen

Avgiftsfinansieringen av hälsoskydd är i de flesta kommuner låg. Oftast ligger avgiftsfinansieringen runt 40%. Arbetsuppgifter som är skattefinansierade är till exempel; obefogade klagomålsärenden, rådgivning kring radon, mätning av bakgrundsstrålningen och smittskyddsärenden.

Kompetens

Bollebygds kommun deltar i Miljösamverkan samt vid nätverksträffar för Sjuhärad. En av arbetsgrupperna i Sjuhärad har inriktning mot hälsoskydd.

Prioriteringar

Enligt behovsutredningen behövs drygt 600 timmar för hälsoskyddet 2019. I tillsynsplanen avsätts drygt 400 timmar.

Objekt	Antal	Resursbehov 2019 enligt behovsutredningen	Prioritering 2019	Kommentarer
Förskolor	6	60	60	
Grundskolor	6	15	15	
Bassängbad	0	0	0	
Strandbad	7	30	30	
Solarier	2	10	10	
Stickande och skärande verksamheter	1	10	10	
Bostadsklagomål		100	100	
Anmälan enligt 28§ FMH	5	25	25	
Radon		20	20	
Smittskydd		50	50	
Rådgivning, registerföring, inventering projektupplägg		150	50	
Rapportering till statliga verk		5	5	
Hysesvärdar 25-200 lägenheter	4	40	40	
Hysesvärdar upp till 25 lägenheter	4	0	0	
Fotvård	1	0	0	

Campinganläggningar och hotell	2	0	0	
Lokaler för vård och annat omhändertagande	3	0	0	
Fritidsgårdar	1	0	0	
Samlingslokaler	1	0	0	
HVB och tillfälligt boende	2	0	0	
Idrottslokaler och gym	7	75	0	
Hygienisk behandling	4	0	0	
Frisörer	5	0	0	
Totalt		620	415	

5 Livsmedel

Syftet med livsmedelskontrollen är att säkerställa att konsumenterna får säker mat och inte blir vilseledda. För att uppnå detta utförs riskbaserad kontroll av livsmedelsverksamheterna i kommunerna i enlighet med de regler och riktlinjer som tagits fram nationellt och av EU. Enligt dessa regler och riktlinjer ska livsmedelskontrollen vara effektiv, riskbaserad, ändamålsenlig och rättssäker. Det innebär att kontrollen ska inriktas på ett sådant sätt att kontrollmyndigheten kan avgöra om kraven på säkra livsmedel och redlighet, uppfylls av livsmedelsföretagarna inom kommunerna.

Den här kontrollplanen är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bl.a. i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2005 om offentlig kontroll för att säkerställa efterlevnaden av livsmedelslagstiftningen.

Mål med kontrollen

Mål för den offentliga kontrollen inom livsmedelskedjan inom EU är att:

- Konsumenterna har trygga livsmedel, förtroende för kontrollverksamheten och har en god grund för val av produkt. Med trygga livsmedel menas säkra livsmedel och att konsumenterna inte blir lurade.
- Intressenterna har tilltro till kontrollen och upplever den som meningsfull.
- De samverkande kontrollmyndigheterna har en optimal samverkan och förtroende för varandras sätt att ta ansvar för sin respektive del i livsmedelskedjan.
- Kontrollverksamheten är riskbaserad, rättssäker, effektiv och ändamålsenlig.

Målet för den offentliga livsmedelskontrollen i Sverige är att:

- Maten och dricksvattnet är säkra
- Livsmedelshandlingen är redlig
- Livsmedelskontrollen är riskbaserad, ändamålsenlig, effektiv och professionell
- Livsmedelsföretagen är kompetenta och tar ansvar för att maten är säker och rätt märkt.
- Den offentliga kontrollen och kontrollmyndigheterna uppfattas av konsumenterna, media och företag som trovärdiga.

Nationellt finns fyra fokusområden fastställda

- Säkert dricksvatten
- Mikrobiologiska risker
- Kemiska risker
- Information i livsmedelskedja

Samhällsbyggnadsnämndens mål för livsmedelskontrollen är:

- Effektiv kontroll
- Ändamålsenlig kontroll
- Rättssäker kontroll

Samhällsbyggnadsnämnden kommer under 2019 lägga extra fokus på inspektion av dricksvattenanläggningar samt på att vid övrig tillsyn uppmärksamma om det finns dricksvattenanläggningar som inte är registrerade som dricksvattenanläggningar i kommunen. Målet är att bidra till det nationella fokusområdet säkert dricksvatten. Målet följs

upp genom antal inspekterade dricksvattenanläggningar samt genom antalet nyregistrerade dricksvattenanläggningar.

Finansiering av kontrollen

Enligt förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel (SFS 2006:1166) ska finansieringen bestå till 100% av avgifter. Övrig verksamhet inom livsmedelsområdet (såsom rådgivning, information, utredning av obefogade klagomål etc.) ska finansieras till 100% av skattemedel, i enlighet med samma lag.

Årlig kontrollavgift tas ut från kontrollobjekten för att finansiera kontrollen. Avgiftens storlek baseras på klassificering av anläggningarna i riskklass och erfarenhetsklass. Avgift för extra offentlig kontroll tas ut, per timme enligt artikel 28 i förordningen (EG) 882/2004. Timtaxa för livsmedelskontrollen framgår av taxa för offentlig kontroll inom livsmedels- och foderområdena, fastställd av kommunfullmäktige 2012-02-20.

Kompetens

I (EG) 882/204 finns krav på att all personal som arbetar inom livsmedelskontrollen får lämplig utbildning, erforderlig kompetens och håller sig uppdaterad så att kontrollen kan utföras med kvalitet och enhetlighet på alla nivåer. I den årliga planeringen ingår kompetensförsörjning som en central del. Detta görs genom att jämföra befintlig kompetens med behovet. Varje anställds personliga kompetensutveckling upprättas mellan ansvarig chef och den anställda och noteras i medarbetarplanen.

Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser anordnade av Livsmedelsverket och andra aktörer. Kunskapsutbyte sker bland annat genom deltagande i länsmöten och livsmedelsmöten inom Sjuhärad. Studiebesök och självstudier inom olika områden kan också förekomma.

Prioriteringar

I Bollebygds kommun finns cirka 55 registrerade livsmedelsanläggningar. Bollebygds kommun behöver enligt behovsutredningen cirka 600 timmar per år för kontroll samt kontrollrelaterat arbete (rådgivning, rapportering till livsmedelsverket, kalibrering av instrument osv.). Idag finns resurser och kompetens som motsvarar behovet på drygt 550 timmar eller motsvarande 0,6 tjänster.

Utbildning och rutiner för RAFSS, EU:s system för snabb varning om livsmedel som utgör eller kan antas utgöra en risk för människors hälsa, ska också införlivas i miljöenhetens kvalitetshöjande arbete inom livsmedel.

Objekt	Antal	Tillsynsintervall	Årligt resursbehov	Resursbehov 2019 enligt behovsutredningen	Prioritering 2019	Kommentarer
Kontroll livsmedelsobjekt (ex centralkök) Högrisk	6	2-3 ggr per år	39	39	39	
Kontroll livsmedelsobjekt (ex restauranger) Högrisk	12	1-2 ggr per år	56	56	56	

Kontroll livsmedelsobjekt (ex stormarknad) Högrisk	3	Årligen	22	22	22	
Kontroll livsmedelsobjekt (ex förskolekök) Mellanrisk	13	Vartannat år	27	35	35	
Kontroll livsmedelsobjekt (ex säsongscafe) Lågrisk/mycket lågrisk	16	Vart tredje år	17	5	5	
Kontroll vattenverk (stor)	1	Årligen	8	8	8	
Kontroll vattenverk (mellan)	3	Vart annat år	6	12	12	
Kontroll vattenverk (små)	4	Vart tredje år	4	0	0	
Extra offentlig kontroll		Vid behov	30	30	30	
Beslut		Riskklassning, registrering av nya anläggningar och vid misstanke om brott		25	25	
Klagomål/matförgiftningar/RAFSS				80	80	
Registerhållning/inventering/instrumentkalibrering/checklistor				150	150	
Övrigt t ex smittskydd med anknytning till livsmedel				10	10	
Remisser/rapportering/rådgivning				80	80	
Provtagningsprojekt				5	5	
Totalt				557	557	

6 Animaliska biprodukter och foder

Miljöenheten ska bedriva tillsyn över animaliska biprodukter och foder. Exempel på tillsynsuppgifter är hantering av animaliskt matavfall från livsmedelslokaler och nedgrävning av döda hästar.

Miljöenheten ansvarar för tillsyn och kontroll inom följande områden:

- Nedgrävning av animaliska biprodukter
- Utlämnande och transport av matavfall
- Kontroll av livsmedelsanläggningar
- Kompostering av matavfall när detta inte görs i en av Jordbruksverket godkänd komposteringsanläggning
- Förvaring av animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Förbränningsanläggningar som förbränner animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Användning av organiska gödningsmedel, naturgödsel i primärproduktionen

Ansvaret för kontrollen av animaliska biprodukter och foder, exempelvis döda djur eller köttavfall från slakterier eller butiker, delas mellan kommunen, länsstyrelsen, Livsmedelsverket och Jordbruksverket.

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen är att förhindra smittspridning och ha en god fodersäkerhet.

Finansiering av kontrollen

Tillsynen finansieras via avgifter enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige.

Kompetens

Kompetensutveckling inom området sker genom utbyte av erfarenheter med andra kommuner samt via egen inläsning.

Prioriteringar

Under 2019 prioriteras inkommande ärenden.

Objekt	Resursbehov 2019 enligt behovsutredningen	Prioritering 2019	Kommentarer
Nedgrävning av häst	10	10	
Rapportering till tillsynsmyndigheter	1	1	
Övrig tillsyn	*		
Totalt		11	

**Då ingen tillsyn genomförts under de senaste två åren har vi ingen aktuell statistik inom området*

7 Alkohol, folköl, tobak och e-cigarett

Lagstiftningen inom alkohol och tobaksområdet är sociala skyddslagar och deras huvudsakliga syfte och mål är att begränsa preparatens skadeverkningar. När man arbetar effektivt med att minska tillgången på tobak och alkohol, såväl legal som illegal, ger det också andra positiva effekter i samhället. Upprättandet av en tillsynsplan bidrar till en tydlig struktur på tillsynsarbetet samt möjliggör mätbara och uppföljningsbara mål.

Tillståndsenheten, Miljöförvaltningen Borås Stad, ansvarar enligt avtal för handläggning av serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen (undantaget rökfria miljöer som ingår i bygg- och miljöenhetens tillsynsplan).

Bollebygds kommun ansvarar för rökfria miljöer och kontroll enligt lagen om lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Lagen om e-cigarett trädde i kraft första juli 2017 och inga anmälningar om försäljning e-cigarett har än så länge lämnats in till Bollebygds kommun.

Mål med kontrollen

Samhällsbyggnadsnämndens mål med tillsyn enligt tobakslagen och alkohollagen är att få bort missförhållanden, förhindra att nya uppstår och få till stånd ett gott samarbete mellan kommun och näringsidkare. Vårt mål är att med dessa medel bidra till en ansvarsfull handel med tobak och folköl och förebygga och korrigera brister som kan uppstå vid servering av alkoholhaltiga drycker.

Folkhälsomyndigheten utövar central tillsyn över efterlevnaden av gällande lag och meddelar allmänna råd till vägledning för tillämpning av lagen. Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet. Länsstyrelsen ska också biträda kommunerna med råd i deras verksamhet. Kommunen och polismyndigheten utövar den omedelbara tillsynen över servering av, och detaljhandel med, folköl och detaljhandel med tobak.

Målet med tillsynen är att:

Matrestauranger med servering av alkohol ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Konferenslokaler, äldreboenden o.dyl. med servering av alkohol ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Nattklubbar och dryckesinriktade serveringsställen – finns inga i Bollebygds kommun.

Försäljningsställen för tobak och folköl ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Försäljning av e-cigarett – finns ännu inga anmälda i Bollebygds kommun.

Uppföljande tillsyn vid konstaterande brister ska ske.

Finansiering av kontrollen

Bollebygds kommun köper, genom avtal med Borås Stad, tillsyn av serveringsställen och försäljningsställen av tobak och folköl. Inkomna avgifter enligt fastställd taxa tillfaller Borås Stad.

Kompetensutveckling (kompetens inom enheten och kompetensbehov)

Under 2017 tillkom en ny lagstiftning kring e-cigarett. Under 2017 deltog miljöenheten vid två tillfällen vid länsstyrelsens länsträffar, en med fokus på alkoholtillsyn samt en med fokus på e-cigarett.

Prioriteringar

Målet är att samtliga verksamheter som serverar alkohol och samtliga försäljningsställen för tobak, folköl och e-cigarett ska ha ett tillsynsbesök per år.

Under 2019 kommer fokus inom rökfria miljöer ligga på de nya miljöer som tillkommer med ny lagstiftning som träder ikraft 2019.

Objekt	Antal	Resursbehov 2019 enligt behovsutredningen för miljöenheten Bollebygd	Prioritering i timmar 2019 miljöenheten Bollebygd	Planerade aktiviteter
Försäljningsställen tobak	6	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Ett tillsynsbesök per objekt genomförs av Borås Stad
Försäljningsställen folköl	4	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Ett tillsynsbesök per objekt -genomförs av Borås Stad
Försäljningsställen e-cigarett	0	10	5	Uppdatering av material på webben, hantering av ev. inkommande ansökningar
Rökfria miljöer		20	20	Tillsyn rökfria miljöer
Matställen med serveringstillstånd	5	10 Köps av Borås Stad (10 timmar = samordnade tillsynen)	10 Köps av Borås Stad (10 timmar = samordnade tillsynen)	Ett tillsynsbesök per objekt genomförs av Borås Stad, Miljöenheten i Bollebygd deltar på samordnade tillsynen
Äldreboende med serveringstillstånd	1	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Ett tillsynsbesök per objekt – genomförs av Borås Stad
Samordning med Borås Stad		40	30	Uppföljning, dialog, förberedelser av ev. nämndärenden,
Totalt		80	65	

Beskrivning av tillsynsmetodik försäljning av tobak och folköl

Tillsynen av försäljning av tobak och folköl bedrivs i huvudsak med förebyggande och yttre tillsyn. Tillsynen bedrivs genom avtal av Borås Stad. Förebyggande tillsyn är ett arbete som ska leda till att problem inte uppstår, bland annat genom information, rådgivning och dialog med handlarna. Yttre tillsyn är besök på försäljningsstället i syfte att kontrollera att verksamheten bedrivs enligt tobakslagens och alkohollagens bestämmelser.

Tillsyn sker löpande under hela året. Kommunens målsättning är att samtliga försäljningsställen för tobak och folköl ska besökas av kommunens handläggare minst en gång per år. Tillsyn sker på dagtid. Tillsynspersonalen ska ha tjänstelegitimationer som styrker att de företräder kommunen och äger rätt att få tillträde till aktuell lokal och övriga utrymmen. Tyngdpunkten i tillsynsarbetet bör ligga på rådgivande och förebyggande verksamhet. Tillsynsbesöken är ett lämpligt tillfälle för tillsynsmyndigheten att ge råd och stöd till ansvariga.

Vad som iakttagits vid tillsynen återkopplas på plats innan tillsynen avslutas. Om allvarliga brister har observerats vid tillsynen ska särskild vikt läggas vid att förklara varför detta är allvarligt och vilka konsekvenser det kan få. Tillsyn ska dokumenteras noggrant även om det, vid tillsynen, inte uppmärksammades några brister. Efter tillsynsbesöket skickas en tillsynsrapport till bolaget som anmält försäljning av tobak och folköl. Genom detta får ansvarig verksamhet möjlighet att ge sin bild av vad som har hänt och vad denne tänker göra för att det inte ska upprepas. Uppföljande tillsynsbesök ska planeras in om tillsynen påvisat allvarligare brister/förseelser i verksamheten. Uppföljningsbesöken är viktiga för att ta reda på om det är fråga om en engångsföreteelse eller brister/förseelser som är återkommande.

Vid allvarliga eller upprepade brister kan kommunen komma att vidta åtgärder mot handlarens möjligheter att sälja tobak eller folköl.

Den förebyggande tillsynen behöver inte genomföras som ett regelrätt tillsynstillfälle utan kan ske spontant utifrån att något väcker tillsynshandläggarnas uppmärksamhet exempel via inkommande synpunkter från medborgare, marknadsföring som kommit till handläggarnas kännedom eller liknande.

Beskrivning av tillsynsmetodik avseende verksamheter med serveringstillstånd

Tillsyn, avseende verksamheter med serveringstillstånd, bedrivs av Borås Stad. Tillsynshandläggare har den samordnande funktionen kring tillsynen. För att kunna hålla en god kvalitet på tillsynen ges restauranginspektörerna utbildning och kompetensutveckling.

Det antal tillsynsbesök som en verksamhet med serveringsverksamhet kan få under ett år är beroende av tillsynsobjektets verksamhetsinriktning. Tillsynen riktas i första hand mot verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd. I Bollebygd finns för närvarande 5 verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd.

Yttre tillsyn kan genomföras antingen genomföras genom samordnad tillsyn eller med reguljär tillsyn utförd av restauranginspektörer, det vill säga tillsyn som genomförs utan medverkan av övriga samverkansmyndigheter.

Tillsynen genomförs företrädesvis under kvällar och nätter då det befaras vara störst risk att alkohollagens bestämmelser inte följs av tillståndshavaren, undantag äldreboende och restauranger som inte har öppet kvällstid. De områden som främst granskas vid tillsynen är ordning och nykterhet, ålder på gäster, störningar utanför restaurang, kökets öppettider och matutbud. Därutöver sker kontroll av priser på alkohol, marknadsföring, kassarutiner, brandskydd, automatspel och rökrum/rökning på uteserveringar.

Restauranginspektörerna utgår från en tillsynsapplikation genom vilken eventuella brister noteras. Resultatet av tillsynen meddelas serveringsansvarig på plats. Efter tillsynen skickas en skriftlig återkoppling till tillståndshavaren. Har det framkommit några brister bereds tillståndshavaren möjlighet att åtgärda dessa inom rimlig tid. När allvarligare brister noteras

informerar tillståndshavaren och bereds tillfälle att inkomma med yttrande inför en eventuell utredning om åtgärd mot serveringstillståndet.

Under år 2019 kommer fokus på tillsynen att vara kontroll av ordning och nykterhet, övriga störningar, ålderskontroll, kökets öppettider och matutbud samt sådan prissättning eller marknadsföring som utgör ett tydligt avsteg från kraven i alkohollagen.

Syftet med förebyggande tillsyn är att informera och göra tillståndshavaren uppmärksam på de krav som alkohollagen ställer, så att brister i verksamheten inte uppstår. Genom information och samarbete kan problem undvikas, både för den enskilde restaurangägaren och för kommunen.

En gång per år genomförs en utbildning i ansvarsfull alkoholservice för personal på restauranger. Utbildningen är kostnadsfri för tillståndshavarna. En kortutbildning i alkohollagens krav hålls på våren för att tillståndshavares säsongspersonal ska kunna få relevanta kunskaper. Även denna utbildning genomförs på kommunens bekostnad.

Den yttre tillsynen för året planeras i början av året. Varje tillsynsomgång planeras av tillståndshandläggare, som även sammanställer aktuellt tillsynsunderlag avseende de tillståndshavare som ska besökas, och förmedlar underlaget till restauranginspektörerna.

Samordnad tillsyn genomförs tillsammans med Polismyndigheten, Skatteverket, Räddningstjänsten samt eventuellt även miljöenheten. Under år 2019 kommer det genomföras ett tillfälle för samordnad tillsyn i Bollebygd. Datum för dessa tillfällen planeras tillsammans med ovan nämnda myndigheter.

Vid behov kommer tillsyn även att ske av verksamheter med tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten eller till slutet sällskap.

7 Receptfria läkemedel

Vissa receptfria läkemedel får från den 1 november 2009 säljas på andra försäljningsställen än öppenvårdsapotek. Kommunerna har i lagstiftningen fått ansvaret för kontrollen av att regelverket efterlevs och Läkemedelsverket har fått rollen som övergripande tillsynsmyndighet. För att få sälja receptfria läkemedel krävs en anmälan till Läkemedelsverket.

Mål med kontrollen

Landets kommuner ska, enligt lagen, kontrollera efterlevnaden av regelverket och Läkemedelsverket har fått det övergripande tillsynsansvaret och sanktionsmöjligheterna. Kommunen ska därför rapportera funna brister till Läkemedelsverket som kan vidta åtgärder i form av förelägganden och förbud förenade med vite.

Finansiering av kontrollen

Enligt taxa för kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel antagen av kommunfullmäktige uttas timavgift för nedlagd tid per kontroll.

Kompetens

Kompetensutveckling inom området sker via utbyte inom nätverk i Miljösamverkan Västra Götaland, samt i nätverk inom sjuhäradskommunerna och genom egen inläsning.

Prioriteringar

Bedömt behov för Lagen om receptfria läkemedel är 5 timmar för 2019 för information/rådgivning. Inga inspektioner beräknas genomföras.

Objekt	Antal objekt	Intervall	Resursbehov 2019 enligt behovsutredningen	Prioritering 2019	Kommentarer
Receptfria läkemedel	5	Vart tredje år	0	0	
Information/rådgivning			5	5	
Totalt			5	5	

8 Bygglov, byggnämningar och tillsyn enligt plan- och bygglagen

Mål med kontrollen

Tillsynen ska säkerställa syftet med plan- och bygglagen och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att plan- och bygglagens ändamål tillgodoses.

Finansiering

Förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked, ingripandebesked, beslut om lov, tekniska samråd, slutsamråd, arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på arbetsplatser och framställande av arkivbeständiga handlingar får enligt plan- och bygglagen finansieras med hjälp av bygglovsavgifter. Avgiften får inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. Taxa för plan- och bygglovsärenden är fastställda av kommunfullmäktige 2011.

Bygglovsrådgivning, hantering av överklagade ärenden, och uppsökande tillsynsverksamhet av olovlig byggnation, enkelt avhjälpta hinder, obligatorisk ventilationskontroll och hissar finansieras av skattemedel samt eventuella byggsanktionsavgifter.

Kompetens

Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser anordnade av t.ex. Byggsamverkan Västra Götaland. Kunskapsutbyte sker bland annat genom deltagande i Byggsamverkan Västra Götaland och genom gemensamma möten för bygglovshandläggare i Sjuhärad. Självtudier genom inläsning av domar i högre instans samt inläsning av Boverkets material förekommer också.

Prioriteringar

Behovsutredningen redovisar ett behov på ca 3,7 tjänster. Det finns 2,9 tjänster avsatta för tillsyn enligt plan- och bygglagen. Administrativt stöd kan öka timmarna ytterligare något varför tillsynsplanen är satt till 3,2 tjänster.

Objekt	Antal	Resursbehov 2019 enligt behovsutredningen	Prioritering 2019	Kommentarer
Tillsyn OVK		10	10	
Genomgång av register ventilation och hissar och uppdatera samt registrera i Vision		200	20	OBS – undantag från att den styrda tillsynen inte får prioriteras om. Mängden timmar handlar dock om registeruppdatering
Bygglov, marklov och rivningslov	150	840	840	
Bygglov till nämnd	30	270	270	
Förhandsbesked	30	420	420	
Bygganmälningar	60	120	120	
Tekniskt samråd	50	200	200	
Startbesked	100	100	100	
Arbetsplatsbesök	50	100	100	
Slutsamråd	45	180	180	

Slutbesked	120	120	120	
Enkelt avhjälpna hinder	1	10	10	
Tillsynsärenden efter inkomna klagomål/ärenden	25	200	200	
Tillsyn hissar personbruk	13 + bostadsanpassningshissar	10	10	
Remisser/yttrande detaljplaner		60	60	
Bygglovsrådgivning (epost, telefon, besök)		600	500	
Översiktsplan, detaljplan och plan och projekteringsmöte		100	100	
Egeninitierad tillsyn enkelt avhjälpna hinder		Ingen uppskattning gjord ännu	0	
Egeninitierad tillsyn		100	0	
Påminnelser och arkivering av äldre ärenden		25	0	
Totalt		3665	3260	

9 Bostadsanpassning

Bostadsanpassningsbidraget är ett kommunalt bidrag som kan sökas av personer med

funktionshinder. Ansökan ska vara skriftlig och innehålla en ansökningsblankett och intyg från arbetsterapeut. Vid större åtgärder krävs även åtgärdsprogram från arbetsterapeut och en kostnadsberäkning/offert för åtgärderna.

Handläggaren ska bedöma om de sökta åtgärderna är bidragsberättigade. Det innebär bland annat att granska om åtgärderna är nödvändiga, att bostaden ska användas permanent, att bidraget endast ges för anpassning av bostadens fasta funktioner samt att bidrag inte ges för åtgärder som behöver utföras av väsentligen andra orsaker än funktionsnedsättning. Bidrag ges inte heller till t ex servicebostäder/äldreboenden eller om behovet kan säkerställas med hjälp av hjälpmedel istället.

I de fall sökande inte själv, via anhörig eller annan kontaktperson, har möjlighet att ombesörja kontakt med hantverkare för bostadsanpassningsåtgärd, har kommunen möjlighet att genom fullmakt från sökande ombesörja kontakterna med hantverkare. Detta görs via kommunens upphandlade entreprenörer.

Mål med kontrollen

Syftet med lagen om bostadsanpassningsbidrag är att ge människor med funktionsnedsättning en möjlighet till ett självständigt liv i eget boende.

Finansiering

Bostadsanpassning finansieras enbart med skattemedel. Även bidragen som lämnas är skattemedel.

Kompetens

Kompetensutveckling sker genom deltagande i kurser som erbjuds samt genom deltagande i sjuhäradskommunernas kommunala nätverk för bostadsanpassning samt genom egen inläsning och rådgivning med Boverket. Under 2019 kommer en ny person anställas som ska hantera bostadsanpassningsbidragen.

Prioriteringar

Bostadsanpassningsbidrag ska alltid handläggas skyndsamt och prioriteras före andra ärenden på enheten. Runt 40 ansökningar har årligen lämnats in till Samhällsbyggnadsnämnden under de senaste åren. Handläggningstiden per ärende varierar beroende på typ av åtgärd som ska genomföras men sker alltid skyndsamt.

Objekt	Antal	Resursbehov 2019 enligt behovsutredningen	Prioritering i timmar 2019	Planerade aktiviteter
Ansökningar om bostadsanpassningsbidrag	Ca 40	300	300	Handläggning av inkommande ärenden

10 Personal och resurser

Det finns 10 tjänster inom enheten (varav 7,5 handläggare under förutsättning att bygg- och miljöchefen lägger 50 procent av sin tjänst på handläggning av ärenden och 50 procent på personal-, ekonomi och verksamhetsansvar). Handläggartjänsterna fördelas inom följande ansvarsområden per tjänst:

Typ av tjänst	Ansvarsområden
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på livsmedel och hälsoskydd
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avloppsanläggningar och vattenvårdsärenden
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av miljöskyddsärenden
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avloppsärenden och översiktsplan/detaljplaner/bygglov/förhandsbesked
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på granskning av förhandsbesked, strandskydd och bygglovsärenden utanför planlagt område
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på granskning av bygglov, tekniskt samråd, arbetsplatsbesök, slutsamråd, OVK och hisskontroll.
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på tekniskt samråd, arbetsplatsbesök och slutsamråd. Handläggning av bostadsanpassning (0,3 procent)
Bygg- och miljöchef	30 procent av tjänsten på handläggning samt "backup" av ärenden inom miljöbalken/livsmedelslagstiftning/alkohollagen, 20 procent av tjänsten på handläggning samt "backup" av ärenden inom plan- och bygglagen samt bostadsanpassning. Övriga 50 %, personal-, ekonomi- och verksamhetsansvar.

Enheten har två administratörer som stöttar upp verksamheten. Eftersom administratörerna endast tillhört bygg- och miljöenheten sen den 1 augusti 2018 och en av dessa tjänster inte varit tillsatta sen dess (ny person på plats i slutet av januari 2019) har dessa tjänster inte lagts in i tillsynsplanen mer än att bygglovstillsynsplaneringen är något över avsatta tjänster i budgeten. Administrationstid är heller inte medräknad i behovsutredningen.

Vid tillsynsplanering planeras den tid som beräknas för tillsyn dvs cirka 1000 timmar per år och heltidstjänst. Tiden fördelas enligt följande under 2019:

Område	Antal tjänster
Hälsoskydd	0,4
Miljötillsyn inkl avlopp	3,2
Livsmedel	0,6
Animaliska biprodukter, alkohol, tobak, folköl, e-cigarett, receptfria läkemedel	0,1
Plan- och bygglagen	2,9
Bostadsanpassning	0,3
Totalt	7,5

11 Prioriteringar 2019

Bygg- och miljöenheten kommer under 2019 vid tidsbrist i första hand prioritera den styrda tillsynen (röda rutor i tabellerna) samt den händelsestyrda tillsynen (orange rutor i tabellerna). I övrigt styr tillsynsplanen vilka insatser som sker under året.

12 Tillsynsrelaterade frågor

Samverkan

Enheten deltar i flera olika former av samverkan med andra kommuner samt med länsstyrelsen:

- Miljösamverkan Västra Götaland
- Byggsamverkan Västra Götaland
- Sjuhäradskommunernas samverkansprojekt och samsynsarbete

Kompetens och fortbildning

Medarbetarna på bygg- och miljöenheten behöver upprätthålla en fortsatt hög kompetens inom olika tillsynsområden och hålla sig ajour med de omfattande regelverk som styr enhetens arbete. Varje medarbetare ansvarar, i samråd med enhetschef, för att delta i relevanta utbildningar och seminarier som anordnas av t ex Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Boverket m.fl.

Kartläggning av kompetensbehov sker varje år i samband med de årliga medarbetarsamtalen och vid enhetens planeringsdagar.

Personalen på enheten har tillgång till JP Infonet, som är en webbaserad tjänst, som förutom lagstiftning även innehåller förarbeten och kommentarer till lagstiftning samt kommenterade rättsfall. De centrala tillsynsmyndigheterna har också information och länkar på sina respektive webbplatser.

Tillgänglighet

Telefontiderna har sedan hösten 2017 varit begränsade till följande tider (vilket kommer vara målsättningen att bibehålla under 2019): bygglovsrådgivning; måndag, onsdag och torsdag 8-12, miljöenheten måndag – fredag 10-12. Endast bokade besök tas emot av enheten. Vid inspektioner, möten etc. kan telefonsamtal inte tas emot, utan då kan den som ringer lämna meddelanden för att senare bli kontaktad av handläggare. Handläggare kan också kontaktas via Samhällsbyggnadsförvaltningens funktionsadress: samhallsbygg@bollebygd.se. Enheten arbetar också med frågeställningar som kommunikation och bemötande i sin roll som myndighet.

Personalen på enheten har ingen beredskap, det är alltså inte säkert att någon handläggare går att nå vid eventuellt utbrott, utsläpp av miljöskadligt ämne eller liknande utanför normal arbetstid.

12 Avgiftsfinansiering

Bygg- och miljöenheten strävar efter att tillsyn och kontroll inom myndighetens verksamhet ska vara avgiftsfinansierad i så stor utsträckning som möjligt. Avgifter tas ut enligt av Kommunfullmäktige fastställd taxa. Det finns dock arbetsuppgifter inom enhetens arbetsområde som inte kan avgiftsfinansieras. Under varje arbetsområde finns en kort beskrivning av hur kontrollen inom arbetsområdet finansieras.

13 Slutsatser & konsekvenser av tillsynsplanen

De övergripande konsekvenserna då bygg- och miljöenheten tvingas prioritera mellan arbetsuppgifter, eller har begränsad tid för att säkerställa kvaliteten i arbetet, är att det kan bli svårt att uppfylla kraven på likabehandling och rättssäkerhet vid handläggning och övrig ärendehantering. Tillsynsarbete kan behöva prioriteras bort, även sådant som är lagstadgat. Service gentemot kund blir sämre då handläggningstiderna och svarstiderna blir längre. Detta kan även leda till att nya verksamhetsutövare väljer att förlägga sin verksamhet i andra kommuner. En del verksamhetsutövare betalar för periodisk tillsyn som i vissa fall inte kan genomföras i enlighet med fastställt behov, vilket leder till tillsynsskuld. Förutom de direkta verksamhetsrelaterade konsekvenserna tillkommer personalens välmående och risk för ökade sjukskrivningstal.

14 Uppföljning

Uppföljning av tillsynsplanen med redovisning av tillsynsfrekvens och resultat av tillsynen redovisas vid samhällsbyggnadsnämndens sammanträde i augusti (delårsuppföljning) samt vid samhällsbyggnadsnämndens första sammanträde 2020.

**Tillsynsplan och kontrollplan 2020
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Bygg- och miljöenheten**

Innehåll

1 Inledning	3
2 Behovsutredning.....	3
3 Miljötillsyn	6
4 Hälsoskydd	10
5 Livsmedel.....	12
6 Animaliska biprodukter och foder	16
7 Alkohol, folköl, tobak och e-cigarettor	17
7 Receptfria läkemedel	20
8 Bygglov, byggnadsplaneringar och tillsyn enligt plan- och bygglagen	21
9 Bostadsanpassning.....	24
10 Administration	25
11 Övriga uppdrag under 2020.....	26
11 Personal och resurser	27
11 Prioriteringar 2020.....	28
12 Tillsynsrelaterade frågor.....	28
12 Avgiftsfinansiering	29
13 Slutsatser & konsekvenser av tillsynsplanen.....	29
14 Uppföljning	29

1 Inledning

Myndigheter med ansvar för tillsyn enligt miljöbalken ska enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ha en aktuell behovsutredning på tre år för myndighetens hela ansvarsområde, enligt miljöbalken. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång per år. Behovsutredningen ska redovisa vilka behov nämnden har av tillsyn och kontroll. Register ska föras över de verksamheter som kräver återkommande tillsyn. Baserat på utredning och register ska myndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan.

Enligt livsmedelslagen ska kontrollmyndigheten ha den kompetens och de resurser som krävs för att utföra kontroll och tillsyn, så att lagstiftningen efterlevs i alla led i livsmedelsproduktionen. För att säkerställa kraven omfattar behovsutredningen och tillsynsplanen även livsmedelsområdet.

Även byggenhetens verksamhet ingår i bygg- och miljöenhetens behovsutredning och tillsynsplan.

Tillsynsplanen ska:

- vara lätt att följa upp,
- visa vilka tillsynsaktiviteter som ska genomföras och bortprioriteras,
- visa hur tillgängliga resurser ska prioriteras,
- ligga till grund för medarbetarnas individuella tillsynsplaner.

Inom samtliga arbetsområden ingår, förutom tillsynstid, även information och rådgivning till verksamhetsutövare, kommuninvånare samt samverkan internt och externt.

Det konstateras, liksom tidigare år (sedan 2010), en differens mellan tillgängliga resurser och beräknat behov för planerad tillsyn, vilket kommer att kräva ytterligare handläggaresurser i framtiden men differensen är mindre än tidigare år då tillskott till enheten fåtts under 2018 avseende såväl handläggarnivå som administrativt stöd. Tillsynsuppdraget prioriteras inom de styrda och händelsestyrda arbetsområden och därutöver inom de arbetsområden där mesta möjliga miljönytta och samhällsnytta kan uppnås med våra insatser utan att vare sig tappa kvalitet eller god service mot företag/allmänhet.

Utöver tillsynsplanen finns flera styrdokument som styr bygg- och miljöenheten utifrån kommunens visionsarbete. Dessa bryts årligen ned till en enhetsplan för bygg- och miljöenheten. Tillsynsplanen och enhetsplanen kopplas till varandra i enhetens interna planering.

2 Behovsutredning

Tillsynsplanen är upplagd på att varje heltidstjänst har cirka 1 000 timmar per år för tillsyn och tillsynsrelaterat arbete. Tillsynen kan till stora delar vara fakturerbar men innehåller också flera områden där avgifter inte kan tas ut. För de administrativa delarna beräknas arbetstiden till 1600 timmar (2000 timmar i årsarbetstid minus en schablonsumma för semester, interna möten samt sjukdom)

Då Bollebygds kommun är en liten kommun kan Sveriges kommuners och landstings schablontid på 1 000 timmar per handläggare och år för tillsyn, vara något i överkant. Som

exempel kan nämnas att förberedelse- och inläsningstid i princip är lika inför att besöka 6 förskolor eller 50 förskolor. Dock finns ingen tillförlitlig statistik i form av långvarig tidsföring tillgänglig på enheten även om tidsredovisning påbörjats på försök under 2019 och kommer att vidareutvecklas under 2020.

På bygglovssidan kan 1000 timmar per år vara något i underkant då det är mer likartade ärenden på bygglovssidan än på miljösidan. För livsmedel är schablonberäkningen från SKL något lägre än 1000 timmar.

Nedanstående bild är hämtad från SKLs skrift om kommunala behovsutredningar och beskriver sambandet mellan behovsutredning och tillsynsplan. Här sorteras tillsynsbehovet sorteras in i fyra kategorier:

- Styrd tillsyn (röd)
- Behovsprioriterad tillsyn (blå)
- Händelsestyrd tillsyn (orange)
- Skattefinansierad tillsyn (grön)

Färgmarkeringarna i tabellerna med uppskattning av behov av timmar under respektive område i det här dokumentet motsvarar de fyra kategorierna. I tillsynsplanen har tillsynsnämnden möjlighet att prioritera inom den behovsprioriterade tillsynen utifrån lokala förutsättningar.

FIGUR 1. Schematisk bild av sambandet mellan beh

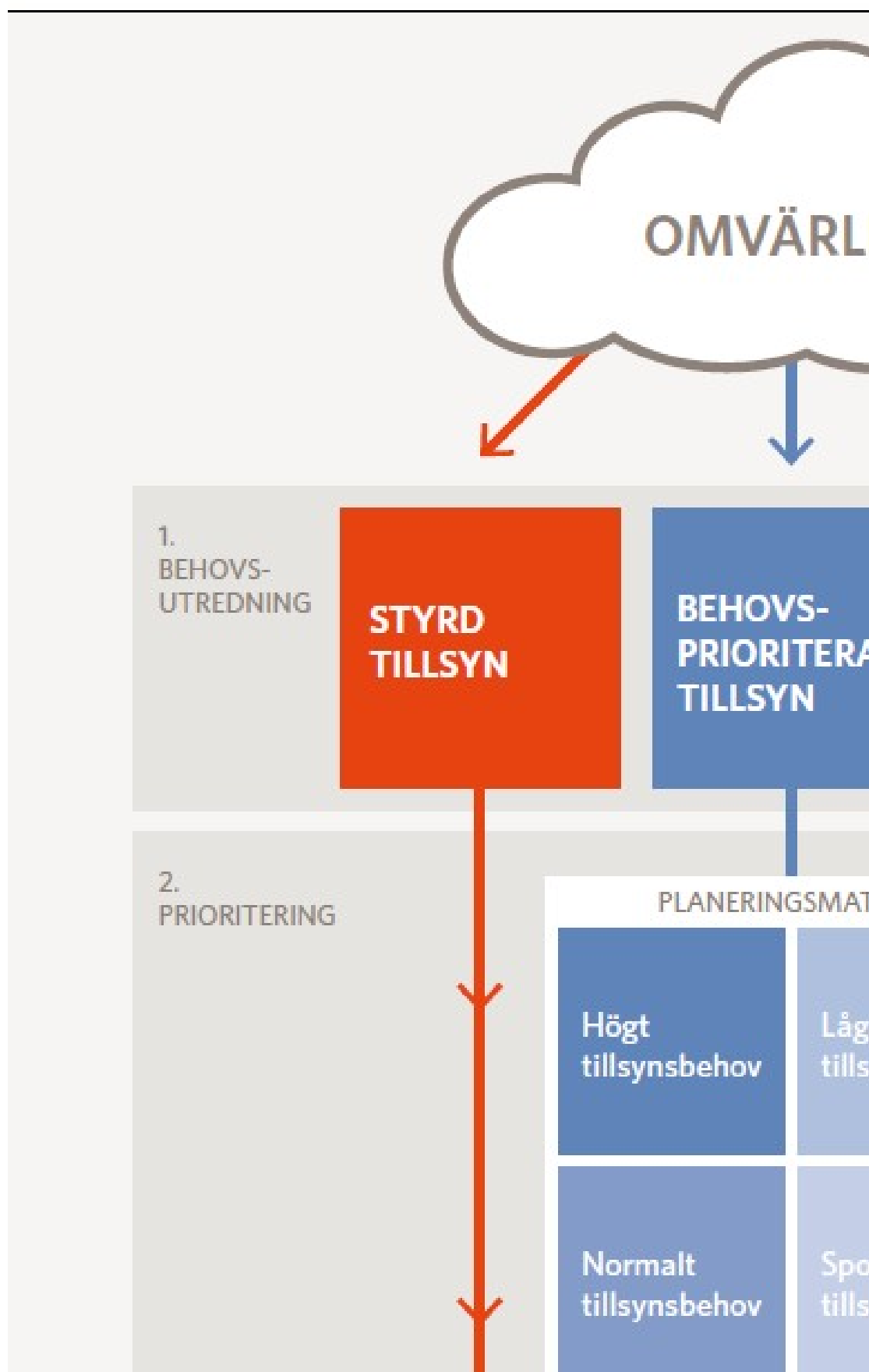

Bild från Sveriges kommuners och landstings skrift om kommunala behovsutredningar.

3 Miljötillsyn

Miljöbalkens ansvarsområde är brett och omfattar bland annat:

- miljöfarliga större verksamheter (c-verksamheter)
- miljöfarliga mindre verksamheter (u-verksamheter)
- enskilda avlopp
- naturvård (naturvårdsplan och naturvårdsprojekt)
- samhällsbyggnad/övergripande (VA-plan, översiktsplan m.m.)
- miljöövervakning (vattenråd, bäckprovtagning, m.m.)
- informationsansvar kring miljöbalken

I kommunen finns inga A-objekt och det är Länsstyrelsen som har ansvar för B-objekten, inklusive täkter. Miljöenheten försöker delta vid periodiska besiktningar och länsstyrelsens tillsynsbesök (2 B-objekt samt 3 täkter).

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen enligt miljöbalken är att säkerställa syftet med miljöbalken och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att balkens ändamål tillgodoses.

Målsättningen är att C-objekten i kommunen ska erhålla tillsynsbesök efter hur de är klassade samt enligt SKL:s rekommendationer. Vissa verksamheter kan dock behöva fler och andra färre antal besök årligen. Tyngdpunkten vid inspektionerna ligger på att säkerställa att verksamhetsutövaren har en väl fungerande egenkontroll. Det är även viktigt att uppdatera fakta i våra register så att verksamheterna får aktuell klassning, och därmed debiteras rätt tillsynsavgifter.

Finansiering av kontrollen

Flertalet av kommunens C-objekt har årliga tillsynsavgifter som fastställts i samband med riskklassning. Dessa tillsynsavgifter motsvarar tillsynsbehovet per år. Vid tillsyn av U-objekt debiteras en timavgift motsvarande nedlagd arbetstid.

Vid de tillfällen då kommunen följer med på länsstyrelsens tillsynsbesök samt periodiska besiktningar på B-objekt bekostas detta av skattemedel.

Kommunen kan ta ut avgift för såväl inventering, tillsyn och beslut om tillstånd för enskilda avlopp.

Rådgivningsärenden, remisser, enkäter, obefogade klagomål, olyckor relaterade till miljöskydd, hantering av överklagade ärenden, miljöövervakning, naturvård, granskning av detaljplaner och miljöenhetens deltagande i t ex översiktsplan och arbete med framtagande av renhållningsordning bekostas av skattemedel. Arbetet med förorenade områden är till stor del skattefinansierat men kan för verksamheter som är aktiva idag hanteras inom den ordinarie tillsynen.

Kompetens

De miljöfarliga verksamheterna i kommunen står under ständig förändring och det är därmed av vikt att handläggare följer med i förändringar av branschspecifika frågor och

lagstiftning för att tillsynen ska fungera bra. Några av de ämnesområden där enheten behöver stärka kompetensen är miljöjuridik och avfall för anläggningsändamål.

Prioriteringar

Enheten behöver enligt behovsutredningen 2019-2022 under 2020 ca 2200 timmar för arbete med tillsyn enligt miljöbalken (inklusive samhällsovergripande frågor och naturvård, exklusive hälsoskydd) samt 2480 timmar för avloppstillsynen. Behoven har uppdaterats under hösten 2019 beroende på att timmar inte kunnat genomföras under 2019 samt på grund av uppdaterade behov och bättre kunskapsunderlag. I det uppräknade behovet för miljöskydd tillkommer cirka 400 timmar. Behoven för avlopp har uppdaterats ytterligare cirka 800 timmar på grund av att frivilliga ansökningar inte inkommit i den omfattning som enheten räknat med tidigare.

Enheten har cirka 1600 timmar för miljötillsyn och cirka 1700 timmar för avloppstillsyn med nuvarande bemanning (totalt 3,3 tjänster). Enligt tillsynsplanen avsätts cirka 1550 timmar för miljötillsynen och 3160 timmar för avloppstillsynen. Arbetet med tillsyn av avlopp behöver därför stötts upp tjänstemannamässigt med en projektanställning om tillsynsplanen ska kunna genomföras på denna nivå då dessa resurser inte finns med nuvarande bemanning. Målsättningen är att en projektanställning inom avloppstillsyn ska vara självfinansierande.

Under 2020 planeras ett särskilt fokus på kemikalier vid miljötillsynen. Inom avloppstillsynen planeras en avloppsmässa med inbjudna entreprenörer där privatpersoner som ska anlägga nya enskilda avlopp kan få stöd och hjälp i ansökningsprocessen.

Förorenade områden, bevarandeplan Nolåns Dalgång, VA-plan kemiska produkter och strandskyddstillsyn är exempel på nedprioriterade områden i tillsynsplanen där arbete endast kommer ske om tid finns.

Objekt	Antal	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen	Prioritering 2020	Kommentarer
B-objekt	5	20	20	
C-objekt med årsavgift	17	140	140	
C-objekt utan årsavgift	2 reg men finns troligen fler	30	30	
Köldmedier	17	35	36	
Cisterner	1	5	5	
Värmepumpar	40	80	80	
Hushållsavfall, verksamhetsavfall	*	75	30	Inte så många inkommande ärenden med nuvarande lokala renhållningsföreskrifter
Klagomål och nedskräpning	25	150	150	Bland annat flera områden med skrotbilar
Vattenskyddsområden, tillsyn och		50	20	

prövning av dispenser				
Strandskydd dispensansökningar		75	75	
Förorenade områden	10	240	100	Behovet 2020 beräknas till 300 då färre timmar gjordes under 2019 än 2020
Sanktionsärenden miljöskydd		150	100	
Olyckor		20	20	
Allmän information/rådgivning/remisser/enkäter statliga verk		300	150	Förutsätter minskad telefontid
Deltagande i bygglov- och detaljplanarbete		50	50	
Deltagande i översiktsplanarbete		50	100	
Vattenskyddsområde (nya vattenskyddsområdesföreskrifter)		50	50	
VA-plan		0	10	VApplanen inte klar, behovet av timmar under 2020 är större om miljöenheten behöver ingå i någon arbetsgrupp.
Naturvårdsplan		0	0	
Renhållningsordningen		100	100	
Bevarandeplan Nolåns Dalgång		50	0	
Bakgrundsstrålning		5	5	
Provtagning vatten		20	20	
Mätning Luft i Väst		10	10	
Kalkning och uppföljning av kalkning		5	5	
Luftvårdsförbund och vattenråd		80	40	
Producentansvar		30	10	Övergripande frågor – resterande läggs inom miljötillsyn
Mindre industrier (U-objekt) inklusive tillfälliga entreprenader		100	100	
Jordbruk/Växtodling/Hästgårdar (U-objekt)		210	100	

Köldmedier (tillsyn)			0	Prio 2 om det finns utrymme Bedömt behov 15 timmar
Kemiska produkter (projekt)		40	0	Prio 3 om det finns Projekt frisersalonger (bedömt behov 100 timmar)
Plastflaskor och metallburkar			0	Ingen uppskattning gjord
Strandskydd - tillsynsprojekt			0	Prioritet 1 om det finns utrymme Bedömt behov 150 timmar Fanns ej i behovsutredning 2019-2022
Totalt		2170	1556	

	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen	Uppdaterat bedömt behov för 2020*	Prioritering 2020	Kommentarer
Prövning av nya enskilda avlopp	1300	1500	1500	
Uppföljning av tidigare avloppsinventeringar	100	100	100	
Information och rådgivning	200	500	500	
Överklagade ärenden och klagomål	100	100	100	
Tillsyn av avlopp	360	460	460	
Förelägganden och förbud	420	500	500	
Totalt	2480	3160	3160	En projektanställning krävs för att planen ska genomföras

*Uppdaterat bedömt behov – ökningen beror på att det inte kommit in lika många ”frivilliga” ansökningar som förväntat vilket innebär att tillsynen ökar. Information och rådgivningsposten har ökat p.g.a grund av fler telefonsamtal och att arkivsöket tar därför mer tid än tidigare förväntat. Enheten tror också att det vore bra med en entreprenörmässa för att underlätta för de som ska söka tillstånd att få kontakt med entreprenörer och rådgivning inför anläggandet av enskilt avlopp.

4 Hälsoskydd

Hälsoskydd innefattar många olika verksamhetsområden som omfattas av miljöbalkens bestämmelser; t ex lokaler och anläggningar som kan utgöra risker för människors hälsa, smittskydd och klagomål på olägenheter för människors hälsa såsom buller och lukt.

Mål med kontrollen

Målet med hälsoskyddstillsyn är att säkerställa att människor inte utsätts för olägenheter som kan påverka människans hälsa negativt.

Finansiering av kontrollen

Avgiftsfinansieringen av hälsoskydd är i de flesta kommuner låg. Oftast ligger avgiftsfinansieringen runt 40%. Arbetsuppgifter som är skattefinansierade är till exempel; obefogade klagomålsärenden, rådgivning kring radon, mätning av bakgrundsstrålningen och smittskyddsärenden.

Kompetens

Bollebygds kommun deltar i Miljösamverkan samt vid nätverksträffar för Sjuhärad. En av arbetsgrupperna i Sjuhärad har inriktning mot hälsoskydd. Det finns ett behov av kompetensutveckling bland annat inom ventilation och buller.

Prioriteringar

Enligt behovsutredningen 2019-2022 behövs drygt 550 timmar för hälsoskyddet 2020. Eftersom delar av uppföljning av förskola och idrottslokaler bortprioriterades i tillsynsplanen 2019 överförs dessa delar till 2020 vilket ökar behovet för 2020 jämfört med behovsutredningen 2019-2022 (se under kommentarer i tabellen). Närmare inventering inom hälsoskyddsområdet har också lett till uppdaterade siffror på hyresvärdar som kommer att redovisas i behovsutredningen för 2021-2023. I tillsynsplanen avsätts drygt 400 timmar – nedprioritering har bland annat skett av tillsyn av grundskolor (skjuts till 2021), rådgivning och registerföring och idrottslokaler.

Objekt	Antal	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen	Prioritering 2020	Kommentarer
Förskolor	6	15	60	Uppföljning från tidigare tillsyn hanns inte med under 2019, överförflyttning till 2020
Grundskolor	6	60	15	
Bassängbad	0	0	0	
Strandbad	7	30	30	
Solarier	2	0	0	
Stickande och skärande verksamheter	4	0	15	Nya verksamheter i kommunen
Bostadsklagomål		100	100	

Anmälan enligt 28§ FMH	5	25	25	
Radon		20	20	
Smittskydd		50	50	
Rådgivning, registerföring, inventering projektupplägg		150	100	
Rapportering till statliga verk		5	5	
Hysesvärdar över 200 lägenheter	1	0	0	Uppdaterat antal
Hysesvärdar 25-200 lägenheter	6	10	0	Prioritet 2 om det finns utrymme Bortprioriterad 2019 (behov 2019 40)
Hysesvärdar upp till 25 lägenheter	5	30	0	Prioritet 2 om det finns utrymme
Fotvård	2	0	0	
Campinganläggningar och hotell	2	0	0	
Lokaler för vård och annat omhändertagande	3	25	0	Prioritet 1 om det finns utrymme
Fritidsgårdar	1	0	8	
Samlingslokaler	1	0	0	Uppdatering visar ett behov på 40 timmar
HVB och tillfälligt boende	4	0	0	Prioritet 1 om det finns utrymme Uppdatering visar behov på 40 timmar
Idrottslokaler och gym	7	10	0	Bortprioriterad 2019 (behov 2019 -75 – innebär att det uppdaterade behovet för 2020 är 85 timmar)
Hygienisk behandling	4	25	0	
Frisörer	5	0	0	
Totalt		555	428	

5 Livsmedel

Syftet med livsmedelskontrollen är att säkerställa att konsumenterna får säker mat och säkra livsmedel och inte blir vilseledda. För att uppnå detta utförs riskbaserad kontroll av livsmedelsverksamheterna i kommunerna i enlighet med de regler och riktlinjer som tagits fram nationellt och av EU. Enligt dessa regler och riktlinjer ska livsmedelskontrollen vara effektiv, riskbaserad, ändamålsenlig och rättssäker. Det innebär att kontrollen ska inriktas på ett sådant sätt att kontrollmyndigheten kan avgöra om kraven på säkra livsmedel och redlighet uppfylls av livsmedelsföretagarna inom kommunen.

Den här kontrollplanen är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bl.a. i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2005 om offentlig kontroll för att säkerställa efterlevnaden av livsmedelslagstiftningen.

I december 2019 antas en ny delegationsordning och en ny taxa för livsmedelstillsynen för att säkerställa att kommunen följer livsmedelslagstiftningen. En ny riskklassningsmodell är på gång vilket kan betyda en förändring i behovet av timmar för livsmedelstillsyn framöver. Den nya riskklassningsmodellen kommer dock inte införas fullt ut förrän den 1 januari 2024 enligt Livsmedelsverket.

Enheten ska under 2020 också utreda möjligheten att använda den så kallade ”Rättviksmodellen” för avgifter inom livsmedelstillsynen.

Mål med kontrollen

Mål för den offentliga kontrollen inom livsmedelskedjan inom EU är att:

- Konsumenterna har trygga livsmedel, förtroende för kontrollverksamheten och har en god grund för val av produkt. Med trygga livsmedel menas säkra livsmedel och att konsumenterna inte blir lurade.
- Intressenterna har tilltro till kontrollen och upplever den som meningsfull.
- De samverkande kontrollmyndigheterna har en optimal samverkan och förtroende för varandras sätt att ta ansvar för sin respektive del i livsmedelskedjan.
- Kontrollverksamheten är riskbaserad, rättssäker, effektiv och ändamålsenlig.

Målet för den offentliga livsmedelskontrollen i Sverige är att:

- Maten och dricksvattnet är säkra
- Livsmedelshanteringen är redlig
- Livsmedelskontrollen är riskbaserad, ändamålsenlig, effektiv och professionell
- Livsmedelsföretagen är kompetenta och tar ansvar för att maten är säker och rätt märkt.
- Den offentliga kontrollen och kontrollmyndigheterna uppfattas av konsumenterna, media och företag som trovärdiga.

Nationellt finns fyra fokusområden fastställda för 2020-2022

- Säkert dricksvatten
- Säkerställa information i livsmedelskedjan
- Mikrobiologiska risker
- Kemiska risker

Samhällsbyggnadsnämndens mål för livsmedelskontrollen är:

- Effektiv kontroll

- Ändamålsenlig kontroll
- Rättssäker kontroll

Effektmål 2020

Av de operativa målen för 2020-2022 är det framförallt mål under säkert dricksvatten och säkerställa information i livsmedelskedjan som är prioriterade i Bollebygds kommun.

Livsmedelstillsynen kommer under 2020 att lägga extra vikt vid kommunala distributionsanläggningar (över 100 kubikmeter per dygn) (ett av målen under säkert dricksvatten)

Effektmål (säkert dricksvatten): Senast den 31 december 2020 ska offentlig offentlig kontroll utföras vid samtliga kommunala distributionsanläggningar (över 100 kubikmeter per dygn som omfattas av lagen om allmänna vattentjänster) i Bollebygds kommun för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att sköta, underhålla och vid behov rengöra reservoarer för att motverka förorening och mikrobiologisk tillväxt.

Livsmedelstillsynen kommer också under 2020 att lägga extra stor vikt vid allergener i sin kontroll (ett av målen under säkerställa information i livsmedelskedjan).

Effektmål (information om allergener): Senast den 31 december 2021 ska kontroll ske av minst tre verksamheter (restauranger, caféer, salladsbarer m.m. som valt att lämna uppgift om allergena ingredienser muntligt och genom skriftliga anslag uppmanar att fråga kunden vad maten innehåller) med fokus på att kontrollera att företagarna kan ge korrekt information om allergena ingredienser i maträtter som serveras eller på annat sätt saluhålls.

Finansiering av kontrollen

Enligt förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel (SFS 2006:1166) ska finansieringen bestå till 100% av avgifter. Övrig verksamhet inom livsmedelsområdet (såsom rådgivning, information, utredning av obefogade klagomål etc.) ska finansieras till 100% av skattemedel, i enlighet med samma lag.

Årlig kontrollavgift tas ut från kontrollobjekten för att finansiera kontrollen. Avgiftens storlek baseras på klassificering av anläggningarna i riskklass och erfarenhetsklass. Avgift för extra offentlig kontroll tas ut, per timme enligt artikel 28 i förordningen (EG) 882/2004. Timtaxa för livsmedelskontrollen framgår av taxa för offentlig kontroll inom livsmedels- och foderområdena, fastställd av kommunfullmäktige 2012-02-20.

Kompetens

I (EG) 882/204 finns krav på att all personal som arbetar inom livsmedelskontrollen får lämplig utbildning, erforderlig kompetens och håller sig uppdaterad så att kontrollen kan utföras med kvalitet och enhetlighet på alla nivåer. I den årliga planeringen ingår kompetensförsörjning som en central del. Detta görs genom att jämföra befintlig kompetens med behovet. Varje anställds personliga kompetensutveckling upprättas mellan ansvarig chef och den anställda och noteras i medarbetarplanen.

Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser anordnade av Livsmedelsverket och andra aktörer. Kunskapsutbyte sker bland annat genom deltagande i länsmöten och livsmedelsmöten inom Sjuhärad. Studiebesök och självstudier inom olika områden kan också förekomma.

Prioriteringar

I Bollebygds kommun finns cirka 60 registrerade livsmedelsanläggningar. Bollebygds kommun behöver enligt behovsutredningen cirka 600 timmar per år för kontroll samt kontrollrelaterat arbete (rådgivning, rapportering till livsmedelsverket, kalibrering av instrument osv.). Idag finns resurser och kompetens som motsvarar behovet på knappt 600 timmar eller motsvarande 0,6 tjänster.

Objekt	Antal	Tillsynsintervall	Årligt resursbehov	Resursbehov 2020 (Uppdaterat hösten 2020)	Prioritering 2020	Kommentarer
Kontroll livsmedelsobjekt (ex centralkök) Högrisk	6	2-3 ggr per år	39	39	39	
Kontroll livsmedelsobjekt (ex restauranger) Högrisk	11	1-2 ggr per år	59*	59*	54	En verksamhet har upphört
Kontroll livsmedelsobjekt (ex stormarknad) Högrisk	3	Årligen	22	22	21	
Kontroll livsmedelsobjekt (ex förskolekök) Mellanrisk	13	Vartannat år	27	35	15	
Kontroll livsmedelsobjekt (ex säsongscafé) Lågrisk/mycket lågrisk	16	Vart tredje år	17	5	8	
Kontroll vattenverk (stor)	1	Årligen	8	8	8	
Kontroll vattenverk (mellan)	3	Vartannat år	6	12	6	
Kontroll vattenverk (små)	6	Vart tredje år	4	0	20	Två nyreg. verks. 2019
Extra offentlig kontroll		Vid behov	30	60*	60	
Beslut		Riskklassning, registrering av nya		25	40	Om trenden fortsätter från 2019

		anläggningar och vid misstanke om brott				så finns ökat behov av av tid här på grund av fler registrering ar
Klagomål/matförgiftningar/ RAFSS				80	80	
Registerhållning/inventering/ins trumentkalibrering/checklistor				150	150	
Övrigt t ex smittskydd med anknytning till livsmedel				10	10	
Remisser/rapportering/rådgivning				80	80	
Provtagningsprojekt				5	5	
Totalt	59			590	596	

6 Animaliska biprodukter och foder

Miljöenheten ska bedriva tillsyn över animaliska biprodukter och foder. Exempel på tillsynsuppgifter är hantering av animaliskt matavfall från livsmedelslokaler och nedgrävning av döda hästar.

Miljöenheten ansvarar för tillsyn och kontroll inom följande områden:

- Nedgrävning av animaliska biprodukter
- Utlämnande och transport av matavfall
- Kontroll av livsmedelsanläggningar
- Kompostering av matavfall när detta inte görs i en av Jordbruksverket godkänd komposteringsanläggning
- Förvaring av animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Förbränningsanläggningar som förbränner animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Användning av organiska gödningsmedel, naturgödsel i primärproduktionen

Ansvaret för kontrollen av animaliska biprodukter och foder, exempelvis döda djur eller köttavfall från slakterier eller butiker, delas mellan kommunen, länsstyrelsen, Livsmedelsverket och Jordbruksverket.

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen är att förhindra smittspridning och ha en god fodersäkerhet.

Finansiering av kontrollen

Tillsynen finansieras via avgifter enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige.

Kompetens

Kompetensutveckling inom området sker genom utbyte av erfarenheter med andra kommuner samt via egen inläsning.

Prioriteringar

Under 2020 prioriteras inkommande ärenden.

Objekt	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen	Prioritering 2020	Kommentarer
Nedgrävning av häst	10	10	
Rapportering till tillsynsmyndigheter	1	1	
Övrig tillsyn	*		
Totalt		11	

**Då ingen tillsyn genomförts under de senaste två åren har vi ingen aktuell statistik inom området*

7 Alkohol, folköl, tobak och e-cigarett

Lagstiftningen inom alkohol och tobaksområdet är sociala skyddslagar och deras huvudsakliga syfte och mål är att begränsa preparatens skadeverkningar. När man arbetar effektivt med att minska tillgången på tobak och alkohol, såväl legal som illegal, ger det också andra positiva effekter i samhället. Upprättandet av en tillsynsplan bidrar till en tydlig struktur på tillsynsarbetet samt möjliggör mätbara och uppföljningsbara mål.

Tillståndsenheten, Miljöförvaltningen Borås Stad, ansvarar enligt avtal för handläggning av serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen (undantaget rökfria miljöer samt handläggning av ansökningar om tillstånd enligt Lagen om tobak och liknande produkter som ingår i bygg- och miljöenhetens tillsynsplan).

Bollebygds kommun ansvarar för rökfria miljöer och kontroll av e-cigarett enligt Lag om tobak och liknande produkter. Ännu finns inga försäljningsställen för e-cigarett i Bollebygd. Antalet miljöer som omfattas av rökförbud ökade i och med den nya lagen som trädde i kraft under 2019.

Mål med kontrollen

Samhällsbyggnadsnämndens mål med tillsyn enligt lag om tobak och liknande produkter och alkohollagen är att få bort missförhållanden, förhindra att nya uppstår och få till stånd ett gott samarbete mellan kommun och näringsidkare. Vårt mål är att med dessa medel bidra till en ansvarsfull handel med tobak och folköl och förebygga och korrigerar brister som kan uppstå vid servering av alkoholhaltiga drycker.

Folkhälsomyndigheten utövar central tillsyn över efterlevnaden av gällande lag och meddelar allmänna råd till vägledning för tillämpning av lagen. Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet. Länsstyrelsen ska också biträda kommunerna med råd i deras verksamhet. Kommunen och polismyndigheten utövar den omedelbara tillsynen över servering av, och detaljhandel med, folköl och detaljhandel med tobak.

Målet med tillsynen är att:

Matrestauranger med servering av alkohol ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Konferenslokaler, äldreboenden o.dyl. med servering av alkohol ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Nattklubbar och dryckesinriktade serveringsställen – finns inga i Bollebygds kommun.

Försäljningsställen för tobak och folköl ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Försäljning av e-cigarett – finns ännu inga anmälda i Bollebygds kommun.

Uppföljande tillsyn vid konstaterande brister ska ske.

Finansiering av kontrollen

Bollebygds kommun köper, genom avtal med Borås Stad, tillsyn av serveringsställen och försäljningsställen av tobak och folköl. Inkomna avgifter enligt fastställd taxa tillfaller Borås Stad.

En ny taxa enligt lag om tobak och likande produkter är på väg till antagande i Kommunfullmäktige.

Kompetensutveckling (kompetens inom enheten och kompetensbehov)

Under 2019 tillkom en ny lag om tobak och liknande produkter. Detta innebar att miljöenheten dels fick ägna stor tid åt inläsning av hanteringen av tillståndansökningar inom tobak. Miljöenheten deltog också med en representant på länsstyrelsens halvdag om nya rökfria miljöer. Men kompetensbehovet inom rökfria miljöer är fortfarande stort.

Prioriteringar

Målet är att samtliga verksamheter som serverar alkohol och samtliga försäljningsställen för tobak, folköl och e-cigarett ska ha ett tillsynsbesök per år.

Under 2020 kommer fokus för miljöenheten att vara ev inkomna tillståndansökningar, att följa utvecklingen av tillsyn inom de nya rökfria miljöerna genom att ta fram arbetsmetoder samt se över avtal med Borås Stad.

Objekt	Antal	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen för miljöenheten Bollebygd	Prioritering i timmar 2020 miljöenheten Bollebygd	Planerade aktiviteter
Försäljningsställen tobak	6	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Ett tillsynsbesök per objekt genomförs av Borås Stad
Försäljningsställen folköl	4	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Ett tillsynsbesök per objekt -genomförs av Borås Stad
Försäljningsställen e-cigarett	0	10	5	Uppdatering av material på webben, hantering av ev. inkommande ansökningar
Rökfria miljöer		20	20	Tillsyn rökfria miljöer – framtagande av arbetsmetoder. Behov enligt ny lagstiftning ännu inte bedömd
Ansökan om tillstånd tobak, e-cigarett och andra liknande produkter	0	0	10	
Matställen med serveringstillstånd	5	10 Köps av Borås Stad (10 timmar = samordnade tillsynen)	10 Köps av Borås Stad (10 timmar = samordnade tillsynen)	Ett tillsynsbesök per objekt genomförs av Borås Stad, Miljöenheten i Bollebygd deltar på samordnade tillsynen
Äldreboende med serveringstillstånd	1	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Ett tillsynsbesök per objekt – genomförs av Borås Stad
Samordning med Borås Stad		40	30	Uppföljning, dialog, förberedelser av ev.

				nämndärenden,
Totalt		80	75	

Beskrivning av tillsynsmetodik försäljning av tobak och folköl

Tillsynen av försäljning av tobak och folköl bedrivs i huvudsak med förebyggande och yttre tillsyn. Tillsynen bedrivs genom avtal av Borås Stad. Förebyggande tillsyn är ett arbete som ska leda till att problem inte uppstår, bland annat genom information, rådgivning och dialog med handlarna. Yttre tillsyn är besök på försäljningsstället i syfte att kontrollera att verksamheten bedrivs enligt tobakslagens och alkohollagens bestämmelser.

Tillsyn sker löpande under hela året. Kommunens målsättning är att samtliga försäljningsställen för tobak och folköl ska besökas av kommunens handläggare minst en gång per år. Tillsyn sker på dagtid. Tillsynspersonalen ska ha tjänstelegitimationer som styrker att de företräder kommunen och äger rätt att få tillträde till aktuell lokal och övriga utrymmen. Tyngdpunkten i tillsynsarbetet bör ligga på rådgivande och förebyggande verksamhet. Tillsynsbesöken är ett lämpligt tillfälle för tillsynsmyndigheten att ge råd och stöd till ansvariga.

Vad som iakttagits vid tillsynen återkopplas på plats innan tillsynen avslutas. Om allvarliga brister har observerats vid tillsynen ska särskild vikt läggas vid att förklara varför detta är allvarligt och vilka konsekvenser det kan få. Tillsyn ska dokumenteras noggrant även om det, vid tillsynen, inte uppmärksammades några brister. Efter tillsynsbesöket skickas en tillsynsrapport till bolaget som anmält försäljning av tobak och folköl. Genom detta får ansvarig verksamhet möjlighet att ge sin bild av vad som har hänt och vad denne tänker göra för att det inte ska upprepas. Uppföljande tillsynsbesök ska planeras in om tillsynen påvisat allvarligare brister/förseelser i verksamheten. Uppföljningsbesöken är viktiga för att ta reda på om det är fråga om en engångsföreteelse eller brister/förseelser som är återkommande.

Vid allvarliga eller upprepade brister kan kommunen komma att vidta åtgärder mot handlarens möjligheter att sälja tobak eller folköl.

Den förebyggande tillsynen behöver inte genomföras som ett regelrätt tillsynstillfälle utan kan ske spontant utifrån att något väcker tillsynshandläggarnas uppmärksamhet exempel via inkommande synpunkter från medborgare, marknadsföring som kommit till handläggarnas kännedom eller liknande.

Beskrivning av tillsynsmetodik avseende verksamheter med serveringstillstånd

Tillsyn, avseende verksamheter med serveringstillstånd, bedrivs av Borås Stad. Tillsynshandläggare har den samordnande funktionen kring tillsynen. För att kunna hålla en god kvalitet på tillsynen ges restauranginspektörerna utbildning och kompetensutveckling.

Det antal tillsynsbesök som en verksamhet med serveringsverksamhet kan få under ett år är beroende av tillsynsobjektets verksamhetsinriktning. Tillsynen riktas i första hand mot verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd. I Bollebygd finns för närvarande 5 verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd.

Yttre tillsyn kan genomföras antingen genomföras genom samordnad tillsyn eller med reguljär tillsyn utförd av restauranginspektörer, det vill säga tillsyn som genomförs utan medverkan av övriga samverkansmyndigheter.

Tillsynen genomförs företrädesvis under kvällar och nätter då det befaras vara störst risk att alkohollagens bestämmelser inte följs av tillståndshavaren, undantag äldreboende och restauranger som inte har öppet kvällstid. De områden som främst granskas vid tillsynen är ordning och nykterhet, ålder på gäster, störningar utanför restaurang, kökets öppettider och matutbud. Därutöver sker kontroll av priser på alkohol, marknadsföring, kassarutiner, brandskydd, automatspel och rökrum/rökning på uteserveringar.

Restauranginspektörerna utgår från en tillsynsapplikation genom vilken eventuella brister noteras. Resultatet av tillsynen meddelas serveringsansvarig på plats. Efter tillsynen skickas en skriftlig återkoppling till tillståndshavaren. Har det framkommit några brister bereds tillståndshavaren möjlighet att åtgärda dessa inom rimlig tid. När allvarigare brister noterats informeras tillståndshavaren och bereds tillfälle att inkomma med yttrande inför en eventuell utredning om åtgärd mot serveringstillståndet.

Under år 2020 kommer fokus på tillsynen att vara kontroll av ordning och nykterhet, övriga störningar, ålderskontroll, kökets öppettider och matutbud samt sådan prissättning eller marknadsföring som utgör ett tydligt avsteg från kraven i alkohollagen.

Syftet med förebyggande tillsyn är att informera och göra tillståndshavaren uppmärksam på de krav som alkohollagen ställer, så att brister i verksamheten inte uppstår. Genom information och samarbete kan problem undvikas, både för den enskilde restaurangägaren och för kommunen.

En gång per år genomförs en utbildning i ansvarsfull alkoholservering för personal på restauranger. Utbildningen är kostnadsfri för tillståndshavarna. En kortutbildning i alkohollagens krav hålls på våren för att tillståndshavares säsongspersonal ska kunna få relevanta kunskaper. Även denna utbildning genomförs på kommunens bekostnad.

Den yttre tillsynen för året planeras i början av året. Varje tillsynsomgång planeras av tillståndshandläggare, som även sammanställer aktuellt tillsynsunderlag avseende de tillståndshavare som ska besökas, och förmedlar underlaget till restauranginspektörerna.

Samordnad tillsyn genomförs tillsammans med Polismyndigheten, Skatteverket, Räddningstjänsten samt eventuellt även miljöenheten. Under år 2020 kommer det genomföras ett tillfälle för samordnad tillsyn i Bollebygd. Datum för dessa tillfällen planeras tillsammans med ovan nämnda myndigheter.

Vid behov kommer tillsyn även att ske av verksamheter med tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten eller till slutet sällskap.

7 Receptfria läkemedel

Vissa receptfria läkemedel får från den 1 november 2009 säljas på andra försäljningsställen än öppenvårdsapotek. Kommunerna har i lagstiftningen fått ansvaret för kontrollen av att regelverket efterlevs och Läkemedelsverket har fått rollen som övergripande tillsynsmyndighet. För att få sälja receptfria läkemedel krävs en anmälan till Läkemedelsverket.

Mål med kontrollen

Landets kommuner ska, enligt lagen, kontrollera efterlevnaden av regelverket och Läkemedelsverket har fått det övergripande tillsynsansvaret och sanktionsmöjligheterna.

Kommunen ska därför rapportera funna brister till Läkemedelsverket som kan vidta åtgärder i form av förelägganden och förbud förenade med vite.

Finansiering av kontrollen

Enligt taxa för kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel antagen av kommunfullmäktige uttas timavgift för nedlagd tid per kontroll.

Kompetens

Kompetensutveckling inom området sker via utbyte inom nätverk i Miljösamverkan Västra Götaland, samt i nätverk inom sjuhäradskommunerna och genom egen inläsning.

Prioriteringar

Bedömt behov för Lagen om receptfria läkemedel är 5 timmar för 2020 för information/rådgivning. Inga inspektioner beräknas genomföras under 2020.

Objekt	Antal objekt	Intervall	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen	Prioritering 2020	Kommentarer
Receptfria läkemedel	5	Vart tredje år	0	0	
Information/rådgivning			5	5	
Totalt			5	5	

8 Bygglöv, bygganmälningar och tillsyn enligt plan- och bygglagen

Mål med kontrollen

Tillsynen ska säkerställa syftet med plan- och bygglagen och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att plan- och bygglagens ändamål tillgodoses.

Finansiering

Förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked, ingripandebesked, beslut om lov, tekniska samråd, slutsamråd, arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på arbetsplatser och framställande av arkivbeständiga handlingar får enligt plan- och bygglagen finansieras med hjälp av bygglovsavgifter. Avgiften får inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. En ny taxa för plan- och bygglovsärenden fastställdes av kommunfullmäktige våren 2019 och trädde i kraft den 1 juli 2019.

Bygglovsrådgivning, hantering av överklagade ärenden, och uppsökande tillsynsverksamhet av olovlig byggnation, enkelt avhjälpna hinder, obligatorisk ventilationskontroll och hissar finansieras av skattemedel samt eventuella byggsanktionsavgifter.

Kompetens

Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser anordnade av t.ex. Byggsamverkan Västra Götaland. Kunskapsutbyte sker bland annat genom deltagande i

Byggsamverkan Västra Götaland och genom gemensamma möten för bygglovshandläggare i Sjuhärad. Det är dock i december 2020 osäkert om Byggsamverkan Västra Götalands framtid. Självstudier genom inläsning av domar i högre instans samt inläsning av Boverkets material förekommer också.

Prioriteringar

Behovsutredningen redovisar ett behov på drygt 3,5 tjänster (exklusive digitalisering av detaljplaner som inte var med i behovsutredningen 2019-2022). Det finns cirka 2,6 tjänster (2600 timmar) avsatta för tillsyn enligt plan- och bygglagen (under förutsättning att 0,5 tjänster avsätts för bostadsanpassning och bygg- och miljöchef lägger 0,1 av tjänsten i handläggningstid på bygg). I tillsynsplanen läggs ändå cirka 2800 timmar in då det kan förväntas att bygglovshandläggarna har något mindre tid för inläsning och därför kan förväntas göra mer än 1000 timmar per år i handläggning.

Nedprioritering har gjorts av uppdatering av register inom hissar, tillsyn av personhissar, tillsynsärenden samt att inget arbete läggs under 2020 på digitalisering av detaljplaner.

Objekt	Antal	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen	Prioritering 2020	Kommentarer
Tillsyn OVK		10	10	
Genomgång av register ventilation och hissar och uppdatera samt registrera i Vision		200	10	OBS – undantag från att den styrda tillsynen inte får prioriteras om. Mängden timmar handlar dock om registeruppdatering
Bygglov, marklov och rivningslov	85	840	595	
Bygglov till nämnd	40	270	400	Fler ärenden och uppdaterad tidsåtgång
Förhandsbesked	20	420	260	
Byggnämningar	40	120	80	

Tekniskt samråd	50	200	200	
Startbesked	85	100	85	
Arbetsplatsbesök	50	100	100	
Slutsamråd	45	180	180	
Slutbesked	65	120	65	
Enkelt avhjälpna hinder	1	10	10	
Tillsynsärenden efter inkomna klagomål/ärenden	25	200	100	
Tillsyn hissar personbruk	13 + bostadsanpassningshissar	10	0	
Remisser/yttrande detaljplaner		60	60	
Bygglovsrådgivning (epost, telefon, besök)		600	600	
Översiktsplan, detaljplan och plan och		100	100	

projekteringsmöte				
Digitalisering av planer			0	
Egeninitierad tillsyn enkelt avhjälpna hinder		Ingen uppskattning gjord ännu	0	
Egeninitierad tillsyn		100	0	
Påminnelser och avslut av äldre ärenden (ej arkivering)		25	0	
Totalt		3665	2855	

9 Bostadsanpassning

Bostadsanpassningsbidraget är ett kommunalt bidrag som kan sökas av personer med funktionshinder. Ansökan ska vara skriftlig och innehålla en ansökningsblankett och intyg från arbetsterapeut. Vid större åtgärder krävs även åtgärdsprogram från arbetsterapeut och en kostnadsberäkning/offert för åtgärderna.

Handläggaren ska bedöma om de sökta åtgärderna är bidragsberättigade. Det innebär bland annat att granska om åtgärderna är nödvändiga, att bostaden ska användas permanent, att bidraget endast ges för anpassning av bostadens fasta funktioner samt att bidrag inte ges för åtgärder som behöver utföras av väsentligen andra orsaker än funktionsnedsättning. Bidrag ges inte heller till t ex servicebostäder/äldreboenden eller om behovet kan säkerställas med hjälp av hjälpmedel istället.

I de fall sökande inte själv, via anhörig eller annan kontaktperson, har möjlighet att ombesörja kontakt med hantverkare för bostadsanpassningsåtgärd, har kommunen möjlighet att genom fullmakt från sökande ombesörja kontakterna med hantverkare. Detta görs via kommunens upphandlade entreprenörer.

Mål med kontrollen

Syftet med lagen om bostadsanpassningsbidrag är att ge människor med funktionsnedsättning en möjlighet till ett självständigt liv i eget boende.

Finansiering

Bostadsanpassning finansieras enbart med skattemedel. Även bidragen som lämnas är skattemedel.

Kompetens

Kompetensutveckling sker genom deltagande i kurser som erbjuds samt genom deltagande i sjuhäradskommunernas kommunala nätverk för bostadsanpassning samt genom egen inläsning och rådgivning med Boverket.

Prioriteringar

Bostadsanpassningsbidrag ska alltid handläggas skyndsamt och prioriteras före andra ärenden på enheten. Tidigare år har runt 40 ansökningshandlingar inlämnats till Samhällsbyggnadsnämnden. Under 2019 ökade både antalet ansökningar samt nedlagd tid i ärendena då ansökningarna i större utsträckning övergått till mer komplicerade och dyrare ärenden såsom hissar och anpassning av badrum. Handläggningstiden per ärende varierar beroende på typ av åtgärd som ska genomföras men sker alltid skyndsamt.

Objekt	Antal	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen	Prioritering i timmar 2020	Planerade aktiviteter
Ansökningar om bostadsanpassningsbidrag	ca 50*	500*	500	Handläggning av inkommande ärenden

*Uppdaterat hösten 2019 utifrån arbetsbelastning och inkommande ärenden under 2019.

10 Administration

Administrationen på bygg- och miljöenheten består av två heltidstjänster. Förutom att stödja bygg- och miljöenheten har administrationen ansvar för dokumenthanteringsplan samt arkivering för hela samhällsbyggnadsförvaltningen och stöttar (liksom övrig administration på samhällsbyggnadsförvaltningen) upp vid dörröppning, postöppning och kan också vid ett fåtal tillfällen täcka upp för t.ex. teknisk kundtjänst vid sjukdom. Även hanteringen av LINA ingår i en av de administrativa tjänsterna.

Exempel på administrativa uppgifter:

- Registrering av nya ärenden samt inkommande handlingar
- Postöppning
- Expediering av delegationsbeslut och nämndbeslut (en del görs idag av handläggarna)
- Grannyttranden
- Överklagade ärenden – expediering till länsstyrelsen
- Utlämnande av allmänna handlingar (inklusive att nuläget även hämta upp material från kommunarkivet)
- Mottagningsattestera och kontera inkommande fakturor
- Avsluta och arkivera ärenden
- Rapportering till SCB
- Uppdatering av webben (efter inspel från handläggarna)

Mål

Administrationen ska stötta och underlätta de administrativa delarna av processerna inom bygg- och miljöenheten. Målet är att med en kunnig administrativ personal säkra att registerhållning, registrering av handlingar samt expediering av beslut sker på ett enhetligt sätt.

Kompetens

Under 2019 startades ett administratörsnätverk (inriktning bygg) i kommunerna i Sjuhärad för kompetens och erfarenhetsutbyte. Bollebygds kommun har också tagit initiativ till ett nätverk för de administratörer som använder EDP Vision).

Finansiering

Administratörsarbetet är inräknat i gällande timtaxor som gäller för enheten.

Prioriteringar

I första hand prioriterar administratörerna registrering av nya ärenden och inkommande handlingar samt postöppning och expediering av nämndbeslut. När administratörernas arbetsbelastning är för hög medför detta att expediering, grannyttranden och andra uppgifter som kan skötas av administrativ personal läggs över på handläggarna.

Arbetsuppgift	Prioritering 2020	Kommentarer
Registrering av ärenden samt handlingar	1300	
Dokumenthantering, avslut av ärenden och arkivering	440	
Expediering av beslut (inklusive nämndbeslut)	200	
Fakturor (kontering plus interna fakturor samt bostadsanpassning)	100	
Postöppning samt hantering av samhallsbygg@bollebygd.se	220	
Utlämnande av allmänna handlingar inklusive äldre arkivmaterial från kommunens arkiv	200	
Grannyttranden bygg	100	
Hantering av överklagade ärenden	50	
LINA samt SCB statistik	90	
Rutinbeskrivningar (infocaption), kvalitetsförbättringar, hemsidan	100	
Totalt	2800	

11 Övriga uppdrag under 2020

Bygg- och miljöenheten ska under 2020 utreda möjligheten till att använda den så kallade "Rättviksmodellen" inom Livsmedelslagstiftningens verksamhetsområde.

Bygg- och miljöenheten ska se över SKLs underlag för ny taxa för tillsyn enligt miljöbalken och om lämpligt ta fram ett nytt förslag på taxa under 2020 att börja gälla 2021-01-01.

Bygg- och miljöenheten ska utreda möjligheten till nytt avtal angående Lagen om tobak och liknande produkter och jämföra avtalsmöjlighet med Borås Stad och andra närliggande kommuner.

Bygg- och miljöenheten ska bidra aktivt i Sjuhärads framtagande av samverkansavtal inom miljöbalkens område och aktivt bidra i diskussionerna kring fortsatt utveckling av samverkan inom Sjuhärad.

11 Personal och resurser

Det finns 10 tjänster inom enheten (varav 7,5 handläggare och 2 administratörer under förutsättning att bygg- och miljöchefen lägger 50 procent av sin tjänst på handläggning av ärenden och 50 procent på personal-, ekonomi och verksamhetsansvar).

Handläggartjänsterna fördelas inom följande ansvarsområden per tjänst:

Typ av tjänst	Ansvarsområden
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på livsmedel och hälsoskydd
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avloppsanläggningar, strandskydd och vattenvårdsärenden
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av miljöskyddsärenden
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avloppsärenden, avfall samt översiktsplan/detaljplaner/bygglov/förhandsbesked
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på granskning av förhandsbesked, strandskydd och bygglovsärenden utanför planlagt område. Även handläggning av tillsynsärenden enligt PBL samt strandskydd.
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på granskning av bygglov utan lokaliseringsprövning, tekniskt samråd, arbetsplatsbesök, slutsamråd, OVK och hisskontroll. Även handläggning av tillsyn enligt PBL samt backup på bostadsanpassning
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på tekniskt samråd, arbetsplatsbesök och slutsamråd. Handläggning av bostadsanpassning. Även handläggning av tillsyn enligt PBL.
Bygg- och miljöchef	30 procent av tjänsten på handläggning samt "backup" av ärenden inom miljöbalken/livsmedelslagstiftning/alkohollagen, 20 procent av tjänsten på handläggning samt "backup" av ärenden inom plan- och bygglagen samt bostadsanpassning. Övriga 50 %, personal-, ekonomi- och verksamhetsansvar.

Vid tillsynsplanering planeras den tid som beräknas för tillsyn dvs cirka 1000 timmar per år och heltidstjänst (undantaget administratörer – se under administratörsdelen). Tiden fördelas enligt följande under 2020.

Område	Antal tjänster
Hälsoskydd	0,4
Miljötillsyn inkl avlopp	3,3
Livsmedel	0,6
Animaliska biprodukter, alkohol, tobak, folköl, e-cigarett, receptfria läkemedel	0,1
Plan- och bygglagen	2,6
Bostadsanpassning	0,5
Administration	2
Chef/ledning	0,5
Totalt	10

11 Prioriteringar 2020

Bygg- och miljöenheten kommer under 2020 vid tidsbrist i första hand prioritera den styrda tillsynen (röda rutor i tabellerna) samt den händelsestyrda tillsynen (orange rutor i tabellerna). I övrigt styr tillsynsplanen vilka insatser som sker under året.

Skattefinansierad tillsyn som är extra prioriterad under 2020 är t ex arbete med översiktsplan och renhållningsordning. Exempel på behovsstyrd tillsyn som prioriteras under året är avloppstillsyn, mindre industrier samt jordbruk/växtodling/hästgårdar. Inom hälsoskydd är den behovsstyrda tillsynen nedprioriterad inom samtliga områden.

12 Tillsynsrelaterade frågor

Samverkan

Enheten deltar i flera olika former av samverkan med andra kommuner samt med länsstyrelsen:

- Miljösamverkan Västra Götaland
- Byggsamverkan Västra Götaland
- Sjuhärads kommunernas samverkansprojekt och samsynsarbete

Inom Sjuhärad har fokus på miljöpresidierna samt chefsträffarna under de senaste åren fokuserats på ökad formalisering av samarbetet mellan kommunerna.

Kompetens och fortbildning

Medarbetarna på bygg- och miljöenheten behöver upprätthålla en fortsatt hög kompetens inom olika tillsynsområden och hålla sig ajour med de omfattande regelverk som styr enhetens arbete. Varje medarbetare ansvarar, i samråd med enhetschef, för att delta i relevanta utbildningar och seminarier som anordnas av t ex Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Boverket m.fl.

Kartläggning av kompetensbehov sker varje år i samband med de årliga medarbetarsamtalen och vid enhetens planeringsdagar.

Personalen på enheten har tillgång till JP Infonet, som är en webbaserad tjänst, som förutom lagstiftning även innehåller förarbeten och kommentarer till lagstiftning samt kommenterade rättsfall. De centrala tillsynsmyndigheterna har också information och länkar på sina respektive webbplatser och genomför ibland konferenser och webinarier.

Tillgänglighet

Telefontiderna har sedan hösten 2017 varit begränsade till följande tider bygglovsrådgivning; måndag, onsdag och torsdag 8-12, miljöenheten måndag – fredag 10-12. Endast bokade besök tas emot av enheten. Vid inspektioner, möten etc. kan telefonsamtal inte tas emot, utan då kan den som ringer lämna meddelanden för att senare bli kontaktad av handläggare. Handläggare kan också kontaktas via Samhällsbyggnadsförvaltningens funktionsadress: samhallsbygg@bollebygd.se.

Enheten arbetar också med frågeställningar som kommunikation och bemötande i sin roll som myndighet.

Under 2020 planerar enheten att byta ut 1-2 allmänna rådgivningstillfällen per vecka till rådgivningstider specifikt för enskilda avlopp då många av frågorna som kommer in till miljöenhetens gruppnummer rör enskilda avlopp. Dessa kan komma att förläggas till eftermiddagstider för att bättre pass in i inventeringsarbeten med enskilda avlopp.

Personalen på enheten har ingen beredskap, det är alltså inte säkert att någon handläggare går att nå vid eventuellt utbrott, utsläpp av miljöskadligt ämne eller liknande utanför normal arbetstid.

12 Avgiftsfinansiering

Bygg- och miljöenheten strävar efter att tillsyn och kontroll inom myndighetens verksamhet ska vara avgiftsfinansierad i så stor utsträckning som möjligt. Avgifter tas ut enligt av Kommunfullmäktige fastställd taxa. Det finns dock arbetsuppgifter inom enhetens arbetsområde som inte kan avgiftsfinansieras. Under varje arbetsområde finns en kort beskrivning av hur kontrollen inom arbetsområdet finansieras.

13 Slutsatser & konsekvenser av tillsynsplanen

De övergripande konsekvenserna då bygg- och miljöenheten tvingas prioritera mellan arbetsuppgifter, eller har begränsad tid för att säkerställa kvaliteten i arbetet, är att det kan bli svårt att uppfylla kraven på likabehandling och rättssäkerhet vid handläggning och övrig ärendehantering. Tillsynsarbete kan behöva prioriteras bort, även sådant som är lagstadgat. Service gentemot kund blir sämre då handläggningstiderna och svarstiderna blir längre. Detta kan även leda till att nya verksamhetsutövare väljer att förlägga sin verksamhet i andra kommuner. En del verksamhetsutövare betalar för periodisk tillsyn som i vissa fall inte kan genomföras i enlighet med fastställt behov, vilket leder till tillsynsskuld. Förutom de direkta verksamhetsrelaterade konsekvenserna tillkommer personalens välmående och risk för ökade sjukskrivningstal.

14 Uppföljning

Uppföljning av tillsynsplanen med redovisning av tillsynsfrekvens och resultat av tillsynen redovisas vid samhällsbyggnadsnämndens sammanträde i augusti (delårsuppföljning) samt vid samhällsbyggnadsnämndens första sammanträde 2021.

Tillsynsplan och kontrollplan 2020 – reviderad juni 2020
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Bygg- och miljöenheten

Innehåll

1 Inledning	3
2 Behovsutredning.....	3
3 Covid 19.....	6
4 Miljötillsyn	7
5 Hälsoskydd.....	12
6 Livsmedel.....	14
7 Animaliska biprodukter och foder	19
8 Alkohol, folköl, tobak och e-cigarettor	20
9 Receptfria läkemedel	23
10 Bygglov, bygganmälningar och tillsyn enligt plan- och bygglagen.....	24
11 Bostadsanpassning.....	27
12 Administration	28
13 Övriga uppdrag under 2020.....	29
14 Personal och resurser	30
15 Prioriteringar 2020.....	31
16 Tillsynsrelaterade frågor.....	31
17 Avgiftsfinansiering	32
18 Slutsatser & konsekvenser av tillsynsplanen.....	32
19 Uppföljning	32

1 Inledning

Myndigheter med ansvar för tillsyn enligt miljöbalken ska enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ha en aktuell behovsutredning på tre år för myndighetens hela ansvarsområde, enligt miljöbalken. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång per år. Behovsutredningen ska redovisa vilka behov nämnden har av tillsyn och kontroll. Register ska föras över de verksamheter som kräver återkommande tillsyn. Baserat på utredning och register ska myndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan.

Enligt livsmedelslagen ska kontrollmyndigheten ha den kompetens och de resurser som krävs för att utföra kontroll och tillsyn, så att lagstiftningen efterlevs i alla led i livsmedelsproduktionen. För att säkerställa kraven omfattar behovsutredningen och tillsynsplanen även livsmedelsområdet.

Även byggenhetens verksamhet ingår i bygg- och miljöenhetens behovsutredning och tillsynsplan.

Tillsynsplanen ska:

- vara lätt att följa upp,
- visa vilka tillsynsaktiviteter som ska genomföras och bortprioriteras,
- visa hur tillgängliga resurser ska prioriteras,
- ligga till grund för medarbetarnas individuella tillsynsplaner.

Inom samtliga arbetsområden ingår, förutom tillsynstid, även information och rådgivning till verksamhetsutövare, kommuninvånare samt samverkan internt och externt.

Det konstateras, liksom tidigare år (sedan 2010), en differens mellan tillgängliga resurser och beräknat behov för planerad tillsyn, vilket kommer att kräva ytterligare handläggaresurser i framtiden men differensen är mindre än tidigare år då tillskott till enheten fås under 2018 avseende såväl handläggarnivå som administrativt stöd. Tillsynsuppdraget prioriteras inom de styrda och händelsestyrda arbetsområden och därutöver inom de arbetsområden där mesta möjliga miljönytta och samhällsnytta kan uppnås med våra insatser utan att vare sig tappa kvalitet eller god service mot företag/allmänhet.

Utöver tillsynsplanen finns flera styrdokument som styr bygg- och miljöenheten utifrån kommunens visionsarbete. Dessa bryts årligen ned till en enhetsplan för bygg- och miljöenheten. Tillsynsplanen och enhetsplanen kopplas till varandra i enhetens interna planering.

2 Behovsutredning

Tillsynsplanen är upplagd på att varje heltidstjänst har cirka 1 000 timmar per år för tillsyn och tillsynsrelaterat arbete. Tillsynen kan till stora delar vara fakturerbar men innehåller också flera områden där avgifter inte kan tas ut. För de administrativa delarna beräknas arbetstiden till 1600 timmar (2000 timmar i årsarbetstid minus en schablonsumma för semester, interna möten samt sjukdom), för en av tjänsterna är dock 20% borttaget för förvaltningsövergripande arbete.

Då Bollebygds kommun är en liten kommun kan Sveriges kommuners och landstings schablontid på 1 000 timmar per handläggare och år för tillsyn, vara något i överkant. Som exempel kan nämnas att förberedelse- och inläsningstid i princip är lika inför att besöka 6 förskolor eller 50 förskolor. Dock finns ingen tillförlitlig statistik i form av långvarig tidsföring tillgänglig på enheten även om tidsredovisning påbörjats på försök under 2019 och kommer att vidareutvecklas under 2020.

På bygglovssidan kan 1000 timmar per år vara något i underkant då det är mer likartade ärenden på bygglovssidan än på miljösidan. För livsmedel är schablonberäkningen från SKL något lägre än 1000 timmar.

Nedanstående bild är hämtad från SKLs skrift om kommunala behovsutredningar och beskriver sambandet mellan behovsutredning och tillsynsplan. Här sorteras tillsynsbehovet sorteras in i fyra kategorier:

- Styrd tillsyn (röd)
- Behovsprioriterad tillsyn (blå)
- Händelsestyrd tillsyn (orange)
- Skattefinansierad tillsyn (grön)

Färgmarkeringarna i tabellerna med uppskattning av behov av timmar under respektive område i det här dokumentet motsvarar de fyra kategorierna. I tillsynsplanen har tillsynsnämnden möjlighet att prioritera inom den behovsprioriterade tillsynen utifrån lokala förutsättningar.

FIGUR 1. Schematisk bild av sambandet mellan beh

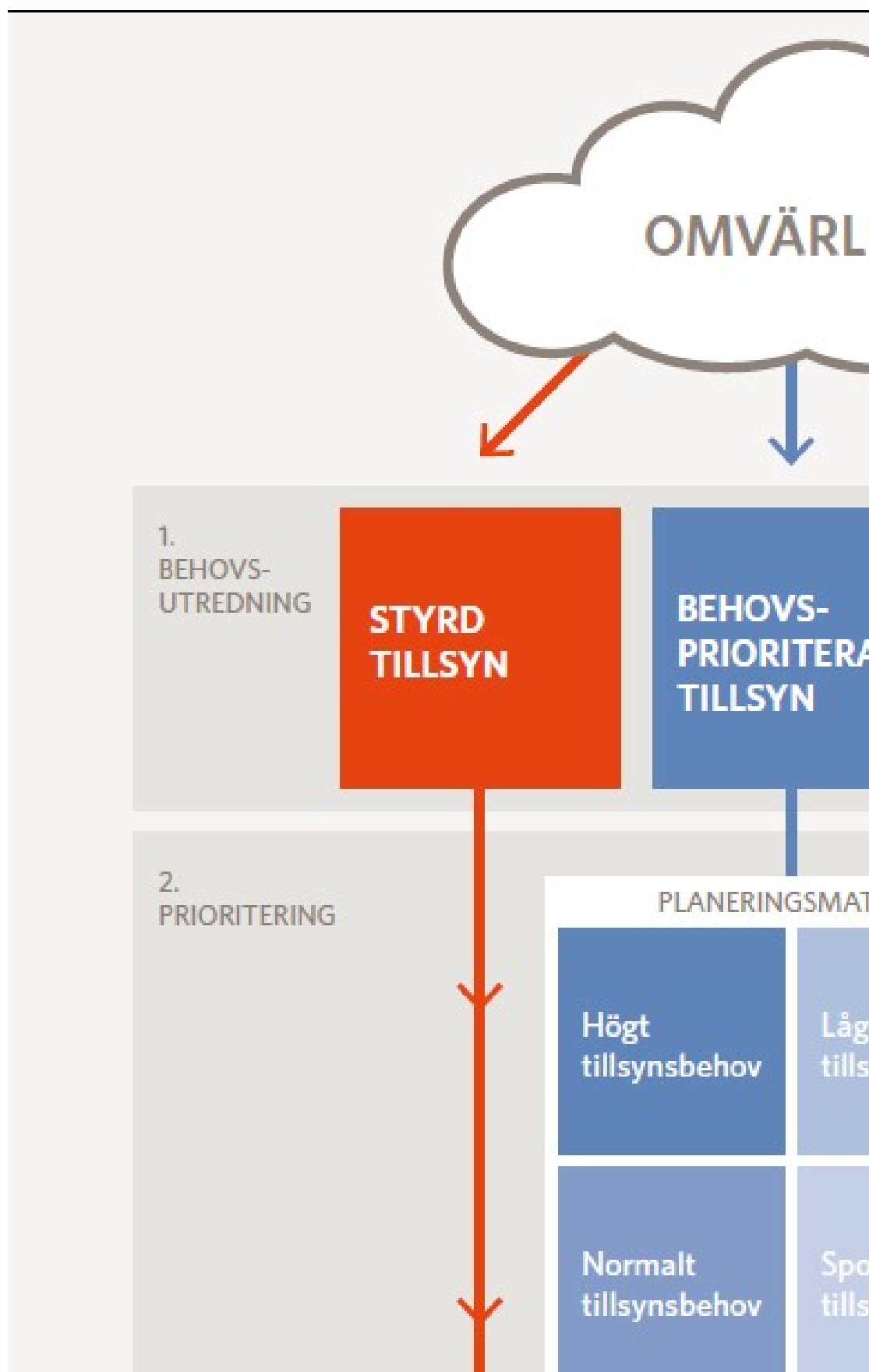

Bild från Sveriges kommuner och landstings skrift om kommunala behovsutredningar.

3 Covid 19

Under våren 2020 har en pandemi utbrutit, Covid 19. Detta har inneburit en påverkan på den tillsyn och handläggning som bygg- och miljöenheten kan genomföra.

SKR höll den 26 mars ett extrainsatt webinarium kring tillsyn i Covid19-tider med medverkan från Folkhälsomyndigheten, Naturvårdsverket och Livsmedelsverket. Samtliga statliga myndigheter uppmanade kommunala myndigheter att anpassa tillsynen utefter situationen t.ex. genom att i större utsträckning använda skrivbordstillsyn eller senarelägga tillsynen. Samtliga myndigheter belyste också situationen med pressade verksamhetsutövare och uppmanade till att anpassa tillsynen efter situationen.

Folkhälsomyndigheten påpekade att hälsoskyddstillsynen kan fortsatt ske och att det är extra viktigt att se hur verksamhetsutövarens hygienrutiner ser ut. Ingen tillsyn ska ske på boenden inom vård och omsorg (äldreboenden) om det inte är akut tillsyn som avses.

Livsmedelsverket var tydliga med vilken typ av myndighetsutövning inom livsmedel som måste prioriteras av tillsynsmyndigheten (se bild nedan). De påpekade två extra mål att ta hänsyn till: Bidra till att livsmedelsförsörjningen inte störs. Se till att sjukvården inte belastas. Även Livsmedelsverket uppmanade att undvika tillsynsbesök där riskgrupper vistas om inte matförgiftning eller stora brister misstänks och att i övrigt anpassa tillsynen utefter situationen och risken för smittspridning till exempel genom att i första hand ha bokade besök. Livsmedelsverket kommer vid rapporteringen av 2020 års kontroll ta hänsyn till att pandemin inneburit att viss tillsyn kanske inte kunnat klaras under året.

Vad	Varför
Matförgiftningar	
RASFF	
Verksamheter med konstaterade brister, pågående administrativa åtgärder samt verksamheter som är C-klassade	Skydda folkhälsan och undvika trycket på sjukvården (om personer blir sjuka ökar trycket på vården)
Exportintyg/exportkontroller	Sveriges ekonomi behöver hållas igång och exporten är en del av den. Enskilda inspektörer/veterinärer ska inte göra en bedömning om huruvida det är bättre att livsmedel "stannar kvar" i Sverige för att trygga svensk livsmedelsförsörjning.
Misstänkta livsmedelsbedrägerier, fusk..	Kontrollmyndigheterna behöver vara vaksamma på om det uppstår situationer där någon försöker dra nytta av ett samhälle i kris genom att exempelvis försöka sälja "mirakelmediciner" (otillåtna hälsopåståenden), kött med okänt ursprung...
Kontroll av e-handel	Med inriktning kosttillskott, ökad näthandel med matkassar

Naturvårdsverkets budskap var att tillsynsmetoderna kan förändras (bokade besök, Skype, skrivbordstillsyn samt fingertopsskänska och dialog) men att lagar och regler inte har förändrats utan att anstånd, dispens och miljöstraffavgifter ska hanteras och åtalsanmälningar göras vid eventuell brottsmisstanke.

Ovanstående innebär både att tillsyn inte kan ske på samtliga av de ställen som tidigare planerats för inspektion enligt tillsynsplanen. Det innebär också att enheten har fått arbeta enligt andra, och ibland mer tidskrävande, metoder för att kunna genomföra tillsyn och handläggning av ansökningar.

Folkhälsomyndighetens nya föreskrifter och allmänna råd om att förhindra smitta av covid-19 på restauranger och caféer faller under smittskyddsläkarens ansvarsområden vid exempelvis förbud. Bygg- och miljöenheten har dock fått en del samtal kring föreskrifterna avseende klagomål och rådgivning och har också gjort rådgivande besök på flertalet av våra livsmedelsverksamheter som påverkas av föreskriften.

Det har även under våren förekommit uppmaningar från länsstyrelsen riktade mot kommunerna kring trängsel, kring extra tillsynssamtal hur trängseln ser ut på äldreboenden samt förfrågningar kring t ex egen tillverkning av handsprit (som faller under alkohollagen).

Detta innebär att extra tid avsätts för frågor kring covid 19. Den här tiden särredovisas under året och kommer redovisas i delårsuppföljningen samt den årliga uppföljningen av tillsynsplanen.

Eventuella symptom och sjukdomsbortfall påverkar också hur många timmar som varje medarbetare kan avsätta för tillsyn och handläggning av ärenden under året. Pandemin har också en påverkan på effektiviteten i tillsynsarbetet då flera arbetssätt har behövt förändras och personer med mindre rutiner och vana har fått täcka upp för kollegor med symptom.

Nedlagd arbetstid hitintills i år direktrelaterad till Covid 19: 10 timmar

Den 1 juli träder troligen en ny lag om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen i kraft. Lagen innebär att den myndighet som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor ansvarar för tillsynen över den nya lagen vilket innebär ett extra tillsynsområde för enheten under resterande delen av året.

4 Miljötillsyn

Miljöbalkens ansvarsområde är brett och omfattar bland annat:

- miljöfarliga större verksamheter (c-verksamheter)
- miljöfarliga mindre verksamheter (u-verksamheter)
- enskilda avlopp
- naturvård (naturvårdsplan och naturvårdsprojekt)
- samhällsbyggnad/övergripande (VA-plan, översiktsplan m.m.)
- miljöövervakning (vattenråd, bäckprovtagning, m.m.)
- informationsansvar kring miljöbalken

I kommunen finns inga A-objekt och det är Länsstyrelsen som har ansvar för B-objekten, inklusive täkter. Miljöenheten försöker delta vid periodiska besiktningar och länsstyrelsens tillsynsbesök (2 B-objekt samt 3 täkter).

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen enligt miljöbalken är att säkerställa syftet med miljöbalken och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att balkens ändamål tillgodoses.

Målsättningen är att C-objekten i kommunen ska erhålla tillsynsbesök efter hur de är klassade samt enligt SKL:s rekommendationer. Vissa verksamheter kan dock behöva fler och

andra färre antal besök årligen. Tyngdpunkten vid inspektionerna ligger på att säkerställa att verksamhetsutövaren har en väl fungerande egenkontroll. Det är även viktigt att uppdatera fakta i våra register så att verksamheterna får aktuell klassning, och därmed debiteras rätt tillsynsavgifter.

Finansiering av kontrollen

Flertalet av kommunens C-objekt har årliga tillsynsavgifter som fastställts i samband med riskklassning. Dessa tillsynsavgifter motsvarar tillsynsbehovet per år. Vid tillsyn av U-objekt debiteras en timavgift motsvarande nedlagd arbetstid.

Vid de tillfällen då kommunen följer med på länsstyrelsens tillsynsbesök samt periodiska besiktningar på B-objekt bekostas detta av skattemedel.

Kommunen kan ta ut avgift för såväl inventering, tillsyn och beslut om tillstånd för enskilda avlopp.

Rådgivningsärenden, remisser, enkäter, obefogade klagomål, olyckor relaterade till miljöskydd, hantering av överklagade ärenden, miljöövervakning, naturvård, granskning av detaljplaner och miljöenhetens deltagande i t ex översiktsplan och arbete med framtagande av renhållningsordning bekostas av skattemedel. Arbetet med förorenade områden är till stor del skattefinansierat men kan för verksamheter som är aktiva idag hanteras inom den ordinarie tillsynen.

Kompetens

De miljöfarliga verksamheterna i kommunen står under ständig förändring och det är därmed av vikt att handläggare följer med i förändringar av branschspecifika frågor och lagstiftning för att tillsynen ska fungera bra. Några av de ämnesområden där enheten behöver stärka kompetensen är miljöjuridik och avfall för anläggningsändamål.

Omprioriteringar på grund av Covid 19

Prioriteringar inom miljöskyddet ligger på avloppstillsyn samt miljötillsyn med fokus på kemikaliehanteringen. På grund av Covid 19 har enheten valt att prioritera ned lantbrukstillsynen där det oftast är äldre personer vi möter vid tillsynen och istället fokusera på mindre industrier samt mindre projekt kring kemikaliehanteringen i handeln. Avloppsmässan har tagits bort från avloppstillsynen. Covid 19 har också inneburit att den extra resursen som var tillränt för avloppstillsynen under våren var inte möjlig – därför finns en osäkerhet i om all tillsyn inklusive förbud kommer att kunna genomföras i år som planerat.

Objekt	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen (timmar)	Prioritering 2020 (timmar)	Reviderad prioritering 2020 (timmar)
B-objekt	20	20	20
C-objekt med årsavgift	140	140	140
C-objekt utan årsavgift	30	30	50
Köldmedier	35	36	40 (finns numer 20 objekt)

Cisterner	5	5	5
Värmepumpar	80	80	80
Hushållsavfall, verksamhetsavfall	75	30	30
Klagomål och nedskräpning	150	150	150
Vattenskyddsområden, tillsyn och prövning av dispenser	50	20	20
Strandskydd dispensansökningar	75	75	75
Förorenade områden	240	100	100
Sanktionsärenden miljöskydd	150	100	100
Olyckor	20	20	20
Allmän information/rådgivning/remisser/enkäter statliga verk	300	150	150
Deltagande i bygglov- och detaljplanarbete	50	50	50
Deltagande i översiktsplanarbete	50	100	100
Vattenskyddsområde (nya vattenskyddsområdesföreskrifter)	50	50	10
VA-plan	0	10	90
Naturvårdsplan	0	0	0
Renhållningsordningen	100	100	0 Kommer enligt uppgift inte starta upp förrän 2021
Bevarandeplan Nolåns Dalgång	50	0	0
Bakgrundsstrålning	5	5	5
Provtagning vatten	20	20	20
Mätning Luft i Väst	10	10	0 ingår i luftvårdsförbund nedan
Kalkning och uppföljning av kalkning	5	5	5
Luftvårdsförbund och vattenråd	80	40	20
Producentansvar	30	10	10
Mindre industrier (U-objekt) inklusive tillfälliga entreprenader	100	100	120

Jordbruk/Växtodling/Hästgårdar (U-objekt)	210	100	10
Köldmedier (tillsyn)		0	Prio 2 om det finns utrymme Bedömt behov 15 timmar
Kemiska produkter (projekt)	40	0	20 timmar (rättgift kemikalieverket samt barnsäkra förpackningar)
Plastflaskor och metallburkar		0	Ingen uppskattning gjord
Strandskydd - tillsynsprojekt		0	Prioritet 1 om det finns utrymme Bedömt behov 150 timmar Fanns ej i behovsutredning 2019-2022 Isabell och Lotta lägger en hel del timmar här
Totalt	2170	1556	1440 (exklusive prioritet 1 och 2)

	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen (Timmar)	Uppdaterat bedömt behov för 2020* (timmar)	Prioritering 2020 (timmar)	Reviderad prioritering juni 2020 (timmar)
Prövning av nya enskilda avlopp	1300	1500	1500	1500
Uppföljning av tidigare avloppsinventeringar	100	100	100	100
Information och rådgivning	200	500	500	350 (ingen mäsas genomförs på grund av Covid 19)
Överklagade ärenden och klagomål	100	100	100	100
Tillsyn av avlopp	360	460	460	460

Förelägganden och förbud	420	500	500	100 Delar av detta arbete förläggs ev på 2021 på grund av att extra resurs utgått på grund av Covid 19
Totalt	2480	3160	3160	2610

*Uppdaterat bedömt behov – ökningen beror på att det inte kommit in lika många ”frivilliga” ansökningar som förväntat vilket innebär att tillsynen ökar. Information och rådgivningsposten har ökat p.g.a grund av fler telefonsamtal och att arkivsöket tar därför mer tid än tidigare förväntat. Enheten tror också att det vore bra med en entreprenörmässa för att underlätta för de som ska söka tillstånd att få kontakt med entreprenörer och rådgivning inför anläggandet av enskilt avlopp.

5 Hälsoskydd

Hälsoskydd innefattar många olika verksamhetsområden som omfattas av miljöbalkens bestämmelser; t ex lokaler och anläggningar som kan utgöra risker för människors hälsa, smittskydd och klagomål på olägenheter för människors hälsa såsom buller och lukt.

Mål med kontrollen

Målet med hälsoskyddstillsyn är att säkerställa att människor inte utsätts för olägenheter som kan påverka människans hälsa negativt.

Finansiering av kontrollen

Avgiftsfinansieringen av hälsoskydd är i de flesta kommuner låg. Oftast ligger avgiftsfinansieringen runt 40%. Arbetsuppgifter som är skattefinansierade är till exempel; obefogade klagomålsärenden, rådgivning kring radon, mätning av bakgrundsstrålningen och smittskyddsärenden.

Kompetens

Bollebygds kommun deltar i Miljösamverkan samt vid nätverksträffar för Sjuhärad. En av arbetsgrupperna i Sjuhärad har inriktning mot hälsoskydd. Det finns ett behov av kompetensutveckling bland annat inom ventilation och buller.

Omprioriteringar på grund av Covid 19

På grund av Covid 19 har tid fått läggas ned på att följa smittspridningsläget, förändrade arbetssätt samt rådgivande verksamhet med anledning av viruset. Hälsoskyddstillsynen kommer därför påverkas. Tillsynen på förskolor och skolor och fritidslokaler kommer prioriteras liksom stickande och skärande verksamhet. Däremot kommer nedprioritering ske av tillsyn av samlingslokaler samt lokaler för vård och annat omhändertagande som inte är lämpliga att besöka i dagsläget. Det kommer troligen också vara svårt att prioritera bostadstillsyn som inte grundar sig på klagomål samt idrottslokaler och gym.

Objekt	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen (timmar)	Prioritering 2020 (timmar)	Reviderad prioritering juni 2020 (timmar)
Förskolor	15	60	60
Grundskolor	60	15	15
Bassängbad	0	0	0
Strandbad	30	30	30
Solarier	0	0	10 Rest från 2020
Stickande och skärande verksamheter	0	15	15
Bostadsklagomål	100	100	100
Anmälan enligt 38§ FMH	25	25	25
Radon	20	20	20

Smittskydd	50	50	Covid 19 – redovisas separat
Rådgivning, registerföring, inventering projektupplägg	150	100	50
Rapportering till statliga verk	5	5	5
Hysesvärdar över 200 lägenheter	0	0	0
Hysesvärdar 25-200 lägenheter	10	Prioritet 2 om det finns utrymme Bortprioriterad 2019 (behov 2019 40)	0
Hysesvärdar upp till 25 lägenheter	30	Prioritet 2 om det finns utrymme	0
Fotvård	0	0	0
Campinganläggningar och hotell	0	0	10 På grund av klagomålsärende
Lokaler för vård och annat omhändertagande	25	Tidigare prioritet 1 om det finns utrymme	0
Fritidsgårdar	0	8	8
Samlingslokaler	0	Uppdatering visar ett behov på 40 timmar	0
HVB och tillfälligt boende	0	Prioritet 1 om det finns utrymme Uppdatering visar behov på 40 timmar.	0
Idrottslokaler och gym	10	Bortprioriterad 2019 (behov 2019 -75 – innebär att det uppdaterade behovet för 2020 är 85 timmar)	0
Hygienisk behandling	25	0	0
Frisörer	0	0	0
Totalt	555	428	348

6 Livsmedel

Syftet med livsmedelskontrollen är att säkerställa att konsumenterna får säker mat och säkra livsmedel och inte blir vilseledda. För att uppnå detta utförs riskbaserad kontroll av livsmedelsverksamheterna i kommunerna i enlighet med de regler och riktlinjer som tagits fram nationellt och av EU. Enligt dessa regler och riktlinjer ska livsmedelskontrollen vara effektiv, riskbaserad, ändamålsenlig och rättssäker. Det innebär att kontrollen ska inriktas på ett sådant sätt att kontrollmyndigheten kan avgöra om kraven på säkra livsmedel och redlighet uppfylls av livsmedelsföretagarna inom kommunen.

Den här kontrollplanen är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bl.a. i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2005 om offentlig kontroll för att säkerställa efterlevnaden av livsmedelslagstiftningen.

I december 2019 antas en ny delegationsordning och en ny taxa för livsmedelstillsynen för att säkerställa att kommunen följer livsmedelslagstiftningen. En ny riskklassningsmodell är på gång vilket kan betyda en förändring i behovet av timmar för livsmedelstillsyn framöver. Den nya riskklassningsmodellen kommer dock inte införas fullt ut förrän den 1 januari 2024 enligt Livsmedelsverket.

Enheten ska under 2020 också utreda möjligheten att använda den så kallade ”Rättviksmodellen” för avgifter inom livsmedelstillsynen.

Mål med kontrollen

Mål för den offentliga kontrollen inom livsmedelskedjan inom EU är att:

- Konsumenterna har trygga livsmedel, förtroende för kontrollverksamheten och har en god grund för val av produkt. Med trygga livsmedel menas säkra livsmedel och att konsumenterna inte blir lurade.
- Intressenterna har tilltro till kontrollen och upplever den som meningsfull.
- De samverkande kontrollmyndigheterna har en optimal samverkan och förtroende för varandras sätt att ta ansvar för sin respektive del i livsmedelskedjan.
- Kontrollverksamheten är riskbaserad, rättssäker, effektiv och ändamålsenlig.

Målet för den offentliga livsmedelskontrollen i Sverige är att:

- Maten och dricksvattnet är säkra
- Livsmedelshanteringen är redlig
- Livsmedelskontrollen är riskbaserad, ändamålsenlig, effektiv och professionell
- Livsmedelsföretagen är kompetenta och tar ansvar för att maten är säker och rätt märkt.
- Den offentliga kontrollen och kontrollmyndigheterna uppfattas av konsumenterna, media och företag som trovärdiga.

Nationellt finns fyra fokusområden fastställda för 2020-2022

- Säkert dricksvatten
- Säkerställa information i livsmedelskedjan
- Mikrobiologiska risker
- Kemiska risker

Samhällsbyggnadsnämndens mål för livsmedelskontrollen är:

- Effektiv kontroll

- Ändamålsenlig kontroll
- Rättssäker kontroll

Effektmål 2020

Av de operativa målen för 2020-2022 är det framförallt mål under säkert dricksvatten och säkerställa information i livsmedelskedjan som är prioriterade i Bollebygds kommun under 2020.

Livsmedelstillsynen kommer under 2020 att lägga extra vikt vid kommunala distributionsanläggningar (över 100 kubikmeter per dygn) (ett av målen under säkert dricksvatten)

Effektmål (säkert dricksvatten): Senast den 31 december 2020 ska offentlig kontroll utföras vid samtliga kommunala distributionsanläggningar (över 100 kubikmeter per dygn som omfattas av lagen om allmänna vattentjänster) i Bollebygds kommun för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att sköta, underhålla och vid behov rengöra reservoarer för att motverka förorening och mikrobiologisk tillväxt.

Livsmedelstillsynen kommer också under 2020 att lägga extra stor vikt vid allergener i sin kontroll (ett av målen under säkerställa information i livsmedelskedjan).

Effektmål (information om allergener): Senast den 31 december 2021 ska kontroll ske av minst tre verksamheter (restauranger, caféer, salladsbarer m.m. som valt att lämna uppgift om allergena ingredienser muntligt och genom skriftliga anslag uppmanar att fråga kunden vad maten innehåller) med fokus på att kontrollera att företagarna kan ge korrekt information om allergena ingredienser i maträtter som serveras eller på annat sätt saluhålls.

Under perioden 2020-2022 kommer livsmedelstillsynen också fokusera på följande effektmål:

Effektmål (spårbarhet kött): Senast den 31 december 2022 ska kontroll ske i minst tre verksamheter för att verifiera att spårbarhet finns för färskt och fryst kött av nöt, gris samt får och lamm. I förekommande fall ska kontrollen också verifiera påståenden om svenskt ursprung.

Effektmål (spårbarhet ägg): Senast den 31 december 2022 ska kontroll ske i minst två verksamheter för verifiera spårbarhet för ägg (restauranger, butiker, bagerier). I förekommande fall ska kontroll i butik också verifiera påståenden om svenskt ursprung.

Riskbaserad kontroll

I nedanstående tabell visas de kontrollpunkter som särskilt uppmärksammas vid livsmedelstillsynen på de olika objektkategorierna under 2020.

	Administrativa krav	Allmän livsmedelsinformation	Särskild märkning och information	Skyddade beteckningar	Handelsnormer	Varustandarder	Spårbarhet	Särskilda ingredienser och processhjälpmedel	Grundföretagshygien	HACCP-baserade förfaranden	Specifika hygienkrav på egenkontrollen	Övrigt	Säkert dricksvatten	Information om allergener
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. centralkök) - högrisk	X	X					X		X	X				X
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. restauranger) - högrisk	X	X					X		X	X				X
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. stormarknad) - högrisk	X		X				X		X	X				
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. förskolekök) - mellanrisk														
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. säsongscafe) - lågrisk/mycket låg risk														
Kontroll vattenverk (stor)	X		X						X	X			X	
Kontroll vattenverk (mellan)	X		X						X	X			X	
Kontroll vattenverk	X								X	X			X	

(små)														
-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Finansiering av kontrollen

Enligt förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel (SFS 2006:1166) ska finansieringen bestå till 100% av avgifter. Övrig verksamhet inom livsmedelsområdet (såsom rådgivning, information, utredning av obefogade klagomål etc.) ska finansieras till 100% av skattemedel, i enlighet med samma lag.

Årlig kontrollavgift tas ut från kontrollobjekten för att finansiera kontrollen. Avgiftens storlek baseras på klassificering av anläggningarna i riskklass och erfarenhetsklass. Avgift för extra offentlig kontroll tas ut, per timme enligt artikel 28 i förordningen (EG) 882/2004. Timtaxa för livsmedelskontrollen framgår av taxa för offentlig kontroll inom livsmedels- och foderområdena, fastställd av kommunfullmäktige 2012-02-20.

Kompetens

I (EG) 882/204 finns krav på att all personal som arbetar inom livsmedelskontrollen får lämplig utbildning, erforderlig kompetens och håller sig uppdaterad så att kontrollen kan utföras med kvalitet och enhetlighet på alla nivåer. I den årliga planeringen ingår kompetensförsörjning som en central del. Detta görs genom att jämföra befintlig kompetens med behovet. Varje anställds personliga kompetensutveckling upprättas mellan ansvarig chef och den anställda och noteras i medarbetarplanen.

Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser anordnade av Livsmedelsverket och andra aktörer. Kunskapsutbyte sker bland annat genom deltagande i länsmöten och livsmedelsmöten inom Sjuhärad. Studiebesök och självstudier inom olika områden kan också förekomma.

Omprioriteringar på grund av Covid 19

I Bollebygds kommun finns cirka 60 registrerade livsmedelsanläggningar. Bollebygds kommun behöver enligt behovsutredningen cirka 600 timmar per år för kontroll samt kontrollrelaterat arbete (rådgivning, rapportering till livsmedelsverket, kalibrering av instrument osv.). Idag finns resurser och kompetens som motsvarar behovet på knappt 600 timmar eller motsvarande 0,6 tjänster.

Då livsmedelstillsynen tar längre tid på grund av Covid 19 med hänsyn tagen till att besöken behöver förbokas och tillsynsmetoderna anpassas så kommer kontrollen av förskolekök (mellanriskklass) och lågriskobjekt prioriteras ned. De kommer dock att klara tillsynsintervallet på tre årsplaneringen genom att tillsynen görs under 2021 istället.

	Prioritering 2020 (timmar)	Reviderad prioriterat 2020 (timmar)	Prioritering 2021 (timmar)	Prioritering 2022 (timmar)
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. centralkök) – högrisk Antal objekt: 6 Kontrollintervall: Årlig	2-3 tillsyn per objekt	2-3 tillsyn per objekt	2-3 tillsyn per objekt	2-3 tillsyn per objekt

Behov av timmar	39	39	39	39
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. restauranger) – högrisk Antal objekt: 11 Kontrollintervall: Årlig	1-2 tillsyn per objekt	1-2 tillsyn per objekt	1-2 tillsyn per objekt	1-2 tillsyn per objekt
Behov av timmar	54	54	54	54
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. stormarknad) – högrisk Antal objekt: 3 Kontrollintervall: Årlig	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt
Behov av timmar	22	22	22	22
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. förskolekök) – mellanrisk Antal objekt: 13 Kontrollintervall: Vartannat år		Ingen planerad tillsyn	1 tillsyn per objekt	Ingen planerad tillsyn
Behov av timmar	15	0	54	0
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. säsongscafé) - lågrisk/mycket låg risk Antal objekt: 15 Kontrollintervall: Var tredje år		Ingen planerad tillsyn	1 tillsyn per objekt	Ingen planerad tillsyn
Behov av timmar	8	0	51	0
Kontroll vattenverk (stor) Antal objekt: 1 Kontrollintervall: Årlig	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt
Behov av timmar	8	8	8	8
Kontroll vattenverk (mellan) Antal objekt: 4 Kontrollintervall: Vartannat år		1 tillsyn på 1/4 av objekten	1 tillsyn på 3/4 av objekten	1 tillsyn på 1/4 av objekten
Behov av timmar	6	4	8	4
Kontroll vattenverk (små) Antal objekt: 4 Kontrollintervall: Vart tredje år		1 tillsyn per objekt	Ingen planerad tillsyn	Ingen planerad tillsyn
Behov av timmar	20	12	0	0
Extra offentlig kontroll	60	60	60	60
Beslut	60	60	60	60
Klagomål matförgiftningar RASFF	80	80	80	80
Registerhållning, inventering, kalibrering av instrument, checklistor	150	150	150	150
Remisser, rapportering, rådgivning	80	80	80	80
Övrigt, t ex smittskydd kopplat till livsmedel	10	10	10	10
Provtagningsprojekt	5	5	5	5
Summa	617	584	681	572

7 Animaliska biprodukter och foder

Miljöenheten ska bedriva tillsyn över animaliska biprodukter och foder. Exempel på tillsynsuppgifter är hantering av animaliskt matavfall från livsmedelslokaler och nedgrävning av döda hästar.

Miljöenheten ansvarar för tillsyn och kontroll inom följande områden:

- Nedgrävning av animaliska biprodukter
- Utlämnande och transport av matavfall
- Kontroll av livsmedelsanläggningar
- Kompostering av matavfall när detta inte görs i en av Jordbruksverket godkänd komposteringsanläggning
- Förvaring av animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Förbränningsanläggningar som förbränner animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Användning av organiska gödningsmedel, naturgödsel i primärproduktionen

Ansvaret för kontrollen av animaliska biprodukter och foder, exempelvis döda djur eller köttavfall från slakterier eller butiker, delas mellan kommunen, länsstyrelsen, Livsmedelsverket och Jordbruksverket.

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen är att förhindra smittspridning och ha en god fodersäkerhet.

Finansiering av kontrollen

Tillsynen finansieras via avgifter enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige.

Kompetens

Kompetensutveckling inom området sker genom utbyte av erfarenheter med andra kommuner samt via egen inläsning.

Omprioriteringar på grund av Covid 19

Inga omprioriteringar sker på grund av Covid 19 utan inkommande ärenden handläggs.

Objekt	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen (timmar)	Prioritering 2020 (timmar)	Reviderar prioritering juni 2020 (timmar)
Nedgrävning av häst	10	10	10
Rapportering till tillsynsmyndigheter	1	1	1
Övrig tillsyn	*		*
Totalt		11	11

**Då ingen tillsyn genomförts under de senaste två åren har vi ingen aktuell statistik inom området*

8 Alkohol, folköl, tobak och e-cigarett

Lagstiftningen inom alkohol och tobaksområdet är sociala skyddslagar och deras huvudsakliga syfte och mål är att begränsa preparatens skadeverkningar. När man arbetar effektivt med att minska tillgången på tobak och alkohol, såväl legal som illegal, ger det också andra positiva effekter i samhället. Upprättandet av en tillsynsplan bidrar till en tydlig struktur på tillsynsarbetet samt möjliggör mätbara och uppföljningsbara mål.

Tillståndsenheten, Miljöförvaltningen Borås Stad, ansvarar enligt avtal för handläggning av serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen (undantaget rökfria miljöer samt handläggning av ansökningar om tillstånd enligt Lagen om tobak och liknande produkter som ingår i bygg- och miljöenhetens tillsynsplan).

Bollebygds kommun ansvarar för rökfria miljöer och kontroll av e-cigarett enligt Lag om tobak och liknande produkter. Ännu finns inga försäljningsställen för e-cigarett i Bollebygd. Antalet miljöer som omfattas av rökförbud ökade i och med den nya lagen som trädde i kraft under 2019.

Mål med kontrollen

Samhällsbyggnadsnämndens mål med tillsyn enligt lag om tobak och liknande produkter och alkohollagen är att få bort missförhållanden, förhindra att nya uppstår och få till stånd ett gott samarbete mellan kommun och näringsidkare. Vårt mål är att med dessa medel bidra till en ansvarsfull handel med tobak och folköl och förebygga och korrigerar brister som kan uppstå vid servering av alkoholhaltiga drycker.

Folkhälsomyndigheten utövar central tillsyn över efterlevnaden av gällande lag och meddelar allmänna råd till vägledning för tillämpning av lagen. Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet. Länsstyrelsen ska också biträda kommunerna med råd i deras verksamhet. Kommunen och polismyndigheten utövar den omedelbara tillsynen över servering av, och detaljhandel med, folköl och detaljhandel med tobak.

Målet med tillsynen är att:

Matrestauranger med servering av alkohol ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Konferenslokaler, äldreboenden o.dyl. med servering av alkohol ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Nattklubbar och dryckesinriktade serveringsställen – finns inga i Bollebygds kommun.

Försäljningsställen för tobak och folköl ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Försäljning av e-cigarett – finns ännu inga anmälda i Bollebygds kommun.

Uppföljande tillsyn vid konstaterande brister ska ske.

Finansiering av kontrollen

Bollebygds kommun köper, genom avtal med Borås Stad, tillsyn av serveringsställen och försäljningsställen av tobak och folköl. Inkomna avgifter enligt fastställd taxa tillfaller Borås Stad.

En ny taxa enligt lag om tobak och likande produkter är på väg till antagande i Kommunfullmäktige.

Kompetensutveckling (kompetens inom enheten och kompetensbehov)

Under 2019 tillkom en ny lag om tobak och liknande produkter. Detta innebar att miljöenheten dels fick ägna stor tid åt inläsning av hanteringen av tillståndansökningar inom tobak. Miljöenheten deltog också med en representant på länsstyrelsens halvdag om nya rökfria miljöer. Men kompetensbehovet inom rökfria miljöer är fortfarande stort.

Omprioriteringar på grund av Covid 19

Målet är att samtliga verksamheter som serverar alkohol och samtliga försäljningsställen för tobak, folköl och e-cigarett ska ha ett tillsynsbesök per år, eventuellt undantag i år på grund av Covid 19 blir äldreboende med serveringstillstånd som inte bör besökas ur risksynpunkt för de boende. Miljöenheten kommer också fokusera på ev. inkomna tillståndansökningar samt följa utvecklingen av tillsyn inom de nya rökfria miljöerna genom att ta fram arbetsmetoder samt se över avtal med Borås Stad. Inga omprioriteringar sker på grund av Covid 19.

Objekt	Resursbehov 2020 (timmar)	Prioritering i 2020 (timmar)	Reviderad prioritering 2020 (timmar)	Planerade aktiviteter
Försäljningsställen tobak	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Ett tillsynsbesök per objekt genomförs av Borås Stad
Försäljningsställen folköl	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Ett tillsynsbesök per objekt -genomförs av Borås Stad
Försäljningsställen e-cigarett	10	5	5	Uppdatering av material på webben, hantering av ev. inkommande ansökningar
Rökfria miljöer	20	20	20	Tillsyn rökfria miljöer – framtagna arbetsmetoder. Behov enligt ny lagstiftning ännu inte bedömd
Ansökan om tillstånd tobak, e-cigarett och andra liknande produkter	0	10	10	
Matställen med serveringstillstånd	10 Köps av Borås Stad (10 timmar = samordnade tillsynen)	10 Köps av Borås Stad (10 timmar = samordnade tillsynen)	10 Köps av Borås Stad (10 timmar = samordnade tillsynen)	Ett tillsynsbesök per objekt genomförs av Borås Stad, Miljöenheten i Bollebygd deltar på samordnade tillsynen
Äldreboende med serveringstillstånd	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Köps av Borås Stad	Ett tillsynsbesök per objekt – genomförs av Borås Stad
Samordning med	40	30	30	Uppföljning, dialog,

Borås Stad				förberedelser av ev. nämndärenden,
Totalt	80	75	75	

Beskrivning av tillsynsmetodik försäljning av tobak och folköl

Tillsynen av försäljning av tobak och folköl bedrivs i huvudsak med förebyggande och yttre tillsyn. Tillsynen bedrivs genom avtal av Borås Stad. Förebyggande tillsyn är ett arbete som ska leda till att problem inte uppstår, bland annat genom information, rådgivning och dialog med handlarna. Yttre tillsyn är besök på försäljningsstället i syfte att kontrollera att verksamheten bedrivs enligt tobakslagens och alkohollagens bestämmelser.

Tillsyn sker löpande under hela året. Kommunens målsättning är att samtliga försäljningsställen för tobak och folköl ska besökas av kommunens handläggare minst en gång per år. Tillsyn sker på dagtid. Tillsynspersonalen ska ha tjänstelegitimationer som styrker att de företräder kommunen och äger rätt att få tillträde till aktuell lokal och övriga utrymmen. Tyngdpunkten i tillsynsarbetet bör ligga på rådgivande och förebyggande verksamhet. Tillsynsbesöken är ett lämpligt tillfälle för tillsynsmyndigheten att ge råd och stöd till ansvariga.

Vad som iakttagits vid tillsynen återkopplas på plats innan tillsynen avslutas. Om allvarliga brister har observerats vid tillsynen ska särskild vikt läggas vid att förklara varför detta är allvarligt och vilka konsekvenser det kan få. Tillsyn ska dokumenteras noggrant även om det, vid tillsynen, inte uppmärksammades några brister. Efter tillsynsbesöket skickas en tillsynsrapport till bolaget som anmält försäljning av tobak och folköl. Genom detta får ansvarig verksamhet möjlighet att ge sin bild av vad som har hänt och vad denne tänker göra för att det inte ska upprepas. Uppföljande tillsynsbesök ska planeras in om tillsynen påvisat allvarligare brister/förseelser i verksamheten. Uppföljningsbesöken är viktiga för att ta reda på om det är fråga om en engångsföreteelse eller brister/förseelser som är återkommande.

Vid allvarliga eller upprepade brister kan kommunen komma att vidta åtgärder mot handlarens möjligheter att sälja tobak eller folköl.

Den förebyggande tillsynen behöver inte genomföras som ett regelrätt tillsynstillfälle utan kan ske spontant utifrån att något väcker tillsynshandläggarnas uppmärksamhet exempel via inkommande synpunkter från medborgare, marknadsföring som kommit till handläggarnas kännedom eller liknande.

Beskrivning av tillsynsmetodik avseende verksamheter med serveringstillstånd

Tillsyn, avseende verksamheter med serveringstillstånd, bedrivs av Borås Stad. Tillsynshandläggare har den samordnande funktionen kring tillsynen. För att kunna hålla en god kvalitet på tillsynen ges restauranginspektörerna utbildning och kompetensutveckling.

Det antal tillsynsbesök som en verksamhet med serveringsverksamhet kan få under ett år är beroende av tillsynsobjektets verksamhetsinriktning. Tillsynen riktas i första hand mot verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd. I Bollebygd finns för närvarande 5 verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd.

Yttre tillsyn kan genomföras antingen genomföras genom samordnad tillsyn eller med reguljär tillsyn utförd av restauranginspektörer, det vill säga tillsyn som genomförs utan medverkan av övriga samverkansmyndigheter.

Tillsynen genomförs företrädesvis under kvällar och nätter då det befaras vara störst risk att alkohollagens bestämmelser inte följs av tillståndshavaren, undantag äldreboende och restauranger som inte har öppet kvällstid. De områden som främst granskas vid tillsynen är ordning och nykterhet, ålder på gäster, störningar utanför restaurang, kökets öppettider och matutbud. Därutöver sker kontroll av priser på alkohol, marknadsföring, kassarutiner, brandskydd, automatspel och rökrum/rökning på uteserveringar.

Restauranginspektörerna utgår från en tillsynsapplikation genom vilken eventuella brister noteras. Resultatet av tillsynen meddelas serveringsansvarig på plats. Efter tillsynen skickas en skriftlig återkoppling till tillståndshavaren. Har det framkommit några brister bereds tillståndshavaren möjlighet att åtgärda dessa inom rimlig tid. När allvarigare brister noterats informeras tillståndshavaren och bereds tillfälle att inkomma med yttrande inför en eventuell utredning om åtgärd mot serveringstillståndet.

Under år 2020 kommer fokus på tillsynen att vara kontroll av ordning och nykterhet, övriga störningar, ålderskontroll, kökets öppettider och matutbud samt sådan prissättning eller marknadsföring som utgör ett tydligt avsteg från kraven i alkohollagen.

Syftet med förebyggande tillsyn är att informera och göra tillståndshavaren uppmärksam på de krav som alkohollagen ställer, så att brister i verksamheten inte uppstår. Genom information och samarbete kan problem undvikas, både för den enskilde restaurangägaren och för kommunen.

En gång per år genomförs en utbildning i ansvarsfull alkoholservice för personal på restauranger. Utbildningen är kostnadsfri för tillståndshavarna. En kortutbildning i alkohollagens krav hålls på våren för att tillståndshavares säsongspersonal ska kunna få relevanta kunskaper. Även denna utbildning genomförs på kommunens bekostnad.

Den yttre tillsynen för året planeras i början av året. Varje tillsynsomgång planeras av tillståndshandläggare, som även sammanställer aktuellt tillsynsunderlag avseende de tillståndshavare som ska besökas, och förmedlar underlaget till restauranginspektörerna.

Samordnad tillsyn genomförs tillsammans med Polismyndigheten, Skatteverket, Räddningstjänsten samt eventuellt även miljöenheten. Under år 2020 kommer det genomföras ett tillfälle för samordnad tillsyn i Bollebygd. Datum för dessa tillfällen planeras tillsammans med ovan nämnda myndigheter.

Vid behov kommer tillsyn även att ske av verksamheter med tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten eller till slutet sällskap.

9 Receptfria läkemedel

Vissa receptfria läkemedel får från den 1 november 2009 säljas på andra försäljningsställen än öppenvårdsapotek. Kommunerna har i lagstiftningen fått ansvaret för kontrollen av att regelverket efterlevs och Läkemedelsverket har fått rollen som övergripande tillsynsmyndighet. För att få sälja receptfria läkemedel krävs en anmälan till Läkemedelsverket.

Mål med kontrollen

Landets kommuner ska, enligt lagen, kontrollera efterlevnaden av regelverket och Läkemedelsverket har fått det övergripande tillsynsansvaret och sanktionsmöjligheterna.

Kommunen ska därför rapportera funna brister till Läkemedelsverket som kan vidta åtgärder i form av förelägganden och förbud förenade med vite.

Finansiering av kontrollen

Enligt taxa för kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel antagen av kommunfullmäktige uttas timavgift för nedlagd tid per kontroll.

Kompetens

Kompetensutveckling inom området sker via utbyte inom nätverk i Miljösamverkan Västra Götaland, samt i nätverk inom sjuhäradskommunerna och genom egen inläsning.

Omprioriteringar på grund av Covid 19

Bedömt behov för Lagen om receptfria läkemedel är 5 timmar för 2020 för information/rådgivning. Inga inspektioner beräknas genomföras under 2020. Ingen revidering på grund av Covid 19.

Objekt	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen (timmar)	Prioritering 2020 (timmar)	Reviderad prioritering 2020 (timmar)
Receptfria läkemedel	0	0	0
Information/rådgivning	5	5	5
Totalt	5	5	5

10 Bygglov, bygganmälningar och tillsyn enligt plan- och bygglagen

Mål med kontrollen

Tillsynen ska säkerställa syftet med plan- och bygglagen och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att plan- och bygglagens ändamål tillgodoses.

Finansiering

Förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked, ingripandebesked, beslut om lov, tekniska samråd, slutsamråd, arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på arbetsplatser och framställande av arkivbeständiga handlingar får enligt plan- och bygglagen finansieras med hjälp av bygglovsavgifter. Avgiften får inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. En ny taxa för plan- och bygglovsärenden fastställdes av kommunfullmäktige våren 2019 och trädde i kraft den 1 juli 2019.

Bygglovsrådgivning, hantering av överklagade ärenden, och uppsökande tillsynsverksamhet av olovlig byggnation, enkelt avhjälpna hinder, obligatorisk ventilationskontroll och hissar finansieras av skattemedel samt eventuella byggsanktionsavgifter.

Kompetens

Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser anordnade av t.ex. Byggsamverkan Västra Götaland. Kunskapsutbyte sker bland annat genom deltagande i Byggsamverkan Västra Götaland och genom gemensamma möten för bygglovshandläggare i Sjuhärad. Det är dock i december 2020 osäkert om Byggsamverkan Västra Götalands framtid. Självstudier genom inläsning av domar i högre instans samt inläsning av Boverkets material förekommer också.

Omprioriteringar på grund av Covid 19

Bygglovsenheten arbetar med de inkommande ärendena. Hitintills har ingen nedgång i antalet inkommande ärenden märkts av. Däremot inkommer många mail och telefonfrågor kring mindre byggnationer. Tillsynsärenden har inte hunnits med i den utsträckning som behövs och nedprioritering har sedan tidigare gjorts av uppdatering av register inom hissar, tillsyn av personhissar, tillsynsärenden samt att inget arbete läggs under 2020 på digitalisering av detaljplaner.

Objekt	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen (timmar)	Prioritering 2020 (timmar)	Reviderad prioritering juni 2020 (timmar)
Tillsyn OVK	10	10	10
Genomgång av register ventilation och hissar och uppdatera samt registrera i Vision	200	10	10
Bygglov, marklov och rivningslov	840	595	595
Bygglov till nämnd	270	400	400
Förhandsbesked	420	260	260
Bygganmälningar	120	80	80
Tekniskt samråd	200	200	200

Startbesked	100	85	85
Arbetsplatsbesök	100	100	100
Slutsamråd	180	180	180
Slutbesked	120	65	65
Enkelt avhjälpna hinder	10	10	0
Tillsynsärenden efter inkomna klagomål/ärenden	200	100	100 Den här har nedprioriterats under våren
Tillsyn hissar personbruk	10	0	0
Remisser/yttrande detaljplaner	60	60	60
Bygglovsrådgivning (epost, telefon, besök)	600	600	600
Översiktsplan, detaljplan och plan och projekteringsmöte	100	100	100
Digitalisering av planer		0	0

Egeninitierad tillsyn enkelt avhjälpna hinder	Ingen uppskattning gjord ännu	0	0
Egeninitierad tillsyn	100	0	0
Påminnelser och avslut av äldre ärenden (ej arkivering)	25	0	10
Totalt	3665	2855	2855

11 Bostadsanpassning

Bostadsanpassningsbidraget är ett kommunalt bidrag som kan sökas av personer med funktionshinder. Ansökan ska vara skriftlig och innehålla en ansökningsblankett och intyg från arbetsterapeut. Vid större åtgärder krävs även åtgärdsprogram från arbetsterapeut och en kostnadsberäkning/offert för åtgärderna.

Handläggaren ska bedöma om de sökta åtgärderna är bidragsberättigade. Det innebär bland annat att granska om åtgärderna är nödvändiga, att bostaden ska användas permanent, att bidraget endast ges för anpassning av bostadens fasta funktioner samt att bidrag inte ges för åtgärder som behöver utföras av väsentligen andra orsaker än funktionsnedsättning. Bidrag ges inte heller till t ex servicebostäder/äldreboenden eller om behovet kan säkerställas med hjälp av hjälpmedel istället.

I de fall sökande inte själv, via anhörig eller annan kontaktperson, har möjlighet att ombesörja kontakt med hantverkare för bostadsanpassningsåtgärd, har kommunen möjlighet att genom fullmakt från sökande ombesörja kontakterna med hantverkare. Detta görs via kommunens upphandlade entreprenörer.

Mål med kontrollen

Syftet med lagen om bostadsanpassningsbidrag är att ge människor med funktionsnedsättning en möjlighet till ett självständigt liv i eget boende.

Finansiering

Bostadsanpassning finansieras enbart med skattemedel. Även bidragen som lämnas är skattemedel.

Kompetens

Kompetensutveckling sker genom deltagande i kurser som erbjuds samt genom deltagande i sjuhäradskommunernas kommunala nätverk för bostadsanpassning samt genom egen inläsning och rådgivning med Boverket.

Omprioriteringar på grund av Covid 19

Bostadsanpassningsbidrag ska alltid handläggas skyndsamt och prioriteras före andra ärenden på enheten. Covid 19 har inneburit att verksamhetens arbetsmetoder har förändrats något för att minska risken för smittspridning till sökande.

Objekt	Resursbehov 2020 enligt behovsutredningen (timmar)	Prioritering i timmar 2020 (timmar)	Reviderad prioritering juni 2020 (timmar)
Ansökningar om bostadsanpassningsbidrag	500*	500	500

*Uppdaterat hösten 2019 utifrån arbetsbelastning och inkommande ärenden under 2019.

12 Administration

Administrationen på bygg- och miljöenheten består av två heltidstjänster. Förutom att stödja bygg- och miljöenheten har administrationen ansvar för dokumenthanteringsplan samt arkivering för hela samhällsbyggnadsförvaltningen och stöttar (liksom övrig administration på samhällsbyggnadsförvaltningen) upp vid dörröppning, postöppning och kan också vid ett fåtal tillfällen täcka upp för t.ex. teknisk kundtjänst vid sjukdom. Även hanteringen av LINA ingår i en av de administrativa tjänsterna.

Exempel på administrativa uppgifter:

- Registrering av nya ärenden samt inkommande handlingar
- Postöppning
- Expediering av delegationsbeslut och nämndbeslut (en del görs idag av handläggarna)
- Grannyttranden
- Överklagade ärenden – expediering till länsstyrelsen
- Utlämnande av allmänna handlingar (inklusive att nuläget även hämta upp material från kommunarkivet)
- Mottagningsattestera och kontera inkommande fakturor
- Avsluta och arkivera ärenden
- Rapportering till SCB
- Uppdatering av webben (efter inspel från handläggarna)

Mål

Administrationen ska stötta och underlätta de administrativa delarna av processerna inom bygg- och miljöenheten. Målet är att med en kunnig administrativ personal säkra att registerhållning, registrering av handlingar samt expediering av beslut sker på ett enhetligt sätt.

Kompetens

Under 2019 startades ett administratörsnätverk (inriktning bygg) i kommunerna i Sjuhärad för kompetens och erfarenhetsutbyte. Bollebygds kommun har också tagit initiativ till ett nätverk för de administratörer som använder EDP Vision).

Finansiering

Administratörsarbetet är inräknat i gällande timtaxor som gäller för enheten.

Omprioriteringar på grund av Covid 19

I första hand prioriterar administratörerna registrering av nya ärenden och inkommande handlingar samt postöppning och expediering av nämndbeslut. När administratörernas arbetsbelastning är för hög medför detta att expediering, grannyttranden och andra uppgifter som kan skötas av administrativ personal läggs över på handläggarna. Administratörernas arbetsuppgifter har inte påverkats av Covid 19. Däremot har en revidering av

prioriteringarna genomförts då administratörerna har gjort en tidsmätning under en period i maj – därefter har en uppdatering av prioriteringarna i timmar gjorts.

Arbetsuppgift	Prioritering 2020 (timmar)	Reviderad prioritering juni 2020 (timmar)
Registrering av ärenden samt handlingar	1300	1600
Expediering av beslut (inklusive nämndbeslut)	200	370
Fakturor (kontering plus interna fakturor samt bostadsanpassning)	100	50
Postöppning samt hantering av sammhallsbygg@bollebygd.se	220	250
Utlämnande av allmänna handlingar inklusive äldre arkivmaterial från kommunens arkiv	200	100 (Förutsätter att enheten inte själva behöver hämta handlingar från kommunarkivet)
Hantering av överklagade ärenden	50	50
LINA samt SCB statistik	90	50
Grannytttranden bygg	100	0 (arbetsuppgiften får utföras av handläggare på grund av tidsbrist)
Dokumenthantering, avslut av ärenden och arkivering	440	310
Rutinbeskrivningar (infocaption), kvalitetsförbättringar, hemsidan	100	100
Totalt	2800	2880

13 Övriga uppdrag under 2020

Bygg- och miljöenheten ska under 2020 utreda möjligheten till att använda den så kallade "Rättviksmodellen" inom Livsmedelslagstiftningens verksamhetsområde.

Bygg- och miljöenheten ska se över SKLs underlag för ny taxa för tillsyn enligt miljöbalken och om lämpligt ta fram ett nytt förslag på taxa under 2020 att börja gälla 2021-01-01.

Bygg- och miljöenheten ska utreda möjligheten till nytt avtal angående Lagen om tobak och liknande produkter och jämföra avtalsmöjlighet med Borås Stad och andra närliggande kommuner.

Bygg- och miljöenheten ska bidra aktivt i Sjuhärads framtagande av samverkansavtal inom miljöbalkens område och aktivt bidra i diskussionerna kring fortsatt utveckling av samverkan inom Sjuhärad.

14 Personal och resurser

Det finns 10 tjänster inom enheten (varav 7,5 handläggare och 2 administratörer under förutsättning att bygg- och miljöchefen lägger 50 procent av sin tjänst på handläggning av ärenden och 50 procent på personal-, ekonomi och verksamhetsansvar).

Handläggartjänsterna fördelas inom följande ansvarsområden per tjänst:

Typ av tjänst	Ansvarsområden
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på livsmedel och hälsoskydd
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avloppsanläggningar, strandskydd och vattenvårdsärenden
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av miljöskyddsärenden
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avloppsärenden, avfall samt översiktsplan/detaljplaner/bygglov/förhandsbesked
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på granskning av förhandsbesked, strandskydd och bygglovsärenden utanför planlagt område. Även handläggning av tillsynsärenden enligt PBL samt strandskydd.
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på granskning av bygglov utan lokaliseringsprövning, tekniskt samråd, arbetsplatsbesök, slutsamråd, OVK och hiss kontroll. Även handläggning av tillsyn enligt PBL samt backup på bostadsanpassning
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på tekniskt samråd, arbetsplatsbesök och slutsamråd. Handläggning av bostadsanpassning. Även handläggning av tillsyn enligt PBL
Bygg- och miljöchef	30 procent av tjänsten på handläggning samt "backup" av ärenden inom miljöbalken/livsmedelslagstiftning/alkohollagen, 20 procent av tjänsten på handläggning samt "backup" av ärenden inom plan- och bygglagen samt bostadsanpassning. Övriga 50 %, personal-, ekonomi- och verksamhetsansvar.

Vid tillsynsplanering planeras den tid som beräknas för tillsyn dvs cirka 1000 timmar per år och heltidstjänst (undantaget administratörer – se under administratörsdelen). Tiden fördelas enligt följande under 2020.

Område	Antal tjänster
Hälsoskydd	0,4
Miljötillsyn inkl avlopp	3,3
Livsmedel	0,6
Animaliska biprodukter, alkohol, tobak, folköl, e-cigarett, receptfria läkemedel	0,1
Plan- och bygglagen	2,6
Bostadsanpassning	0,5
Administration	2
Chef/ledning	0,5
Totalt	10

15 Prioriteringar 2020

Bygg- och miljöenheten kommer under 2020 vid tidsbrist i första hand prioritera den styrda tillsynen (röda rutor i tabellerna) samt den händelsestyrda tillsynen (orange rutor i tabellerna). I övrigt styr tillsynsplanen vilka insatser som sker under året.

Skattefinansierad tillsyn som är extra prioriterad under 2020 är t ex arbete med översiktsplan och renhållningsordning. Exempel på behovsstyrd tillsyn som prioriteras under året är avloppstillsyn, mindre industrier samt jordbruk/växtodling/hästgårdar. Inom hälsoskydd är den behovsstyrda tillsynen nedprioriterad inom samtliga områden.

Omprioriteringar sker på grund av Covid 19. Lantbrukstillsyn samt tillsyn på lokaler för vård och omsorg prioriteras ned. Covid 19 har också inneburit att tid har behövts läggas på rådgivande verksamhet och förändrat arbetssätt vilket gör att hela tillsynsplanen inte kan fullföljas som planerat.

16 Tillsynsrelaterade frågor

Samverkan

Enheten deltar i flera olika former av samverkan med andra kommuner samt med länsstyrelsen:

- Miljösamverkan Västra Götaland
- Byggsamverkan Västra Götaland
- Sjuhärads kommunernas samverkansprojekt och samsynsarbete

Inom Sjuhärad har fokus på miljöpresidierna samt chefsträffarna under de senaste åren fokuserats på ökad formalisering av samarbetet mellan kommunerna.

Kompetens och fortbildning

Medarbetarna på bygg- och miljöenheten behöver upprätthålla en fortsatt hög kompetens inom olika tillsynsområden och hålla sig ajour med de omfattande regelverk som styr enhetens arbete. Varje medarbetare ansvarar, i samråd med enhetschef, för att delta i relevanta utbildningar och seminarier som anordnas av t ex Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Boverket m.fl.

Kartläggning av kompetensbehov sker varje år i samband med de årliga medarbetarsamtalen och vid enhetens planeringsdagar.

Personalen på enheten har tillgång till JP Infonet, som är en webbaserad tjänst, som förutom lagstiftning även innehåller förarbeten och kommentarer till lagstiftning samt kommenterade rättsfall. De centrala tillsynsmyndigheterna har också information och länkar på sina respektive webbplatser och genomför ibland konferenser och webinarier.

Tillgänglighet

Telefontiderna har sedan hösten 2017 varit begränsade till följande tider bygglovsrådgivning; måndag, onsdag och torsdag 8-12, miljöenheten måndag – fredag 10-12. Endast bokade besök tas emot av enheten. Vid inspektioner, möten etc. kan telefonsamtal inte tas emot, utan då kan den som ringer lämna meddelanden för att senare bli kontaktad av handläggare.

Handläggare kan också kontaktas via Samhällsbyggnadsförvaltningens funktionsadress: samhallsbygg@bollebygd.se.

Enheten arbetar också med frågeställningar som kommunikation och bemötande i sin roll som myndighet.

Under 2020 planerar enheten att byta ut 1-2 allmänna rådgivningstillfällen per vecka till rådgivningstider specifikt för enskilda avlopp då många av frågorna som kommer in till miljöenhetens gruppnummer rör enskilda avlopp. Dessa kan komma att förläggas till eftermiddagstider för att bättre pass in i inventeringsarbeten med enskilda avlopp.

Personalen på enheten har ingen beredskap, det är alltså inte säkert att någon handläggare går att nå vid eventuellt utbrott, utsläpp av miljöskadligt ämne eller liknande utanför normal arbetstid.

17 Avgiftsfinansiering

Bygg- och miljöenheten strävar efter att tillsyn och kontroll inom myndighetens verksamhet ska vara avgiftsfinansierad i så stor utsträckning som möjligt. Avgifter tas ut enligt av Kommunfullmäktige fastställd taxa. Det finns dock arbetsuppgifter inom enhetens arbetsområde som inte kan avgiftsfinansieras. Under varje arbetsområde finns en kort beskrivning av hur kontrollen inom arbetsområdet finansieras.

På grund av omprioriteringar på grund av Covid 19 kan avgiftsfinansieringsgraden komma att påverkas. Om inte tillsyn kan genomföras på grund av att företag inte tar emot besök kan kostnadstäckningsgraden sjunka. Tid som läggs på information och förändrade arbetssätt på grund av Covid 19 innebär också att färre tillsynsbesök kan genomföras och därigenom fås en lägre kostnadstäckningsgrad.

18 Slutsatser & konsekvenser av tillsynsplanen

De övergripande konsekvenserna då bygg- och miljöenheten tvingas prioritera mellan arbetsuppgifter, eller har begränsad tid för att säkerställa kvaliteten i arbetet, är att det kan bli svårt att uppfylla kraven på likabehandling och rättssäkerhet vid handläggning och övrig ärendehantering. Tillsynsarbete kan behöva prioriteras bort, även sådant som är lagstadgat. Service gentemot kund blir sämre då handläggningstiderna och svarstiderna blir längre. Detta kan även leda till att nya verksamhetsutövare väljer att förlägga sin verksamhet i andra kommuner. En del verksamhetsutövare betalar för periodisk tillsyn som i vissa fall inte kan genomföras i enlighet med fastställt behov, vilket leder till tillsynsskuld. Förutom de direkta verksamhetsrelaterade konsekvenserna tillkommer personalens välmående och risk för ökade sjukskrivningstal.

19 Uppföljning

Uppföljning av tillsynsplanen med redovisning av tillsynsfrekvens och resultat av tillsynen redovisas vid samhällsbyggnadsnämndens sammanträde i augusti (delårsuppföljning) samt vid samhällsbyggnadsnämndens första sammanträde 2021.

**Tillsynsplan och kontrollplan 2021 –
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Bygg- och miljöenheten**

Innehåll

1 Inledning	3
2 Behovsutredning.....	3
4 Miljötillsyn	6
5 Hälsoskydd	10
6 Livsmedel.....	12
7 Animaliska biprodukter och foder	17
8 Strålskydd.....	19
9 Alkohol, folköl, tobak och e-cigarettor	19
10 Receptfria läkemedel.....	23
11 Bygglov, bygganmälningar och tillsyn enligt plan- och bygglagen.....	24
12 Bostadsanpassning.....	26
13 Administration	27
14 Övriga uppdrag under 2021.....	28
15 Personal och resurser	28
16 Prioriteringar 2021.....	29
17 Tillsynsrelaterade frågor.....	29
18 Avgiftsfinansiering	30
19 Slutsatser & konsekvenser av tillsynsplanen.....	31
20 Uppföljning	31

1 Inledning

Myndigheter med ansvar för tillsyn enligt miljöbalken ska enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ha en aktuell behovsutredning på tre år för myndighetens hela ansvarsområde, enligt miljöbalken. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång per år. Behovsutredningen ska redovisa vilka behov nämnden har av tillsyn och kontroll. Register ska föras över de verksamheter som kräver återkommande tillsyn. Baserat på utredning och register ska myndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan.

Enligt livsmedelslagen ska kontrollmyndigheten ha den kompetens och de resurser som krävs för att utföra kontroll och tillsyn, så att lagstiftningen efterlevs i alla led i livsmedelsproduktionen. För att säkerställa kraven omfattar behovsutredningen och tillsynsplanen även livsmedelsområdet.

Även byggenhetens verksamhet ingår i bygg- och miljöenhetens behovsutredning och tillsynsplan.

Tillsynsplanen ska:

- vara lätt att följa upp,
- visa vilka tillsynsaktiviteter som ska genomföras och bortprioriteras,
- visa hur tillgängliga resurser ska prioriteras,
- ligga till grund för medarbetarnas individuella tillsynsplaner.

Inom samtliga arbetsområden ingår, förutom tillsynstid, även information och rådgivning till verksamhetsutövare, kommuninvånare samt samverkan internt och externt.

Det konstateras, liksom tidigare år (sedan 2010), en differens mellan tillgängliga resurser och beräknat behov för planerad tillsyn, vilket kommer att kräva ytterligare handläggaresurser i framtiden. Tillsynsuppdraget prioriteras inom de styrda och händelsestyrda arbetsområden och därutöver inom de arbetsområden där mesta möjliga miljönytta och samhällnytta kan uppnås med våra insatser utan att vare sig tappa kvalitet eller god service mot företag/allmänhet. De enskilda avloppen har prioriterats under de senaste åren och fortsätter att prioriteras för att kommunens samtliga avlopp ska kunna gås igenom under en tioårsperiod. Det finns i dagsläget endast begränsade resurser för det förebyggande och rådgivande arbetet – de planerade insatserna i tillsynsplanen avser att svara på inkommande mail och telefonsamtal. Behov finns av större rådgivande insatser mot kommunens medborgare och verksamheter för en förbättrad service – både i form av uppdaterad information på kommunens webbplats och som särskilda utskick.

Utöver tillsynsplanen finns flera styrdokument som styr bygg- och miljöenheten utifrån kommunens visionsarbete. Dessa bryts årligen ned till en enhetsplan för bygg- och miljöenheten. Tillsynsplanen och enhetsplanen kopplas till varandra i enhetens interna planering.

2 Behovsutredning

Tillsynsplanen är upplagd på att varje heltidstjänst har cirka 1 000 timmar per år för tillsyn och tillsynsrelaterat arbete. Tillsynen kan till stora delar vara möjlig att fakturera men innehåller också flera områden där avgifter inte kan tas ut. För de administrativa delarna

beräknas arbetstiden till 1600 timmar (2000 timmar i årsarbetstid minus en schablonsumma för semester, interna möten samt sjukdom), för en av tjänsterna är dock 20% borttaget för förvaltningsövergripande arbete.

Då Bollebygds kommun är en liten kommun kan Sveriges kommuners och landstings schablontid på 1 000 timmar per handläggare och år för tillsyn, vara något i överkant. Som exempel kan nämnas att förberedelse- och inläsningstid i princip är lika inför att besöka 6 förskolor eller 50 förskolor. Dock finns ingen tillförlitlig statistik i form av långvarig tidsföring tillgänglig på enheten.

På bygglovssidan kan 1000 timmar per år vara något i underkant då det är mer likartade ärenden på bygglovssidan än på miljösidan. För livsmedel är schablonberäkningen från SKL något lägre än 1000 timmar – därav har restiden (som inom just livsmedelstillsynen inräknas i timavgiften) särredovisats inom detta område.

Nedanstående bild är hämtad från SKLs skrift om kommunala behovsutredningar och beskriver sambandet mellan behovsutredning och tillsynsplan. Här sorteras tillsynsbehovet sorteras in i fyra kategorier:

- Styrd tillsyn (röd)
- Behovsprioriterad tillsyn (blå)
- Händelsestyrd tillsyn (orange)
- Skattefinansierad tillsyn (grön)

Färgmarkeringarna i tabellerna med uppskattning av behov av timmar under respektive område i det här dokumentet motsvarar de fyra kategorierna. I tillsynsplanen har tillsynsnämnden möjlighet att prioritera inom den behovsprioriterade tillsynen utifrån lokala förutsättningar.

FIGUR 1. Schematisk bild av sambandet mellan beh

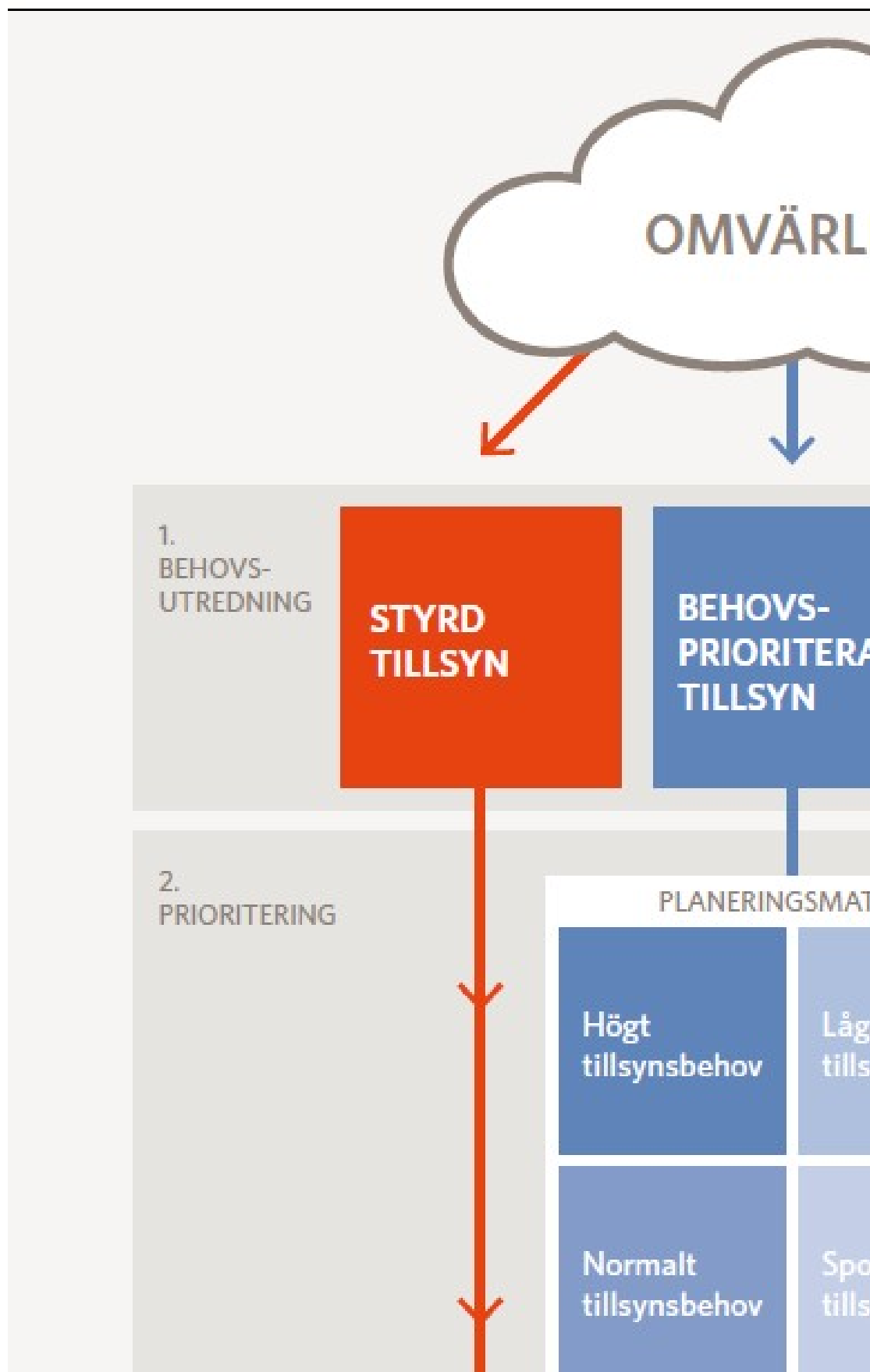

Bild från Sveriges kommuner och landstings skrift om kommunala behovsutredningar.

4 Miljötillsyn

Miljöbalkens ansvarsområde är brett och omfattar bland annat:

- miljöfarliga större verksamheter (c-verksamheter)
- miljöfarliga mindre verksamheter (u-verksamheter)
- enskilda avlopp
- naturvård (naturvårdsplan och naturvårdsprojekt)
- samhällsbyggnad/övergripande (VA-plan, översiktsplan m.m.)
- miljöövervakning (vattenråd, bäckprovtagning, m.m.)
- informationsansvar kring miljöbalken

I kommunen finns inga A-objekt och det är Länsstyrelsen som har ansvar för B-objekten, inklusive täkter. Miljöenheten försöker delta vid periodiska besiktningar och länsstyrelsens tillsynsbesök.

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen enligt miljöbalken är att säkerställa syftet med miljöbalken och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att balkens ändamål tillgodoses.

Målsättningen är att C-objekten i kommunen ska erhålla tillsynsbesök efter hur de är klassade samt enligt SKL:s rekommendationer. Vissa verksamheter kan dock behöva fler och andra färre antal besök årligen. Tyngdpunkten vid inspektionerna ligger på att säkerställa att verksamhetsutövaren har en väl fungerande egenkontroll. Det är även viktigt att uppdatera fakta i våra register så att verksamheterna får aktuell klassning, och därmed debiteras rätt tillsynsavgifter.

Finansiering av kontrollen

Flertalet av kommunens C-objekt har årliga tillsynsavgifter som fastställts i samband med riskklassning. Dessa tillsynsavgifter motsvarar tillsynsbehovet per år. Vid tillsyn av U-objekt debiteras en timavgift motsvarande nedlagd arbetstid.

Vid de tillfällen då kommunen följer med på länsstyrelsens tillsynsbesök samt periodiska besiktningar på B-objekt samt vid deltagande och remisser angående Landvetter Flygplats bekostas detta av skattemedel.

Kommunen kan ta ut avgift för såväl inventering, tillsyn och beslut om tillstånd för enskilda avlopp.

Rådgivningsärenden, remisser, enkäter, obefogade klagomål, olyckor relaterade till miljöskydd, hantering av överklagade ärenden, miljöövervakning, naturvård, granskning av detaljplaner och miljöenhetens deltagande i t ex översiktsplan och arbete med framtagande av renhållningsordning bekostas av skattemedel. Arbetet med förorenade områden är till stor del skattefinansierat men kan för verksamheter som är aktiva idag hanteras inom den ordinarie tillsynen.

Kompetens

De miljöfarliga verksamheterna i kommunen står under ständig förändring och det är därmed av vikt att handläggare följer med i förändringar av branschspecifika frågor och lagstiftning för att tillsynen ska fungera bra. Några av de ämnesområden där enheten behöver stärka kompetensen är uppdateringar i kemikalielagstiftningen, den nya avfallsförordningen, industriutsläppsdirektivet miljöjuridik och avfall för anläggningsändamål.

	Behov 2021 (timmar)	Prioritering 2021 (timmar)	Kommentarer
A och B-objekt Antal objekt: 8	25	25	
C-objekt Antal objekt: 18	200	200	
Köldmedier Antal köldmedieanläggningar: 40	80	80	
Cisterner Beräknat antal anmälningar per år: 1-2	5	5	
Värmepumpar Beräknat antal anmälningar per år: 20	40	40	
Hushållsavfall Beräkningen är att antalet ärenden kring anmälningar/dispenser för hushållsavfall kommer att öka med ny renhållningsordning	30	30	
Klagomål och nedskräpning Beräknat antal ärenden per år: 25	130	130	
Vattenskyddsområden, tillsyn och prövning av dispenser Beräknat antal dispenser per år: 4-5	50	50	
Strandskydd dispensansökningar Beräknat antal ansökningar per år: 25	125	125	
Förorenade områden	140	100	
Olyckor och sanktionsärenden miljöskydd	100	60	
Allmän information/rådgivning/remisser/enkäter statliga verk	200	150	
Deltagande i bygglov- och detaljplanarbete	50	50	
Deltagande i översiktsplanarbete	50	0	
VA-plan	50	0	
Naturvårdsplan	0	0	
Renhållningsordningen	100	0	Prioriteras om möjligt

Bevarandeplan Nolåns Dalgång	0	0	
Provtagning vatten	20	20	
Mätning Luft i Väst	10	10	
Kalkning och uppföljning av kalkning	5	5	
Luftvårdsförbund och vattenråd	80	10	
Producentansvar	30	0	
Mindre industrier (U-objekt) inklusive tillfälliga entreprenader Beräknat antal tillsyner per år i projektform: 30-40 tillsyner per år	250	0	Prioriteras om möjligt
Köldmedier tillsyn Projektbaserat	40	40	
Jordbruk/Växtodling/Hästgårdar (U-objekt) Projektbaserat	100	70	
Kemiska produkter (projekt) Projektbaserat		0	
Plastflaskor och metallburkar Projektbaserat	Ingen uppskattning gjord	0	
Strandskydd tillsynsprojekt Projektbaserat områdesvis	150	0	Finns kvar uppgifter från 2019 som ännu inte är löste – beräknad tid 50 timmar
Totalt	2060	1200	

	Behov 2021 (timmar)	Prioritering 2021 (timmar)	Kommentarer
Prövning av nya enskilda avlopp	1600	900	Räknar med färre tillståndsansökningar men

	Beräknat antal tillståndsansökningar per år: 200			mer tillsyn baserat på förra årets erfarenheter
	Uppföljning av tidigare avloppsinventeringar	100	0	
	Information och rådgivning	300	200	
	Överklagade ärenden och klagomål	100	0	
	Tillsyn av avlopp Beräknat antal tillsynsbesök per år: 150	500	600	Färre som lämnat in tillståndsansökningar än förväntat
	Förelägganden och förbud Beräknat antal förbud: 120	300	300	
	Totalt	2900	2000	

5 Hälsoskydd

Hälsoskydd innefattar många olika verksamhetsområden som omfattas av miljöbalkens bestämmelser; till exempel lokaler och anläggningar som kan utgöra risker för människors hälsa, smittskydd och klagomål på olägenheter för människors hälsa såsom buller och lukt.

Mål med kontrollen

Målet med hälsoskyddstillsyn är att säkerställa att människor inte utsätts för olägenheter som kan påverka människans hälsa negativt.

Finansiering av kontrollen

Avgiftsfinansieringen av hälsoskydd är i de flesta kommuner låg. Oftast ligger avgiftsfinansieringen runt 40%. Arbetsuppgifter som är skattefinansierade är till exempel; obefogade klagomålsärenden, rådgivning kring radon, mätning av bakgrundsstrålningen och smittskyddsärenden.

Kompetens

Bollebygds kommun deltar i Miljösamverkan samt vid nätverksträffar för Sjuhärad. En av arbetsgrupperna i Sjuhärad har inriktning mot hälsoskydd. Det finns ett behov av kompetensutveckling bland annat inom ventilation (där kompetens dock finns att tillgå hos bygglovshandläggare) och buller.

	Behov 2021 (timmar)	Prioritering 2021 (timmar)	Kommentarer
Förskolor Antal objekt:7 Kontrollintervall: Vartannat år	15	0	Tillsynsskuld från 2020 då ingen tillsyn av förskolor genomfördes Prioriteras vid möjlighet
Grundskolor förslag Antal objekt: 6 Kontrollintervall: Vartannat år	60	0	Prioriteras vid möjlighet
Fritidsverksamheter Antal objekt: 1 Kontrollintervall: Vart tredje år	0	0	Tillsynsskuld från 2020 då ingen tillsyn av förskolor genomfördes. Prioriteras vid möjlighet.
Bassängbad Antal objekt: 0 Kontrollintervall: Årligen	0	0	
Hygienisk behandling med risk för blodsmitta (tatuering, fotvård) Antal objekt: 3 Kontrollintervall: Vartannat år	0	0	
Bostadsklagomål	100	100	

Anmälan av anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter	25	25	
Smittskydd	50	50	
Trängsel tillsyn		10	Nytt område – tillsyn vid klagomål
Rådgivning, registerföring, inventering projektupplägg	100	100	
Rapportering till statliga verk	5	5	
Strandbad provtagning Antal objekt: 7 Kontrollintervall: Årligen	30	30	
Lokaler för undervisning, vård och annat omhändertagande Antal objekt: 4 Kontrollintervall: Årlig	25	0	
Bostäder över 200 lägenheter Antal objekt: 1 Kontrollintervall: Vart tredje år alt projektinriktat	10	10	
Bostäder 25-200 lägenheter Antal objekt: 10 Kontrollintervall: Vart tredje år alt projektinriktat	70	70	
Bostäder upp till 25 lägenheter Antal objekt: 28 Kontrollintervall: Vart tredje år alt projektinriktat	0	0	
<ul style="list-style-type: none"> - Lokal där allmänheten erbjuds hygienisk behandling (frisör, massage mm) - Hotell, pensionat eller motsvarande där allmänheten - Samlingslokaler där många människor vistas - Idrottsanläggningar, camping, bad - Fritidsgårdar - Lokaler för förvaring av djur Kontrollintervall: projektinriktad kontroll	100	0	
Totalt	590	400	

6 Livsmedel

Syftet med livsmedelskontrollen är att säkerställa att konsumenterna får säker mat och säkra livsmedel och inte blir vilseledda. För att uppnå detta utförs riskbaserad kontroll av livsmedelsverksamheterna i kommunerna i enlighet med de regler och riktlinjer som tagits fram nationellt och av EU. Enligt dessa regler och riktlinjer ska livsmedelskontrollen vara effektiv, riskbaserad, ändamålsenlig och rättssäker. Det innebär att kontrollen ska inriktas på ett sådant sätt att kontrollmyndigheten kan avgöra om kraven på säkra livsmedel och redlighet uppfylls av livsmedelsföretagarna inom kommunen.

Den här kontrollplanen är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bl.a. i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2005 om offentlig kontroll för att säkerställa efterlevnaden av livsmedelslagstiftningen.

En ny riskklassningsmodell är på gång vilket kan betyda en förändring i behovet av timmar för livsmedelstillsyn framöver. Den nya riskklassningsmodellen kommer dock inte införas fullt ut förrän den 1 januari 2024 enligt Livsmedelsverket.

Mål med kontrollen

Mål för den offentliga kontrollen inom livsmedelskedjan inom EU är att:

- Konsumenterna har trygga livsmedel, förtroende för kontrollverksamheten och har en god grund för val av produkt. Med trygga livsmedel menas säkra livsmedel och att konsumenterna inte blir lurade.
- Intressenterna har tilltro till kontrollen och upplever den som meningsfull.
- De samverkande kontrollmyndigheterna har en optimal samverkan och förtroende för varandras sätt att ta ansvar för sin respektive del i livsmedelskedjan.
- Kontrollverksamheten är riskbaserad, rättssäker, effektiv och ändamålsenlig.

De övergripande målen för livsmedelskedjan för den offentliga livsmedelskontrollen i Sverige är att:

- Konsumenterna får säkra livsmedel inklusive dricksvatten, som är producerade och hanterade på ett acceptabelt sätt. Informationen om livsmedlen är enkel och korrekt.
- De livsmedelsproducerande växterna och djuren är friska och utgör inte någon allvarlig smittorisk
- Verksamhetsutövarna i livsmedelskedjan får råd, service och kontroll med helhetssyn som underlättar deras eget ansvarstagande.
- De samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för hela livsmedelskedjan, inklusive beredskap.

Nationellt finns fyra fokusområden fastställda:

- Säkert dricksvatten
- Säkerställa information i livsmedelskedjan
- Mikrobiologiska risker
- Kemiska risker

Samhällsbyggnadsnämndens mål för livsmedelskontrollen är:

- Effektiv kontroll
- Ändamålsenlig kontroll
- Rättssäker kontroll

Effektmål 2021

Av de operativa målen för 2020-2022 är det framförallt mål under säkert dricksvatten och säkerställa information i livsmedelskedjan som är prioriterade i Bollebygds kommun under 2021-2023 är.

Effektmål (säkert dricksvatten – kvarstår delvis från 2020): Senast den 31 december 2021 ska offentlig kontroll utföras vid samtliga kommunala distributionsanläggningar (över 100 kubikmeter per dygn som omfattas av lagen om allmänna vattentjänster) i Bollebygds kommun för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att sköta, underhålla och vid behov rengöra reservoarer för att motverka förorening och mikrobiologisk tillväxt.

Effektmål (information om allergener): Senast den 31 december 2021 ska kontroll ske av minst tre verksamheter (restauranger, caféer, salladsbarer m.m. som valt att lämna uppgift om allergena ingredienser muntligt och genom skriftliga anslag uppmanar att fråga kunden vad maten innehåller) med fokus på att kontrollera att företagarna kan ge korrekt information om allergena ingredienser i maträtter som serveras eller på annat sätt saluhålls.

Effektmål (spårbarhet kött): Senast den 31 december 2022 ska kontroll ske i minst tre verksamheter för att verifiera att spårbarhet finns för färskt och fryst kött av nöt, gris samt får och lamm. I förekommande fall ska kontrollen också verifiera påståenden om svenskt ursprung.

Effektmål (spårbarhet ägg): Senast den 31 december 2022 ska kontroll ske i minst två verksamheter för verifiera spårbarhet för ägg (restauranger, butiker, bagerier). I förekommande fall ska kontroll i butik också verifiera påståenden om svenskt ursprung.

Riskbaserad kontroll

I nedanstående tabell visas de kontrollpunkter som särskilt uppmärksammas vid livsmedelstillsynen på de olika objektkategorierna under 2021.

	Administrativa krav	Allmän livsmedelsinformation	Särskild märkning och information	Skyddade beteckningar	Handelsnormer	Varustandarder	Spårbarhet	Särskilda ingredienser och processhjälpmedel	Grundförutsättningar hygien	HACCP-baserade förfaranden	Specifika hygienkrav på egenkontrollen	Övrigt	Säkert dricksvatten	Information om allergener
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. centralkök) - högrisk	X	X					X		X	X				X
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. restauranger) - högrisk	X	X					X		X	X				X
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. stormarknad) - högrisk	X	X	X				X		X	X				
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. förskolekök) - mellanrisk	X	X					X		X	X				X
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. säsongscafe) - lågrisk/mycket låg risk	X	X					X		X	X				X
Kontroll vattenverk (stor)	X		X						X	X			X	
Kontroll vattenverk (mellan)	X		X						X	X			X	
Kontroll vattenverk	X								X	X			X	

(små)														
-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Finansiering av kontrollen

Enligt förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel (SFS 2006:1166) ska finansieringen bestå till 100% av avgifter. Övrig verksamhet inom livsmedelsområdet (såsom rådgivning, information, utredning av obefogade klagomål etc.) ska finansieras till 100% av skattemedel, i enlighet med samma lag.

Årlig kontrollavgift tas ut från kontrollobjekten för att finansiera kontrollen. Avgiftens storlek baseras på klassificering av anläggningarna i riskklass och erfarenhetsklass. Avgift för extra offentlig kontroll tas ut, per timme enligt artikel 28 i förordningen (EG) 882/2004. Timtaxa för livsmedelskontrollen framgår av taxa för offentlig kontroll inom livsmedels- och foderområdena, fastställd av kommunfullmäktige 2012-02-20.

I och med den nya riskklassningsmodellen som är på gång kommer även nya riktlinjer om efterhandsdebitering av årsavgifter inom livsmedelstillsynen – miljöenheten bevakar arbetet och förbereder för ändrade debiteringsrutiner.

Kompetens

I (EG) 882/204 finns krav på att all personal som arbetar inom livsmedelskontrollen får lämplig utbildning, erforderlig kompetens och håller sig uppdaterad så att kontrollen kan utföras med kvalitet och enhetlighet på alla nivåer. I den årliga planeringen ingår kompetensförsörjning som en central del. Detta görs genom att jämföra befintlig kompetens med behovet. Varje anställds personliga kompetensutveckling upprättas mellan ansvarig chef och den anställda och noteras i medarbetarplanen.

Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser anordnade av Livsmedelsverket och andra aktörer. Kunskapsutbyte sker bland annat genom deltagande i länsmöten och livsmedelsmöten inom Sjuhärad. Studiebesök och självstudier inom olika områden kan också förekomma.

		Behov 2021 (tim)	Behov 2022 (tim)	Behov 2023 (tim)	Fördelning timmar handläggare 2021	Fördelning timmar handläggare 2022	Fördel n timmar handl 2023
	Kontroll livsmedelsobjekt (ex. centralkök) – högrisk Antal objekt: 6 Kontrollintervall: Årligen	2-3 tillsyn per objekt	2-3 tillsyn per objekt	2-3 tillsyn per objekt			
	Behov av timmar	39	39	39	39	39	39
	Kontroll livsmedelsobjekt (ex. restauranger) – högrisk Antal objekt: 11 Kontrollintervall:	1-2 tillsyn per objekt	1-2 tillsyn per objekt	1-2 tillsyn per objekt			

Årligen						
Behov av timmar	54	54	54	54	54	54
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. stormarknad) – högrisk Antal objekt: 3 Kontrollintervall: Årligen	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt			
Behov av timmar	22	22	22	22	22	22
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. förskolekök) – mellanrisk Antal objekt: 13 Kontrollintervall: Vartannat år	1 tillsyn per objekt	Ingen planerad tillsyn	1 tillsyn per objekt			
Behov av timmar	54	0	54	54	0	54
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. säsongscafe) - lågrisk/mycket låg risk Antal objekt: 15 Kontrollintervall: Vart tredje år	1 tillsyn per objekt	Ingen planerad tillsyn	1 tillsyn per objekt			
Behov av timmar	51	0	0	51	0	0
Kontroll vattenverk (stor) Antal objekt: 1 Kontrollintervall: Varje år	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt			
Behov av timmar	8	8	8	8	8	8
Kontroll vattenverk (mellan) Antal objekt: 4 Kontrollintervall: Vartannat år	1 tillsyn på 3/4 av objekten	1 tillsyn på 1/4 av objekten	1 tillsyn på 3/4 av objekten			
Behov av timmar	8	4	8	8	4	8
Kontroll vattenverk (små) Antal objekt: 4 Kontrollintervall: Vart tredje år	Ingen planerad tillsyn	Ingen planerad tillsyn	1 tillsyn på samtliga			
Behov av timmar	0	0	12	0	0	12
Extra offentlig kontroll	60	60	60			
Beslut	60	60	60	60	60	50
Klagomål, matförgiftningar RASFF	80	80	80	80	80	80
Restid livsmedel				50	50	50

(ingår i den högre timavgiften)						
Registerhållning, inventering, kalibrering av instrument, checklistor	150	150	150	150	150	150
Remisser, rapportering, rådgivning	80	80	80	80	80	80
Övrigt, t ex smittskydd kopplat till livsmedel	10	10	10	10	10	10
Provtagningsprojekt	10	10	10	10	10	10
Summa	686	577	647	676	567	627

7 Animaliska biprodukter och foder

Miljöenheten ska bedriva tillsyn över animaliska biprodukter och foder. Exempel på tillsynsuppgifter är hantering av animaliskt matavfall från livsmedelslokaler och nedgrävning av döda hästar.

Miljöenheten ansvarar för tillsyn och kontroll inom följande områden:

- Nedgrävning av animaliska biprodukter
- Utlämnande och transport av matavfall
- Kontroll av livsmedelsanläggningar
- Kompostering av matavfall när detta inte görs i en av Jordbruksverket godkänd komposteringsanläggning
- Förvaring av animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Förbränningsanläggningar som förbränner animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Användning av organiska gödningsmedel, naturgödsel i primärproduktionen

Ansvar för kontrollen av animaliska biprodukter och foder, exempelvis döda djur eller köttavfall från slakterier eller butiker, delas mellan kommunen, länsstyrelsen, Livsmedelsverket och Jordbruksverket.

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen är att förhindra smittspridning och ha en god fodersäkerhet.

Finansiering av kontrollen

Tillsynen finansieras via avgifter enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige.

Kompetens

Kompetensutveckling inom området sker genom utbyte av erfarenheter med andra kommuner samt via egen inläsning.

	Behov 2021	Prioritering 2021	Kommentarer
--	------------	-------------------	-------------

		(timmar)	(timmar)	
	Nedgrävning av häst	10	10	
	Rapportering till tillsynsmyndigheten	2	2	
	Övrig tillsyn Tillsynsintervall: projektinriktad tillsyn	-	-	(ingår i lantbrukstillsyn resp. livsmedelstillsynen)
	Totalt	12	12	

8 Strålskydd

Inom nämndens ansvarsområde finns också viss tillsyn enligt strålskyddslagen – radon i bostäder samt solarietillsyn. Nämnden ska verka för att alla bostäder och lokaler dit allmänheten har tillträde på sikt uppfyller målet om en radonhalt på maximalt 200 Bq/m³. En gång var nionde månad mäts bakgrundsstrålningen på en plats i kommunen.

	Behov 2021 (timmar)	Prioritering 2021 (timmar)	Kommentarer
Radon (rådgivning, efterfrågan av protokoll)	20	20	
Bakgrundsstrålning	5	5	
Solarier Antal: 2 Kontrollintervall: Vart tredje år	0	0	
Radon (tillsyn) Kontrollintervall: Projektinriktat	0	0	
Totalt	25	25	

9 Alkohol, folköl, tobak och e-cigarett

Lagstiftningen inom alkohol och tobaksområdet är sociala skyddslagar och deras huvudsakliga syfte och mål är att begränsa preparatens skadeverkningar. När man arbetar effektivt med att minska tillgången på tobak och alkohol, såväl legal som illegal, ger det också andra positiva effekter i samhället. Upprättandet av en tillsynsplan bidrar till en tydlig struktur på tillsynsarbetet samt möjliggör mätbara och uppföljningsbara mål.

Tillståndsenheten, Miljöförvaltningen Borås Stad, ansvarar enligt avtal för handläggning av serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen (undantaget rökfria miljöer samt handläggning av ansökningar om tillstånd enligt Lagen om tobak och liknande produkter som ingår i bygg- och miljöenhetens tillsynsplan).

Bollebygds kommun ansvarar för rökfria miljöer och kontroll av e-cigarett enligt Lag om tobak och liknande produkter. Ännu finns inga försäljningsställen för e-cigarett i Bollebygd. Antalet miljöer som omfattas av rökförbud ökade i och med den nya lagen som trädde i kraft under 2019.

Mål med kontrollen

Samhällsbyggnadsnämndens mål med tillsyn enligt lag om tobak och liknande produkter och alkohollagen är att få bort missförhållanden, förhindra att nya uppstår och få till stånd ett gott samarbete mellan kommun och näringsidkare. Vårt mål är att med dessa medel bidra till en ansvarsfull handel med tobak och folköl och förebygga och korrigera brister som kan uppstå vid servering av alkoholhaltiga drycker.

Folkhälsomyndigheten utövar central tillsyn över efterlevnaden av gällande lag och meddelar allmänna råd till vägledning för tillämpning av lagen. Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet. Länsstyrelsen ska också biträda kommunerna med råd i deras verksamhet. Kommunen och polismyndigheten utövar den omedelbara tillsynen över servering av, och detaljhandel med, folköl och detaljhandel med tobak.

Målet med tillsynen är att:

Matrestauranger med servering av alkohol ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Konferenslokaler, äldreboenden o.dyl. med servering av alkohol ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Nattklubbar och dryckesinriktade serveringsställen – finns inga i Bollebygds kommun.

Försäljningsställen för tobak och folköl ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Försäljning av e-cigarettor – finns ännu inga anmälda i Bollebygds kommun.

Uppföljande tillsyn vid konstaterade brister ska ske.

Finansiering av kontrollen

Bollebygds kommun köper, genom avtal med Borås Stad, tillsyn av serveringsställen och försäljningsställen av tobak och folköl. Inkomna avgifter enligt fastställd taxa tillfaller Borås Stad.

Taxa för lag om tobak och liknande produkter har antagits av Kommunfullmäktige.

Kompetensutveckling (kompetens inom enheten och kompetensbehov)

Då enheten har relativt få ärenden inom området är det främst omvärldsbevakning som sker som kompetenshöjande åtgärd, till exempel genom att delta vid Länsstyrelsens handläggartäffar och informationswebbinarier.

	Objekt	Behov 2021 (timmar)	Prioritering 2021 (timmar)	Kommentarer
	Försäljningsställen tobak och liknande produkter Antal 6: Kontrollintervall: årligt	25		Borås 25 timmar
	Försäljningsställen folköl Antal: 4 Kontrollintervall: årligt	20		Borås 20 timmar
	Matställen med serveringstillstånd Antal: 5 Kontrollintervall: årligt	25		Borås 25 timmar
	Äldreboende med serveringstillstånd Antal: 1 Kontrollintervall: årligt	25		Borås 25 timmar
	Ansökningar inom lagen om tobak och liknande produkter och alkohollagen Beräknat antal ansökningar: 2	55	10	Delegationsbeslut och nämndsbeslut, Borås övrig tid
	Samordning Borås Stad	30	20	
	Rökfria miljöer Projektinriktad tillsyn	50	20	Endast klagomålsärenden
	Totalt	230	50	

Beskrivning av tillsynsmetodik försäljning av tobak och folköl

Tillsynen av försäljning av tobak och folköl bedrivs i huvudsak med förebyggande och yttre tillsyn. Tillsynen bedrivs genom avtal av Borås Stad. Förebyggande tillsyn är ett arbete som ska leda till att problem inte uppstår, bland annat genom information, rådgivning och dialog

med handlarna. Yttre tillsyn är besök på försäljningsstället i syfte att kontrollera att verksamheten bedrivs enligt tobakslagens och alkohollagens bestämmelser.

Tillsyn sker löpande under hela året. Kommunens målsättning är att samtliga försäljningsställen för tobak och folköl ska besökas av kommunens handläggare minst en gång per år. Tillsyn sker på dagtid. Tillsynspersonalen ska ha tjänstelegitimationer som styrker att de företräder kommunen och äger rätt att få tillträde till aktuell lokal och övriga utrymmen. Tyngdpunkten i tillsynsarbetet bör ligga på rådgivande och förebyggande verksamhet. Tillsynsbesöken är ett lämpligt tillfälle för tillsynsmyndigheten att ge råd och stöd till ansvariga.

Vad som iakttagits vid tillsynen återkopplas på plats innan tillsynen avslutas. Om allvarliga brister har observerats vid tillsynen ska särskild vikt läggas vid att förklara varför detta är allvarligt och vilka konsekvenser det kan få. Tillsyn ska dokumenteras noggrant även om det, vid tillsynen, inte uppmärksammades några brister. Efter tillsynsbesöket skickas en tillsynsrapport till bolaget som anmält försäljning av tobak och folköl. Genom detta får ansvarig verksamhet möjlighet att ge sin bild av vad som har hänt och vad denne tänker göra för att det inte ska upprepas. Uppföljande tillsynsbesök ska planeras in om tillsynen påvisat allvarligare brister/förseelser i verksamheten. Uppföljningsbesöken är viktiga för att ta reda på om det är fråga om en engångsföreteelse eller brister/förseelser som är återkommande.

Vid allvarliga eller upprepade brister kan kommunen komma att vidta åtgärder mot handlarens möjligheter att sälja tobak eller folköl.

Den förebyggande tillsynen behöver inte genomföras som ett regelrätt tillsynstillfälle utan kan ske spontant utifrån att något väcker tillsynshandläggarnas uppmärksamhet exempel via inkommande synpunkter från medborgare, marknadsföring som kommit till handläggarnas kännedom eller liknande.

Beskrivning av tillsynsmetodik avseende verksamheter med serveringstillstånd

Tillsyn, avseende verksamheter med serveringstillstånd, bedrivs av Borås Stad. Tillsynshandläggare har den samordnande funktionen kring tillsynen. För att kunna hålla en god kvalitet på tillsynen ges restauranginspektörerna utbildning och kompetensutveckling.

Det antal tillsynsbesök som en verksamhet med serveringsverksamhet kan få under ett år är beroende av tillsynsobjektets verksamhetsinriktning. Tillsynen riktas i första hand mot verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd. I Bollebygd finns för närvarande 5 verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd.

Yttre tillsyn kan genomföras antingen genomföras genom samordnad tillsyn eller med reguljär tillsyn utförd av restauranginspektörer, det vill säga tillsyn som genomförs utan medverkan av övriga samverkansmyndigheter.

Tillsynen genomförs företrädesvis under kvällar och nätter då det befaras vara störst risk att alkohollagens bestämmelser inte följs av tillståndshavaren, undantag äldreboende och restauranger som inte har öppet kvällstid. De områden som främst granskas vid tillsynen är ordning och nykterhet, ålder på gäster, störningar utanför restaurang, kökets öppettider och matutbud. Därutöver sker kontroll av priser på alkohol, marknadsföring, kassarutiner, brandskydd, automatspel och rökrum/rökning på uteserveringar.

Restauranginspektörerna utgår från en tillsynsapplikation genom vilken eventuella brister noteras. Resultatet av tillsynen meddelas serveringsansvarig på plats. Efter tillsynen skickas

en skriftlig återkoppling till tillståndshavaren. Har det framkommit några brister bereds tillståndshavaren möjlighet att åtgärda dessa inom rimlig tid. När allvarigare brister noteras informeras tillståndshavaren och bereds tillfälle att inkomma med yttrande inför en eventuell utredning om åtgärd mot serveringstillståndet.

Under år 2021 kommer fokus på tillsynen att vara kontroll av ordning och nykterhet, övriga störningar, ålderskontroll, kökets öppettider och matutbud samt sådan prissättning eller marknadsföring som utgör ett tydligt avsteg från kraven i alkohollagen.

Syftet med förebyggande tillsyn är att informera och göra tillståndshavaren uppmärksam på de krav som alkohollagen ställer, så att brister i verksamheten inte uppstår. Genom information och samarbete kan problem undvikas, både för den enskilde restaurangägaren och för kommunen.

En gång per år genomförs en utbildning i ansvarsfull alkoholservice för personal på restauranger. Utbildningen är kostnadsfri för tillståndshavarna. En kortutbildning i alkohollagens krav hålls på våren för att tillståndshavares säsongspersonal ska kunna få relevanta kunskaper. Även denna utbildning genomförs på kommunens bekostnad.

Den yttre tillsynen för året planeras i början av året. Varje tillsynsombesök planeras av tillståndshandläggare, som även sammanställer aktuellt tillsynsunderlag avseende de tillståndshavare som ska besökas, och förmedlar underlaget till restauranginspektörerna.

Samordnad tillsyn genomförs tillsammans med Polismyndigheten, Skatteverket, Räddningstjänsten samt eventuellt även miljöenheten. Under år 2021 kommer det genomföras ett tillfälle för samordnad tillsyn i Bollebygd. Datum för dessa tillfällen planeras tillsammans med ovan nämnda myndigheter.

Vid behov kommer tillsyn även att ske av verksamheter med tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten eller till slutet sällskap.

10 Receptfria läkemedel

Vissa receptfria läkemedel får från den 1 november 2009 säljas på andra försäljningsställen än öppenvårdsapotek. Kommunerna har i lagstiftningen fått ansvaret för kontrollen av att regelverket efterlevs och Läkemedelsverket har fått rollen som övergripande tillsynsmyndighet. För att få sälja receptfria läkemedel krävs en anmälan till Läkemedelsverket.

Mål med kontrollen

Landets kommuner ska, enligt lagen, kontrollera efterlevnaden av regelverket och Läkemedelsverket har fått det övergripande tillsynsansvaret och sanktionsmöjligheterna. Kommunen ska därför rapportera funna brister till Läkemedelsverket som kan vidta åtgärder i form av förelägganden och förbud förenade med vite.

Finansiering av kontrollen

Enligt taxa för kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel antagen av kommunfullmäktige uttas timavgift för nedlagd tid per kontroll.

Kompetens

Kompetensutveckling inom området sker via utbyte inom nätverk i Miljösamverkan Västra Götaland, samt i nätverk inom sjuhäradskommunerna och genom egen inläsning.

		Behov 2021 (timmar)	Prioritering 2021 (timmar)	Kommentarer
	Receptfria läkemedel Antal objekt: 5 Kontrollintervall: Vart tredje år	10	10	
	Information/rådgivning	5	5	
	Totalt	15	15	

11 Bygglov, bygganmälningar och tillsyn enligt plan- och bygglagen

Mål med kontrollen

Tillsynen ska säkerställa syftet med plan- och bygglagen och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att plan- och bygglagens ändamål tillgodoses.

Finansiering

Förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked, ingripandebesked, beslut om lov, tekniska samråd, slutsamråd, arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på arbetsplatser och framställande av arkivbeständiga handlingar får enligt plan- och bygglagen finansieras med hjälp av bygglovsavgifter. Avgiften får inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. En ny taxa för plan- och bygglovsärenden fastställdes av kommunfullmäktige våren 2019 och trädde i kraft den 1 juli 2019.

Bygglovsrådgivning, hantering av överklagade ärenden, och uppsökande tillsynsverksamhet av olovlig byggnation, enkelt avhjälpna hinder, obligatorisk ventilationskontroll och hissar finansieras av skattemedel samt eventuella byggsanktionsavgifter.

Kompetens

Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser anordnade av t.ex. Boverket. Kunskapsutbyte sker bland annat genom deltagande i gemensamma möten för bygglovshandläggare i Sjuhärad. Självtudier genom inläsning av domar i högre instans samt inläsning av Boverkets material förekommer också.

	Objekt	Behov 2021 (timmar)	Prioritering 2021 (timmar)	Kommentar
	Tillsyn OVK	10	10	
	Genomgång av register ventilation och hissar och uppdatera samt registrera i Vision	100	80	Hissarna upplagda 2020 kvarstår ventilationsobjekten

Bygglov, marklov och rivningslov Beräknat antal ansökningar: 120	800	800	
Bygglov till nämnd Beräknat antal bygglov till nämnd: 30	270	270	
Förhandsbesked Beräknat antal ansökningar: 30	420	420	
Bygganmälningar Beräknat antal anmälningar: 60	120	120	
Tekniskt samråd Beräknat antal tekniska samråd: 50	200	200	
Startbesked Beräknat antal startbesked bygglovsärenden: 100	100	100	
Arbetsplatsbesök Beräknat antal arbetsplatsbesök: 50	100	100	
Slutsamråd Beräknat antal slutsamråd: 45	180	180	
Slutbesked Beräknat antal slutbesked: 120	120	120	
Enkelt avhjälpna hinder	10	0	
Tillsynsärenden efter inkomna klagomål/ärenden Beräknat antal ärenden per år: 25	200	0	
Tillsyn hissar personbruk	10	0	
Remisser/yttrande detaljplaner	60	0	
Bygglovsrådgivning (epost, telefon, besök)	900	500	
Översiktsplan, detaljplan och plan- och projekteringsmöte	150	50	
Egeninitierad tillsyn enkelt avhjälpna hinder	Ingen uppskattning gjord ännu	0	
Egeninitierad tillsyn	100	0	

Påminnelser och arkivering av äldre ärenden	25	25	
Totalt	3875	2975	

12 Bostadsanpassning

Bostadsanpassningsbidraget är ett kommunalt bidrag som kan sökas av personer med funktionshinder. Ansökan ska vara skriftlig och innehålla en ansökningsblankett och intyg från arbetsterapeut. Vid större åtgärder krävs även åtgärdsprogram från arbetsterapeut och en kostnadsberäkning/offert för åtgärderna.

Handläggaren ska bedöma om de sökta åtgärderna är bidragsberättigade. Det innebär bland annat att granska om åtgärderna är nödvändiga, att bostaden ska användas permanent, att bidraget endast ges för anpassning av bostadens fasta funktioner samt att bidrag inte ges för åtgärder som behöver utföras av väsentligen andra orsaker än funktionsnedsättning. Bidrag ges inte heller till t ex servicebostäder/äldreboenden eller om behovet kan säkerställas med hjälp av hjälpmedel istället.

I de fall sökande inte själv, via anhörig eller annan kontaktperson, har möjlighet att ombesörja kontakt med hantverkare för bostadsanpassningsåtgärd, har kommunen möjlighet att genom fullmakt från sökande ombesörja kontakterna med hantverkare. Detta görs via kommunens upphandlade entreprenörer.

Mål med kontrollen

Syftet med lagen om bostadsanpassningsbidrag är att ge människor med funktionsnedsättning en möjlighet till ett självständigt liv i eget boende.

Finansiering

Bostadsanpassning finansieras enbart med skattemedel. Även bidragen som lämnas är skattemedel.

Kompetens

Kompetensutveckling sker genom deltagande i kurser som erbjuds samt genom deltagande i sjuhäradskommunernas kommunala nätverk för bostadsanpassning samt genom egen inläsning och rådgivning via Boverket.

	Behov 2021 (timmar)	Prioritering 2021 (timmar)	Kommentar
Ansökningar om bostadsanpassningsbidrag Beräknat antal per år: 50-60 st	520	520	
Totalt	520	520	

13 Administration

Administrationen på bygg- och miljöenheten består av två heltidstjänster. Förutom att stödja bygg- och miljöenheten har administrationen ansvar för dokumenthanteringsplan samt arkivering för hela samhällsbyggnadsförvaltningen och stöttar (liksom övrig administration på samhällsbyggnadsförvaltningen) upp vid dörröppning, postöppning och kan också vid ett fåtal tillfällen täcka upp för t.ex. teknisk kundtjänst vid sjukdom. Även hanteringen av LINA ingår i en av de administrativa tjänsterna.

Exempel på administrativa uppgifter:

- Registrering av nya ärenden samt inkommande handlingar
- Postöppning
- Expediering av delegationsbeslut och nämndbeslut (en del görs idag av handläggarna)
- Grannyttranden
- Överklagade ärenden – expediering till länsstyrelsen
- Utlämnande av allmänna handlingar (inklusive att nuläget även hämta upp material från kommunarkivet)
- Mottagningsattestera och kontera inkommande fakturor
- Avsluta och arkivera ärenden
- Rapportering till SCB
- Uppdatering av webben (efter inspel från handläggarna)

Mål

Administrationen ska stötta och underlätta de administrativa delarna av processerna inom bygg- och miljöenheten. Målet är att med en kunnig administrativ personal säkra att registerhållning, registrering av handlingar samt expediering av beslut sker på ett enhetligt sätt.

Kompetens

Under 2019 startades ett administratörsnätverk (inriktning bygg) i kommunerna i Sjuhärad för kompetens och erfarenhetsutbyte. Bollebygds kommun har också tagit initiativ till ett nätverk för de administratörer som använder EDP Vision). Under 2020 har båda administratörerna påbörjat en fördjupad utbildning i Göteborgsregionens regi kring registrering, arkivering, diarieföring och allmänna handlingar som kommer fortsätta under 2021.

Finansiering

Administratörsarbetet är inräknat i gällande timtaxor som gäller för enheten.

Arbetsuppgift	Behov 2021 (timmar)	Prioritering 2021 (timmar)	Kommentarer
Registrering av ärenden samt handlingar	1500	1300	
Expediering av beslut (inklusive nämndbeslut)	350	350	
Fakturor (kontering plus interna fakturor samt bostadsanpassning)	50	50	
Postöppning samt hantering av samhallsbygg@bollebygd.se	250	250	

Utlämnande av allmänna handlingar inklusive äldre arkivmaterial från kommunens arkiv	100	100	Under förutsättning att KSF hämtar från kommunarkivet
Hantering av överklagade ärenden	50	50	
LINA samt SCB statistik	50	50	
Dokumenthantering, avslut av ärenden och arkivering	175	175	
Rutinbeskrivningar (infocaption), kvalitetsförbättringar, hemsidan	175	175	
Totalt	2700	2500*	

*Totalt finns 2880 administratörstimmar att tillgå för enhetens verksamhet - de knappt 400 timmar som inte redovisas i den här tabellen är utplacerade under respektive verksamhetsområde – framförallt under miljöskydd och avlopp samt under bygglov.

14 Övriga uppdrag under 2021

Bygg- och miljöenheten ska under 2021 genomföra följande uppdrag:

- Bygg- och miljöenheten ska ta fram underlag för ny miljötaxa samt förbereda för möjligheten för efterhandsdebitering inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden.
- Bygg- och miljöenheten ska utreda möjligheten till nytt avtal angående lagen om tobak och liknande produkter samt alkohollagen och jämföra avtalsmöjlighet med Borås Stad och andra närliggande kommuner.
- Bygg- och miljöenheten ska bidra aktivt i Sjuhärads framtagande av samverkansavtal inom plan- och bygglagens område (avtal är på gång inom miljöbalkens områden) och aktivt bidra i diskussionerna kring fortsatt utveckling av samverkan inom Sjuhärad.
- Bygg- och miljöenheten ska redovisa underlag till kommunens insiktsmätning och ta fram rutiner för detta arbete.
- Bygg- och miljöenheten ska utreda möjligheten att publicera protokoll från livsmedelstillsynen på webb för att öka transparensen i livsmedelstillsynen i enlighet med artikel 11 Öppenhet i offentlig kontroll förordning 2017/625.

15 Personal och resurser

Det finns 10 tjänster inom enheten (varav 7,5 handläggare och 2 administratörer under förutsättning att bygg- och miljöchefen lägger 50 procent av sin tjänst på handläggning av ärenden och 50 procent på personal-, ekonomi och verksamhetsansvar).

Handläggartjänsterna fördelas inom följande ansvarsområden per tjänst:

Typ av tjänst	Ansvarsområden
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på livsmedel och hälsoskydd
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avloppsanläggningar samt miljöbalkstillsyn C-verksamheter, köldmedier samt renhållning/översiktsplan/detaljplaner/förhandsbesked
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avlopp samt miljöbalkstillsyn på verksamheter, förorenad mark och avfall för anläggningsändamål
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avloppsärenden samt miljöbalkstillsyn (lantbrukstillsyn) samt hälsoskydd
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på granskning av förhandsbesked, strandskydd och bygglovsärenden utanför planlagt område. Även handläggning av tillsynsärenden enligt PBL samt strandskydd.
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på granskning av bygglov utan lokaliseringsprövning, tekniskt samråd, arbetsplatsbesök, slutsamråd, OVK och hisskontroll. Även handläggning av tillsyn enligt PBL samt bostadsanpassning.
Bygglovshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på tekniskt samråd, arbetsplatsbesök och slutsamråd. Även handläggning av tillsyn enligt PBL samt bostadsanpassning.
Bygg- och miljöchef	30 procent av tjänsten på handläggning samt ”backup” av ärenden inom miljöbalken/livsmedelstiftning/alkohollagen, 20 procent av tjänsten på handläggning samt ”backup” av ärenden inom plan- och bygglagen samt bostadsanpassning. Övriga 50 %, personal-, ekonomi- och verksamhetsansvar.

Vid tillsynsplanering planeras den tid som beräknas för tillsyn dvs cirka 1000 timmar per år och heltidstjänst (undantaget administratörer – se under administratörsdelen). Tiden fördelas enligt följande under 2021. Totala antalet timmar för enheten är cirka 10 400 när enheten är fullt bemannad enligt budget. Personalbyte som kommer att ske under 2021 kommer dock att ytterligare påverka vilka timmar som kan avsättas inom enheten för handläggning och tillsyn.

Område	Antal timmar
Miljötillsyn inkl avlopp	3200
Hälsoskydd	400
Livsmedel	700
Animaliska biprodukter, strålskydd, alkohol, tobak, folköl, e-cigarett, receptfria läkemedel	100
Plan- och bygglagen	3000
Bostadsanpassning	500
Administration	2500
Totalt	10400

16 Prioriteringar 2021

Bygg- och miljöenheten kommer under 2021 vid tidsbrist i första hand prioritera den styrda tillsynen (röda rutor i tabellerna) samt den händelsestyrda tillsynen (orange rutor i tabellerna). I övrigt styr tillsynsplanen vilka insatser som sker under året.

17 Tillsynsrelaterade frågor

Samverkan

Enheten deltar i flera olika former av samverkan med andra kommuner samt med länsstyrelsen:

- Miljösamverkan Västra Götaland
- Sjuhärads kommunernas samverkansprojekt och samsynsarbete

Inom Sjuhärad har fokus på miljöpresidierna samt chefsträffarna under de senaste åren fokuserats på ökad formalisering av samarbetet mellan kommunerna.

Ett samverkansavtal inom miljöbalken och livsmedelslagens områden inom Sjuhärad kommer också träda ikraft i början av 2021 vilket kommer möjliggöra att låna kompetenta handläggare mellan kommunerna.

Kompetens och fortbildning

Medarbetarna på bygg- och miljöenheten behöver upprätthålla en fortsatt hög kompetens inom olika tillsynsområden och hålla sig ajour med de omfattande regelverk som styr enhetens arbete. Varje medarbetare ansvarar, i samråd med enhetschef, för att delta i relevanta utbildningar och seminarier som anordnas av t ex Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Boverket m.fl.

Kartläggning av kompetensbehov sker varje år i samband med de årliga medarbetarsamtalen och vid enhetens planeringsdagar.

Personalen på enheten har tillgång till JP Infonet, som är en webbaserad tjänst, som förutom lagstiftning även innehåller förarbeten och kommentarer till lagstiftning samt kommenterade rättsfall. De centrala tillsynsmyndigheterna har också information och länkar på sina respektive webbplatser och genomför ibland konferenser och webinarier.

Tillgänglighet

Telefontiderna har justerats till följande tider:

Bygglovsrådgivning: måndag, onsdag, torsdag och fredag kl. 10.00 – 11.30

Miljöenheten; måndag, onsdag, torsdag och fredag kl. 10.00 – 11.30 samt tisdag 13.00 – 14.30 (enskilda avlopp)

Endast bokade besök tas emot av enheten. Vid inspektioner, möten etc. kan telefonsamtal inte tas emot, utan då kan den som ringer lämna meddelanden för att senare bli kontaktad av handläggare.

Handläggare kan också kontaktas via Samhällsbyggnadsförvaltningens funktionsadress: samhallsbygg@bollebygd.se.

Enheten arbetar också med frågeställningar som kommunikation och bemötande i sin roll som myndighet.

Personalen på enheten har ingen beredskap, det är alltså inte säkert att någon handläggare går att nå vid eventuellt utbrott, utsläpp av miljöskadligt ämne eller liknande utanför normal arbetstid.

18 Avgiftsfinansiering

Bygg- och miljöenheten strävar efter att tillsyn och kontroll inom myndighetens verksamhet ska vara avgiftsfinansierad i så stor utsträckning som möjligt. Avgifter tas ut enligt av Kommunfullmäktige fastställd taxa. Det finns dock arbetsuppgifter inom enhetens arbetsområde som inte kan avgiftsfinansieras. Under varje arbetsområde finns en kort beskrivning av hur kontrollen inom arbetsområdet finansieras.

19 Slutsatser & konsekvenser av tillsynsplanen

Tillsynsplanen har i dagsläget inte en balans mellan antalet timmar som behöver utföras och antalet tillgängliga timmar i resurser. Inom miljöbalktillsynen har antalet timmar inom den behovsstyrda tillsynen minskats.

De övergripande konsekvenserna då bygg- och miljöenheten tvingas prioritera mellan arbetsuppgifter, eller har begränsad tid för att säkerställa kvaliteten i arbetet är att:

- Det kan bli svårt att hålla lagstadgade handläggningstider inom bygglovsenheten.
- Svarstider för inkommande frågor och begäran av allmänna handlingar från medborgare och företag bli förlängda.
- Möjligheterna till förebyggande informationsinsatser minskar, t.ex. uppdatering av webbsidor samt riktade utskick till verksamheter om t.ex. ny lagstiftning.
- Möjligheten att avsätta tid för inläsning av ny lagstiftning för medarbetarna vilket leder till risk för minskad rättssäkerhet och kvalitet.
- En hög arbetsbelastning på medarbetarna vilket leder till att kommunen framstår som en mindre attraktiv arbetsplats samt ökar risken för stressrelaterade sjukskrivningar.
- Bygg- och miljöenhetens medarbetare kan tvingas prioritera bort att bidra till samhällsbyggnadsförvaltningens arbete med t ex ny renhållningsordning, översiktsplan och VA-plan.

20 Uppföljning

Uppföljning av tillsynsplanen med redovisning av tillsynsfrekvens och resultat av tillsynen redovisas vid samhällsbyggnadsnämndens sammanträde i augusti (delårsuppföljning) samt vid samhällsbyggnadsnämndens första sammanträde 2022.

**Tillsynsplan och kontrollplan 2022 –
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Bygg- och miljöenheten**

Innehåll

1 Inledning	3
2 Behovsutredning	3
4 Miljötillsyn	6
Miljöskydd.....	7
Avloppstillsyn	8
5 Hälsoskydd.....	10
6.....	11
Livsmedel	11
7 Animaliska biprodukter och foder	17
8 Strålskydd.....	19
9 Alkohol, folköl, tobak och e-cigarettor	19
10 Receptfria läkemedel.....	23
11 Bygglov, bygganmälningar och tillsyn enligt plan- och bygglagen.....	24
12 Bostadsanpassning.....	26
13 Administration	27
14 Övriga uppdrag under 2022.....	28
15 Personal och resurser	28
16 Prioriteringar 2022.....	30
17 Tillsynsrelaterade frågor.....	30
18 Avgiftsfinansiering	31
19 Slutsatser & konsekvenser av tillsynsplanen.....	31
20 Uppföljning	31

1 Inledning

Myndigheter med ansvar för tillsyn enligt miljöbalken ska enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ha en aktuell behovsutredning på tre år för myndighetens hela ansvarsområde, enligt miljöbalken. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång per år. Behovsutredningen ska redovisa vilka behov nämnden har av tillsyn och kontroll. Register ska föras över de verksamheter som kräver återkommande tillsyn. Baserat på utredning och register ska myndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan.

Enligt livsmedelslagen ska kontrollmyndigheten ha den kompetens och de resurser som krävs för att utföra kontroll och tillsyn, så att lagstiftningen efterlevs i alla led i livsmedelsproduktionen. För att säkerställa kraven omfattar behovsutredningen och tillsynsplanen även livsmedelsområdet.

Även byggenhetens verksamhet ingår i bygg- och miljöenhetens behovsutredning och tillsynsplan.

Tillsynsplanen ska:

- vara lätt att följa upp,
- visa vilka tillsynsaktiviteter som ska genomföras och bortprioriteras,
- visa hur tillgängliga resurser ska prioriteras,
- ligga till grund för medarbetarnas individuella tillsynsplaner.

Inom samtliga arbetsområden ingår, förutom tillsynstid, även information och rådgivning till verksamhetsutövare, kommuninvånare samt samverkan internt och externt.

Det konstateras, liksom tidigare år (sedan 2010), en differens mellan tillgängliga resurser och beräknat behov för planerad tillsyn, vilket kommer att kräva ytterligare handläggarresurser i framtiden. Tillsynsuppdraget prioriteras inom de styrda och händelsestyrda arbetsområden och därutöver inom de arbetsområden där mesta möjliga miljönytta och samhällsnytta kan uppnås med våra insatser utan att vare sig tappa kvalitet eller god service mot företag/allmänhet. De enskilda avloppen har prioriterats under de senaste åren och fortsätter att prioriteras för att kommunens samtliga avlopp ska kunna gås igenom under en tioårsperiod. Med undantag under 2021 på grund av covid och vakanser. Det finns i dagsläget endast begränsade resurser för det förebyggande och rådgivande arbetet – de planerade insatserna i tillsynsplanen avser att svara på inkommande mail och telefonsamtal. Behov finns av större rådgivande insatser mot kommunens medborgare och verksamheter för en förbättrad service – både i form av uppdaterad information på kommunens webbplats och som särskilda utskick.

Utöver tillsynsplanen finns flera styrdokument som styr bygg- och miljöenheten utifrån kommunens visionsarbete. Dessa bryts årligen ned till en enhetsplan för bygg- och miljöenheten. Tillsynsplanen och enhetsplanen kopplas till varandra i enhetens interna planering.

2 Behovsutredning

Tillsynsplanen är upplagd på att varje heltidstjänst har cirka 1 000 timmar per år för tillsyn och tillsynsrelaterat arbete. Tillsynen kan till stora delar vara möjlig att fakturera men

innehåller också flera områden där avgifter inte kan tas ut. För de administrativa delarna beräknas arbetstiden till 1600 timmar (2000 timmar i årsarbetstid minus en schablonsumma för semester, interna möten samt sjukdom), för en av tjänsterna är dock 20% borttaget för förvaltningsövergripande arbete.

Då Bollebygds kommun är en liten kommun kan Sveriges kommuners och landstings schablontid på 1 000 timmar per handläggare och år för tillsyn, vara något i överkant. Som exempel kan nämnas att förberedelse- och inläsningstid i princip är lika inför att besöka 6 förskolor eller 50 förskolor. Dock finns ingen tillförlitlig statistik i form av långvarig tidsföring tillgänglig på enheten.

På bygglovssidan kan 1000 timmar per år vara något i underkant då det är mer likartade ärenden på bygglovssidan än på miljösidan. För livsmedel är schablonberäkningen från SKL något lägre än 1000 timmar – därav har restiden (som inom just livsmedelstillsynen inräknas i timavgiften) särredovisats inom detta område.

Nedanstående bild är hämtad från SKLs skrift om kommunala behovsutredningar och beskriver sambandet mellan behovsutredning och tillsynsplan. Här sorteras tillsynsbehovet sorterat in i fyra kategorier:

- Styrd tillsyn (röd)
- Behovsprioriterad tillsyn (blå)
- Händelsestyrd tillsyn (orange)
- Skattefinansierad tillsyn (grön)

Färgmarkeringarna i tabellerna med uppskattning av behov av timmar under respektive område i det här dokumentet motsvarar de fyra kategorierna. I tillsynsplanen har tillsynsnämnden möjlighet att prioritera inom den behovsprioriterade tillsynen utifrån lokala förutsättningar.

FIGUR 1. Schematisk bild av sambandet mellan beh

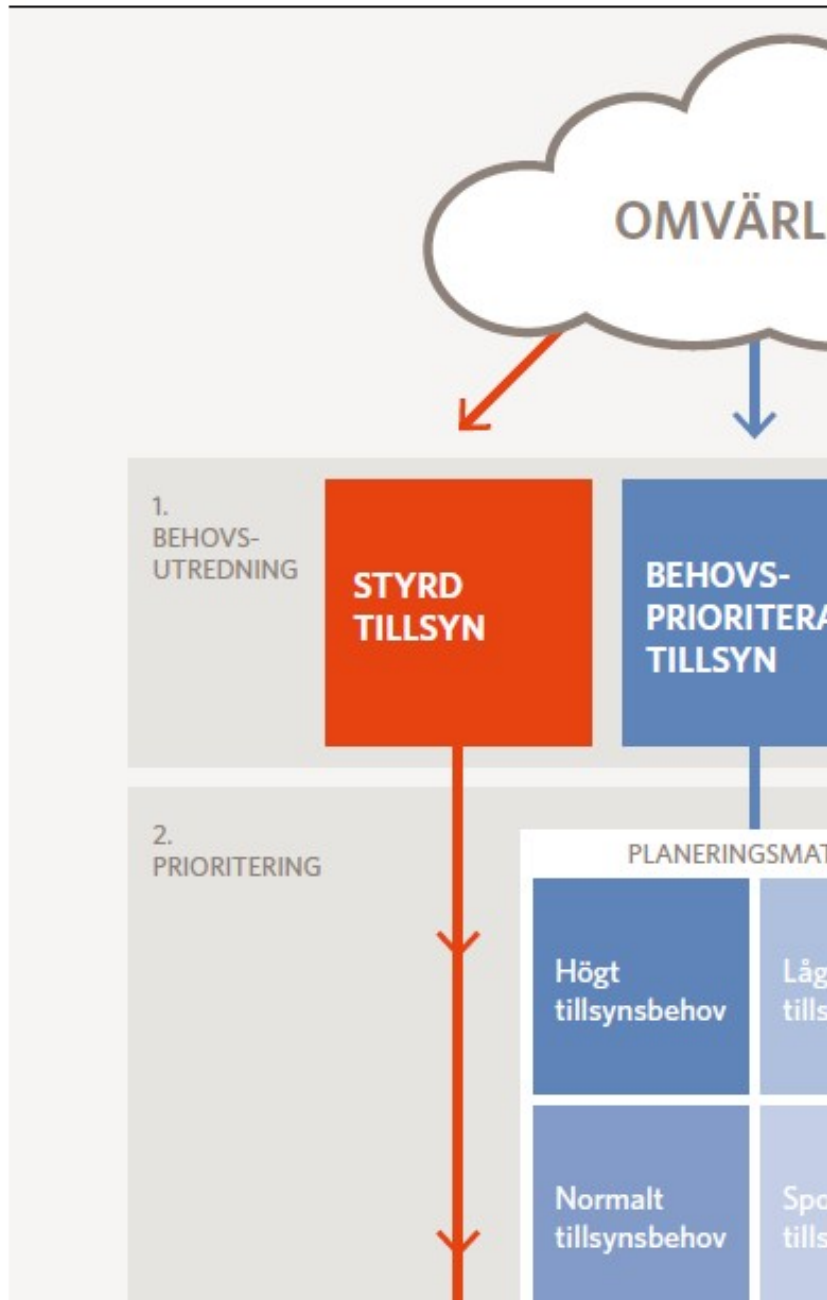

Bild från Sveriges kommuners och landstings skrift om kommunala behovsutredningar.

4 Miljötillsyn

Miljöbalkens ansvarsområde är brett och omfattar bland annat:

- miljöfarliga större verksamheter (c-verksamheter)
- miljöfarliga mindre verksamheter (u-verksamheter)
- enskilda avlopp
- naturvård (naturvårdsplan och naturvårdsprojekt)
- samhällsbyggnad/övergripande (VA-plan, översiktsplan m.m.)
- miljöövervakning (vattenråd, bäckprovtagning, m.m.)
- informationsansvar kring miljöbalken

I kommunen finns inga A-objekt och det är Länsstyrelsen som har ansvar för B-objekten, inklusive täkter. Miljöenheten försöker delta vid periodiska besiktningar och länsstyrelsens tillsynsbesök.

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen enligt miljöbalken är att säkerställa syftet med miljöbalken och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att balkens ändamål tillgodoses.

Målsättningen är att C-objekten i kommunen ska erhålla tillsynsbesök efter hur de är klassade samt enligt SKL:s rekommendationer. Vissa verksamheter kan dock behöva fler och andra färre antal besök årligen. Tyngdpunkten vid inspektionerna ligger på att säkerställa att verksamhetsutövaren har en väl fungerande egenkontroll. Det är även viktigt att uppdatera fakta i våra register så att verksamheterna får aktuell klassning, och därmed debiteras rätt tillsynsavgifter.

Finansiering av kontrollen

Flertalet av kommunens C-objekt har årliga tillsynsavgifter som fastställts i samband med riskklassning. Dessa tillsynsavgifter motsvarar tillsynsbehovet per år. Vid tillsyn av U-objekt debiteras en timavgift motsvarande nedlagd arbetstid.

Vid de tillfällen då kommunen följer med på länsstyrelsens tillsynsbesök samt periodiska besiktningar på B-objekt samt vid deltagande och remisser angående Landvetter Flygplats bekostas detta av skattemedel.

Kommunen kan ta ut avgift för såväl inventering, tillsyn och beslut om tillstånd för enskilda avlopp.

Rådgivningsärenden, remisser, enkäter, obefogade klagomål, olyckor relaterade till miljöskydd, hantering av överklagade ärenden, miljöövervakning, naturvård, granskning av detaljplaner och miljöenhetens deltagande i t ex översiktsplan och arbete med framtagande av renhållningsordning bekostas av skattemedel. Arbetet med förorenade områden är till stor del skattefinansierat men kan för verksamheter som är aktiva idag hanteras inom den ordinarie tillsynen.

Kompetens

De miljöfarliga verksamheterna i kommunen står under ständig förändring och det är därmed av vikt att handläggare följer med i förändringar av branschspecifika frågor och lagstiftning för att tillsynen ska fungera bra. Några av de ämnesområden där enheten behöver stärka kompetensen är uppdateringar i kemikalielagstiftningen, den nya avfallsförordningen, industriutsläppsdirektivet miljöjuridik och avfall för anläggningsändamål.

Miljöskydd

	Behov 2021 (timmar)	Uppskattat behov 2022 (timmar)	Prioritering 2022 (timmar)	Kommentarer
A och B-objekt Antal objekt: 8	25	25	25	
C-objekt Antal objekt: 18	200	205	205	Ett objekt har tillkommit
Köldmedier Antal köldmedieanläggningar: 40	80	90	90	Har tillkommit objekt
Cisterner Beräknat antal anmälningar per år: 1-2	5	5	5	
Värmepumpar Beräknat antal anmälningar per år: 20	40	40	40	
Hushållsavfall Beräkningen är att antalet ärenden kring anmälningar/dispenser för hushållsavfall kommer att öka med ny renhållningsordning	30	30	30	
Klagomål och nedskräpning Beräknat antal ärenden per år: 25	130	130	130	
Vattenskyddsområden, tillsyn och prövning av dispenser Beräknat antal dispenser per år: 4-5	50	50	50	
Strandskydd dispensansökningar Beräknat antal ansökningar per år: 25	125	125	125	
Förorenade områden (händelsestyrt)	140	200	200	Ny kategori. Benämndes som grön tidigare
Förorenade områden (planerat)		150	150	Vi behöver upprätta en handlingsplan för att få en struktur
Olyckor och sanktionsärenden miljöskydd	100	100	100	
Allmän information/rådgivning/remisser/enkäter statliga verk	200	200	180	Prioriterar kunder och statliga verk

Deltagande i bygglov- och detaljplanarbete	50	50	50	
Deltagande i översiktsplanarbete	50	50	20	
VA-plan	50	0	0	Togs under 2021
Naturvårdsplan	0	0	0	
Renhållningsordningen	100	100	20	Togs under 2021
Provtagning vatten	20	20	20	
Mätning Luft i Väst	10	0	0	Inte aktuell 2022
Kalkning och uppföljning av kalkning	5	5	5	
Luftvårdsförbund och vattenråd	80	80	20	
Producentansvar	30	30	0	
Mindre industrier (U-objekt) inklusive tillfälliga entreprenader Beräknat antal tillsyner per år i projektform: 30-40 tillsyner per år	250	250	125	Målet är att börja
Köldmedier tillsyn Projektbaserat	40	40	40	
Jordbruk/Växtodling/Hästgårdar (U-objekt) Projektbaserat	100	100	100	
Kemiska produkter (projekt) Projektbaserat		0	0	
Plastflaskor och metallburkar Projektbaserat	Ingen uppskattning gjord	0	0	
Strandskydd tillsynsprojekt Projektbaserat områdesvis	150	150	150	
Totalt	2060	2225	1880	

Avloppstillsyn

	Behov 2021 (timmar)	Uppskattat behov 2022	Prioritering 2022 (timmar)	Kommentarer
Prövning av nya enskilda avlopp Beräknat antal tillståndsansökningar per år: 150	1600	1600	1100	Räknar med färre tillståndsansökningar men mer tillsyn baserat på förra årets erfarenheter
Uppföljning av tidigare avloppsinventeringar	100	100	100	
Information och rådgivning	300	300	250	
Överklagade ärenden och klagomål	100	20	20	
Tillsyn av avlopp Beräknat antal tillsynsbesök per år: 150	500	600	600	
Förelägganden och förbud Beräknat antal förbud: 120	300	300	300	
Totalt	2900	2920	2370	

5 Hälsoskydd

Hälsoskydd innefattar många olika verksamhetsområden som omfattas av miljöbalkens bestämmelser; till exempel lokaler och anläggningar som kan utgöra risker för människors hälsa, smittskydd och klagomål på olägenheter för människors hälsa såsom buller och lukt.

Mål med kontrollen

Målet med hälsoskyddstillsyn är att säkerställa att människor inte utsätts för olägenheter som kan påverka människans hälsa negativt.

Finansiering av kontrollen

Avgiftsfinansieringen av hälsoskydd är i de flesta kommuner låg. Oftast ligger avgiftsfinansieringen runt 40%. Arbetsuppgifter som är skattefinansierade är till exempel; obefogade klagomålsärenden, rådgivning kring radon, mätning av bakgrundsstrålningen och smittskyddsärenden.

Kompetens

Bollebygdskommun deltar i Miljösamverkan samt vid nätverksträffar för Sjuhärad. En av arbetsgrupperna i Sjuhärad har inriktning mot hälsoskydd. Det finns ett behov av kompetensutveckling bland annat inom ventilation (där kompetens dock finns att tillgå hos bygglovshandläggare) och buller.

	Behov 2021 (timmar)	Uppskattat behov 2022	Prioritering 2022 (timmar)	Kommentarer
Förskolor Antal objekt: 7 Kontrollintervall: Vartannat år	15	35	35	
Grundskolor förslag Antal objekt: 6 Kontrollintervall: Vartannat år	60	36	36	
Fritidsverksamheter Antal objekt: 1 Kontrollintervall: Vart tredje år	0	0	0	
Bassängbad Antal objekt: 0 Kontrollintervall: Årligen	0	0	0	
Hygienisk behandling med risk för blodsmitta (tatuering, fotvård) Antal objekt: 3 Kontrollintervall: Vartannat år	12	15	15	
Bostadsklagomål	100	100	100	
Anmälan av anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter	25	25	25	
Smittskydd	50	50	50	
Trängselutlysning	0	15	15	Var inte uppskattad

				2021
Rådgivning, registerföring, inventering projektupplägg	100	100	100	
Rapportering till statliga verk	5	10	10	
Strandbad provtagning Antal objekt: 7 Kontrollintervall: Årligen	30	30	30	
Lokaler för undervisning, vård och annat omhändertagande Antal objekt: 4 Kontrollintervall: Årlig	25	25	25	
Bostäder över 200 lägenheter Antal objekt: 1 Kontrollintervall: Vart tredje år alt projektinriktat	10	10	0	
Bostäder 25-200 lägenheter Antal objekt: 10 Kontrollintervall: Vart tredje år alt projektinriktat	70	70	0	
Bostäder upp till 25 lägenheter Antal objekt: 28 Kontrollintervall: Vart tredje år alt projektinriktat	0	110	0	Var inte uppskattad 2021
- Lokal där allmänheten erbjuds hygienisk behandling (frisör, massage mm) - Hotell, pensionat eller motsvarande där allmänheten - Samlingslokaler där många människor vistas - Idrottsanläggningar, camping, bad - Fritidsgårdar - Lokaler för förvaring av djur Kontrollintervall: projektinriktad kontroll	100	100	50	
Totalt	602	731	491	

6

Livsmedel

Syftet med livsmedelskontrollen är att säkerställa att konsumenterna får säker mat och säkra livsmedel och inte blir vilseledda. För att uppnå detta utförs riskbaserad kontroll av livsmedelsverksamheterna i kommunerna i enlighet med de regler och riktlinjer som tagits fram nationellt och av EU. Enligt dessa regler och riktlinjer ska livsmedelskontrollen vara

effektiv, riskbaserad, ändamålsenlig och rättssäker. Det innebär att kontrollen ska inriktas på ett sådant sätt att kontrollmyndigheten kan avgöra om kraven på säkra livsmedel och redlighet uppfylls av livsmedelsföretagarna inom kommunen.

Den här kontrollplanen är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bl.a. i Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen.

En ny riskklassningsmodell är på gång vilket kan betyda en förändring i behovet av timmar för livsmedelstillsyn framöver. Den nya riskklassningsmodellen kommer dock inte införas fullt ut förrän den 1 januari 2024 enligt Livsmedelsverket.

Mål med kontrollen

Mål för den offentliga kontrollen inom livsmedelskedjan inom EU är att:

- Konsumenterna har trygga livsmedel, förtroende för kontrollverksamheten och har en god grund för val av produkt. Med trygga livsmedel menas säkra livsmedel och att konsumenterna inte blir lurade.
- Intressenterna har tilltro till kontrollen och upplever den som meningsfull.
- De samverkande kontrollmyndigheterna har en optimal samverkan och förtroende för varandras sätt att ta ansvar för sin respektive del i livsmedelskedjan.
- Kontrollverksamheten är riskbaserad, rättssäker, effektiv och ändamålsenlig.

De övergripande målen för livsmedelskedjan för den offentliga livsmedelskontrollen i Sverige är att:

- Konsumenterna får säkra livsmedel inklusive dricksvatten, som är producerade och hanterade på ett acceptabelt sätt. Informationen om livsmedlen är enkel och korrekt.
- De livsmedelsproducerande växterna och djuren är friska och utgör inte någon allvarlig smittorisk
- Verksamhetsutövarna i livsmedelskedjan får råd, service och kontroll med helhetssyn som underlättar deras eget ansvarstagande.
- De samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för hela livsmedelskedjan, inklusive beredskap.

Nationellt finns fyra fokusområden fastställda:

- Säkert dricksvatten
- Säkerställa information i livsmedelskedjan
- Mikrobiologiska risker
- Kemiska risker

Samhällsbyggnadsnämndens mål för livsmedelskontrollen är:

- Effektiv kontroll
- Ändamålsenlig kontroll
- Rättssäker kontroll

Effektmål 2022

Av de operativa målen för 2021-2023 är det framförallt mål under säkert dricksvatten och säkerställa information i livsmedelskedjan som är prioriterade i Bollebygds kommun under 2022-2024 är.

Effektmål (säkert dricksvatten – kvarstår delvis från 2021): Senast den 31 december 2022 ska offentlig kontroll utföras vid samtliga kommunala distributionsanläggningar (över 100 kubikmeter per dygn som omfattas av lagen om allmänna vattentjänster) i Bollebygds kommun för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att sköta, underhålla och vid behov rengöra reservoarer för att motverka förorening och mikrobiologisk tillväxt.

Effektmål (spårbarhet kött): Senast den 31 december 2022 ska kontroll ske i minst tre verksamheter för att verifiera att spårbarhet finns för färskt och fryst kött av nöt, gris samt får och lamm. I förekommande fall ska kontrollen också verifiera påståenden om svenskt ursprung.

Effektmål (spårbarhet ägg): Senast den 31 december 2022 ska kontroll ske i minst två verksamheter för att verifiera spårbarhet för ägg (restauranger, butiker, bagerier). I förekommande fall ska kontroll i butik också verifiera påståenden om svenskt ursprung.

Riskbaserad kontroll

I nedanstående tabell visas de kontrollpunkter som särskilt uppmärksammas vid livsmedelstillsynen på de olika objektkategorierna under 2022.

	Administrativa krav	Allmän livsmedelsinformation	Särskild märkning och information	Skyddade beteckningar	Handelsnormer	Varustandarder	Spårbarhet	Särskilda ingredienser och processhjälpmedel	Grundföresättnings hygien	HACCP-baserade förfaranden	Specifika hygienkrav på egenkontrollen	Övrigt	Säkert dricksvatten	Information om allergener
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. centralkök) - högrisk	X	X					X		X	X				X
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. restauranger) - högrisk	X	X					X		X	X				X
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. stormarknad) - högrisk	X	X	X				X		X	X				
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. förskolekök) - mellanrisk	X	X					X		X	X				X
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. säsongscafe) - lågrisk/mycket låg risk	X	X					X		X	X				X
Kontroll vattenverk (stor)	X		X						X	X			X	
Kontroll vattenverk (mellan)	X		X						X	X			X	
Kontroll vattenverk	X								X	X			X	

Kontrollintervall: Årligen						
Behov av timmar	54	54	54	54	54	54
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. stormarknad) – högrisk Antal objekt: 3 Kontrollintervall: Årligen	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt			
Behov av timmar	22	22	22	22	22	22
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. förskolekök) – mellanrisk Antal objekt: 13 Kontrollintervall: Vartannat år	1 tillsyn per objekt	Ingen planera d tillsyn	1 tillsyn per objekt			
Behov av timmar	0	54	0	0	54	0
Kontroll livsmedelsobjekt (ex. säsongscafe) - lågrisk/mycket låg risk Antal objekt: 15 Kontrollintervall: Vart tredje år	1 tillsyn per objekt	Ingen planera d tillsyn	1 tillsyn per objekt			
Behov av timmar	0	0	51	0	0	51
Kontroll vattenverk (stor) Antal objekt: 1 Kontrollintervall: Varje år	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt	1 tillsyn per objekt			
Behov av timmar	8	8	8	8	8	8
Kontroll vattenverk (mellan) Antal objekt: 4 Kontrollintervall: Vartannat år	1 tillsyn på 3/4 av objekte n	1 tillsyn på 1/4 av objekte n	1 tillsyn på 3/4 av objekte n			
Behov av timmar	4	8	8	4	8	8
Kontroll vattenverk (små) Antal objekt: 4 Kontrollintervall: Vart tredje år	Ingen planera d tillsyn	Ingen planera d tillsyn	1 tillsyn på samtliga			
Behov av timmar	0	0	12	0	0	12
Uppföljande offentlig kontroll	60	60	60			
Beslut	60	60	60	60	50	60
Klagomål, matförgiftningar RASFF	80	80	80	80	80	80

Restid livsmedel (ingår i den högre timavgiften)				50	50	50
Registerhållning, inventering, kalibrering av instrument, checklistor	150	150	150	150	150	150
Remisser, rapportering, rådgivning	80	80	80	80	80	80
Övrigt, t ex smittskydd kopplat till livsmedel	10	10	10	10	10	10
Provtagningsprojek t	10	10	10	10	10	10
Summa	577	635	644	567	615	634

7 Animaliska biprodukter och foder

Miljöenheten ska bedriva tillsyn över animaliska biprodukter och foder. Exempel på tillsynsuppgifter är hantering av animaliskt matavfall från livsmedelslokaler och nedgrävning av döda hästar.

Miljöenheten ansvarar för tillsyn och kontroll inom följande områden:

- Nedgrävning av animaliska biprodukter
- Utlämnande och transport av matavfall
- Kontroll av livsmedelsanläggningar
- Kompostering av matavfall när detta inte görs i en av Jordbruksverket godkänd komposteringsanläggning
- Förvaring av animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Förbränningsanläggningar som förbränner animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Användning av organiska gödningsmedel, naturgödsel i primärproduktionen

Ansaret för kontrollen av animaliska biprodukter och foder, exempelvis döda djur eller köttavfall från slakterier eller butiker, delas mellan kommunen, länsstyrelsen, Livsmedelsverket och Jordbruksverket.

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen är att förhindra smittspridning och ha en god fodersäkerhet.

Finansiering av kontrollen

Tillsynen finansieras via avgifter enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige.

Kompetens

Kompetensutveckling inom området sker genom utbyte av erfarenheter med andra kommuner samt via egen inläsning.

		Behov 2021 (timmar)	Uppskattat behov 2022 (timmar)	Prioritering 2022 (timmar)	Kommentarer
	Nedgrävning av häst	10	10	10	
	Rapportering till tillsynsmyndigheten	2	2	2	
	Övrig tillsyn Tillsynsintervall: projektinriktad tillsyn	-	-	-	(ingår i lantbrukstillsyn resp. livsmedelstillsynen)
	Totalt	12	12	12	

8 Strålskydd

Inom nämndens ansvarsområde finns också viss tillsyn enligt strålskyddslagen – radon i bostäder samt solarie-tillsyn. Nämnden ska verka för att alla bostäder och lokaler dit allmänheten har tillträde på sikt uppfyller målet om en radonhalt på maximalt 200 Bq/m³. En gång var nionde månad mäts bakgrundsstrålningen på en plats i kommunen.

	Behov 2021 (timmar)	Uppskattat behov 2022	Prioritering 2021 (timmar)	Kommentarer
Radon (rådgivning, efterfrågan av protokoll)	20	20	20	
Bakgrundsstrålning	5	5	5	
Solarier Antal: 2 Kontrollintervall: Vart tredje år	0	0	0	
Radon (tillsyn) Kontrollintervall: Projektinriktat	0	0	0	
Totalt	25	25	25	

9 Alkohol, folköl, tobak och e-cigarett

Lagstiftningen inom alkohol och tobaksområdet är sociala skyddslagar och deras huvudsakliga syfte och mål är att begränsa preparatens skadeverkningar. När man arbetar effektivt med att minska tillgången på tobak och alkohol, såväl legal som illegal, ger det också andra positiva effekter i samhället. Upprättandet av en tillsynsplan bidrar till en tydlig struktur på tillsynsarbetet samt möjliggör mätbara och uppföljningsbara mål.

Tillståndsenheten, Miljöförvaltningen Borås Stad, ansvarar enligt avtal för handläggning av serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen (undantaget rökfria miljöer samt handläggning av ansökningar om tillstånd enligt Lagen om tobak och liknande produkter som ingår i bygg- och miljöenhetens tillsynsplan).

Bollebygd kommun ansvarar för rökfria miljöer och kontroll av e-cigarett enligt Lag om tobak och liknande produkter. Ännu finns inga försäljningsställen för e-cigarett i Bollebygd. Antalet miljöer som omfattas av rökförbud ökade i och med den nya lagen som trädde i kraft under 2019.

Mål med kontrollen

Samhällsbyggnadsnämndens mål med tillsyn enligt lag om tobak och liknande produkter och alkohollagen är att få bort missförhållanden, förhindra att nya uppstår och få till stånd ett gott samarbete mellan kommun och näringsidkare. Vårt mål är att med dessa medel bidra till en ansvarsfull handel med tobak och folköl och förebygga och korrigera brister som kan uppstå vid servering av alkoholhaltiga drycker.

Folkhälsomyndigheten utövar central tillsyn över efterlevnaden av gällande lag och meddelar allmänna råd till vägledning för tillämpning av lagen. Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet. Länsstyrelsen ska också biträda kommunerna med råd i deras verksamhet. Kommunen och polismyndigheten utövar den omedelbara tillsynen över servering av, och detaljhandel med, folköl och detaljhandel med tobak.

Målet med tillsynen är att:

Matrestauranger med servering av alkohol ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Konferenslokaler, äldreboenden o.dyl. med servering av alkohol ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Nattklubbar och dryckesinriktade serveringsställen – finns inga i Bollebygds kommun.

Försäljningsställen för tobak och folköl ska få minst ett tillsynsbesök per år.

Försäljning av e-cigarettor – finns ännu inga anmälda i Bollebygds kommun.

Uppföljande tillsyn vid konstaterade brister ska ske.

Finansiering av kontrollen

Bollebygds kommun köper, genom avtal med Borås Stad, tillsyn av serveringsställen och försäljningsställen av tobak och folköl. Inkomna avgifter enligt fastställd taxa tillfaller Borås Stad.

Taxa för lag om tobak och liknande produkter har antagits av Kommunfullmäktige.

Kompetensutveckling (kompetens inom enheten och kompetensbehov)

Då enheten har relativt få ärenden inom området är det främst omvärldsbevakning som sker som kompetenshöjande åtgärd, till exempel genom att delta vid Länsstyrelsens handläggarräffar och informationswebbinarier.

Objekt	Behov 2021 (timmar)	Uppskattat behov (timmar)	Prioritering 2021 (timmar)	Kommentarer
Försäljningsställen tobak och liknande produkter Antal: 6 Kontrollintervall: årligt	25	25	25	Borås 25 timmar
Försäljningsställen folköl Antal: 4 Kontrollintervall: årligt	20	20	20	Borås 20 timmar
Matställen med serveringstillstånd Antal: 5 Kontrollintervall: årligt	25	25	25	Borås 25 timmar
Äldreboende med serveringstillstånd Antal: 1 Kontrollintervall: årligt	25	25	25	Borås 25 timmar
Ansökningar inom lagen om tobak och liknande produkter och alkohollagen Beräknat antal ansökningar: 2	55	55	10	Delegationsbeslut och nämndsbeslut, Borås övrig tid
Samordning Borås Stad	30	30	20	
Rökfria miljöer Projektinriktad tillsyn	50	50	20	Endast klagomålsärenden
Totalt	230	230	50	

Beskrivning av tillsynsmetodik försäljning av tobak och folköl

Tillsynen av försäljning av tobak och folköl bedrivs i huvudsak med förebyggande och yttre tillsyn. Tillsynen bedrivs genom avtal av Borås Stad. Förebyggande tillsyn är ett arbete som ska leda till att problem inte uppstår, bland annat genom information, rådgivning och dialog

med handlarna. Yttre tillsyn är besök på försäljningsstället i syfte att kontrollera att verksamheten bedrivs enligt tobakslagens och alkohollagens bestämmelser.

Tillsyn sker löpande under hela året. Kommunens målsättning är att samtliga försäljningsställen för tobak och folköl ska besökas av kommunens handläggare minst en gång per år. Tillsyn sker på dagtid. Tillsynspersonalen ska ha tjänstelegitimationer som styrker att de företräder kommunen och äger rätt att få tillträde till aktuell lokal och övriga utrymmen. Tyngdpunkten i tillsynsarbetet bör ligga på rådgivande och förebyggande verksamhet. Tillsynsbesöken är ett lämpligt tillfälle för tillsynsmyndigheten att ge råd och stöd till ansvariga.

Vad som iakttagits vid tillsynen återkopplas på plats innan tillsynen avslutas. Om allvarliga brister har observerats vid tillsynen ska särskild vikt läggas vid att förklara varför detta är allvarligt och vilka konsekvenser det kan få. Tillsyn ska dokumenteras noggrant även om det, vid tillsynen, inte uppmärksammades några brister. Efter tillsynsbesöket skickas en tillsynsrapport till bolaget som anmält försäljning av tobak och folköl. Genom detta får ansvarig verksamhet möjlighet att ge sin bild av vad som har hänt och vad denne tänker göra för att det inte ska upprepas. Uppföljande tillsynsbesök ska planeras in om tillsynen påvisat allvarligare brister/förseelser i verksamheten. Uppföljningsbesöken är viktiga för att ta reda på om det är fråga om en engångsföreteelse eller brister/förseelser som är återkommande.

Vid allvarliga eller upprepade brister kan kommunen komma att vidta åtgärder mot handlarens möjligheter att sälja tobak eller folköl.

Den förebyggande tillsynen behöver inte genomföras som ett regelrätt tillsynstillfälle utan kan ske spontant utifrån att något väcker tillsynshandläggarnas uppmärksamhet exempel via inkommande synpunkter från medborgare, marknadsföring som kommit till handläggarnas kännedom eller liknande.

Beskrivning av tillsynsmetodik avseende verksamheter med serveringstillstånd

Tillsyn, avseende verksamheter med serveringstillstånd, bedrivs av Borås Stad. Tillsynshandläggare har den samordnande funktionen kring tillsynen. För att kunna hålla en god kvalitet på tillsynen ges restauranginspektörerna utbildning och kompetensutveckling.

Det antal tillsynsbesök som en verksamhet med serveringsverksamhet kan få under ett år är beroende av tillsynsobjektets verksamhetsinriktning. Tillsynen riktas i första hand mot verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd. I Bollebygd finns för närvarande 5 verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd.

Yttre tillsyn kan genomföras antingen genomföras genom samordnad tillsyn eller med reguljär tillsyn utförd av restauranginspektörer, det vill säga tillsyn som genomförs utan medverkan av övriga samverkansmyndigheter.

Tillsynen genomförs företrädesvis under kvällar och nätter då det befaras vara störst risk att alkohollagens bestämmelser inte följs av tillståndshavaren, undantag äldreboende och restauranger som inte har öppet kvällstid. De områden som främst granskas vid tillsynen är ordning och nykterhet, ålder på gäster, störningar utanför restaurang, kökets öppettider och matutbud. Därutöver sker kontroll av priser på alkohol, marknadsföring, kassarutiner, brandskydd, automatspel och rökrum/rökning på uteserveringar.

Restauranginspektörerna utgår från en tillsynsapplikation genom vilken eventuella brister noteras. Resultatet av tillsynen meddelas serveringsansvarig på plats. Efter tillsynen skickas

en skriftlig återkoppling till tillståndshavaren. Har det framkommit några brister bereds tillståndshavaren möjlighet att åtgärda dessa inom rimlig tid. När allvarigare brister noteras informeras tillståndshavaren och bereds tillfälle att inkomma med yttrande inför en eventuell utredning om åtgärd mot serveringstillståndet.

De områden som kommer att prioriteras vid tillsynen under 2022 är att minderåriga inte serveras alkoholdrycker eller får möjlighet att köpa tobaksprodukter och folköl. 2(2) Prioriterat under året är vidare att ordning och nykterhet råder på serveringsställena, att serveringen av alkoholdrycker sker i enlighet med det beviljade tillståndet (serveringstider, serveringsstör, meddelade villkor etc.) samt att rökning sker på tillåtet sätt.

Syftet med förebyggande tillsyn är att informera och göra tillståndshavaren uppmärksam på de krav som alkohollagen ställer, så att brister i verksamheten inte uppstår. Genom information och samarbete kan problem undvikas, både för den enskilde restaurangägaren och för kommunen.

En gång per år genomförs en utbildning i ansvarsfull alkoholservice för personal på restauranger. Utbildningen är kostnadsfri för tillståndshavarna. En kortutbildning i alkohollagens krav hålls på våren för att tillståndshavares säsongspersonal ska kunna få relevanta kunskaper. Även denna utbildning genomförs på kommunens bekostnad.

Den yttre tillsynen för året planeras i början av året. Varje tillsynsombesök planeras av tillståndshandläggare, som även sammanställer aktuellt tillsynsunderlag avseende de tillståndshavare som ska besökas, och förmedlar underlaget till restauranginspektörerna.

Samordnad tillsyn genomförs tillsammans med Polismyndigheten, Skatteverket, Räddningstjänsten samt eventuellt även miljöenheten. Under år 2022 kommer det genomföras ett tillfälle för samordnad tillsyn i Bollebygd. Datum för dessa tillfällen planeras tillsammans med ovan nämnda myndigheter.

Vid behov kommer tillsyn även att ske av verksamheter med tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten eller till slutet sällskap.

10 Receptfria läkemedel

Vissa receptfria läkemedel får från den 1 november 2009 säljas på andra försäljningsställen än öppenvårdsapotek. Kommunerna har i lagstiftningen fått ansvaret för kontrollen av att regelverket efterlevs och Läkemedelsverket har fått rollen som övergripande tillsynsmyndighet. För att få sälja receptfria läkemedel krävs en anmälan till Läkemedelsverket.

Mål med kontrollen

Landets kommuner ska, enligt lagen, kontrollera efterlevnaden av regelverket och Läkemedelsverket har fått det övergripande tillsynsansvaret och sanktionsmöjligheterna. Kommunen ska därför rapportera funna brister till Läkemedelsverket som kan vidta åtgärder i form av förelägganden och förbud förenade med vite.

Finansiering av kontrollen

Enligt taxa för kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel antagen av kommunfullmäktige uttas timavgift för nedlagd tid per kontroll.

Kompetens

Kompetensutveckling inom området sker via utbyte inom nätverk i Miljösamverkan Västra Götaland, samt i nätverk inom sjuhäradskommunerna och genom egen inläsning.

	Behov 2021 (timmar)	Uppskattat behov 2022 (timmar)	Prioritering 2022 (timmar)	Kommentarer
Receptfria läkemedel Antal objekt: 5 Kontrollintervall: Vart tredje år	10	10	10	
Information/rådgivning	5	5	5	
Totalt	15	15	15	

11 Bygglov, byggnämningar och tillsyn enligt plan- och bygglagenMål med kontrollen

Tillsynen ska säkerställa syftet med plan- och bygglagen och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att plan- och bygglagens ändamål tillgodoses.

Finansiering

Förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked, ingripandebesked, beslut om lov, tekniska samråd, slutsamråd, arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på arbetsplatser och framställande av arkivbeständiga handlingar får enligt plan- och bygglagen finansieras med hjälp av bygglovsavgifter. Avgiften får inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. En ny taxa för plan- och bygglovsärenden fastställdes av kommunfullmäktige våren 2019 och trädde i kraft den 1 juli 2019.

Bygglovsrådgivning, hantering av överklagade ärenden, och uppsökande tillsynsverksamhet av olovlig byggnation, enkelt avhjälpna hinder, obligatorisk ventilationskontroll och hissar finansieras av skattemedel samt eventuella byggsanktionsavgifter.

Kompetens

Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser anordnade av t.ex. Boverket. Kunskapsutbyte sker bland annat genom deltagande i gemensamma möten för bygglovshandläggare i Sjuhärad. Självstudier genom inläsning av domar i högre instans samt inläsning av Boverkets material förekommer också.

Objekt	Behov 2021 (timmar)	Uppskattat Behov 2022	Prioritering 2022 (timmar)	Kommentar antal ärenden i dag
Tillsyn OVK	10	10	10	
Genomgång av register	100		50	Behovet är

ventilation och hissar och uppdatera samt registrera i Vision		50		mindre i dag (50)
Bygglov, marklov och rivningslov Beräknat antal ansökningar: 120	800	950	1000	I dag är det ca 150 st/år
Bygglov till nämnd Beräknat antal bygglov till nämnd: 30	270	315	315	Ca 35
Förhandsbesked Beräknat antal ansökningar: 30	420	490	490	Ca 35 st i dag
Bygganmälningar Beräknat antal anmälningar: 60	120	120	120	
Tekniskt samråd Beräknat antal tekniska samråd: 50	200	200	200	
Startbesked Beräknat antal startbesked bygglovsärenden: 100	100	100	100	Ca 120
Arbetsplatsbesök Beräknat antal arbetsplatsbesök: 50	100	150	150	Ca 75 idag
Slutsamråd Beräknat antal slutsamråd: 45	180	180	180	
Slutbesked Beräknat antal slutbesked: 120	120	120	120	150 i dag
Enkelt avhjälpna hinder	10	0	0	
Tillsynsärenden efter inkomna klagomål/ärenden Beräknat antal ärenden per år: 25	200	850	280	Ca 35 i dag
Tillsyn hissar personbruk	10	10	10	
Remisser/yttrande detaljplaner	60	60	20	
Bygglovsrådgivning (epost, telefon, besök)	900	900	900	
Översiktsplan, detaljplan och plan- och projekteringsmöte	150	50	50	
Egeninitierad tillsyn enkelt avhjälpna hinder	Ingen uppskattning gjord ännu	0	0	
Egeninitierad tillsyn	100	0	0	

Påminnelser och arkivering av äldre ärenden	25	50	50	Behovet är större då det finns ett stort antal som inte är avslutade
Totalt	3875	4605	4045	

12 Bostadsanpassning

Bostadsanpassningsbidraget är ett kommunalt bidrag som kan sökas av personer med funktionshinder. Bostadsanpassning tvingande och kan inte nedprioriteras. Ansökan ska vara skriftlig och innehålla en ansökningsblankett och intyg från arbetsterapeut. Vid större åtgärder krävs även åtgärdsprogram från arbetsterapeut och en kostnadsberäkning/offert för åtgärderna.

Handläggaren ska bedöma om de sökta åtgärderna är bidragsberättigade. Det innebär bland annat att granska om åtgärderna är nödvändiga, att bostaden ska användas permanent, att bidraget endast ges för anpassning av bostadens fasta funktioner samt att bidrag inte ges för åtgärder som behöver utföras av väsentligen andra orsaker än funktionsnedsättning. Bidrag ges inte heller till t ex servicebostäder/äldreboenden eller om behovet kan säkerställas med hjälp av hjälpmedel istället.

I de fall sökande inte själv, via anhörig eller annan kontaktperson, har möjlighet att ombesörja kontakt med hantverkare för bostadsanpassningsåtgärd, har kommunen möjlighet att genom fullmakt från sökande ombesörja kontakterna med hantverkare. Detta görs via kommunens upphandlade entreprenörer.

Mål med kontrollen

Syftet med lagen om bostadsanpassningsbidrag är att ge människor med funktionsnedsättning en möjlighet till ett självständigt liv i eget boende.

Finansiering

Bostadsanpassning finansieras enbart med skattemedel. Även bidragen som lämnas är skattemedel.

Kompetens

Kompetensutveckling sker genom deltagande i sjuhäradskommunernas kommunala nätverk för bostadsanpassning samt genom egen inläsning och rådgivning via Boverket.

	Behov 2021 (timmar)	Uppskattat Behov 2022	Prioritering 2022 (timmar)	Kommentar
Ansökningar om bostadsanpassningsbidrag Beräknat antal per år: 50-60 st	520	520	520	
Totalt	520	520	520	

13 Administration

Administrationen på bygg- och miljöenheten består av två heltidstjänster. Förutom att stödja bygg- och miljöenheten har administrationen ansvar för dokumenthanteringsplan samt arkivering för hela samhällsbyggnadsförvaltningen och stöttar (liksom övrig administration på samhällsbyggnadsförvaltningen) upp vid dörröppning och postöppning. Även hanteringen av LINA ingår i en av de administrativa tjänsterna.

Exempel på administrativa uppgifter:

- Registrering av nya ärenden samt inkommande handlingar
- Postöppning, fysisk och digital
- Expediering av delegationsbeslut och nämndbeslut(en del görs idag av handläggarna)
- Grannyttranden
- Överklagade ärenden – expediering till länsstyrelsen
- Utlämnande av allmänna handlingar
- Mottagningsattestera och kontera inkommande fakturor
- Avsluta och arkivera ärenden
- Rapportering till SCB och Skatteverket
- Rapportering till Insikt
- Sammanställning av delegationsbeslut till nämnderna
- Godkännande av debiteringsunderlag
- Internfakturering
- Ajourhållning i LINA
- Uppdatering av webben (efter inspel från handläggarna)

Mål

Administrationen ska stötta och underlätta de administrativa delarna av processerna inom bygg- och miljöenheten. Målet är att med en kunnig administrativ personal säkra att registerhållning, registrering av handlingar samt expediering av beslut sker på ett enhetligt sätt.

Kompetens

Under 2019 startades ett administratörsnätverk (inriktning bygg) i kommunerna i Sjuhärad för kompetens och erfarenhetsutbyte. Bollebygd kommun har också tagit initiativ till ett nätverk för de administratörer som använder EDP Vision. Under 2020-2021 har båda administratörerna genomfört en fördjupad utbildning i Göteborgsregionens regi kring registrering, arkivering, diarieföring och allmänna handlingar.

Kommenterad [DS1]: Kolla vilka utbildningar de gått under året Alt generell text

Finansiering

Administratörsarbetet är inräknat i gällande timtaxor som gäller för enheten.

Arbetsuppgift	Behov 2021 (timmar)	Uppskattat Behov 2022	Prioritering 2022 (timmar)	Kommentarer
Registrering av ärenden samt handlingar	1500	1400	1400	
Expediering av beslut (inklusive nämndbeslut)	350	250	250	Behovet har minskat pga digitalisering
Fakturor (kontering plus	50	50	50	

interna fakturor samt bostadsanpassning)				
Postöppning samt hantering av byggochmiljo@bollebygd.se	250	300	300	Behovet har ökat
Utlämnande av allmänna handlingar inklusive äldre arkivmaterial från kommunens arkiv	100	50	50	KSF hämtar numer från kommunarkivet
Hantering av överklagade ärenden	50	50	50	
Grannhöranden		50	50	
SCB och Skatteverket	50	50	50	
Insikt	Ny arbetsuppgift	60	60	Ny arbetsuppgift
LINA	Ej uppskattat tidigare	100	50	
Dokumenthantering, avslut av ärenden och arkivering	175	190	190	Eftersläpning
Rutinbeskrivningar (BEGRIP), kvalitetsförbättringar, hemsidan	175	50	50	Mest underhåll numer
Totalt	2700	2600	2550*	

*Totalt finns 2880 administratörstimmar att tillgå för enhetens verksamhet - de knappt 400 timmar som inte redovisas i den här tabellen är utplacerade under respektive verksamhetsområde – framförallt under miljöskydd och avlopp samt under bygglov.

14 Övriga uppdrag under 2022

Bygg- och miljöenheten ska under 2022 genomföra följande uppdrag:

- Bygg- och miljöenheten ska ta fram underlag för ny miljötaxa samt förbereda för möjligheten för efterhandsdebitering inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden.
- Bygg- och miljöenheten ska bidra aktivt i diskussionerna kring fortsatt utveckling av samverkan inom Sjuhärad.
- Bygg- och miljöenheten ska redovisa underlag till kommunens insiktsmätning och ta fram rutiner för detta arbete.
- Bygg- och miljöenheten ska utreda möjligheten att publicera protokoll från livsmedelstillsynen på webb för att öka transparensen i livsmedelstillsynen i enlighet med artikel 11 Öppenhet i offentlig kontroll förordning 2017/625.

15 Personal och resurser

Det finns 12 tjänster inom enheten (varav 9,5 handläggare och 2 administratörer under förutsättning att bygg- och miljöchefen lägger 50 procent av sin tjänst på handläggning av ärenden och 50 procent på personal-, ekonomi och verksamhetsansvar).

Handläggartjänsterna fördelas inom följande ansvarsområden per tjänst:

Typ av tjänst	Ansvarsområden
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på livsmedel och hälsoskydd
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avloppsanläggningar, tillsyn på jordbruk och hästgårdar, kemiska produkter/bekämpningsmedel, samt förhandsbesked och strandskydd.
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av miljöbalkstillsyn C-verksamheter, U-objekt, förorenade områden, olyckor och hälsoskydd.
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avlopp samt miljöbalkstillsyn på köldmedier, värmepumpar, hushållsavfall.
Miljöinspektör	Tyngdpunkt på handläggning av enskilda avlopp samt klagomål miljöskydd, cisterner.
Bygglagshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på granskning av förhandsbesked, strandskydd och bygglovsärenden utanför planlagt område. Även handläggning av tillsynsärenden enligt PBL samt strandskydd.
Bygglagshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på granskning av bygglov utan lokaliseringsprövning, tekniskt samråd, arbetsplatsbesök, slutsamråd, OVK och hisskontroll. Även handläggning av tillsyn enligt PBL samt bostadsanpassning.
Bygglagshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på granskning av förhandsbesked och bygglovsärenden utanför planlagt område. Även handläggning av tillsynsärenden enligt PBL.
Bygglagshandläggare	Handläggning av bygglovsärenden med tyngdpunkt på tekniskt samråd, arbetsplatsbesök och slutsamråd. Även handläggning av tillsyn enligt PBL samt bostadsanpassning.
Bygg- och miljöchef	30 procent av tjänsten på handläggning samt "backup" av ärenden inom miljöbalken/livsmedelslagstiftning/alkohollagen, 20 procent av tjänsten på handläggning samt "backup" av ärenden inom plan- och bygglagen samt bostadsanpassning. Övriga 50 %, personal-, ekonomi- och verksamhetsansvar.

Vid tillsynsplanering planeras den tid som beräknas för tillsyn dvs cirka 1000 timmar per år och heltidstjänst (undantaget administratörer – se under administratörsdelen). Tiden fördelas enligt följande under 2022. Totala antalet timmar för enheten är cirka 12 000 när enheten är fullt bemannad enligt budget. Personalbyte som kommer att ske under 2022 kommer dock att ytterligare påverka vilka timmar som kan avsättas inom enheten för handläggning och tillsyn.

Område	Antal timmar
Miljötillsyn inkl avlopp	4100
Hälsoskydd	500
Livsmedel	600
Animaliska biprodukter, strålskydd, alkohol, tobak, folköl, e-cigarett, receptfria läkemedel	100
Plan- och bygglagen	4000
Bostadsanpassning	500
Administration	2500
Totalt	12300

16 Prioriteringar 2022

Bygg- och miljöenheten kommer under 2022 vid tidsbrist i första hand prioritera den styrda tillsynen (röda rutor i tabellerna) samt den händelsestyrda tillsynen (orange rutor i tabellerna). I övrigt styr tillsynsplanen vilka insatser som sker under året.

17 Tillsynsrelaterade frågor

Samverkan

Enheten deltar i flera olika former av samverkan med andra kommuner samt med länsstyrelsen:

- Miljösamverkan Västra Götaland
- Sjuhärads kommunernas samverkansprojekt och samsynsarbete

Inom Sjuhärad har fokus på miljöpresidierna samt chefsträffarna under de senaste åren fokuserats på ökad formalisering av samarbetet mellan kommunerna.

Ett samverkansavtal inom miljöbalken och livsmedelslagens områden inom Sjuhärad trädde ikraft i 2021 vilket möjliggör att låna kompetenta handläggare mellan kommunerna. Vi kommer under början av året låna en miljöhandläggare från Svenljunga kommun för att förstärka vår verksamhet.

Kompetens och fortbildning

Medarbetarna på bygg- och miljöenheten behöver upprätthålla en fortsatt hög kompetens inom olika tillsynsområden och hålla sig ajour med de omfattande regelverk som styr enhetens arbete. Varje medarbetare ansvarar, i samråd med enhetschef, för att delta i relevanta utbildningar och seminarier som anordnas av t ex Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Boverket m.fl.

Kartläggning av kompetensbehov sker varje år i samband med de årliga medarbetarsamtalen och vid enhetens planeringsdagar.

Personalen på enheten har tillgång till JP Infonet, som är en webbaserad tjänst, som förutom lagstiftning även innehåller förarbeten och kommentarer till lagstiftning samt kommenterade rättsfall. De centrala tillsynsmyndigheterna har också information och länkar på sina respektive webbplatser och genomför ibland konferenser och webinarier.

Tillgänglighet

Telefontiderna har justerats till följande tider:

Bygglovsrådgivning: måndag, onsdag, torsdag och fredag kl. 10.00 – 11.30

Miljöenheten; måndag, onsdag, torsdag och fredag kl. 10.00 – 11.30 samt tisdag 13.00 – 14.30 (enskilda avlopp)

Endast bokade besök tas emot av enheten. Vid inspektioner, möten etc. kan telefonsamtal inte tas emot, utan då kan den som ringer lämna meddelanden för att senare bli kontaktad av handläggare.

Handläggare kan också kontaktas via Samhällsbyggnadsförvaltningens funktionsadress: samhallsbygg@bollebygd.se.

Enheten arbetar också med frågeställningar som kommunikation och bemötande i sin roll som myndighet.

Personalen på enheten har ingen beredskap, det är alltså inte säkert att någon handläggare går att nå vid eventuellt utbrott, utsläpp av miljöskadligt ämne eller liknande utanför normal arbetstid.

18 Avgiftsfinansiering

Bygg- och miljöenheten strävar efter att tillsyn och kontroll inom myndighetens verksamhet ska vara avgiftsfinansierad i så stor utsträckning som möjligt. Avgifter tas ut enligt av Kommunfullmäktige fastställd taxa. Det finns dock arbetsuppgifter inom enhetens arbetsområde som inte kan avgiftsfinansieras. Under varje arbetsområde finns en kort beskrivning av hur kontrollen inom arbetsområdet finansieras.

19 Slutsatser & konsekvenser av tillsynsplanen

Situationen mot föregående år ser bättre ut i år men fortfarande har tillsynsplanen i dagsläget inte en balans mellan antalet timmar som behöver utföras och antalet tillgängliga timmar i resurser. Inom miljöbalkstillsynen har antalet timmar inom den behovsstyrda tillsynen minskats. Två nya miljöhandläggare introduceras under året samt rekrytering och introducering av en bygglovshandläggare medför att vi inte kommer ha full arbetskraft under året. Även vid full bemanning finns det ett behov av extra förstärkning i form av konsult eller liknande. Denna extra förstärkning kommer vara ännu viktigare tills personalen är fullt ut tillsatt och introducerad.

De övergripande konsekvenserna då bygg- och miljöenheten tvingas prioritera mellan arbetsuppgifter, eller har begränsad tid för att säkerställa kvaliteten i arbetet är att:

- Det kan bli svårt att hålla lagstadgade handläggningstider inom bygglovsenheten.
- Svarstider för inkommande frågor och begäran av allmänna handlingar från medborgare och företag bli förlängda.
- Möjligheterna till förebyggande informationsinsatser minskar, t.ex. uppdatering av webbsidor samt riktade utskick till verksamheter om t.ex. ny lagstiftning.
- Möjligheten att avsätta tid för inläsning av ny lagstiftning för medarbetarna vilket leder till risk för minskad rättssäkerhet och kvalitet.
- En hög arbetsbelastning på medarbetarna vilket leder till att kommunen framstår som en mindre attraktiv arbetsplats samt ökar risken för stressrelaterade sjukskrivningar.
- Bygg- och miljöenhetens medarbetare kan tvingas prioritera bort att bidra till samhällsbyggnadsförvaltningens arbete.

20 Uppföljning

Uppföljning av tillsynsplanen med redovisning av tillsynsfrekvens och resultat av tillsynen redovisas vid samhällsbyggnadsnämndens sammanträde i augusti (delårsuppföljning) samt vid samhällsbyggnadsnämndens första sammanträde 2023.

Tillsynsplan och kontrollplan 2024 – Bygg- och miljöförvaltningen

1 Inledning

För att möjliggöra en god och korrekt myndighetsutövning behöver tillräckliga resurser finnas för att systematiskt kunna genomföra uppdraget. Ett underlagsmaterial för detta är en behovsutredning. För denna tillsynsplan finns en framtagen behovsutredning att utgå ifrån men förutsättningar har ändrats efter att denna skrevs fram, bl a har en organisationsförändring genomförts där en ren bygg- och miljöförvaltning, med tillhörande nämnd, bildats. Genomlysningen av tidigare behovsutredning visar också på att den inte är heltäckande för nämndens ansvarsområde och saknar lokal målbeskrivning samt tydlig sammanhållen process för arbetet från planering till genomförande och uppföljning.

För att snabbt kunna ge styrning från nämnd till ny förvaltning tas en ett-årig tillsynsplan fram för 2024 utan att göra om tidigare behovsutredning, men en ny behovsutredning påbörjas för kommande år för att ta bättre in mot budgetprocessen. Kommande tillsynsplan kommer då att bli 3-årig

Detta dokument innefattar den verksamhet som nämnden ansvarar för, därmed är även frågor om lov, besked, tillsyn mm inom Plan- och bygglagen en del av planen. Kommunstyrelsen har ansvar för planläggning.

Bostadsanpassning ingår i nämndens ansvar och utförs av bygglovshandläggare.

Energi- och klimatrådgivning är inte ett tillsynsområde, men ingår i nämndens ansvarsområde. För detta område har avtal tecknats med Borås Stad, som i sin tur sökt statlig medfinansiering från Energimyndigheten.

För år 2024 har nämnden (inom området tobak/alkohol/receptfria läkemedel) möjlighet att ingå nytt samverkansavtal med annan kommun, ett separat ärende med förslag om att ingå samverkan kommer att tas fram.

Enligt Alkohollagen skall kommunen upprätta en tillsynsplan som skall skickas till länsstyrelsen. Något sådant krav finns inte i Tobakslagen eller i Lag om handel med vissa receptfria läkemedel. Separat tillsynsplan finns för detta område.

Inom samtliga arbetsområden ingår, förutom tillsyns- och handläggningstid, även information och rådgivning till verksamhetsutövare, kommuninvånare samt samverkan internt och externt.

Det har saknats resurser bakåt i tid, vilket kräver ytterligare handläggarresurser för att hinna i kapp med eftersläpningar. Tillsynsuppdraget prioriteras inom de styrda och händelsestyrda arbetsområden och därutöver inom de arbetsområden där mesta möjliga miljönytta och samhällsnytta kan uppnås med våra insatser utan att vare sig tappa kvalitet eller god service mot företag/allmänhet. De enskilda avloppen har prioriterats under de senaste åren men det är svårt att upprätthålla samma takt framgent med nuvarande personalresurser.

Nytt för 2024 är att en servicefunktion startar upp som ökar tillgängligheten till förvaltningen.

Tillsynsplanen bygger på bygg- och miljöförvaltningens befintliga tillsynsregister med

tillsynsobjekt, vilket inte är ett komplett register då inventeringsarbetet har varit nedprioriterat sedan tidigare.

Den tid som har redovisats för den styrda tillsynen, som omfattar de objekt som betalar årlig tillsynsavgift, är den totala tid som samtliga tillsynsobjekt betalar för.

När det gäller den händelsestyrda tillsynen är det en skattning av tidsåtgången av alla typer av inkommande ärenden. Den tid som i planen har redovisats för de olika ärendetyperna, se bilaga, utgår dels från schablon tid enligt taxan för vissa ärendetyper, till exempel avloppsansökningar, dels från den nedlagda tid som har registrerats i ärendehanteringssystemet på enskilda ärenden, det gäller bland annat anmälningsärenden som timdebiteras och klagomålsärenden.

Även tidigare års tidsredovisningar har använts samt en uppskattning av tid utifrån handläggarnas erfarenheter av hur mycket tid olika ärendetyper tar i anspråk.

Kommunens skattefinansierade tillsyn är uträknad på samma sätt som den händelsestyrda tillsynen med undantag av att inga schablonärenden finns i denna kategori.

Den behovsprioriterade tillsynen är svårast att uppskatta då den i huvudsak innebär olika former av tillsynsprojekt. Den redovisade tiden grundar sig på erfarenhet av tidigare projekt och hur många tillsynsobjekt det finns inom de planerade projekten för kommande år.

Denna ett-åriga tillsynsplan är framskriven utifrån förutsättningarna idag. Därtill har en organisationsförändring genomförts där ny förvaltning och nämnd bildats från 1 jan 2024. Förvaltningen behöver snarast få nämndens beslut kring prioriteringar, den täcker därav endast år. Under året kommer en behovsutredning tas fram som bygger på behoven i Bollebygds kommun. Tillsynsplanen kommer då att skrivas fram som en treårig plan och baseras på behovsutredningen som täcker samma tidsperiod.

I december 2023 genomfördes en revision av länsstyrelsen, resultatet av revisionen har nu, i februari 2024, meddelats nämnden. Resultatet av revisionen kommer att användas i arbetet med framtagande av en ny behovsutredning och tillsyns-/kontrollplan för 2025.

2 Behovsutredning som grund

Tillsynsplanen är upplagd utifrån att varje heltidstjänst har cirka 850 timmar per år för tillsyn och tillsynsrelaterat arbete, i detta räknas även handläggningstid in för inkomna ansökningar och anmälningar. Tillsynen kan till stora delar vara möjlig att fakturera men innehåller också flera områden där avgifter inte kan tas ut. För de administrativa delarna beräknas arbetstiden till 1100 timmar.

Då Bollebygds kommun är en liten kommun bedöms Sveriges kommuners och regioners schablon tid på 1 000 timmar per handläggare och år för tillsyn, vara något i överkant. Som exempel kan nämnas att förberedelse och inläsningstid i princip är lika inför att besöka 6 förskolor eller 50 förskolor. Schablon tiden sätts därav till 850 timmar per handläggare inom ”miljö/hälsoskydd/livsmedel”.

På bygglovssidan kan 1000 timmar per år vara något i underkant då det är mer likartade ärenden på bygglovssidan än på miljösidan.

För livsmedel är schablonberäkningen från SKR något lägre än 1000 timmar – därav har restiden (som inom just livsmedelstillsynen inräknas i timavgiften) särredovisats inom detta område.

Nedanstående bild är hämtad från SKRs skrift om kommunala behovsutredningar och beskriver sambandet mellan behovsutredning och tillsynsplan. Här sorteras tillsynsbehovet in i fyra kategorier:

- Styrd tillsyn (röd)
- Behovsprioriterad tillsyn (blå)
- Händelsestyrd tillsyn (orange)
- Skattefinansierad tillsyn (grön)

Färgmarkeringarna i tabellerna med uppskattning av behov av timmar under respektive område i det här dokumentet motsvarar de fyra kategorierna. I tillsynsplanen har tillsynsmyndigheten möjlighet att prioritera inom den behovsprioriterade tillsynen utifrån lokala förutsättningar.

FIGUR 1. Schematisk bild av sambandet mellan behovsutredning och tillsynsplan

Översta delen visar behovsutredningen och dess indelning i fyra kategorier av tillsyn. Prioritering av tillsynen sker i mellersta delen. Behovsprioriterad tillsyn prioriteras av ansvarig nämnd utifrån lokala förutsättningar. Andra delar förs över direkt till tillsynsplanen, den nedersta delen. Tillsynsmyndigheten behöver ha resurser för hela tillsynsbehovet sett över en treårsperiod. Tillsynsbehovet ska främst finansieras genom avgifter. Basbehovet (de resurser som alltid behöver finnas) illustreras med svart heldragen linje.

Bild från Sveriges kommuners och landstings skrift om kommunala behovsutredningar.

3 Miljötillsyn (se bilaga 1)

Myndigheter med ansvar för tillsyn enligt miljöbalken ska enligt miljötillsynsförordningen ha en aktuell behovsutredning på tre år för myndighetens hela ansvarsområde, enligt miljöbalken. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång per år. Behovsutredningen ska redovisa vilka behov nämnden har av tillsyn och kontroll. Register ska föras över de verksamheter som kräver återkommande tillsyn. Baserat på utredning och register ska myndigheten inför varje verksamhetsår göra en samlad tillsynsplan.

Det första året ska vara preciserat och för de övriga anges en översiktlig bedömning av kända förändringar.

För en stor del av myndighetsarbetet är det svårt att uppskatta behovet för respektive år. Många delar är händelsestyrda, såsom ansökningar, anmälningar, klagomål och remisser, där antalet inkommande ärenden kan variera från år till år. För andra delar beror planeringen till stor del på ambitionsnivån och när något ska vara genomfört. Några exempel på detta är klimatarbetet och förorenade områden. Det kan även tillkomma krav från andra myndigheter som inte varit kända sedan tidigare eller som påkallar skyndsam uppmärksamhet av något slag.

Miljöbalkens ansvarsområde är brett och omfattar bland annat:

- miljöfarliga större verksamheter (a-c-verksamheter)
- miljöfarliga mindre verksamheter (u-verksamheter)
- enskilda avlopp
- strandskydd
- naturvård (naturvårdsplan och naturvårdsprojekt)
- övriga nämnder/övergripande (Vattentjänstplan, detaljplaner, m.m.)
- miljöövervakning (vattenråd, bäckprovtagning, m.m.)
- informationsansvar kring miljöbalken

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen enligt miljöbalken är att säkerställa syftet med miljöbalken och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att balkens ändamål tillgodoses.

Den nationella strategin för miljöbalkstillsynen ska ses som ett av de underlag som tillsynsmyndigheten behöver för sin planering av miljöbalkstillsynen, därav innehåller delar av planen timmar som följer av denna plan för 2024.

Rådgivningsärenden, remisser, enkäter, obefogade klagomål, olyckor relaterade till miljöskydd, hantering av överklagade ärenden, miljöövervakning, naturvård, granskning av detaljplaner och förvaltningens deltagande i t ex vattentjänstplan och arbete med framtagande av renhållningsordning bekostas av skattemedel. Arbetet med förorenade områden är till stor del skattefinansierat men kan för verksamheter som är aktiva idag hanteras inom den ordinarie tillsynen.

4 Enskilda avlopp (se bilaga 2)

Lokala förutsättningar och utmaningar i kommunen.

Bollebygds kommun har ca 2 000 enskilda avlopp varav många inte uppfyller dagens krav på rening. Tillsynsbehovet av enskilda avlopp bedöms vara mycket stort och åtgärdstakten behöver ökas för att minska risken för påverkan på enskilda vattentäkter och för att minska näringsbelastningen på recipienterna. Enligt Havs- och vattenmyndigheten behöver åtgärdstakten vara 5% vilket i kommunen skulle innebära 100 avloppsanläggningar per år.

I kommunen finns många vattenförekomster, både sjöar, vattendrag och grundvatten, som omfattas av miljö kvalitetsnormer för vatten. Dessa behöver uppnå god ekologisk status, utifrån påverkan av övergödning. Enligt åtgärdsprogrammet för vatten som har fastställts av Vattenmyndigheterna ska kommunerna säkerställa att läckage av näringsämnen från enskilda avlopp minskar. Därför är behovet av inventering och tillsyn av enskilda avlopp i kommunen mycket stort. Kommunen har även ett stort antal lantbruksverksamheter där behovet av tillsyn på gödselhantering behövs för att uppfylla kravet i åtgärdsprogrammet om att minska läckage av näringsämnen.

Mål med kontrollen:

Åtgärdandet av sämre fungerande enskilda avlopp och tillsyn på gödselhantering är

kopplade till de nationella miljömålen Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag,

Grundvatten av god kvalitet samt Hav i balans och levande kust och skärgård.

5 Hälsoskydd (bilaga 3)

Hälsoskydd innefattar många olika verksamhetsområden som omfattas av miljöbalkens bestämmelser; till exempel lokaler och anläggningar som kan utgöra risker för människors hälsa, smittskydd och klagomål på olägenheter för människors hälsa såsom buller, lukt och tillsyn av rökfria miljöer.

Mål med kontrollen

Målet med hälsoskyddstillsyn är att säkerställa att människor inte utsätts för olägenheter som kan påverka människans hälsa negativt.

6 Livsmedel (bilaga 4)

Enligt livsmedelslagen ska kontrollmyndigheten ha den kompetens och de resurser som krävs för att utföra kontroll och tillsyn, så att lagstiftningen efterlevs i alla led i livsmedelsproduktionen. För att säkerställa kraven omfattar behovsutredningen och tillsynsplanen även livsmedelsområdet. Tillsynsplanen inom detta område tas fram utifrån verksamhetens faktiska tillgångar på resurser och utifrån det behov som har angetts i behovsutredningen. Det finns krav enligt livsmedelslagstiftningen att kommunen ska ta fram en plan för tillsynen.

Syftet med livsmedelskontrollen är att säkerställa att konsumenterna får säker mat och säkra livsmedel och inte blir vilseledda.

En ny riskklassningsmodell är antagen vilket kan betyda en förändring i behovet av timmar för livsmedelstillsyn framöver.

Mål med kontrollen

De övergripande målen för livsmedelskedjan för den offentliga livsmedelskontrollen i Sverige är att:

- Konsumenterna får säkra livsmedel inklusive dricksvatten, som är producerade och hanterade på ett acceptabelt sätt. Informationen om livsmedlen är enkel och korrekt.
- De livsmedelsproducerande växterna och djuren är friska och utgör inte någon allvarlig smittorisk
- Verksamhetsutövarna i livsmedelskedjan får råd, service och kontroll med helhetssyn som underlättar deras eget ansvarstagande.
- De samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för hela livsmedelskedjan, inklusive beredskap.

Från och med 1 januari 2023 tillämpas efterhandsdebitering av tillsynen.

7 Animaliska biprodukter och foder (bilaga 5)

Förvaltningen ska bedriva tillsyn över animaliska biprodukter och foder. Exempel på tillsynsuppgifter är hantering av animaliskt matavfall från livsmedelslokaler och nedgrävning av döda hästar.

Ansvarar för tillsyn och kontroll inom följande områden:

- Nedgrävning av animaliska biprodukter
- Utlämnande och transport av matavfall
- Kontroll av livsmedelsanläggningar
- Kompostering av matavfall när detta inte görs i en av Jordbruksverket godkänd komposteringsanläggning
- Förvaring av animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Förbränningsanläggningar som förbränner animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Användning av organiska gödningsmedel, naturgödsel i primärproduktionen

Ansvaret för kontrollen av animaliska biprodukter och foder, exempelvis döda djur eller köttavfall från slakterier eller butiker, delas mellan kommunen, länsstyrelsen, Livsmedelsverket och Jordbruksverket.

Mål med kontrollen

Målet med tillsynen är att förhindra smittspridning och ha en god fodersäkerhet.

8 Strålskydd (bilaga 6)

Inom nämndens ansvarsområde finns också viss tillsyn enligt strålskyddslagen – radon i bostäder samt solarietillsyn. Nämnden ska verka för att alla bostäder och lokaler dit allmänheten har tillträde på sikt uppfyller målet om en radonhalt på maximalt 200 Bq/m³. En gång var sjunde månad mäts bakgrundsstrålningen (gammastrålningen) på en plats i kommunen.

9 Alkohol, folköl, tobak, e-cigarettor och rökfria miljöer.

Se separat tillsynsplan.

10 Bygglöv, bygganmälningar och tillsyn enligt plan- och bygglagen

Tillsynsverksamhet enligt PBL (se bilaga 8)

Ansvar för tillsynen och att byggnaderna och den bebyggda miljön uppfyller samhällets krav ligger på nämnden. Tillsynen utövas mot byggherrar och fastighetsägare men även mot kontrollansvariga, funktionskontrollanter, nyttjanderättsinnehavare och väghållare.

Syftet är i första hand att de hus som byggs ska bli säkra, hälsosamma och tillgängliga. Det leder i sin tur till färre olyckor (t.ex. takras och hisshaverier) och förebygger hälsoproblem hos de boende. Byggherrarna och fastighetsägarna har själva ansvar för att åtgärda de eventuella problem som finns men nämnden ska kontrollera att de tar sitt ansvar.

Förutom nybyggda byggnader ska tillgänglighet för funktionshindrade (enkelt avhjälpna hinder) och underhåll av byggnader och tomter kontrolleras. Tillsynen omfattar inte bara de åtgärder som kräver bygglöv utan även bygglovsbefriade sådana. Nämndens tillsynsansvar omfattar dessutom ventilationssystem (OVK) och hissar samt de tekniska egenskapskraven, både under byggtiden och senare när byggnaderna används.

Nämnden ska regelbundet följa upp och utvärdera sitt tillsynsarbete. På begäran av Boverket och länsstyrelsen, de tillsynsvägledande myndigheterna, ska nämnden lämna de uppgifter som efterfrågas. En tillsynsplan är ett bra sätt att systematisera och prioritera vad som ska göras i tillsynsarbetet och i vilken ordning arbetsuppgifterna ska utföras. Av den här tillsynsplanen framgår hur bygg- och miljöförvaltningen arbetar med tillsynsfrågorna och vad nämnden prioriterar för tillsynsarbetet. Syftet är att underlätta en kontinuerlig uppföljning av tillsynen och att kunna planera resurserna utifrån behoven.

Tillsynen ska säkerställa syftet med plan- och bygglagen och dess följdlagstiftning. Tillsynsmyndigheten ska därför på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse, men även genom telefonrådgivning, information och liknande skapa förutsättningar för att plan- och bygglagens ändamål tillgodoses.

Hur mycket tillsyn ska nämnden utöva?

En byggnadsnämnd pröva alla anmälningar om tillsyn och ingripa om det finns skäl till det. Det framgår dock inte av plan- och bygglagstiftningen i vilken omfattning byggnadsnämnderna ska utöva egeninitierad och planerad tillsyn. I förarbetena till PBL anges visserligen att det förväntas att byggnadsnämnderna ska arbeta mer med tillsyn men det finns inte någon mer konkret vägledning.

Hur mycket en byggnadsnämnd bör arbeta med egeninitierad och planerad tillsyn är beroende av hur förhållandena ser ut i den enskilda kommunen. Om antalet tillsynsanmälningar är stort och byggnadsnämnden ofta upptäcker avvikelser finns det anledning att avsätta mer resurser till egeninitierad och planerad tillsyn. Det innebär att

tillsynen kan skilja i omfattning mellan olika kommuner. Byggnadsnämnden är dock alltid skyldig att handlägga anmälningar om överträdelser.

Det finns inte något krav på att byggnadsnämnden ska ha en tillsynsplan men Boverket anser att effektivt tillsynsarbete förutsätter att det i så stor utsträckning som möjligt planeras och resurssätts i förväg.

Nämnden får inte ta ut avgifter för sin tillsynsverksamhet inom byggområdet, eftersom den ska vara skattefinansierad. De byggsanktionsavgifter som nämnden tar ut tillfaller dock kommunen.

Tillgänglighet på allmänna platser och i publika lokaler

Ett hinder mot tillgänglighet eller användbarhet i lokaler dit allmänheten har tillträde samt på en allmän plats ska alltid avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpa.

Mål med kontrollen

För att alla ska kunna vara delaktiga i samhället är det viktigt att funktionshinderperspektivet genomsyrar de kommunala verksamheterna. Det är även viktigt att kommunen arbetar för att förbättra tillgängligheten.

Obligatorisk ventilationskontroll, OVK

Byggnadsnämnden ska se till att fastighetsägaren tar sitt ansvar. Vid en OVK ska det kontrolleras att ventilationssystemets funktion och egenskaper i huvudsak överensstämmer med de föreskrifter som gällde när systemet tog i bruk. OVK utförs för att säkerställa ett tillfredställande inomhusklimat i byggnader.

Mål med kontrollen

Att ha god tillsyn av OVK då ventilationen är väsentlig för en god inomhusmiljö. Bristande ventilation kan leda till en ökning av allergier, astma samt nedsatt prestationsförmåga för de som är i lokalerna. Miljöer där barn vistas bör prioriteras, då de är extra känsliga.

Hissar och andra motordrivna anordningar

Det är fastighetsägaren som är skyldig att se till att hissen besiktigas i tid.

Byggnadsnämnden ska se till att fastighetsägaren tar sitt ansvar. Fastighetsägaren ska också se till att det finns en giltig och väl synlig besiktningsskylt i varje hiss. På skylten ska det framgå sistadatum för när hissen måste besiktigas nästa gång. Alla hissar ska besiktigas en gång om året.

Tillsynen omfattar även motordrivna anordningar, bostadsanpassningshissar och skidliftar m.fl.

Mål med kontrollen

Att anordningarna är säkra att använda.

Olovligt byggande - olovlig åtgärd

Svartbygge är ofta den folkliga benämningen för att bygga utan bygglov (olovligt byggande). Egentligen står benämningen för alla åtgärder som är bygglovspliktiga men som man gör utan bygglov.

Om en åtgärd som kräver bygglov, rivningslov, marklov eller anmälan har utförts har byggnadsnämnden rätt att ta ut en **byggsanktionsavgift**. Byggsanktionsavgift kan tas ut även när det gäller till exempel igångsättning av ett bygglovs- eller anmälningspliktigt arbete innan startbesked meddelats eller när ett byggnadsverk börjat användas innan ett slutbesked utfärdats.

Förvanskningförbudet (PBL 8 kap.13 §) skyddar byggnader som är särskilt värdefulla ur historisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt. Förvanskning avser förändringar av karaktärsdrag eller egenskaper som utgör byggnaders kulturvärden, på ett sådant sätt att ett av dessa värden förstörs helt eller delvis. Det gäller både invändiga och yttre ändringar och oavsett om bygglov krävs eller inte. Skyddet gäller även bebyggelsemiljöer.

Mål med kontrollen

Det är viktigt för det allmännas förtroende att byggnadsnämnderna lever upp till sitt ansvar att se till att samhällskraven blir uppfyllda. Det är en demokratisk rättvisefråga att den enskildes möjlighet att bygga grundas på lagar och bestämmelser och inte på grannarnas goda vilja. Byggnadsnämnden kontrollerar att åtgärderna uppfyller de krav som lagen ställer.

Individuell mätning och debitering, IMD

Individuell mätning och debitering, IMD är ett nytt tillsynsområde för byggnadsnämnden sedan 1 juli 2021. IMD innebär att uppvärmning och tappvarmvatten mäts separat på lägenhetsnivå och att kostnaden separeras från varmhyran i flerbostadshus.

Det är byggnadsnämnden som ansvarar för tillsynen över installation av system för individuell mätning och debitering av uppvärmning och tappvarmvatten. Nämnden får ta ut avgift för denna tillsyn.

Mål med kontrollen

IMD är en metod som syftar till att minska energianvändningen för uppvärmning genom sänkt innetemperatur (IMD värme) och minskad användning av tappvarmvatten (IMD tappvarmvatten).

Tillsynsplanen har inte prioriterat upp detta område och det är oklart hur många timmar som kan behöva läggas.

Laddinfrastruktur

Laddinfrastruktur är ett övergripande begrepp för fast utrustning som behövs för laddning av elfordon. Kraven på laddinfrastruktur i samband med uppförande av byggnader ska tillämpas om man söker bygglov eller gör en anmälan efter den 10 mars 2021. Därutöver ställs retroaktiva krav, det vill säga krav som omfattar befintliga byggnader även om några andra åtgärder inte vidtas. De retroaktiva kraven innebär att uppvärmda byggnader som inte är bostadshus och som har fler än 20 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha minst en laddningspunkt för elfordon. Dessa krav ska vara uppfyllda senast den 1 januari 2025.

Mål med kontrollen

Kraven på laddinfrastruktur är ett verktyg i elektrifiering av transportsektorn.

Tillsynsplanen har inte prioriterat upp detta område, men blir aktuellt i samband med prövning av nya bygglov.

Lekplatser

Lekplatser och fasta anordningar på lekplatser ska underhållas så att risken för olycksfall begränsas (8 kap 15§ PBL).

Mål med kontrollen

Att lekplatser ska vara säkra att använda och tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga. Standarderna för lekredskap syftar främst till att förhindra att barn under lek utsätts för risker som de inte har förmåga att förutse. Olyckor med lekredskap kan i värsta fall leda till dödsfall eller men för livet.

Tillsynsplanen har inte prioriterat upp detta område.

Taksäkerhet

De säkerhetskrav som ställs på tak regleras av flera olika myndigheter, varav Boverket är en av dessa. Takskyddsanordningarna ska finnas och även underhållas så att de inte rostar eller hållfasthetsmässigt försämras. Det finns även föreskrifter om snörasskydd över entréer. Det är kommunens byggnadsnämnd som har tillsynsansvar, vilket innebär att den ska övervaka att lagar, förordningar och detaljföreskrifter följs i de enskilda ärendena.

Mål med kontrollen

Taken på våra byggnader är arbetsplats för flera yrkesgrupper. Reglernas syfte är att skydda mot fall vid tillträde och förflyttning på tak och vid arbete på ett fast arbetsställe på tak.

Tillsynsplanen har inte prioriterat upp detta område annat än vid nya bygglov.

Skyltar och ljusanordningar

Skyltar som inte kräver bygglov men som innebär att allmänheten avvisas från ett visst område som är av betydelse för friluftslivet, får inte finnas uppsatta utan tillstånd av kommunen. Likaså får inte tavlor, skyltar, inskrifter eller liknande anordningar för reklam eller propaganda, finnas varaktigt uppsatta utanför detaljplanelagt område utan tillstånd av Länsstyrelsen. Saknas tillstånd får byggnadsnämnden besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att tillse att regleringen om skyltning efterlevs.

Skyltar utanför detaljplanelagt område kräver tillstånd från Länsstyrelsen, eller väghållningsmyndigheten – enligt väglagen och/eller lag med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning.

Kommunen är tillsynsmyndighet enligt lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning.

Mål med kontrollen

Skyltar och ljusanordningar ska inte orsaka risker för trafik eller annan olägenhet för omgivningen.

Enstaka ärenden hanteras, händelsestyrt.

Konsekvensanalys:

Ska förvaltningen komma ikapp samt hantera egeninitierad tillsyn behöver ytterligare resurser tillkomma.

Strandskyddstillsynen innebär en tillsynsskuld som inte hanterats sedan den genomfördes 2019, den kommer inte kunna hanteras under 2024. Denna del handläggs av bygglovshandläggare men tillhör miljöbalkens område.

Saknas redundans pga få medarbetare.

Handläggning inom ramen för PBL (se bilaga 9)

Största delen av det arbete som sker inom ramen för PBL är inte tillsyn utan handläggning av ärenden såsom bygglov, förhandsbesked, hantering av anmälningsärenden.

Bygglovsrådgivning, hantering av överklagade ärenden, och uppsökande tillsynsverksamhet av olovlig byggnation, enkelt avhjälpna hinder, obligatorisk ventilationskontroll och hissar finansieras av skattemedel samt hantering av eventuella byggsanktionsavgifter.

12 Bostadsanpassning

Bostadsanpassningsbidraget är ett kommunalt bidrag som kan sökas av personer med funktionshinder. Bostadsanpassning är tvingande och kan inte nedprioriteras. Ansökan ska vara skriftlig och innehålla en ansökningsblankett och intyg från arbetsterapeut. Vid större åtgärder krävs även åtgärdsprogram från arbetsterapeut och en kostnadsberäkning/offert för åtgärderna.

Handläggaren ska bedöma om de sökta åtgärderna är bidragsberättigade. Det innebär bland annat att granska om åtgärderna är nödvändiga, att bostaden ska användas permanent, att bidraget endast ges för anpassning av bostadens fasta funktioner samt att bidrag inte ges för åtgärder som behöver utföras av väsentligen andra orsaker än funktionsnedsättning. Bidrag ges inte heller till t ex servicebostäder/äldreboenden eller om behovet kan säkerställas med hjälp av hjälpmedel istället.

I de fall sökande inte själv, via anhörig eller annan kontaktperson, har möjlighet att ombesörja kontakt med hantverkare för bostadsanpassningsåtgärd, har kommunen möjlighet att genom fullmakt från sökande ombesörja kontakterna med hantverkare. Detta görs via kommunens upphandlade entreprenörer.

Bostadsanpassning finansieras enbart med skattemedel. Även bidragen som lämnas är skattemedel.

Mål med kontrollen

Syftet med lagen om bostadsanpassningsbidrag är att ge människor med funktionsnedsättning en möjlighet till ett självständigt liv i eget boende.

13 Administration

Administrationen på bygg- och miljöförvaltningen består av 3,5 heltidstjänster.

Exempel på administrativa uppgifter:

- Registrering av nya ärenden samt inkommande handlingar
- Postöppning, fysisk och digital
- Expediering av delegationsbeslut och nämndbeslut(en del görs idag av handläggarna)
- Grannyttranden
- Överklagade ärenden – expediering till länsstyrelsen
- Utlämnande av allmänna handlingar
- Mottagningsattestera och kontera inkommande fakturor
- Avsluta och arkivera ärenden
- Rapportering till SCB och Skatteverket
- Rapportering till Insikt
- Sammanställning av delegationsbeslut till nämnd
- Godkännande av debiteringsunderlag samt fakturering
- Ajourhållning i LINÅ (LINÅ kommer att stängas ned och vi övergår till hantering i BAL/Geosecma)
- Uppdatering av webben
- Arkivering
- Dokumenthanteringsplan
- Informationssäkerhet/GDPR
- Nämndprocessen
- E-tjänster
- Systemförvaltande

Administratörsarbetet är inräknat i gällande timtaxor för förvaltningen.

14 Övriga uppdrag under 2024

Bygg- och miljöförvaltningen ska under 2024 genomföra följande uppdrag:

- Bygg- och miljöförvaltningen ska bidra aktivt i diskussionerna kring fortsatt utveckling av samverkan inom Sjuhärad (uppdrag från direktionen)
- Bygg- och miljöförvaltningen ska ta fram en ny handlingsplan för arbetet med att förbättra resultaten i insiktsmätningarna, där de mjuka värdena även ingår. (mål 2 i verksamhetsplanen)
- Bygg- och miljöförvaltningen ska arbeta för en ökad digitalisering genom att t ex öka antalet e-tjänster ut mot kund, undersöka möjligheten till en digital brevlåda (mål 6 i verksamhetsplanen)
- Bygg- och miljöförvaltningen ska öka tillgängligheten, genom uppstart av en servicefunktion. (mål 3 i verksamhetsplanen).

- Workshop och dialog mellan förvaltning och nämnd för att nå mål och skickliggöra varandra i våra respektive roller, i både hårda och mjuka frågor. (mål 2 i verksamhetsplanen)
- Bygg- och miljöförvaltningen arbetar med de brister som länsstyrelsen lyfter fram i revisionsrapport (eller ev kommande föreläggande).
- Bygg- och miljöförvaltningen arbetar med att skapa en mötesplattform för nämndsmöten/nämndprocesser/publicering av mötesprotokoll som fungerar med ärendehanteringssystemet EDP Vision. (uppdrag finns inom KSF)
- Bygg- och miljöförvaltningen arbetar med information och processbeskrivningar via hemsidan i syfte att stödja (mål 4 i verksamhetsplanen).
- Kompetensförsörjningsplan tas fram utifrån verksamhetsbehov (mål 5 i verksamhetsplanen)
- En handlingsplan tas fram under året utifrån resultatet i medarbetarenkäten (mål 5 i verksamhetsplanen)
- Open E, e-tjänster införs och utökas successivt (mål 6 i verksamhetsplanen)

15 Personal och resurser

Miljö: 2,9 tjänster

Hälsoskydd: 1 tjänst

Livsmedel: 1 tjänst

Bygg: 3,8 tjänst (3,2 bygg, 0,6 bostadsanpassning)

Admin: 3,5 tjänst (inklusive nämndadministrationen)

Förvaltningschef

Vid tillsynsplanering planeras den tid som beräknas för tillsyn dvs cirka 850-900 timmar per år och heltidstjänst (administratörsdelen ligger på något fler timmar). (För bygg ca 1000 timmar). Tiden fördelas enligt följande under 2024. Totala antalet timmar för förvaltningen är cirka 14 600.

Område	Antal timmar efter prioritering	Behov	Antal tjänster idag
Miljötillsyn inkl avlopp	3562= ca 4 tjänster	4572= ca 5 tjänster	2,9
Hälsoskydd + Strålskydd + rökfria miljöer	870 + 30 + 10 + 50=910 960= ca 1 tjänst	1 tjänst	1
Livsmedel + Animaliska biprodukter Samverkanstid Alk/tobak	832 + 62=894	1	1
Alkohol, tobak, folköl, e-cigaretter, receptfria läkemedel	295	0,25	0,25
Plan- och bygglagen	4605= 4,5 tjänst	5565= 5,5 tjänst	3,2
Bostadsanpassning	590	590= 0,6 tjänst	0,6 tjänst
Administration	3665= 3,5 tjänster	4055= 4 tjänst	3,5
Totalt	14600	17000	

16 Prioriteringar 2024

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att det är lämpligt att under 2024 prioritera arbetet med e-tjänster, service ut mot kunder samt ökad struktur och kvalitetsarbete inom förvaltningen. I övrigt styr tillsynsplanen vilka insatser som sker under året. Verksamhetsplanen för nämnden anger även vilka insatser som bidrar till att nå kommunfullmäktiges uppställda mål.

Utifrån tabellen ovan saknas resurser trots prioriteringar, främst inom miljöbalksområdet, men även inom plan- och bygglagens område. Tillsynsregistren är inte kompletta varvid det saknas timmar för bedömning av behov. Tillsynsskulder behöver arbetas bort, dessa kan inte hanteras över ett års tid, men påverkar tillgänglig tillsynstid idag. Inom dokumenthanteringsområdet och arkivering finns svårigheter att hinna med.

Prioritering utifrån behov och resurser

Se respektive bilaga.

Som planen visar finns det svårigheter att klara uppdraget. En behovsutredning kommer att arbetas fram under året inför planering av 2025.

När det gäller nedprioritering så kan detta inte göras inom alla fyra tillsynsgrupper. Den styrda tillsynen och den händelsestyrda tillsynen är den del av verksamheten som nämnden är skyldig att bedriva tillsyn på och kan därför inte prioriteras ned. Det finns dock vissa delar inom den skattefinansierade tillsynen som kan minskas ner, till exempel kvalitetsarbete, interna uppdrag, samverkan mm. Länsstyrelsens tillsyn visar dock på att detta arbete är eftersatt och behöver prioriteras upp.

För att verksamheten ska fungera kan dock inte obefogade klagomål, remisser, registrering och service som också ligger under skattefinansierad tillsyn prioriteras bort.

Det finns möjlighet att skära ner i den behovsprioriterade tillsynen som nämnden själv styr över.

Inventering av förorenade områden ingår i den skattefinansierade tillsynen och är något som länge har nedprioriterats. Behovet av resurser för detta kommer att öka då arbetet behöver prioriteras framgent. Med nuvarande resurser är det svårt att uppnå behovet fullt ut, därför kommer detta tillsynsområde även fortsättningsvis att vara nedprioriterat.

Med nuvarande prioriteringar, grundläggande behov och tillgängliga resurser finns inte mycket tid över till behovsprioriterad tillsyn (bara inom enstaka tillsynsområde).

Den tidigare prioriterade avloppsinventeringen har prioriterats ned då det inom området inkommer ärenden att hantera samt finns en skuld att hantera. Utöver tillsynen på avlopp finns ett stort behov av att bedriva tillsyn på övriga miljöfarliga verksamheter (U-verksamheter, till exempel mindre lantbruksverksamheter, verkstäder, och att följa upp utsläppsförbud avseende enskilda avlopp.

Trots nedprioriteringar bedöms det svårt att få timmarna att räcka.

18 Avgiftsfinansiering

Bygg- och miljöförvaltningen strävar efter att tillsyn och kontroll inom myndighetens verksamhet ska vara avgiftsfinansierad i så stor utsträckning som möjligt. Avgifter tas ut enligt av Kommunfullmäktige fastställd taxa. Det finns dock arbetsuppgifter inom förvaltningens arbetsområde som inte kan avgiftsfinansieras.

Under året arbetas nya taxor fram samt att idag gällande taxor indexeras upp för att öka kostnadstäckningen.

19 Slutsatser och konsekvenser av tillsynsplanen

Situationen och förutsättningarna idag mot föregående år ser sämre ut och tillsynsplanen har i dagsläget inte en balans mellan antalet timmar som behöver utföras och antalet tillgängliga timmar i resurser.

De övergripande konsekvenserna då bygg- och miljöförvaltningen tvingas prioritera mellan arbetsuppgifter eller har begränsad tid för att säkerställa kvaliteten i arbetet är att:

- Det kan bli svårt att hålla lagstadgade handläggningstider.
- Svarstider för inkommande frågor blir längre.
- Möjligheterna till förebyggande informationsinsatser minskar, t.ex. uppdatering av webbsidor samt riktade utskick till verksamheter om t.ex. ny lagstiftning.

- Möjligheten att avsätta tid för inläsning av ny lagstiftning för medarbetarna vilket leder till risk för minskad rättssäkerhet och kvalitet.
- En hög arbetsbelastning på medarbetarna, prioriteringar krävs men det är sårbart och påverkar arbetsmiljön.

Sammantaget är belastningen på förvaltningen mycket hög, det är sårbart med få handläggare och nuläget innebär en arbetsmiljöpåverkan.

20 Uppföljning

Uppföljning av tillsynsplanen med redovisning av tillsynsfrekvens och resultat av tillsynen redovisas vid nämndens sammanträde i augusti (delårsuppföljning) samt vid något av nämndens första sammanträden 2025.

**Tillsynsplan inom miljöbalkens och
livsmedelslagens områden**

2025–2027

Sammanfattning

Detta dokument utgör bygg- och miljönämndens tillsynsplan (TP) avseende verksamheten för miljö- och hälsoskydd samt livsmedel. Tillsynsplanen utgår från den antagna behovsutredningen (BU) för 2025–2027, beslutad av nämnden 2025-01-20, § 8. En tillsynsplan omfattar samma tidsperiod som behovsutredningen, det vill säga tre år, men är detaljerad och specificerad för ett år i taget. All planerad återkommande tillsyn som nämnden bestämde i behovsutredningen ska synas i tillsynsplanen. På så sätt syns även verksamheter som endast besöks vart tredje år. Tillsynsplanen avser 2025–2027 och innehåller vad som ska göras under året, vilka prioriteringar som gjorts samt konsekvenserna av det som prioriterats bort. I nuläget föreligger det stora svårigheter att komma ikapp med den tidigare tillsynsskulden, inom flera områden, för att på sikt komma i balans.

För området livsmedelskontroll kan en plan läggas först efter att riskklassningen är genomförd, en övergripande plan för kontrollen ingår dock i detta dokument.

Resultat tillsynsplan

Behovsutredningen visade på ett behov av resurser motsvarande 8,5 årsarbetare (ÅÅ) för 2025. Specifikt visade utredningen på ett behov av resurser inom miljöbalkens område motsvarande ca 7,5 årsarbetare och inom området livsmedel motsvarande ca 0,9 ÅÅ. Tobak och serveringstillstånd hanteras i en egen plan och genom samverkansavtal med annan kommun.

För tillsynsplanen beräknas tillsynen inom miljöbalkens område motsvarande ca 5 årsarbetare, dvs en prioritering, och inom området livsmedel motsvarande ca 1 årsarbetare.

Personalsbudgeten för 2025 innebär att det finns utrymme för totalt 6 miljöinspektörer (inkl livsmedel). Administratörer är inte medräknade här.

Ingen utökning av budget har skett utöver ett övergripande stöd inom staben om 50 %, vilket kan ge effekt inom verksamheten i stort. Det är en stor differens mellan behovet av resurser och tillgängliga resurser vilket innebär en fortsatt stark prioritering av verksamheten. Tidigare behovsutredning har varit svår att jämföra med då den varit undermålig till innehåll. Det är svårt att hantera redundansen på få medarbetare.

I uppdraget som tillsynsmyndighet ingår att prioritera åtgärder där det gör mest nytta samt att ambitionsnivåer ska ses över. Utifrån att tillgängliga resurser inte motsvarar behovet har prioriteringar gjorts och ambitionsnivåer setts över. Det finns dessutom tillsynsskulder att hantera innan ny tillsyn startar upp, för att komma i strukturell balans.

Fördelningen av resurserna på de olika verksamhetsområdena framgår av nedanstående tabell.

Verksamhetsområde	Resursbehov behovsutredning (BU) 2025 (ÅÅ)	Tillsynsplan (TP) 2025 (ÅÅ)	Skillnad BU/TP (ÅÅ)	Personalsbudget för 2025 (ÅÅ)
Miljöskydd	3,02	Styrd/händelsestyrd	0,92	2,1
Förorenade områden	0,51	händelsestyrd	0,51	Ingår i ÅÅ ovan
Hälsoskydd	0,94	Styrd/händelsestyrd/behovsstyrd	0,04	0,9
Små avlopp	2,59	händelsestyrd	0,69	1,90
Naturvård och skyddade områden	0,88	händelsestyrd	0,78	0,10
Livsmedel	0,88	Styrd/händelsestyrd/behovsstyrd	-0,12	1,0
Tobak och serveringstillstånd	Separat plan			
Administration & ledning	4,75 (inkl bygg)			
Årsarbetare totalt	8,47 (exkl admin)		2,8	6

Tabell 1. Sammanställning av totalt resursbehov och personaltillgångar för behovsutredning samt fördelning av resurserna för tillsynsplan.

1. Inledning

Enligt miljötillsynsförordningen ska det hos tillsynsmyndigheten finnas en utredning om tillsynsbehovet för tillsynsmyndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. I Bollebygds kommun är bygg- och miljönämnden tillsynsmyndighet.

Behovsutredningen ska omfatta kommande treårsperiod och ses över vid behov, dock minst en gång per år. Det ska föras register över de verksamheter som behöver återkommande tillsyn. Baserat på utredningen och registret ska nämnden inför varje verksamhetsår göra en tillsynsplan. I tillsynsplanen ska det framgå vilka prioriteringar som gjorts samt vilken tillsyn som kommer att utföras och konsekvenser av prioriteringen. Av tillsynsplanen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella strategin för miljöbalkstillsynen. Utifrån ett nuläge kan konstateras att tillsynsregistren inte är kompletta varvid kvalitén för styrdokumentet kommer att kunna förbättras över tid.

Enligt Livsmedelsverkets föreskrift om offentlig kontroll av livsmedel ska kontrollmyndigheten årligen fastställa en plan för myndighetens livsmedelskontroll. Planen ska omfatta en period om minst tre år och omfatta samtliga områden som myndigheten ansvarar för.

För övriga delar av nämndens ansvarsområde saknas krav på behovsutredning och tillsynsplaner i lagstiftningen.

Tillsynsplanen omfattar inte tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om receptfria läkemedel utan dessa myndighetsområden ingår i en särskild kontrollplan. Tillsynsplanen omfattar inte heller administration och ledning.

Den aktuella behovsutredningen avser 2025 till 2027 och antogs av nämnden 2025-01-20. Utifrån beslutad behovsutredningen, antagen budget för 2025 och erfarenheter från tidigare år har denna tillsynsplan tagits fram. Förvaltningen är ny efter den omorganisation som genomfördes inför år 2024 och den strukturella balansen behöver landa.

I behovsutredningen beskrivs bland annat tillsynsuppdraget, styrande dokument, samverkan, finansiering av tillsynen samt förklaring av olika begrepp. För mer information om dessa delar hänvisas till behovsutredningen.

1.1 Sammanfattning av behovsutredningen 2025–2027

Behovsutredningen för 2025–2027 visade på ett totalt resursbehov för 2025 (år 1) på cirka 8,5 årsarbetare, se tabell 2 nedan. Specifikt visade utredningen på ett behov av resurser inom miljöbalkens område motsvarande 7,5 årsarbetare och inom området livsmedel motsvarande 1 årsarbetare.

Tillsynsområde	Resursbehov enligt tidigare års behovsutredning har inte tagits med då underlaget inte varit komplett	Resursbehov enligt årets behovsutredning			Resurser enligt fastställd budget
	Årsarbetare år 1	Årsarbetare år 1	Årsarbetare år 2	Årsarbetare år 3	Årsarbetare år 1
Miljöskydd		3,02	2,58	2,43	2,10
Förorenade områden		0,51	0,48	0,45	
Hälsoskydd		0,94	0,99	0,82	0,90
Små avlopp		2,59	2,41	2,26	1,90
Livsmedel		0,88	0,70	0,65	1,00
Naturvård		0,53	0,53	0,50	0,10
Administration och ledning (tillgänglig tid kan sättas något högre för administration än för handläggning)		4,75	4,38	4,12	4,00
Årsarbetare totalt	0,00	8,47	7,69	7,12	6,00

Tabell 2. Sammanställning av totalt resursbehov.

1.2 Budget 2025

Personalbudgeten för 2025 innebär att det finns utrymme för 6 miljöinspektörer inklusive livsmedel. Nämnden har minskat det administrativa stödet med ca 0,5 ÅA men det har budgeterats för en 0,5 ÅA samordnare (övergripande dvs stöd för hela förvaltningens område). Det är fortsatt en stor differens mellan behovet av resurser och tillgängliga resurser vilket innebär att prioriteringar måste göras inom verksamheten. Då det finns stora tillsynsskulder är det även svårt att få tillgänglig tillsynstid för framåtsyftande, då det i nuläget är prioriterat att ta hand om det som påbörjats tidigare.

De timmar som finns att är 6775 h på handläggningstid och 4375 h på övrig tid (där även övergripande arbete på förvaltningen och byggdelarna ingår). Intäktsbudgeten för 2025 innebär att ca 1100 timmar av handläggningstiden måste läggas på avgiftsfinansierat arbete. (intäktskravet i budget är satt till 1,35 mn kr för 2025 (miljö, hälsoskydd och livsmedel) vilket är en ökning sedan föregående år men den strukturella balansen behöver landa först för att kunna planera. För året har även konteringen setts över för medarbetare där det konstaterats att kontering för lönekostnader har behövt justeras så att de går mot det myndighetsområde som medarbetaren arbetar inom. Under året finns ett uppdrag från kommunfullmäktige att analysera kostnadsnivån i vår verksamhet utifrån nettokostnadsavvikelsen och ta fram och genomföra åtgärder så att verksamhet med högre kostnader närmar sig genomsnittet i riket. För denna analys kommer förvaltningen att utgå ifrån uppgifter i

KOLADA samt ekonomisystem. Arbete pågår med att tydliggöra verksamhetskoderna i ekonomisystemet för att lättare kunna filtrera ut per myndighetsområde och verksamhetsområde.

1.3 Finansiering av verksamheten

Myndighetens arbete finansieras både genom avgifter och skattemedel. Efter att behoven fastställts i behovsutredningen bedöms vad som går att avgiftsfinansiera och vad som bör skattefinansieras. Målsättningen är att så mycket arbete som möjligt ska avgiftsfinansieras. För det arbete där avgiftsfinansiering inte är möjligt måste det skattefinansieras.

I Sverige gäller principen att ”förorenaren betalar” och finns i en av EU:s regler, vilket innebär att den som påverkar människans hälsa eller miljön ska betala myndighetens kostnader för tillsynen.

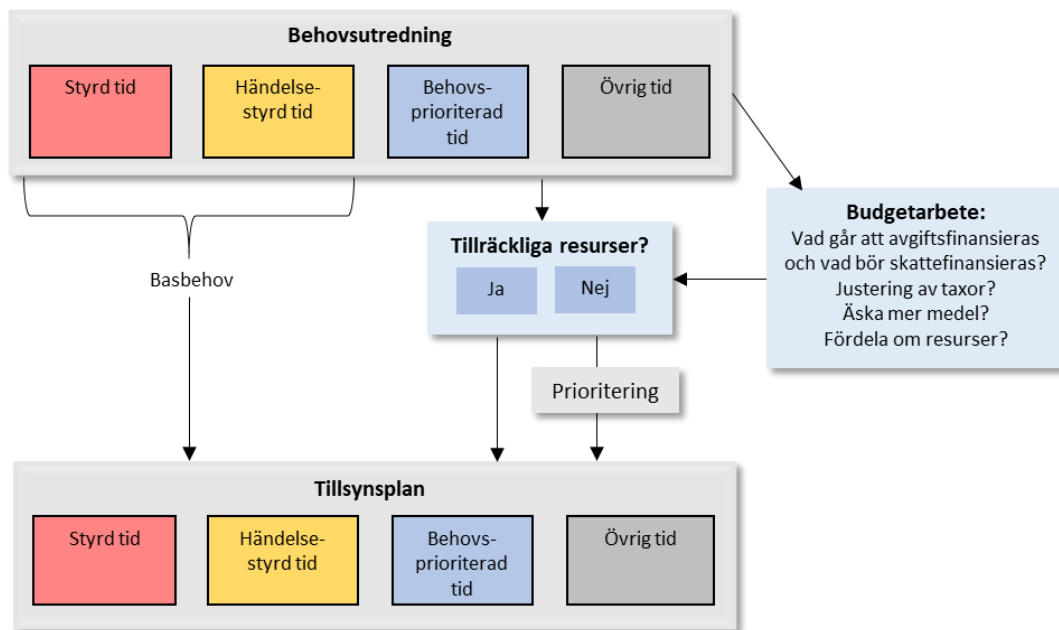
I behovsutredningen för 2025 är drygt 50 % avgiftsfinansierad och resterande skattefinansierad.

1.4 Förhållandet mellan behovsutredning, budgetarbete och tillsynsplan

En behovsutredning tas fram som ska visa vilket behov av resurser som finns för att utföra myndighetens arbete. Behovsutredningen och olika uppföljningar av verksamheten utgör en grund för framtagande av budgeten. Av budgeten framgår vilka resurser som finns tillgängliga. Med behovsutredning och budget som grund kan en tillsynsplan tas fram. Då ny organisation trädde i kraft 2024 och ny chef har tillträtt har mycket tid åtgått till att få bättre kunskap om verksamheten samt följa upp de brister som påtalats vid revision i december 2023. Förvaltningen arbetar nu med att bygga upp strukturen.

De arbetsuppgifter som omfattas av kategorierna styrd tid och händelsestyrd tid utgör tillsynsmyndigheternas basbehov, till vilka myndigheten alltid måste kunna avsätta den mängd tid och resurser som behövs. Dessa delar förs över direkt från behovsutredningen till tillsynsplanen, se figur 1 nedan.

I behovsutredningen bedöms resursbehovet för behovsprioriterad tid. Om budgeten innebär att inte tillräckliga resurser finns måste prioriteringar göras eller ambitionsnivån ses över. Det är framför allt inom den behovsprioriterad tiden prioriteringar kan göras.

Figur 1. Förhållandet mellan behovsutredning, budgetarbete och tillsynsplan

1.5 Kompetenskrav och utbildning

Det ställs stora krav på tillsynsmyndigheten för att säkerställa att det finns tillräcklig kompetens för att utföra myndighetsuppdraget effektivt och rättssäkert med hög kvalitet.

Personalen har en universitet- eller högskoleutbildning, eller relevant utbildning och erfarenhet som arbetsgivaren bedömer likvärdig för de uppgifter som ska utföras. I samband med utvecklingssamtalen förs dialog och dokumentation med medarbetare och chef kring behov av fort- och vidareutbildning. Personalen deltar kontinuerligt i olika typer av fortbildningar och fokus framåt kommer att vara kommunikation och bemötande, tillsynsmetodik samt juridik, med stöd av de kompetensrosor som tas fram. Miljösamverkan har också ovan nämnda områden som fokusområden. Det handlar om att bygga en trygghet i rollen som inspektör. Förvaltningens handläggare behöver ha en bredd i sina tjänster och det är sårbarhet idag om någon handläggare slutar sin tjänst.

Inom området förorenade områden behöver kompetensen stärkas framåt.

1.6 Beskrivning av övrig tid och handläggningstid

Övrig tid

Övrig tid, är sådan tid som inte är direkt handläggningstid men som behövs för att verksamheten ska fungera. Det beskrivs närmare i behovsutredningen.

Handläggningstid

Handläggningstid delas upp i följande kategorier:

- Styrd tid

- Händelsestyrd tid
- Behovsprioriterad tid

Styrd tid

Styrd tid är sådan tid som går åt till uppgifter myndigheten måste utföra och som kan planeras in i förväg, både när de inträffar och hur mycket tid som ska läggas. Här finns till exempel tillstånd- och anmälningspliktiga verksamheter (så kallade A-, B-, IUV och H- och C verksamheter) som betalar en fast årlig avgift.

Händelsestyrd tid

Tiden i denna kategori benämns som händelsestyrd eftersom det inte i förväg går att planera precis när eller i vilken omfattning behovet kommer uppstå.

Händelsestyrd tid omfattar ärenden som kommer in till myndigheten som måste hanteras så som ansökningar, anmälningar, klagomål, olyckor, remisser, samråd, besvara myndigheter, rådgivning med mera.

Behovsprioriterad tid

Behovsprioriterad tid omfattar den planerade tillsynen på verksamheter som inte är anmälningspliktiga inom miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (så kallade U respektive UH verksamheter).

Denna kategori kan även omfatta nationella och regionala tillsynsprojekt. Ansvarig nämnd planerar denna tillsyn utifrån lokala förutsättningar. Tillsynsfrekvensen för dessa verksamheter varierar och kan vara årlig, återkommande, projektinriktad eller sporadisk.

2. Planering övrig tid

I detta avsnitt redovisas behovet av den övriga tiden och vilka utvecklingsarbeten som planeras att göras samt konsekvenser av det som prioriterats bort.

Vad som ska utföras inom den övriga tiden styrs till stor del av kommunfullmäktiges övergripande mål, regional avfallsplan samt de miljö- och hållbarhetsstrategiska programmen för kommunen. Målen och fokusområdena är enligt nedan.

Kommunfullmäktiges övergripande mål.

- "Företagande":

Resultatet i SKRs (Sveriges kommuner och regioner) insiktsmätning ska vara minst godkänt. En övergripande handlingsplan är beslutad i bygg- och miljönämnden under 2024 och förvaltningen har arbetat med frågan under en utvecklingsdag under hösten. Aktiviteter har identifierats som stödjer målet.

- "Attraktiv arbetsgivare":

Medarbetare rekommenderar Bollebygds kommun som arbetsgivare

Hållbart medarbetarengagemang

Under året behöver strukturer byggas upp på förvaltningen för att uppdraget ska bli tydligt för förvaltning och nämnd. Återkoppling till såväl medarbetare och nämnd, genom information och dialog bedöms som viktigt.

- "Hållbarhet, samhällsutveckling och miljö

Samtliga nämnder ska arbeta med insatser som bidrar till att kommunens energianvändning minskar.

Förvaltningen har höga ambitioner med utvecklingsarbetet som ryms inom övrig tid. Förvaltningen står inför utmaningar som kräver nya arbetssätt och lösningar för att skapa värde för våra kunder. Innovation kommer vara helt betydande i utvecklingsarbetet framåt för att skapa möjligheter och besvara frågan vad som kan göras annorlunda för att nå andra resultat än befintliga. Utveckling kostar, främst arbetskraft, och därför behöver tid avsättas och arbetet prioriteras. För året har nämnde erhållit en förstärkning i ram för digitalisering och arbete pågår med att implementera en ny mötesplattform för nämndsmöten kopplat till verksamhetssystemet, samt att inför e-tjänster.

Plan 2025

Aktiviteter som ryms inom den individuella tiden per person går oftast inte att prioritera bort. Tid behöver även läggas gemensamt för att bygga upp strukturen inom ny förvaltning och de olika myndighetsområdena.

I tiden ingår sådant som förflyttningar till möteslokaler, personalmöten, medarbetarsamtal, nätverk/samverkan, facklig tid, introduktion, skyddsombud/ronder, arbetsmiljöinsatser, beredskap/kris, taxor, internkontroll, planering och uppföljning, kompetensutveckling, förvaltningsgemensam information, arbete med gemensamma styrdokument, medarbetarenkäten, Insiktresultat, digitalisering, mallar/rutiner mm samt raster.

Sammanställning

Behov av tid för de aktiviteter som hamnar under övrig tid är svåra att bedöma. Detta bygger på att det framför allt är tillgängliga resurser, ambitionsnivå och prioritering som får styra hur mycket tid som kan läggas på området. Förvaltningen har bedömt att det är skäligt att lägga sig i den nedre delen av intervallet för tillgänglig handläggningstid för att arbete med "övrig tid" ska finnas. Denna bedömning har sin grund i att även nämnd vid workshop påtalat vikten av att avsätta tid för att bygga trygghet och struktur.

Konsekvenser av övrig tid som inte prioriterats

Om inte tillräckligt med resurser avsätts för struktur- och utvecklingsarbetet kommer det ta längre tid att effektivisera verksamheten så som automatisering och digitalisering. Det kommer också ta längre tid att fram nya arbetssätt, mallar och rutiner vilket är av stor vikt för nämndens verksamhet över tid men även för att skapa en trygghet i roll och för en god arbetsmiljö för förvaltningens medarbetare.

3. Planering handläggningstid per verksamhetsområde

Redovisningen är indelad i övergripande verksamhetsområden: miljöskydd, förorenade områden, hälsoskydd, små avlopp, naturvård och skyddade områden, **livsmedel** samt **administration**. För varje område redovisas en beskrivning av verksamhetsområdet, vilka aktiviteter som planeras att genomföras samt konsekvenser av den tillsyn som inte prioriterats.

Tillsynen är en del i strävan att uppnå Sveriges nationella miljö kvalitetsmål och de folkhälsopolitiska målen. Tillsynen ska ha en tydlig koppling till de globala målen i Agenda 2030 samt de nationella, regionala och lokala miljömålen.

Globala målen

Nationella målen

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Gifrfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö
16. Ett rikt växt och djurliv

Av de nationella målen berör alla utom mål 10 (vi berörs dock indirekt genom uppströmsarbete och vattendirektiv) och 14 Bollebygds kommun.

Tillsyn gentemot verksamheter med utsläpp till vatten, till exempel tillsyn av små avlopp, och tillsyn inom vattenskyddsområden, prioriteras särskilt högt för att vi ska kunna uppnå miljömålen; *Grundvatten av god kvalitet, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt Levande kust och skärgård.*

För att uppnå miljömålet; Frisk luft och Begränsad klimatpåverkan kommer verksamheternas energianvändning vara ett fokusområde i tillsynen. (Ett kommunfullmäktigemål, när det gäller kommunens egna verksamheter).

Tillsyn av strandskydd och vattenskyddsområden är viktigt för att uppnå främst miljömålen: *Ett rikt växt- och djurliv, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans, Levande kust och skärgård, samt Grundvatten av god kvalitet.*

Tillsyn inom området förorenade områden är eftersatt och nämnden behöver lägga en plan för arbetet framåt för att kunna arbeta utifrån nationella mål. Detta område berör flera av de nationella miljömålen när det kommer till mark och vatten/grundvatten.

EU:s vattendirektiv

Kommunen har genom införandet av EU:s vattendirektiv fått ett tydligare uppdrag att arbeta med vattenförvaltning och förbättra eller skydda vattenmiljön i våra sjöar, vattendrag, grundvatten och kustvatten. Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2022 – 2027 är vägledande för tillsyn samt strategiskt arbete. I tillsynen ska det bland annat säkerställas att verksamheter vidtar de skyddsåtgärder som är nödvändiga för att miljö kvalitetsnormer för vatten ska efterlevas.

Aktiviteter i åtgärdsprogrammet för Västerhavets vattendistrikt 2022–2027, som är aktuella inom nämndens ansvarsområde är framför allt följande:

-tillsynsplan och behovsutredning för miljöfarlig verksamhet ska inkludera små avlopp, vattenskyddsområden, förorenade områden och jordbruk.

- Miljökvalitetsnormerna beaktas vid det stöd som förvaltningen ger i arbete med detaljplaner mm.

Åtgärdsprogram 106 Rolfsån samt 108 Göta älv, är aktuella för Bollebygds kommun. En förvaltningsövergripande plan behöver även tas fram inom organisationen. Arbetet med åtgärder behöver ses långsiktigt.

Behovsutredning och tillsynsplan som leder till att tillsynen blir behovsstyrd utifrån ett avrinningsområdesperspektiv samt med hänsyn till tillrinningsområden bedöms vara ett viktigt fokusområde framåt och ligger i linje med åtgärdsprogrammet.

Nationell strategi för miljöbalkstillsynen

En nationell strategi för miljöbalkstillsynen har tagits fram av ett antal statliga myndigheter¹ och är ett gemensamt verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn. Strategin gäller för perioden 2022–2025 och enligt miljötillsynsförordningen ska det framgå hur kommunen tar hänsyn till den. Strategin innehåller sju olika fokusområden som tillsynsmyndigheterna ska använda som vägledning i tillsynsplaneringen.

I tillsynsplanen bedöms vilka fokusområden och tillsynsaktiviteter utifrån nationella strategi för miljöbalken som ska arbetas in. Det finns tillsynsaktiviteter som ryms inom den återkommande planerade tillsynen och här påverkar strategin inriktningen av tillsynen. Det finns tillsynsaktiviteter som medför en ny eller ökad omfattning av tillsyn vilket medför behov av resursförstärkning eller en bortprioritering av annan tillsyn. Dessa tillsynsaktiviteter väger tyngre än andra tillsynsområden. Det är inom tillsynsområden som inte berörs av strategin som nämnden kan prioritera bland den behovsprioriterade tiden.

Vilka aktiviteter i den nationella strategin som är aktuella inom nämndens ansvarsområde för 2025 framgår av bilaga ”Nationell plan för miljöbalkstillsynen” (inom fokusområden ”avfall” och ”naturtillsyn” är ingen aktivitet planerad).

Nationell kontrollplan för livsmedelskedjan (NKP)

Den nationella kontrollplanen är gemensam för alla kontrollmyndigheter. Den möjliggör en likvärdig kontroll, med gemensamma mål och prioriteringar i hela landet, med riktlinjer för kvalitetssäkring och utveckling. För perioden finns 20 operativa mål för livsmedelskontrollen. För 2025 bedöms riskklassningen väsentlig för att få bra underlag för den fortsatta planeringen och styrningen mot mål. Även här är förvaltningen i en uppbyggnadsfas.

¹ Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Läkemedelsverket, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, Socialstyrelsen, Energimyndigheten och Svenska kraftnät.

Utifrån sårbarhet och händelser bedöms följande operativa fokusområden inom livsmedelskontrollen ligga i linje med nämndens fokusområde ”vatten och grundvatten” den tillsyn inom vattenskyddsområden som planeras inom miljöbalkstillsynen:

- Mikrobiologiska och kemiska faror i faroanalys och beredning vid vattenverk
- Säkerhet vid vattenverk och reservoarer

En plan behöver läggas för att säkerställa att alla verksamheter blir kontrollerade i enlighet med sin beslutade kontrollfrekvens, och att alla relevanta krav kontrolleras på alla anläggningar under en 5 års-period. Kontrollfrekvensen beslutas enligt Livsmedelsverkets riskklassningsmodell, riskklassningen pågår.

ÖVERGIPANDE PLAN

Tillsynskategori	2025 tot	2025 MB
Styrd tillsyn	685	390
Händelsestyrd tillsyn	Rev: nu 2955	2760
Behovsprioriterad tillsyn	2710	2500
Totalt:	6350	5650

Tabellen ovan visar att det krävs ca 3150 timmar för den styrda och händelsestyrda tillsynen inom miljöbalksområdet (MB), vilket motsvarar ca 4 inspektörer/ÅA. Kvar finns ca 850 timmar att lägga på den behovsprioriterade tillsynen.

STYRD TILLSYN

Under 2025 planeras för följande insatser:

Tillsynsområde	Planerade insatser	Timmar
Miljöskydd	<ul style="list-style-type: none"> • Tillsyn av C-verksamheter samt klassning, aktualitetsprövning • Inkommande rapporter, köldmedia 	330
Hälsoskydd	<ul style="list-style-type: none"> • Radiakmätning • Solarium, strålskyddslagen • Uppföljning av tidigare tillsyn, H-verksamheter 	60
Livsmedel	<ul style="list-style-type: none"> • Kontroll av registrerade livsmedelsföretag • Riskklassning • Dricksvattenobjekt, fokusområde 1 och 2 • Material i kontakt med livsmedel • Återanvändningsbara muggar och matlådor 	295
Totalt antal timmar		685

HÄNDELSESTYRD TILLSYN

Det går inte att i detalj planera tiden för att hantera ärenden. Tiden i planen utgår från tidigare års statistik över antalet inkomna ärenden, antalet uppkomna ärenden till följd av utförd tillsyn samt den tid som bedöms behövas för att hantera dessa ärenden. Utöver ärenden ingår rådgivning och expertstöd.

Under 2025 bedöms följande tid behövas för att hantera ärenden och ge råd:

Tillsynsområde	Planerade insatser	Timmar
Miljöskydd	<ul style="list-style-type: none">• Handläggning av inkommande ansökningar och anmälningar inklusive dispenser.• Uppföljande tillsyn vid brister som uppmärksammats vid normal planerad tillsyn. Samt vid behov beslut om miljöskänkionsavgifter, förelägganden och/eller förbud samt åtalsanmälan.• Handläggning av klagomål på miljöfarliga verksamheter, samt handläggning till följd av olyckor.• Rådgivning och information till verksamhetsutövare.• Handläggning av externa och interna remisser, motioner, uppdrag, överklagade ärenden samt redovisning till myndigheter. <p>- 150 h för strandskydd (se strandskydd)</p>	1185
Förorenade områden	<ul style="list-style-type: none">• Handläggning av anmälan om förorenat område• Klagomål• Rådgivning och information• Handläggning av remisser, överklagade ärenden, redovisning till myndigheter <p>(behov av att kompetenshöja förvaltningens medarbetare inom området för att kunna bedriva tillsyn samt påbörja inventering av branschklassade objekt.)</p>	210
Hälsoskydd	<ul style="list-style-type: none">• Handläggning av ansökningar och anmälningar, dispenser• Handläggning av smittskyddsärenden• Handläggning av klagomål rörande olägenhet för människors hälsa• Rådgivning och information• Handläggning av remisser, överklagade ärenden, samt redovisning till myndigheter• Uppföljande tillsyn vid brister och vid behov, beslut om föreläggande och/eller förbud.	230

Små avlopp	<ul style="list-style-type: none"> • Handläggning av ansökningar och anmälningar , inklusive dispenser • Handläggning av klagomål. • Rådgivning och information • Handläggning av externa och interna remisser. • överklagade ärenden, samt redovisning till myndigheter • Uppföljningar • Handläggning av ärenden – uppföljning av ej avslutade tillsynsärenden (tex förbud och förelägganden vid vite). Ligger inte med här 	1430 (har reviderats ned till 830 h efter genomgång av nuläget med inkommande avloppsärenden)
Livsmedel	<ul style="list-style-type: none"> • Handläggning av anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet, samt beslut om riskklassning av nya verksamheter. • Handläggning av klagomål, misstänkt matförgiftning, RASFF och misstänkt fusk • Rådgivning och information • Beslut om sanktionsavgift, föreläggande eller förbud. • Handläggning av externa och interna remisser, överklagade ärenden samt redovisning till myndigheter 	195
Strandskydd	<ul style="list-style-type: none"> • Ansökan som strandskyddsdispens • Klagomål angående strandskydd 	150
Naturvård och skyddade områden	<ul style="list-style-type: none"> • Anmälningar och dispenser • Remisser • Rådgivning och information • Stöd i arbete med detaljplaner 	155
Totalt antal timmar		Reviderat ned till 2760 h

BEHOVSPRIORITERAD TILLSYN

Särskilt viktiga områden inom det behovsprioriterade arbetet bedöms vara en uppstart i arbetet med förorenade områden, omklassning av livsmedelsverksamheter och införande av nytt avgiftssystem, uppföljning av äldre avloppsärenden och tillsyn enligt den nationella tillsynsstrategin inom miljöområdet.

Tillsynsområde	Planerade insatser	Timmar
----------------	--------------------	--------

Miljöskydd	<ul style="list-style-type: none"> • U-verksamheter, riskbedömning och tillsyn (området är eftersatt och kan ge stor miljönytta) • Animaliska biprodukter (tillsyn har tidigare inte bedrivits) • Kartläggning av verksamheter (registren är idag inte uppdaterade) • Sprängämnesprekursorer (inventering och tillsyn har inte tidigare genomförts) • Nätverk och samverkan (viktigt med samsyn) • Inklassning i ny taxa (uppdatering nödvändig) • Tillsynsprojekt (inom VSO, kan ge stor miljönytta och minska riskerna för påverkan av grundvattnet) I åtgärdsprogrammet från vattenmyndigheterna står att kommunerna ska genomföra regelbunden tillsyn av vattenskyddsområden samt säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning. • Inventering samt tillsyn på lantbruk o växtodlare: ”kommunerna ska i sin tillsynsplanering, prioritera tillsyn av verksamheter som bidrar till att miljö kvalitetsnormerna inte följs eller riskerar att inte följas” (U-verksamheter) • Här finns behov av att lyfta in frågor som berör vattendirektivet även för andra branscher till exempel för fordonsverksamheter mfl, dvs U-verksamheter 	750
Förorenade områden	<ul style="list-style-type: none"> • Upprättande av handlingsplan för förorenade områden (Prioriterat utifrån Nationella tillsynsstrategin. ”Tillsynsmyndigheter har senast år 2025 upprättat handlingsplaner eller motsvarande styrdokument för tillsyn av prioriterade förorenade områden”) • Inventering och uppdatering av register • Ev egeninitierad tillsyn utifrån plan 	200
Hälsoskydd	<ul style="list-style-type: none"> • Kartläggning och tillsyn över fastighetsägarnas egenkontroll – hyresvärdar (Utpekat i lagstiftning som ett av de områden kommunen ska ägna särskild uppmärksamhet åt. Ingår också som fokusområde i den nationella tillsynsstrategin). Prioriterat! • Tillsyn av rökfria miljöer (tillsyn utförs med jämna intervall, under 2025 eller 2026 samordnas det med styrd tillsyn på skolor, samt om möjligt tillsyn på övriga platser som omfattas såsom uteserveringar, entréer, lekplatser, tågstationer och busshållplatser. • Tillsyn strandbad (två badplatser omfattas av EU-regler). • Inklassning av verksamheter på grund av framtagande av ny taxa (Förändringar planeras i taxan för miljöbalkens område under 2025. Därför behöver vissa verksamheter få nya beslut om inklassning) 	460
Små avlopp	<ul style="list-style-type: none"> • Tillsyn små avlopp – inventering ca 75 avlopp (300 h, (Prioriterat utifrån åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt, samt effektmål i den nationella tillsynsstrategin). • Uppföljning ej avslutade tillsynsärenden (ställda krav behöver följas upp. Prioriterat att slutföra pågående ärenden.) • Uppföljning ej hanterade ansökningar (Ärenden behöver avslutas, eller drivas vidare. Tillstånd har lämnats, sökanden har sedan inte återkommit för slutbesiktning och ärendet ligger därför öppet). • Uppdatering av avloppsregister (Den nationella tillsynsstrategin lyfter att kommunernas register små avloppsanläggningar behöver kompletteras och preciseras med koordinater. Det arbetet behöver påbörjas för avloppen som inte omfattades av inventeringen 2011-2012). • Riskklassning? Riskbaserad tillsyn, vilket innebär att alla objekt riskklassas och får olika tillsynsintervall beroende på anläggningens skötselbehov och riskerna i området. • Handläggning av ärenden – uppföljning av ej avslutade tillsynsärenden (tex förbud och förelägganden vid vite). VIKTIGT men bedömning är att något färre ärenden behöver hanteras. • Information och rådgivning • Samverkan • Uppföljning av de som skulle haft tillsyn sedan tidigare utskick. Ca 35 st behöver följas upp. (35 x 5 h) ca 175 h. Timmarna är inte tillagda till de 645 timmarna i behovsutredningen men tas med nu. 	(reviderat upp till 820 timmar)

Livsmedel	<ul style="list-style-type: none"> • Omklassning av alla verksamheter enligt ny modell. • Inventering och kartläggning av verksamheter. • Inventering och ev tillsyn av animaliska biprodukter • Informationsinsatser • Samsyn/samverkan 	210
Naturvård och skyddade områden (Strandskydd)	<ul style="list-style-type: none"> • Tillsyn av strandskydd (tillsynsstrategi saknas, dvs vilka insatser och i vilken takt) • LONA-projekt • Vattenråd • Nätverk/samverkan 	270
Totalt antal timmar		2710

NEDPRIORITERADE TILLSYNSOMRÅDEN SAMT KONSEKVENSER

Tillsynsområde	Nedprioritering samt konsekvens	Timmar
Miljöskydd	<p>Behovsprioriterad tillsyn</p> <p>utsläppen till mark, vatten och luft inte begränsas i tillräcklig omfattning, stor nytta kan göras inom behovsprioriterad tillsyn</p> <p>mer tid kan behöva läggas på händelsestyrda uppgifter, såsom klagomål, istället för förebyggande arbete</p> <p>kontakt med verksamhetsutövare som har mindre kunskap om miljöbalkens regler uteblir</p> <p>det blir minskad likabehandling</p> <p>trovärdigheten för oss som myndighet minskar</p> <p>(kartläggning a nya objekt samt taxa bedöms dock nödvändigt)</p>	750
Förorenade områden	<p>Behovsprioriterad tillsyn</p> <p>Styrd tid förekommer inte inom förorenade områden.</p> <p>Tillsynen omfattar potentiella och konstaterade föroreningskador i mark, grundvatten, ytvatten, sediment och byggnader.</p> <p>Att identifiera, undersöka och åtgärda områden som förorenats av befintliga eller tidigare verksamheter är ett viktigt led i arbetet att minska riskerna för att människor och miljö utsätts för farliga ämnen.</p> <p>I den nationella strategin för miljöbalkstillsynen är förorenade områden ett fokusområde. Den övergripande nationell målsättning är att alla områden med mycket stor risk eller stor risk (riskklass 1 och 2) vara åtgärdade till 2050.</p> <p>Händelsestyrd tid omfattar bland annat handläggning anmälan om efterbehandling av förorenade områden, anmälan enligt Miljöbalken när föroreningar påträffas vid exempelvis grävarbeten och byggnationer samt vid klagomål eller tillbud. Vid klagomål och tillbud bedrivs även tillsyn och uppföljning av efterbehandlingsåtgärder/sanering/avhjälpandeåtgärder</p> <p>Det finns ett stort behov av tillsyn av förorenade områden. De mest prioriterade områden det vill säga riskklass 1 (mycket stor) eller riskklass 2 (stor risk) som har störst påverkan på människors hälsa eller miljö ska åtgärdas. Även förorenade områden med lägre riskklass eller som enbart är branschklassade men som ändå bedöms som prioriterade räknas hit.</p>	200

	<p>Det nationella målet är att alla förorenade områden är åtgärdade i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människors hälsa eller miljön 2050. Det vill säga de mest prioriterade områdena behöver åtgärdas.</p> <p>Följande regionala tilläggs mål finns inom förorenade områden och dessa har använts för att beräkna tillsynsbehovet.</p> <ul style="list-style-type: none"> •År 2025 är minst 25 procent av områdena med mycket stor risk för människors hälsa eller miljön åtgärdade. •År 2025 är minst 15 procent av områdena med stor risk för människors hälsa eller miljön åtgärdade. <p>År 2050 har alla områden med mycket stor risk eller stor risk för människors hälsa eller miljön blivit åtgärdade.</p> <p>Om man inte har tillräckligt hög takt och förmåga att bedriva tillsyn av prioriterade förorenade områden utifrån en fastställd handlingsplan finns risk att områden med mycket stor risk eller stor risk (riskklass 1 och 2) inte hinner åtgärdas till 2050.</p> <p>I nationella strategin finns en tillsynsaktivitet att tillsynsmyndigheterna senast år 2025 ska ha tagit fram ett strategipaket samt att tillräckligt med resurser ska avsättas för tillsyn av prioriterade områden. Om man inte arbetar strategiskt och avsätter tillräckliga resurser från början kan det finnas risk att det blir mer arbete längre fram samt att man inte uppnår den nationella målsättningen.</p> <p>Inom kommunen finns totalt 4 objekt med riskklass 1 eller 2.</p>	
Hälsoskydd	<p>Delvis nedprioritering (behåller hälften av tiden, bla till projekt bostadstillsyn, dvs 230 h)</p> <p>Inventering kan visa att det finns fler objekt att lägga in i tillsynsregistren, dvs tillkommande tillsynstid.</p>	230 h
Små avlopp	<p>Delvis nedprioritering (tar bort 300 timmar från 820 timmar)</p> <p>Styrd tid förekommer inte inom små avlopp.</p> <p>Stora prioriteringar och annan ambitionsnivå än vad som togs upp i behovsutredningen.</p> <p>Enligt nationella strategin för miljöbalkstillsyn ska alla avloppsanläggningar vara koordinatsatta vid 2024 års slut. Avloppsanläggningarna ska också vara riskklassade och riskbaserad tillsyn ska utföras. Resurser att utföra detta saknas.</p> <p>Antalet ansökningar av avlopp hänger ihop med hur mycket tillsyn som genomförs.</p> <p>Resurser har saknats inom detta område över lång tid, men ny tillsyn har ändå genomförts varje år vilket fått till följd att en stor skuld finns i att hantera och handlägga det som påbörjats.</p> <p>Det blir en ökad risk att miljön och människors hälsa påverkas negativt på grund av avloppsanläggningar som inte uppfyller kraven. Miljön riskerar att påverkas genom utsläpp av fosfor, kväve, läkemedelsrester, tvätt- och hudvårdskemikalier. Människors hälsa riskerar att påverkas genom förorenat dricks- eller badvatten.</p> <p>Prioritera att hantera skulden i första hand, dvs det som är påbörjat och då inte starta upp egeninitierat ny tillsyn. Om möjlighet ges startar tillsyn upp på nya objekt.</p>	Föreslås ingå i 2025 års tillsynsplan, hantera tidigare skuld, men inte starta upp ny tillsyn vilket motsvarar att 300 h dras bort), 520 kvar till tillsynsplanen
Livsmedel	<p>Ingen nedprioritering (210 h)</p> <p>Den huvudsakliga kontrolltiden inom området livsmedel utgörs av styrd tid dvs planerad kontroll på registrerade verksamheter.</p> <p>Enligt den nya riskklassningsmodellen ska alla livsmedelsföretag kontrollera minst en gång inom en femårsperiod.</p> <p>Viktiga nationella mål så kallade operativa mål för livsmedelskontrollen hittar man även i den nationella planen för kontrollen i livsmedelskedjan (NKP). Det operativa fokusområdet "Säkert dricksvatten" bedöms prioriterat.</p> <p>Behovsprioriterad tillsyn förekommer inte inom livsmedel, förutom för tillsyn av animaliska biprodukter (ABP) omfattas av en särskild lagstiftning från EU där nämnden har tillsynsansvar. Den behovsprioriterade tiden omfattar framför allt viss information och kartläggningar samt fortsatt behov av omklassningar.</p>	-

	Med tanke på den nya riskklassningsmodellen är det osäkert hur mycket tid som behöver läggas på livsmedelsområdet och om det kan få konsekvenser kring mer extrakontroller över tid. Prioriterat för året är riskklassningen samt fokus på säkert dricksvatten.	
Strandskydd ”Naturvård” i övrigt genomförs delvis.	Behovsprioriterad tillsyn (270 h) För att strandskyddets syfte ska bevaras på lång sikt och för att respekten för lagstiftningen ska upprätthållas, behöver kommuner och länsstyrelser utöva tillsyn. Det saknas tid för förebyggande tillsyn. Utan förebyggande tillsynsarbete kommer förutsättningarna att minska för allemansrättslig tillgång till strandområden och det finns risk att livsvillkoren för djur- och växtlivet försämras	Bygg hanterar 150 h, vilket kan ge lättnad inom området. Tar bort 50 h, inom övrig tid. Dvs 220 h kvar.
Totalt antal timmar		Tagit bort 1530 h (bygg tar strandskyddet och avlastar med 150 h också), dvs ca 1650 h .

Sammanfattningsvis miljöbalken:

Den styrda och händelsestyrda tillsynen inom miljöskydd, förorenade områden och små avlopp, ger 3150 timmar vilket motsvarar ca 4 tjänster.

Därtill föreslås att ca 520 timmar läggs på behovsprioriterad tillsyn inom området ”små avlopp” för att fortsätta handläggningen såsom uppföljning av ej avslutade tillsynsärenden. Det bedöms möjligt att genomföra när ärenden inom ärendegruppen kan hanteras effektivt genom att mallar mm är framtagna.

Den styrda och händelsestyrda tillsynen kan inte nedprioriteras och tillgänglig tid finns inte för all den behovsprioriterade delen där nämnden annars kan prioritera och vikta mellan insatser. Inom den behovsstyrda tillsynen finns flera områden som blivit eftersatta, där stor miljönytta kan uppnås när tillsyn genomförs.

Strandskyddsdispenser finns inom området miljöskydd och uppgår till ca 150 timmar inom den händelsestyrda tillsynen (bygglovshandläggare handlägger). För den behovsprioriterade tillsynen är 150 timmar utlagda per år, men behöver prioriteras av nämnden för att starta upp. Dessa timmar som ”bygg” avlastar ”miljö” kan då läggas till miljöskydd för miljöinspektörer, ex små avlopp.

För hälsoskydd bedöms styrd, händelsestyrd och delvis även den behovsprioriterade tillsynen kunna genomföras.

För livsmedel bedöms styrd, händelsestyrd och behovsprioriterad kontroll kunna genomföras.

För strandskydd, där en större post finns inom behovsprioriterad tid, återfinns ej avslutade ärenden, dessa är dock prioriterade att hantera för att fastighetsägare inte ska befinna sig i ett rättsosäkert läge.

Resursbehov jämfört med tillgängliga resurser samt bortprioritering, miljöbalken.

Resursbehov, miljöbalken	5650 h
Tillgängliga resurser 2025, miljöbalken (5 tjänster)	4000 h
Differens	1650 h
Resursbehov för styrd och händelsestyrd tid, miljöbalken	3150 h
Resursbehov behovsprioriterat	2 500 h
Tillgängliga resurser för behovsprioriterad (när tid för styrd och händelsestyrd tillsyn dragits bort)	850 h
Tid som behöver prioriteras bort i den behovsprioriterade delen.	1 650 h

3.1 Administration

Beskrivning av området

För att nämndens arbete ska fungera ändamålsenligt och effektivt krävs ett löpande övergripande arbete i form av administration. Det är skattefinansierad tid, som inte är tillsynsrelaterad. Det innebär arbetsuppgifter som bland annat registrering, fakturering, nämndrelaterat arbete, arkivrelaterade uppgifter samt diverse administration (beställning av kontorsmaterial med mera).

Behovsutredningen för 2025–2027 visade på ett behov av cirka 3 årsarbetare för att uppfylla behovet inom administration och nämndsekreterarer-uppdraget under 2025. Resurserna bedöms kunna möta de grundläggande behoven.

Ett nytt möteshanteringssystem implementeras. Därtill en alltmer digital hantering samt automatisering ger troligtvis ett lägre eller förändrat behov av administration.

En prioritering sker av de uppgifter som måste utföras, såsom diarieföring, expediering och fakturering. Utöver detta prioriteras följande:

- Rapportering insikt samt SCB.
- E-tjänster ska implementeras
- Systemadministration
- Uppdatering webbsidor
- Uppdatering rutiner, mallar och liknande

Behovet av resurserna för tillsyn inom miljö- och hälsoskydd framgår av tidigare beslutad behovsutredningen. I tillsynsplanen redovisas den tillsyn som bygg- och miljönämnden behöver utföra för att bidra till att globala mål, miljömål med mera uppfylls, dock mot beaktande av tillgängliga resurser.

4.1 Prioritering av tillsyn

De behov som beskrivs i behovsutredningen baseras på vad som behövs för att uppnå globala målen samt miljömålen. Behovsutredningen ska grunda sig på det verkliga tillsynsbehovet ur miljösynpunkt samt var det är kostnadseffektivt att nå en effekt genom att bedriva tillsyn. I uppdraget som tillsynsmyndighet ingår att prioritera åtgärder där de gör mest nytta. Prioriteringar och avgränsningar måste därför göras i tillsynsarbetet.

Bygg- och miljönämnden ska visa vilken tillsyn som är viktigast kommande treårsperiod. Den nationella strategin för miljöbalktillsynen är grunden för vilken tillsyn som ska utföras men för nämnden viktas även den övriga tiden högt för att bygga upp strukturen. Arbetet behöver ses över tid.

4.2 Konsekvenser av det som inte prioriterats

Inom miljöbalken ryms det många olika tillsynsområden och det är nödvändigt att prioritera tillsynen så att den tillsyn som bedrivs ger störst nytta gentemot miljön och människors hälsa. Konsekvenser av prioritering för tillsynsbehovet redovisas mer i detalj inom respektive verksamhetsområde. I nuläget är det prioriterat att följa upp tidigare genomförda insatser som därefter inte blivit slutförda. Ärenden ligger öppna utan beslut.

4.3 Särskilt viktiga tillsynsområden 2025

Följande områden särskilt viktiga att lyfta fram:

- Tillsynsområden som berörs av nationella strategi för tillsyn enligt miljöbalken. Se mer bilaga i den beslutsgrundande bilagan som hör till ärendet, det finns endast en liten möjlighet att delta med insatser.
- EU:s vattendirektiv, Åtgärdsprogram för vatten 2022–2027 Västerhavets vattendistrikt. Åtgärd 2: Miljötillsyn och prövning (ej med i utskick inför beslut, se mer på <https://www.vattenmyndigheterna.se/tjanster/publikationer/2022/atgardsprogram/atgardsprogram-for-vatten-2022-2027-vasterhavets-vattendistrikt.html>)
Insatser inom områdena små avlopp samt dricksvatten planeras.
- Arbetet med förorenade områden. Området behöver byggas upp.
- Verksamhetsplan för bygg- och miljönämnden, som innehåller kommunfullmäktigemål som nämnden berörs av (ej med i utskick inför beslut).
- Tillsyn inom vattenskyddsområde
- Eventuellt strandskyddstillsyn, en plan behöver först tas fram
- Säkert dricksvatten (livsmedelsområdet)

4.4 Uppföljning och revidering av tillsynsplan

Det är viktigt att tillsynen följs upp regelbundet under året samt vilka effekter man lyckats uppnå genom tillsynsarbetet.

Under året kan det uppkomma oförutsägbara händelser exempelvis att det tillkommer krav från andra myndigheter som inte varit kända sedan tidigare, eller att personalresurserna minskar och att det är svårt att få tag på ny personal.

Om tillsynsbehovet och personalresurserna ändras kan det bli aktuellt med revidering av tillsynsplanen. Om utfallet blir lägre än tillsynsplanen behöver nämnden beskriva hur det påverkar nästkommande år. En strukturerad, långsiktig och strategisk planering och uppföljning är nödvändig för att lyckas med tillsynsuppdraget. I nuläget är förvaltningen i ett uppbyggnadsarbete och vid uppföljning av tidigare tillsynsplan kommer visa på en låg tillsynstakt bla pga vakanser om personalomsättningar.

Styrdokument:

Riksdagen har fastställt nationella miljö kvalitetsmål. Målen ska vara styrande och vägledande för miljöarbetet i Sverige och vara uppnådda inom en generation. De ska också vara vägledande för hur de allmänna bestämmelserna i miljöbalken ska tolkas. En nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken har tagits fram och är ett gemensamt verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn. Strategin gäller för perioden 2022–2025 och innehåller fokusområden inom olika arbetsområden: avfall, förorenade områden, hälsoskydd, kemikalietillsyn, miljöfarlig verksamhet, naturtillsyn och vattenverksamhet. Tanken är att tillsynsmyndigheterna kan använda fokusområdena som stöd för tillsynsplaneringen. För livsmedelskontrollen finns en nationell kontrollplan (NKP), den är gemensam för alla kontrollmyndigheter i livsmedelskedjan och möjliggör en likvärdig kontroll med gemensamma mål och prioriteringar i hela landet. Där finns även riktlinjer för kvalitetssäkring och utveckling.

Åtgärdsprogrammet för de regionala miljömålen i Västra Götaland har identifierat fyra utmaningar som alla knyter an till de nationella miljömålen. Dessa utmaningar är: minskad klimatpåverkan och ren luft, hållbar användning av vattenmiljöer, hållbart brukande av skog och odlingslandskap, god bebyggd miljö och hållbar konsumtion.

Kommunen har ställt sig bakom 14 av 30 klimatlöften (Klimat 2030), varav ett mål berör nämndens verksamhet (när det gäller miljöbalkens område) och avser att nämnden ska fokusera på företagens klimatomställning i miljötillsynen.

Stödande dokument:

Behovsutredning

Verksamhetsplan för bygg- och miljönämnden, 2025

Åtgärdsprogram vatten 2022–2027

Nationell strategi för miljöbalkstillsynen 2022–2025

Sveriges nationella kontrollplan för livsmedelskedjan (NKP), med de operativa målen.

Kompetensförsörjningsplan (kommer att tas fram)

Klimat 2030, kommunens åtaganden

Kommunens styrdokument, miljö- respektive och hållbarhetspolicy